Z24-043820

Gemeente Amstelveen

Jaarstukken 2023

.

Inhoudsopgave

1 Algemeen 5

1.1 Leeswijzer 6
1.2 Personalia per 31 december 2023 8
1.3 Algemeen beeld 9
1.4 Beslispunten rekening 13

A Jaarverslag 17

2 Programmaverantwoording 19

2.1 Sociaal domein 20
2.2 Onderwijs en ontplooiing 27
2.3 Economie en duurzaamheid 35
2.4 Openbare ruimte 38
2.5 Ruimtelijke ontwikkeling 46
2.6 Bestuur, bevolking en veiligheid 59
2.7 Overhead 64
2.8 Algemene dekkingsmiddelen 73

3 Paragrafen 77

3.1 Lokale heffingen 78
3.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing 86
3.3 Onderhoud kapitaalgoederen 106
3.4 Bedrijfsvoering 108
3.5 Verbonden Partijen 115
3.6 Grondbeleid 117
3.7 Financiering 122
3.8 Wet Open Overheid 127

B Jaarrekening 129

4 Baten en lasten 131

4.1 Grondslagen voor resultaatbepaling 132
4.2 Overzicht van baten en lasten 133
4.3 Toelichting op het overzicht van baten en lasten 134
4.4 Gerealiseerde lasten en baten per taakveld 141
4.5 Rechtmatigheid 143

5 Balans 145

5.1 Waarderingsgrondslagen 146
5.2 Balans 151
5.3 Toelichting op de balans 153
5.4 Niet Uit de Balans Blijkende Verplichtingen 174

6 Bijlagen 179

6.1 Single Information Single Audit (SiSa) 180

6.2 Meerjarenprojectenplan Buitenruimte 201
6.3 Subsidies 206
6.4 Lokaal werkbudget Oekraïne 209
6.5 Vertaaltabel programma/taakvelden 211
6.6 Verplichte beleidsindicatoren inclusief toelichting 212

1 Algemeen

1.1 Leeswijzer

Digitale versie jaarstukken
Een digitale versie van de jaarstukken staat vanaf medio mei online en is bereikbaar via de url: https://amstelveen.pcportal.nl/.

Algemeen

Met de jaarstukken wordt beoogd transparante, leesbare en toegankelijke verslaglegging te verstrekken, met inachtneming van de wettelijke voorschriften zoals vastgelegd in het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

De gemeente moet via dit jaarverslag verantwoording afleggen of informatie verstrekken aan diverse organisaties. Naast de eigen organisatie (raad) betreft dit onder andere het Centraal Bureau voor de Statistiek, de Provincie en het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Het dienen van meerdere lezers waarbij tevens moet worden voldaan aan wettelijke voorschriften (programma-indeling en voorgeschreven paragrafen) leidt er wel toe dat wat voor de ene lezer nuttige informatie betreft dit voor de ander een overdaad van gegevens betekent.

Ondanks deze beperkingen die ons worden opgelegd bij het schrijven van dit document proberen wij alle geïnteresseerden een leesbaar jaarverslag aan te bieden. Een document dat zoveel als mogelijk zelfstandig leesbaar is, maar waarbij we er soms toch de voorkeur aan geven om voor meer uitgebreide informatie te verwijzen naar andere documenten zoals raadsbesluiten of programmabegroting.

Hierna volgt een korte leeswijzer met de onderdelen die in de jaarstukken staan opgenomen.

Algemeen beeld
In het inleidend hoofdstuk vindt u een overzicht van het College van Burgemeester en Wethouders en de portefeuilles waar zij verantwoordelijk voor zijn.

Daarnaast wordt kort ingegaan op de realisatie van bestuurlijke actiepunten. Tevens wordt op hoofdlijnen het financiële resultaat toegelicht.

Als sprake is van beslispunten die voortvloeien uit de rekening wordt in dit hoofdstuk daar nader op ingegaan.

Programmaverantwoording
De kern van de jaarstukken wordt gevormd door de programmaverantwoordingen die elk zijn verdeeld in een aantal vastgestelde taakvelden.

Per programma wordt ingegaan op de voortgang van de bestuurlijke actiepunten en de financiële verschillen ten opzichte van de begroting. Op de kredieten, subsidies, reserves & voorzieningen en verbonden partijen wordt ingegaan als dit van toepassing is op het programma.

Uitgangspunt is dat een financieel verschil van € 100.000 wordt toegelicht. Als het bestuurlijk relevant is kan een lagere afwijking worden verantwoord op het programma.

De volgende programma's maken onderdeel uit van de jaarstukken:
1. Sociaal domein
2. Onderwijs en ontplooiing
3. Economie en duurzaamheid
4. Openbare ruimte
5. Ruimtelijke ontwikkeling
6. Bestuur, bevolking en veiligheid
7. Overhead
8. Algemene dekkingsmiddelen

In de programma's bij de bestuurlijke actiepunten wordt gewerkt met kleuren:

groen	besluit is genomen/actiepunt in uitvoering	geen toelichting nodig
rood	besluit is niet genomen/niet uitgevoerd	korte toelichting
oranje	besluit/uitvoering is anders/later genomen	korte toelichting

Rechtmatigheidsverantwoording
In hoofdstuk 4: Baten en lasten licht het college van burgemeester en wethouders toe in hoeverre de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met:
- door de raad vastgestelde kaders zoals de begroting en gemeentelijke verordeningen en
- bepalingen in de relevante wet- en regelgeving.

Paragrafen
Voor een aantal onderwerpen is een paragraaf opgenomen waarin een "dwarsdoorsnede" wordt gepresenteerd van de verschillende programma's. De onderwerpen zijn: lokale heffingen, weerstandsvermogen & risicobeheersing, onderhoud kapitaalgoederen, bedrijfsvoering, verbonden partijen, grondbeleid, financiering en Wet Open Overheid.

Balans
In dit overzicht is ruimte voor "verplichte" financiële overzichten, zoals waarderingsgrondslagen, balans, kredieten en investeringen, reserves en voorzieningen en niet uit de balans blijkende verplichtingen zoals gegarandeerde geldleningen.

Bijlagen
Het boekwerk bevat de volgende bijlagen: Single Information en Single Audit (SISA), het Meerjarenprojectenplan Buitenruimte, overzicht subsidies, lokaal werkbudget Oekraïne, de vertaaltabel programma/taakvelden en verplichte beleidsindicatoren.

Single Information en Single Audit (SISA)
Elke gemeente is verplicht in de jaarstukken een bijlage op te nemen met wettelijk voorgeschreven verantwoordingsinformatie waarmee het Rijk de specifieke uitkeringen beoordeelt. Met single audit wordt bedoeld dat voor de controle door de accountant gebruik wordt gemaakt van de reguliere controle van de jaarrekening door de accountant. Ofschoon de bijlage is opgenomen in het jaarverslag van Amstelveen betreft het feitelijk informatie voor het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Afronding
Door het geautomatiseerd inlezen vanuit het financieel pakket kan zich de situatie voordoen dat er afrondingsverschillen optreden.

1.2 Personalia per 31 december 2023

Burgemeester en wethouders

Burgemeester Tjapko Poppens
Openbare orde en veiligheid, burgerzaken, horeca- en evenementenvergunningen, handhaving (woon-, adres-, indentiteitsfraude), algemeen bestuur, Zorgvlied, regionale samenwerking, internationale betrekkingen.

Wethouder Herbert Raat
Mobiliteit (verkeer, vervoer, parkeren), kunst, cultuur en media, vergunningen en handhaving, welstand en monumenten, sport, Oude Dorp, recreatie.

Wethouder Adam Elzakalai
Financiën, wonen, economische zaken, Project A9, Schiphol.

Wethouder Floor Gordon
Ruimtelijke ordening, Stadshart, duurzaamheid, groen en water, gezonde leefomgeving (milieu), speeltuinen, natuur- en milieueducatie, participatie, diversiteit.

Wethouder Frank Berkhout
Onderwijs, jeugdzorg, jeugd, cultuureducatie, openbare ruimte, dierenwelzijn, vastgoed, gemeentelijke organisatie (ICT, WOO, inkoop, dienstverlening).

Wethouder Marijn van Ballegooijen
Werk en inkomen, zorg en welzijn, diversiteit.

Gemeentesecretaris

Bert Winthorst

Griffier

Debby de Heus

Directieteam

Henk Huitink, directeur

1.3 Algemeen beeld

Financieel sterke positie
Amstelveen heeft een sterke financiële positie. Dit blijkt onder andere uit de verplichte financiële kengetallen in de paragraaf weerstandsvermogen. Daar waar de gemeente gebruik maakt van schattingen wordt een conservatieve lijn gevolgd, maar niet te behoudend. De gemeente kan hierdoor tegenvallers opvangen, goed haar taken uitvoeren en hoeft haar inwoners en ondernemers niet overmatig te belasten.

Bestuurlijke actiepunten

Verspreid over de 6 programma's staan 101 bestuurlijke actiepunten; 42 voorgenomen besluiten en 59 uitvoerende actiepunten.

Van de voorgenomen besluiten is 57% gerealiseerd (groene vlaggen), 33% niet helemaal of anders (oranje vlaggen) en 10% helemaal niet (rode vlaggen). De meest genoemde redenen bij oranje vlaggen zijn vertraging door wijziging van plannen of vertraging door gebrek aan capaciteit. Bij een rode vlag gaan plannen helemaal niet door, bijvoorbeeld omdat externe partners niet willen of kunnen. Of het is rood omdat nog niet gestart is met de planvorming.

Van de uitvoerende actiepunten is 76% gerealiseerd (45).

Baten en lasten totaal per programma

In onderstaande tabel wordt een overzicht gegeven van de lasten en baten per programma. Een positief bedrag in de kolom "Saldo" bij de begroting en rekening betekent een dotatie aan de algemene reserve.

De rechterkolom "Saldo 2023" betreft het verschil tussen het begroting- en rekeningsaldo. Een positief bedrag betekent een hogere dotatie (of lagere onttrekking) aan de algemene reserve dan begroot.

bedrag x € 1.000	Rekening	Begroting 2023				Rekening 2023			Saldo
Programma	2022	Primitief	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	2023
01 Sociaal domein	-78.477	-58.721	118.712	32.901	-85.811	117.455	31.559	-85.897	-86
02 Onderwijs en ontplooiing	-24.113	-25.326	35.526	7.756	-27.770	32.851	7.690	-25.161	2.609
03 Economie en duurzaamheid	-1.779	630	3.643	2.737	-905	3.712	2.458	-1.254	-348
04 Openbare ruimte	-20.314	-18.099	55.330	32.039	-23.291	53.706	34.024	-19.682	3.609
05 Ruimtelijke ontwikkeling	-455	474	34.011	34.428	418	24.609	31.869	7.260	6.842
06 Bestuur, bevolking en veiligheid	-15.265	-15.079	19.267	2.261	-17.005	21.482	2.088	-19.395	-2.389
07 Overhead	-38.373	-38.362	77.341	31.883	-45.458	71.735	32.267	-39.467	5.991
08 Algemene dekkingsmiddelen	188.917	151.535	320	200.520	200.200	3.997	203.100	199.103	-1.096
Totaal saldo van baten en lasten	**10.139**	**-2.949**	**344.148**	**344.525**	**377**	**329.548**	**345.055**	**15.507**	**15.130**
Reservemutatie	-1.743	11.824	32.216	37.154	4.939	38.778	35.401	-3.377	-8.316
Resultaat	**8.396**	**8.875**	**376.364**	**381.679**	**5.316**	**368.326**	**380.456**	**12.130**	**6.815**

Begrotingsontwikkeling

De begrotingsontwikkeling is als volgt (negatieve mutatie = onttrekking aan de algemene reserve):

Besluit (bedrag x € 1.000)	Mutatie
Primitieve begroting 2023	8.875
Uitvoeringsprogramma 2023	-13.180
Tweede tijdvakrapportage 2022	-11
Budgetoverheveling van 2022 naar 2023	-16.988
Legesverordening 2023 waaronder bouwleges	230
Perspectiefnota 2024	30.627
Vaststellen jaarstukken 2022	-7.046
Actualisering grondexploitaties 2023	-1.210
Renovatie en uitbreiding Keizer Karel College (KKC)	-315
Huisvesting basisschool Elif Schweitzerlaan 4 te Amstelveen	-262
Voteren krediet extra zwemwater	920
Tweede tijdvakrapportage 2023	-138
Programmabegroting 2024 en Uitvoeringsprogramma	2.293
Begrotingsrechtmatigheid en budgetoverheveling 2023	1.520
Begrotingsaldo ultimo 2023	**5.316**

Rekeningresultaat

De rekening sluit met een werkelijk overschot van afgerond € 12,1 miljoen (inclusief reservemutaties). De begroting na wijziging bedraagt € 5,3 miljoen positief.

Het verschil tussen de gewijzigde begroting en de rekening bedraagt afgerond € 6,8 miljoen voordelig. Belangrijkste oorzaak hiervan betreft de fasering van de grondexploitaties (totaal € 6,2 miljoen).

Andere grotere verschillen zijn dotaties aan voorzieningen grondexploitaties (€ 2,7 miljoen nadeel), pensioenwet ambtsdragers (€ 2,5 miljoen nadeel) en fasering naar 2024 (€ 4,1 miljoen voordeel).

Een uitgebreide toelichting op de verschillen staat in het hoofdstuk "programmaverantwoording".

Hierna volgt een overzicht van de grootste afwijkingen **ten opzichte van de begroting** met een minimale omvang van € 275.000 (1% van het structureel begrotingssaldo). Daarnaast worden enkele kleinere afwijkingen gemeld als die samenhangen met een beslispunt in deze rekening.

Programma/onderwerp (bedrag x € 1.000)	saldo	programma	Fasering*	Fasering**
Saldo begroting	5.316			
Saldo rekening	12.130			
A. Te verklaren verschil tussen begroting en rekening	**6.815**			
Afwijkingen groter dan € 275.000 (of beslispunt):				
Lokaal werkbudget Oekraïne*	376	1	376	
Samenkracht en burgerparticipatie	800	1		
Energietoeslag	670	1	670	
WMO begeleiding, dagbesteding en hulp bij huishouden	-670	1		
Jeugdhulp	-1.800	1		
Lokaal werkbudget Oekraïne*	84	2	84	
Groen-blauw schoolplein*	35	2	35	
Tijdelijke onderwijshuisvesting ontheemden	300	2		
Onderwijsbeleid	600	2		
Toeristenbelasting	-490	3		
Energielasten openbare verlichting	550	4		

Groen	570	4		
Voorziening afval	570	4		
Mayor fiets-/voetpad*	12	4	12	
Milieuvergunningen*	370	4	182	
Dierenwelzijn*	100	4	100	
Boomfeestdag*	110	4	110	
Verkoop Groen van Prinstererlaan 114	9.800	5		8.800
Lokaal werkbudget Oekraïne - kalkbranderij*	1.455	5	1.455	
Onderhoud gebouwen	-685	5		
Grondexploitaties de Loeten**	-2.200	5		-2.200
Voorziening grondexploitaties	-2.700	5		
Projectorganisatie grote projecten	600	5		
Winstafdracht grondexploitaties**	-440	5		-440
Voorziening grondexploitaties	550	5		
Leges omgevingsvergunning	930	5		
Leges omgevingsvergunning dubieuze debiteuren	-860	5		
Omgevingsvisie*	80	5	80	
Grondexploitatie herstel en nazorg*	30	5	30	
Percelen Weldam*	155	5	155	
Pensioenwet ambtsdragers	-2.500	6		
Informatieknooppunt ondermijning*	74	6	74	
Decembercirculaire storting bijdrage omgevingswet in reserve	-400	7		
Vrijval budget extra energielasten raadhuis	450	7		
Rentebaten	720	8		
OZB-woningen en niet woningen	-330	8		
Decembercirculaire algemene uitkering	-1.600	8		
Lokaal werkbudget Oekraïne*	1.006	8	717	
Dotatie voorziening dubieuze debiteuren	-700	8		
Overige verschillen	1.193	alle		
B. Verklaard verschil	**6.815**		**4.080**	**6.160**
* Fasering naar komend jaar via beslispunt	-4.080		-4.080	
** Fasering grondexploitaties; voordeel in komende jaren	-6.160			-6.160
Resultaat 2023 incl. faseringsverschillen	**-3.425**		**0**	**0**

De fasering bij grondexploitaties betreft winstafdrachten die voor 2023 waren begroot, maar door vertraging pas vanaf 2024 ten gunste van het rekeningresultaat komen ("voordeel in komende jaren"). Of in het geval van Groen van Prinstererlaan een verkoop die een jaar eerder plaatsvindt. Dit heeft ook consequenties voor de vennootschapsbelasting. De fasering zal onderdeel uitmaken van het raadsvoorstel "actualisering grondexploitaties" dat in de eerste helft 2024 aan de raad wordt voorgelegd.

Rekening houdend met de faseringsverschillen en fasering winstafdracht grondexploitaties is het resultaat 2023 niet € 6,8 miljoen positief, maar afgerond € 3,4 miljoen nadelig ten opzichte van het begrote tekort 2023 van € 5,3 miljoen. Voor het meerjarig beeld van de algemene reserve zijn dit geen substantiële afwijkingen.

Naast de grondexploitaties staan in deze jaarrekening de volgende onderwerpen benoemd waarvan de besteding vertraging heeft opgelopen ("nadeel in komende jaren"). De toelichting staat vermeld op de programma's. Dit wordt in 2024 verrekend met de algemene reserve (€ 4,080 miljoen) of andere reserves (€ 0,534 miljoen).

Voorstel budgetoverheveling 2023 naar 2024 e.v. (bedrag x € 1.000)	saldo	programma
Energietoeslag	670	1
Groen-blauw schoolplein	35	2
Dierenwelzijn	100	4
Boomfeestdag	110	4
Milieuvergunningen	182	4
Mayor fiets-/voetpad	12	4
Omgevingsvisie	80	5
Grondexploitatie herstel en nazorg	30	5
Percelen weldam	155	5
Informatieknooppunt ondermijning	74	6
Lokaal werkbudget Oekraïne	2.632	1+2+5+8
Totaal saldo baten en lasten (algemene reserve)	**4.080**	
Klimaatadaptie	48	4
Motie “Green Leaf”	45	4
Zonnepanelen op gemeentelijke daken	441	4+5
Overige reservemutaties (GEEN algemene reserve)	**534**	
Totaal-generaal (resultaatbestemming)	**4.614**	

1.4 Beslispunten rekening

Voorgestelde besluiten 1 en 2
Ingevolge artikel 197 en 198 van de Gemeentewet legt het college aan de raad over elk begrotingsjaar verantwoording af over het door haar gevoerde bestuur, onder overlegging van de jaarrekening en het jaarverslag. De raad stelt de jaarrekening en het jaarverslag vast in het jaar volgend op het begrotingsjaar.

Beslispunt 1: De jaarstukken 2023 vaststellen.

Beslispunt 2: Het rekeningresultaat van € 12,130 miljoen (begroot € 5,316 miljoen positief) te doteren aan de algemene reserve.

3. fasering kredieten
Het restant van de toegekende kredieten bedraagt eind 2023 € 6,224 miljoen (kolom D). Voorgesteld wordt om € 5,936 miljoen kredieten beschikbaar te houden voor besteding in 2024 (kolom E).

Omschrijving (bedrag x € 1.000)	A Gevoteerd bedrag	B Uitgaven t/m 2022	C Uitgaven 2023	D Restant ultimo 2023	E Lasten na 2023
Wegen en Verkeer (maatschappelijk nut tlv reserve)	9.171	4.196	4.045	930	1.103
Investeringsfondsen	15.278	12.147	2.248	882	837
Onderwijshuisvesting (investeringsfonds en exploitatie)	53.906	43.614	8.787	1.505	2.506
Overig	10.832	5.199	3.706	1.927	893
Subtotaal algemene middelen	**89.187**	**65.156**	**18.786**	**5.244**	**5.339**
Afvalbeheer (incl. bedrijfsafval)	570	187	0	383	0
Riolering	4.060	1.954	1.534	572	572
Zorgvlied	100	4	71	25	25
Subtotaal kostendekkende exploitaties	**4.730**	**2.145**	**1.605**	**980**	**597**
TOTAAL	**93.916**	**67.301**	**20.391**	**6.224**	**5.936**

Van de restantkredieten wordt een groot deel afgewikkeld met een daarvoor gevormde bestemmingsreserve. Voor de begrotingsrechtmatigheid is het belangrijk dat naast de overheveling van kredieten met bijbehorende kapitaallasten tevens wordt ingestemd met het wijzigen van de begroting voor de hiermee samenhangende reservemutaties, zodat dit 1-op-1 aansluit met de gefaseerde kredietonttrekking. Dit betreft de reserve "dekking kapitaallasten" en de specifiek gevormde bestemmingsreserves.

Twee kredieten bevatten een afrekening met de algemene reserve: Groen-blauw schoolplein (€ 35.000) en Mayor fiets-voetpad (€ 12.000). De fasering van deze projecten staat opgenomen bij beslispunt “4. Budgetoverheveling”.

Beslispunt 3: In het begrotingsjaar 2024 per saldo € 5,936 miljoen aan restantkredieten beschikbaar te houden, alsmede de begroting 2024 te wijzigen voor de met deze kredieten samenhangende reservemutaties.

4. Budgetoverheveling
Via resultaatbestemming wordt voorgesteld om enkele niet bestede bedragen beschikbaar te houden in 2024 voor het afronden van werkzaamheden/projecten. De toelichting staat vermeld op de programma's. De budgetoverheveling wordt in 2024 verrekend met de algemene reserve (€ 4,080 miljoen) of andere reserves (€ 0,534 miljoen).

Voorstel budgetoverheveling 2023 naar 2024 e.v. (bedrag x € 1.000)	saldo	programma
Energietoeslag	670	1
Groen-blauw schoolplein	35	2
Dierenwelzijn	100	4
Boomfeestdag	110	4
Milieuvergunningen	182	4
Mayor fiets-/voetpad	12	4
Omgevingsvisie	80	5
Grondexploitatie herstel en nazorg	30	5
Percelen weldam	155	5
Informatieknooppunt ondermijning	74	6
Lokaal werkbudget Oekraïne	2.632	1+2+5+8
Totaal saldo baten en lasten (algemene reserve)	**4.080**	
Klimaatadaptie	48	4
Motie “Green Leaf”	45	4
Zonnepanelen op gemeentelijke daken	441	4+5
Overige reservemutaties (GEEN algemene reserve)	**534**	
Totaal-generaal (resultaatbestemming)	**4.614**	

Beslispunt 4: Via resultaatbestemming € 4,614 miljoen aan budget over te hevelen naar 2024 en de begroting 2024 te wijzigen voor de vermelde bedragen, inclusief daarmee samenhangende mutaties met reserves en investeringen.

5. Schoolgebouw HWC
Onder bouwheerschap van het HWC is het schoolgebouw in januari 2021 in gebruik genomen. De reserve HWC heeft eind 2023 een restsaldo van afgerond € 2,9 miljoen. Dit wordt ingezet voor de inrichting van de buitenruimte (terugbrengen waterpartij, realiseren brug e.d.) ad. € 1,5 miljoen. Het restant van de reserve HWC valt vrij ten gunste van de algemene reserve.

Beslispunt 5: Het saldo per 31 december 2023 van de reserve "Nieuwbouw HWC" van afgerond € 2,9 miljoen in 2024 in te zetten voor de inrichting van de buitenruimte ter grootte van € 1,5 miljoen en het restant vrij te laten vallen ten gunste van de algemene reserve, alsmede de begroting 2024 te wijzigen voor de vermelde bedragen..

6. Vervallen van de jaarlijkse rentedotatie aan de voorziening Algemene pensioenwet politiek ambtsdragers (APPA)
De voorziening Algemene pensioenwet politiek ambtsdragers (APPA) wordt jaarlijks aangevuld met een rentebedrag. Dit is de enige voorziening waarbij dit nog gebeurt. Door de jaarlijkse actualisatie van de externe actuaris heeft dit geen toegevoegde waarde meer.

Beslispunt 6: De jaarlijkse rentedotatie aan de voorziening "Algemene pensioenwet politiek ambtsdragers (APPA)" te laten vervallen en met ingang van 2024 de begroting hiervoor te wijzigen.

7. Aanleg kunstgrasveld Roda
Via een brief van 26 september 2023 is de raad geïnformeerd over de aanleg van kunstgrasvelden. Anders dan gemeld staat in deze brief is de desbetreffende kredietaanvraag ad. € 597.000 nog niet verwerkt in de tweede tijdvakrapportage 2023. In de tijdvakrapportage was al wel een jaarlijkse afschrijvingslast verwerkt met ingang van 2023. Dit wordt aangepast naar ingangsjaar 2024.

Beslispunt 7: Een krediet van € 597.000 te voteren voor aanleg kunstgrasveld RODA en dit te verwerken in de begroting 2024.

8. Aanpassen interne rekenrente
In het raadsbesluit van de begroting 2024 is voorgesteld de rekenrente te verlagen naar 1,25%. In de berekening van de 1,25% is de rentebaat over het schatkistbankieren meegenomen. Eind 2023 is via nadere uitleg van de commissie BBV en de accountant duidelijk geworden dat die rentebaat geen onderdeel vormt van het omslagpercentage. Voorgesteld wordt de omslagrente voor 2024 te corrigeren voor de rentebaat schatkistbankieren en vast te stellen op 1,75%.

Beslispunt 8: De omslagrente met ingang van 2024 vast te stellen op 1,75% en hiervoor de meerjarige begroting te wijzigen.

9. Opheffen reserve Renovatie Voerman 2A
Via dit beslispunt wordt voorgesteld de reserve "Renovatie Voerman 2A" op te heffen en het restant van € 45.000 vrij te laten vallen. De bevoegdheid voor het instellen en opheffen van bestemmingsreserves ligt bij de raad.

Beslispunt 9: De reserve "Renovatie Voerman 2A" op te heffen, het restant van € 45.000 vrij te laten vallen ten gunste van de algemene reserve en dit te verwerken in de begroting 2024.

A Jaarverslag

2 Programmaverantwoording

2.1 Sociaal domein

Inleiding

Gelijke kansen voor iedereen, ruimte voor de menselijke maat en voorkomen is beter dan genezen zijn uitgangspunten van ons sociaal beleid. Ontmoeting is de sleutel van onze stad, de veelkleurigheid van Amstelveen is haar kracht. Iedereen moet zich thuis voelen in Amstelveen, onafhankelijk van geloof, seksuele geaardheid, herkomst, beperking of uiterlijk. Daar wordt iedere dag hard aan gewerkt, met en voor de inwoners die wat extra aandacht van ons nodig hebben.

Bestuurlijke actiepunten

Zorg en welzijn

Omschrijving	Type	Status
23-01 Ondersteuning naar zorg via het Amstelveenloket (eventueel met hulp van onafhankelijke cliëntondersteuning).	Uitvoering	
23-02 Evaluatie actieplan Mantelzorg	College	A
23-03 Evaluatie Alliantie tegen eenzaamheid	College	
23-04 Verwerken aandachtspunten Rekenkameronderzoek in beleidsuitvoering	Uitvoering	

Status: 'A' = aanvullende toelichting

Nummer	Aanvullende toelichting
23-02	Actieplan Mantelzorg is nog in uitvoering. Evaluatie wordt uitgevoerd in 2024, oplevering update mantelzorgplan 2e helft 2024.

Werk en inkomen

Omschrijving	Type	Status
23-01 Evaluatie aanpak "financieel ontzorgen" en waar nodig verbeteringen doorvoeren.	Uitvoering	
23-02 Vergroten bereik minimabeleid door goede communicatie en toegankelijke digitale aanvraagprocedures.	Uitvoering	
23-03 Inwoners worden ondersteund naar betaald werk, vrijwilligerswerk of het behalen van een startkwalificatie.	Uitvoering	
23-04 Inwoners met een arbeidsbeperking worden ondersteund naar zo regulier mogelijk werk. Wanneer voor deze inwoners werk een stap te ver blijkt te zijn worden zij gefaciliteerd om een stap terug te zetten richting dagbesteding en/of een uitkering.	Uitvoering	
23-05 Extra inkomensondersteuning aan inwoners die door recente ontwikkelingen in financiële problemen zijn gekomen.	Uitvoering	
23-06 Aanpassingen van de Participatiewet worden voortvarend verwerkt in de gemeentelijke uitvoeringspraktijk.	Uitvoering	

Status: 'A' = aanvullende toelichting

Jeugd

Omschrijving	Type	Status
23-01 Herijken van en uitvoering geven aan de Jeugdagenda (voor collegeperiode 2022-2026)		

Status: 'A' = aanvullende toelichting

Samenkracht en burgerparticipatie

Omschrijving	Type	Status
23-01 Monitoren gebruik wijkcentra, ontmoetingsplaatsen	Uitvoering	
23-02 Diversiteitsnota	Raad	

Status: 'A' = aanvullende toelichting

Overige toelichting

Hervormingsagenda Jeugd en wijziging wetgeving

De Hervormingsagenda Jeugd is landelijk door de betrokken partijen (zorgaanbieders, rijk, gemeenten) vastgesteld. Veel van de acties die van gemeenten verwacht worden, voert Amstelveen al uit. Denk aan transformatie van verblijfszorg naar 'thuis nabij' en aan inzet van praktijkondersteuners jGGZ bij huisartsen. Deze acties verbeteren de kwaliteit van de zorg en drukken de kosten van de zorg. Helaas betekent dit niet dat de totale kosten voor jeugdhulp ten opzichte van 2022 gelijk zijn gebleven, laat staan gedaald. In 2023 is gestart met de verkenning van de positie van Amstelveen ten opzichte van de jeugdhulpregio Amsterdam-Amstelland. Verder is het afwachten welke concretisering het rijk geeft aan de door hem uit te werken maatregelen ten aanzien van de beperking van de reikwijdte, de verplichte regionale samenwerking en de schaalniveaus van de inkoop van zeer specialistische jeugdhulp. Belangrijk is ook of de regering de geplande landelijke bezuiniging van € 500 miljoen op de jeugdhulp in stand zal houden.

Nieuwe jeugdstelsel

Het nieuwe jeugdstelsel van Amstelveen en haar buurgemeente is nu twee jaar in werking. Op basis van een operationele evaluatie zijn in 2023 al de eerste bijstellingen gepleegd. Op diverse thema's wordt lokaal of regionaal gesproken met aanbieders en ketenpartners. Financiële beheersing en goede zorg voor de meest kwetsbare kinderen, en de samenhang tussen beide, stonden in 2023 centraal.

Financieel overzicht

bedrag x € 1.000	Rekening	Begroting 2023				Rekening 2023			Saldo
Programma	2022	Primitief	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	2023
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	-21.473	-10.763	27.246	5.281	-21.965	25.045	4.281	-20.764	1.201
6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	-4.320	-6.243	8.675	1.373	-7.302	8.434	1.543	-6.891	411
6.3 Inkomensregelingen	-8.454	-2.050	36.013	25.416	-10.597	34.992	25.076	-9.916	681
6.4 WSW en beschut werk	-1.837	-1.813	1.978	0	-1.978	1.987	0	-1.987	-10
6.5 Arbeidsparticipatie	-2.382	-2.954	2.632	0	-2.632	2.586	-107	-2.693	-61
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	-2.879	-2.801	3.156	64	-3.093	3.082	64	-3.018	75
6.7 Maatwerkdienstverlening 18+	-1.519	0	0	0	0	0	0	0	0
6.71 Hulp bij het huishouden (WMO)	-6.291	-6.055	6.716	0	-6.716	6.468	0	-6.468	248
6.71b Begeleiding (WMO)	-5.348	-2.462	3.781	581	-3.200	4.281	526	-3.755	-555
6.71c Dagbesteding (WMO)	0	-1.688	1.788	0	-1.788	2.160	0	-2.160	-372
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	-18.538	0	0	0	0	0	0	0	0
6.72d Jeugdhulp zonder verblijf overig	0	-13.495	17.630	0	-17.630	17.282	0	-17.282	348
6.73C Jeugdhulp met verblijf overig	0	-1.365	1.365	0	-1.365	2.886	0	-2.886	-1.521

6.74b Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	0	-2.162	2.162	0	-2.162	2.764	0	-2.764	-602
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	-397	0	0	0	0	0	0	0	0
6.81a Beschermd wonen (WMO)	0	0	118	118	0	98	98	0	0
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	-1.557	0	0	0	0	0	0	0	0
6.82a Jeugdbescherming	0	-1.277	1.658	0	-1.658	1.401	0	-1.401	257
6.82b Jeugdreclassering	0	0	0	0	0	214	0	-214	-214
7.1 Volksgezondheid	-3.481	-3.594	3.794	68	-3.726	3.774	77	-3.697	29
Totaal saldo van baten en lasten	**-78.477**	**-58.721**	**118.712**	**32.901**	**-85.811**	**117.455**	**31.559**	**-85.897**	**-86**
Reservemutatie	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Resultaat	**-78.477**	**-58.721**	**118.712**	**32.901**	**-85.811**	**117.455**	**31.559**	**-85.897**	**-86**

6.1 Samenkracht en burgerparticipatie

Lokaal werkbudget Oekraïne (voordeel € 0,4 miljoen)
Voor de hotelopvang 2023 is vanuit het lokaal werkbudget € 6,4 miljoen beschikbaar gesteld. Zowel voor 2023 als 2024 is de kostprijsverhogende BTW te hoog geraamd. Voor 2023 betekent dit een voordeel van afgerond € 0,4 miljoen. Dit bedrag valt vrij in het lokaal werkbudget Oekraïne en via een beslispunt bij deze jaarstukken komt dit komend jaar beschikbaar voor andere projecten.

Sociaal medische indicatie Wet kinderopvang (voordeel € 95.000)
De gemeente is wettelijk verplicht om een sociaal medische indicatie (SMI) af te geven voor kinderopvang aan ouders met medische of sociale beperkingen in combinatie met de noodzaak om ontwikkelingsachterstanden van het kind te verminderen. De afgelopen jaren steeg het aantal aanvragen. In 2023 is echter sprake van een daling. In 2024 zal worden beoordeeld of de neerwaartse daling zich doorzet en aanleiding is tot aanpassing van het budget.

Aanpak economische dakloosheid (neutraal € 0,8 miljoen)
Met ingang van 2023 ontvangt Amstelland via de gemeente Amsterdam structureel (in ieder geval tot en met 2026) € 1,0 miljoen per jaar vervolgmiddelen voor de aanpak van economische dakloosheid. Voor 2023 is € 1,0 miljoen (deels met terugwerkende kracht) ontvangen. Ten tijde van de tweede tijdvakrapportage 2023 was de inschatting dat € 0,8 miljoen uitgegeven zou worden. Er is nog geen definitieve bestemming voor dit bedrag. De middelen zijn gereserveerd in afwachting van een bestedingsvoorstel. Amstelveen is namens de Amstelland gemeenten de regionale penvoerder op dit onderwerp.

Specifieke uitkering 'Gezond en Actief Leven Akkoord' (SPUK GALA) (voordeel € 220.000)
In 2023 is de SPUK GALA beschikbaar gekomen. Hierdoor zijn bestaande inzet en regelingen verschoven naar deze specifieke uitkering, deels omdat er weinig tijd was voor nieuwe initiatieven. Dit heeft geleid tot een voordeel op de begroting. In de eerste tijdvakrapportage 2024 en perspectiefnota 2025 wordt het meerjaren financieel beeld 2024-2026 verwerkt, inclusief het effect op de reguliere begroting.

Algemeen en methodiek (voordeel € 88.000)
Binnen 'Algemeen en methodiek' waren middelen begroot voor kosteneffectiviteitsanalyses. Er zijn dit jaar geen kosteneffectiviteitsanalyses meer uitgevoerd. Dit komt doordat alle analyses de afgelopen jaren al hebben plaatsgevonden.

Inwoners helpen elkaar (voordeel € 110.000)
Een bedrag van € 80.000 is niet besteed voor technische hulpmiddelen voor inwoners om overbelasting bij mantelzorgers te voorkomen. Uit de praktijk blijkt dat Verpleeg- en Verzorgingshuizen en Thuiszorg organisaties (VVT) en de zorgverzekeraar hier al volop mee experimenteren, en is de rol van de gemeente als aanjager hier minder evident. Door terugbetaling van een subsidie van 2022 ontstaat een voordeel van € 30.000.

Kwetsbare groepen lichte ondersteuning (voordeel € 63.000)
De bestedingen in het kader van de sociale benadering dementie zijn lager vanwege een kleiner aantal deelnemers. Daarnaast is een deel van sociale benadering dementie bekostigd uit aanvullende middelen uit het nieuwe dementiebeleid 2023.

Diverse onderwerpen Samenkracht en burgerparticipatie (voordeel € 370.000)
Bij diverse onderwerpen zoals preventief en gezond leven, innovatiefonds, burgerparticipatie en social trial is sprake van voordelen die optellen tot € 370.000. Een aantal initiatieven is in 2023 niet tot uitvoering gekomen en schuift door naar komend jaar. In 2024 is het budget toereikend om de initiatieven uit te voeren. Daarnaast hebben organisaties minder beroep gedaan op de gemeentelijke budgetten en zijn er voordelen ontstaan bij subsidievaststellingen over voorgaande jaren.

Versterken sociale basis (nadeel € 100.000)
Stadsdorp Elsrijk is een bewonersgroep die het welzijnswerk in hun wijk organiseert. De gemeente is wettelijk verplicht Right to Challenge initiatieven te ondersteunen. Het initiatief van Stadsdorp Elsrijk op welzijnswerk bevindt zich nog in de aanloopfase en wordt daarom niet uit de reguliere begroting gedekt. De kosten van voornamelijk personeel (voor het welzijnswerk in de buurt) bedragen € 160.000. Een bedrag van € 60.000 is verantwoord binnen de Specifieke uitkering 'Gezond en actief leven akkoord'.

SPUK GALA (neutraal € 143.000)
In de zomer van 2023 is de specifieke uitkering GALA ambtshalve verleend door het Rijk. Bestaande inzet en regelingen zijn in 2023 aan deze SPUK gekoppeld. Ook zijn enkele nieuwe initiatieven gestart. Met effectief één kwartaal in 2023 beschikbaar om nieuwe projecten en subsidies te initiëren, is het niet gelukt om alle beschikbare SPUK middelen uit te geven. Van de SPUK mag maximaal 20% per regeling overgeheveld naar 2024. Voor Amstelveen betekent dit een bedrag van € 106.000. Daarnaast moet € 41.000 worden terugbetaald aan het Rijk.

6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen
Preventie Jeugd (voordeel € 95.000)
Het voordelig resultaat wordt onder andere veroorzaakt doordat de kosten voor de uitvoeringsagenda's '(v)echtscheidingen 2023' en de 'Regionale verwijsindex - MULTIsignaal' voordeliger uitpakken. Alle interventies rondom het speerpunt (v)echtscheidingen en de regionale verwijsindex zijn conform de uitvoeringsagenda's uitgevoerd.

Parlementaire Ondervragingscommissie Kinderopvangtoeslagen (POK) (voordeel € 132.000)
De middelen voortkomend uit de POK, zijn conform de hierbij gestelde VNG doelen besteed. Omdat in 2023 minder onderzoeken uitgevoerd zijn dan vooraf begroot valt € 132.000 vrij. Ook zijn enkele begrote lasten elders gedekt.

Werkbudget sociaal team (voordeel € 52.000)
In het najaar zijn de afspraken tussen het zorgkantoor, de ketenpartners en de gemeente op aandringen van de gemeente in een specifieke hoge kostendragende casus verbeterd. Dit komt tot uiting in een onderuitputting van het budget. De problematiek rondom dakloosheid en de wachtlijsten voor passende woonvormen zal in de komende jaren onveranderd blijven. De verwachting is dat de kosten zullen doorlopen. Dit zal worden betrokken bij de uitwerking van de Perspectiefnota 2025.

Kinderopvangtoeslagaffaire (nadeel lasten € 117.000, voordeel baten € 163.000)
Het voordelig saldo van € 46.000 betreft drie specifieke uitvoeringscomponenten van de specifieke uitkering van het Rijk met betrekking tot de kinderopvangtoeslagenaffaire. Dit betreft uitvoering van de begeleiding van gedupeerden, uitvoering van kwijtschelding publieke schulden en uitvoering kwijtschelding gemeentelijke belastingen. In het tweede tijdvak is een budget voor de uitvoering van deze regelingen opgenomen van € 1.257.000.

6.3 Inkomensregelingen
Minimaregelingen (voordeel € 208.000)
Alhoewel er net als voorgaande jaren een toename is geweest in de kosten en het aantal aanvragen voor bijzondere bijstand en minimaregelingen is er een voordeel ontstaan van € 208.000. Op basis van een verwachting voor het jaar 2023 is meer begroot dan daadwerkelijk noodzakelijk bleek. Deze verwachting had te maken met de stijgende kosten van het levensonderhoud, het aantal aanvragen in de eerste helft van het jaar en het groot aantal aanvragen op basis van de energietoeslag.

Energietoeslag (voordeel € 670.000)
Via een beslispunt bij deze jaarstukken wordt voorgesteld € 670.000 over te hevelen naar 2024 voor de energietoeslag. Er zijn minder ambtshalve toekenningen geweest dan aanvankelijk op basis van de energietoeslag 2022 is ingeschat. Aanvragers uit 2022 komen voor een ambtshalve uitbetaling van de energietoeslag in aanmerking wanneer het landelijke inlichtingenbureau aangeeft dat het inkomen gelijk is gebleven. Bij een groot aantal inwoners is het inkomen gewijzigd waardoor er niet ambtshalve kan worden uitbetaald. Naar verwachting zal een groot deel van deze inwoners alsnog in 2024 een aanvraag indienen voor de energietoeslag.

BUIG (nadeel € 205.000)
Het verschil wordt grotendeels veroorzaakt door een nadelig resultaat van € 248.000 bij het terugvorderen van verleende bijstand. Er zijn minder terugvorderingen opgelegd dan begroot. Hiervoor is geen eenduidige oorzaak aan te wijzen. Het achterblijven van het aantal terugvorderingen van bijstandsuitkeringen in combinatie met het ontbreken van enkele grote fraudevorderingen kan al leiden tot een dergelijke ontwikkeling.

6.71 Hulp bij het huishouden (WMO)
Hulp bij het huishouden (voordeel € 248.000)
De oorzaak van de onderbesteding is te wijten aan de personeelsproblematiek bij de zorgaanbieders. Dit betekent dat minder inwoners de volledig benodigde uren (indicatie) hebben ontvangen. waardoor sprake is van een wachtlijst. Aanbieders proberen hun tijd zo goed en eerlijk mogelijk te verdelen.

6.71b Begeleiding (WMO)
Individuele begeleiding (nadeel € 555.000)
Toegelicht onder 6.71c dagbesteding (WMO).

6.71c Dagbesteding (WMO)
Dagbesteding (nadeel € 372.000)
Met ingang van 2023 wordt volgens het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) dagbesteding en individuele begeleiding op een eigen taakveld verantwoord. Op beide taakvelden is een tekort te zien dat grotendeels te wijten is aan een stijging van de kosten op individuele begeleiding.

Naast de indexering van de tarieven voor individuele begeleiding is het aantal mensen dat gebruik maakt van individuele begeleiding toegenomen. Daarnaast zijn meer uren begeleiding afgenomen en is de zorgzwaarte (complexiteit) toegenomen. In plaats van de lichtste vorm van begeleiding is er een stijging te zien in de middel tot zwaardere vormen van individuele begeleiding.

Het aantal inwoners dat gebruik maakt van dagbesteding is nagenoeg gelijk gebleven ten opzichte van vorig jaar. Tijdens de Coronaperiode maakte niet iedereen volledig gebruik van de geïndiceerde uren dagbesteding. Door de afgenomen angst voor Corona verzilveren meer inwoners hun volledig aantal uren dagbesteding.

De stijging van de kosten is verder te wijten aan de toenemende extramuralisering van de zorg en het feit dat mensen moeilijker doorstromen naar de langdurige zorg (WLZ). De vergrijzing, en het feit dat meer mensen langer thuis blijven wonen, en toenemende GGZ problematiek zorgt voor een grotere vraag naar begeleiding. Ook zorgt dit voor een toename in de complexiteit en de inzet van zwaardere ondersteuning.

Specialistische jeugdhulp (taakvelden 6.72d Jeugdhulp zonder verblijf overig, 6.73C Jeugdhulp met verblijf overig en 6.74b Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf)
Specialistische jeugdhulp (nadeel € 1,8 miljoen)
Ten aanzien van de in de tweede tijdvak opgehoogde begroting naar € 21,3 miljoen komen de uitgaven over 2023 € 1,8 miljoen hoger uit. Dat de bijstelling in de tweede tijdvak onvoldoende blijkt te zijn geweest, heeft te maken met de vertraging in de ontvangst van declaraties en berichten van zorgaanbieders. Daarnaast heeft € 0,5 miljoen betrekking op nagekomen declaraties over het jaar 2022. Dit heeft het ramen van de eindejaarsverwachting bemoeilijkt. De totale uitgaven in 2023 (€ 23,0 miljoen) blijven nog wel onder het bedrag in de primitieve begroting inclusief uitvoeringsprogramma (€ 23,4 miljoen) dat in de eerste tijdvak achteraf bezien teveel naar beneden is bijgesteld.

Het college heeft met diverse concrete maatregelen gericht op kinderopvang, diverse verwijzers, onderwijs en op specifieke categorieën (bijvoorbeeld hulpvragen ten aanzien van onveiligheid) substantiële uitgaven voorkomen. Desondanks zijn er enkele autonome factoren die hebben geleid tot de overschrijding. Dit betreft de groei van het aantal kinderen in jeugdhulp (drie procent groei ten opzichte van 2022), de stijging van de kosten per jeugdige en een toename van een aantal zeer complexe casus met verblijf.

6.82a Jeugdbescherming & 6.82b Jeugdreclassering
Wijziging verdeling budgetten jeugdbescherming en jeugdreclassering (neutraal € 214.000)
Vanwege de landelijke wijziging in het BBV zijn er verschillende taakvelden ontstaan voor de jeugdbescherming (voorheen geëscaleerde zorg 18-). Voor 2023 hebben we initieel gekozen om het budget en de realisatie te verzamelen op het taakveld 6.82a Jeugdbescherming. Reden hiervoor was dat de splitsing administratief lastig te maken was met de huidige werkwijze van de gecertificeerde instellingen. Met de jaarrekening 2023 hebben we inmiddels voldoende informatie om een betere verdeling te maken over de verschillende taakvelden. Vandaar dat de realisatie nu wel toegerekend kan worden aan beide taakvelden.

Reservemutatie met toelichting

bedrag x € 1.000	bijgestelde begroting			jaarrekening				verschil
taakveld + omschrijving	a. toe-voeging	b. ont-trekking	c=a-b verschil	stand 1jan	d. toe-voeging	e. ont-trekking	stand 31dec	f=d-e verschil	g=c-f
6.1 Innovatiefonds Zorg en Welzijn Amstelveen	0	0	0	116	0	0	116	0	0
1 Sociaal domein	**0**	**0**	**0**	**116**	**0**	**0**	**116**	**0**	**0**

Voorzieningenmutatie met toelichting

bedrag x € 1.000	bijgestelde begroting			jaarrekening				verschil
taakveld + omschrijving	a. toe-voeging	b. ont-trekking	c=a-b verschil	stand 1jan	d. toe-voeging	e. ont-trekking	stand 31dec	f=d-e verschil	g=c-f
6.3 Dubieuze debiteuren sociale dienst	0	0	0	430	8	0	438	8	-8
1 Sociaal domein	**0**	**0**	**0**	**430**	**8**	**0**	**438**	**8**	**-8**

Verbonden partijen

Naast de eigen organisatie dragen verbonden partijen bij aan het realiseren van de beleidsdoelstellingen. Bij de realisering van de doelstellingen van het programma Sociaal domein zijn betrokken:

- Openbare GezondheidsZorg (OGZ) Amstelland,
- GGD Amsterdam-Amstelland en
- Amstelland en Meerlanden Werkorganisatie (werknaam: AM-match).

Voor aanvullende informatie per partij wordt verwezen naar de paragraaf verbonden partijen.

Subsidies

Voor de van toepassing zijnde subsidies op dit programma wordt verwezen naar de bijlage Subsidies.

2.2 Onderwijs en ontplooiing

Inleiding

Onderwijs, sport en cultuur vormen in onze samenleving de basis voor ontplooiing. Amstelveen blijft investeren in onderwijs en kinderopvang: de jeugd heeft de toekomst. Goed onderwijs is van wezenlijk belang en de samenwerking tussen onderwijs, jeugdhulp en sociaal-maatschappelijk werk wordt bevorderd. Op die manier ontstaat samenhang in de ondersteuning van kinderen die dat nodig hebben. Sport is een leuke en goede manier om gezond te leven. Daarom worden de sportfaciliteiten uitgebreid. Cultuur draagt bij aan ontplooiing en ontmoeting. Amstelveen investeert de komende jaren in herijking van het cultuuraanbod in Amstelveen.

Bestuurlijke actiepunten

Onderwijs

Omschrijving	Type	Status
23-01 Evaluatie inzet NPO middelen en advies verdeling resterende middelen	Uitvoering	A
23-02 Naar aanleiding van de evaluatie van de spreiding en zorgzwaarte van de groepen voorschoolse educatie het huidige aanbod aanpassen en mogelijk uitbreiden	Uitvoering	A

Status: 'A' = aanvullende toelichting

Nummer	Aanvullende toelichting
23-01	Leerpunten zijn meegenomen in de Jeugd- en Onderwijsagenda, zoals de verrijkte schooldag en jeugdhulpverleners in het VO (Raad 1e kwartaal 2024).
23-02	Aanvullende acties: extra eenmalige verhoging subsidietarieven Voorschoolse educatie en Peuterarrangementen (Uitvoering vanaf 4ekw23). Actie voor kansen voor kinderen. Inzet jongerenwerkers op scholen.

Onderwijshuisvesting

Omschrijving	Type	Status
23-01 Sportvoorziening Hermann Wesselink College	Uitvoering	A
23-02 Sportvoorziening Keizer Karel College	Raad	A
23-03 Uitbreiding Amstelveen College	Uitvoering	A
23-04 Nieuwbouw scholenlocatie Landtong	Uitvoering	A
23-05 Nieuwbouw scholenlocatie De Scheg	Raad	A
23-06 Nieuw- en verbouw scholencluster Orion	Raad	A
23-07 Aankoop tijdelijke huisvesting Pandora 4	Raad	A
23-08 Huisvesting Islamitische basisschool	Raad	A
23-09 Nieuwbouw maatschappelijke voorziening Lindenlaan	Raad	A

Status: 'A' = aanvullende toelichting

Nummer	Aanvullende toelichting
23-01	De sportvoorziening is in het 3e kwartaal 2023 opgeleverd, waarna de buitenruimten en het schoolplein in orde worden gemaakt. Momenteel verkeert het project in de nazorgfase. Het krediet kan nog niet worden afgesloten, omdat er nog facturen in 2024 verwacht worden.

23-02	Het fasedocument schetsontwerp is gereed. Verdere uitwerking van het voorlopig ontwerp, inclusief kostenopstelling volgt in het begin van 2024. Als het nodig is, wordt het investeringsbedrag in de Perspectiefnota 2025 aangepast. Vooruitlopend op de aanbesteding wordt het uitvoeringskrediet gevraagd.
23-03	De uitvoering is in volle gang. Eind december is de tijdelijke huisvesting weggehaald om plaats te maken voor de tweede fase van de uitbreiding.
23-04	Eind 2022 is de realisatie van de nieuwbouw gestart en zal 1,5 jaar in beslag nemen. Met ingang van het schooljaar 2024/2025 wordt de school in gebruik genomen.
23-05	Helaas hebben de voorbereidingen voor de nieuwbouw scholenlocatie De Scheg vertraging opgelopen. Een kinderopvangorganisatie moet opnieuw worden geselecteerd. De goedkeuring van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap -en daarmee ook de rijksbekostiging- voor het stichten van een nieuwe school in een nog te ontwikkelen wijk is met de nieuwe wet "Meer ruimte voor nieuwe scholen" er niet gemakkelijker op geworden. Het programma van eisen moet worden aangepast. En hiermee kan in 2024 de ontwerpfase starten.
23-06	Geruime tijd is gezocht naar locaties voor tijdelijke huisvesting, uiteindelijk is gekozen voor de locatie Middenwaard (deelgebied 2). De geraamde kosten voor tijdelijke huisvesting op locatie Middenwaard was dermate hoog dat ervoor gekozen is om op deze locatie een permanent schoolgebouw te realiseren. De projectnotitie is hiervoor in voorbereiding, buurtparticipatie is opgestart, in 2024 zal dit worden voortgezet en het ontwerpproces worden gestart. Door deze scope wijziging, zullen de andere scholen langer op hun huidige locatie blijven waardoor ingezet is op vervanging van de bestaande semi-permanente huisvesting, deze wordt in de zomer van 2024 gerealiseerd. Voor het gebouw aan Orion 1b is een PVE geschreven door de gebruikers. Het PVE wordt in 2024 getoetst op technische uitvoer/ haalbaarheid in combinatie met verduurzamingsmaatregelen. Voor het gebied Orion word stedenbouwkundig onderzocht wat de mogelijkheden zijn voor het gebied in de wetenschap dat er 1 school wordt gerealiseerd. Welke ruimte blijft er over voor andere ontwikkelingen?
23-07	HB+ voorziening Elementa is gehuisvest in tijdelijke huisvesting aan Pandora 4. Het was de bedoeling de tijdelijke huisvesting te kopen, maar bij nader inzien is het toch beter de toekomstige ontwikkelingen op scholenlocatie Pandora af te wachten en de tijdelijke units te blijven huren.
23-08	IBS ELif is met ingang van schooljaar 2023/2024 gestart met 5 groepen. Een deel van het gebouw aan de Schweitzerlaan 4-6 is hiervoor geschikt gemaakt. Ook is er budget voor de eerste inrichting onderwijsleerpakket en meubilair voor 5 groepen verstrekt.
23-09	De noodzaak om tijdelijke huisvesting te realiseren voor de kinderopvang die momenteel gehuisvest is in Montessorischool De Linde is voorlopig niet meer aanwezig. Montessorischool De Linde heeft het wissellokaal in gebruik genomen, omdat Vrije School Parcival dit lokaal niet meer nodig had. Wel blijft het plan om huisvesting te realiseren ten behoeve van kinderopvang op locatie Lindenlaan 315-323 overeind. Hiervoor wordt een projectnota opgesteld.

Sport

Omschrijving	Type	Status
23-01 Verduurzamen sportaccommodaties	Uitvoering	
23-02 Uitvoering geven aan Sport- en beweegnota	Uitvoering	
23-03 Uitvoering projecten Lokaal Sportakkoord	Uitvoering	

Status: 'A' = aanvullende toelichting

Kunst en cultuur

Omschrijving	Type	Status	
23-01 Aanbieden van een gevarieerd cultuuraanbod.	Uitvoering		
23-02 Culturele partners gaan innovatiever, bedrijfsmatiger en meer samenwerken.	Uitvoering		A
23-03 Onderzoek naar economische waarde van cultuur en bezoekersstromen.	Uitvoering		A
23-04 Bevorderen van kunst- en cultuurinitiatieven in de buurt/op straat.	Uitvoering		
23-05 Stimuleren van cultuureducatie met name voor de jeugd.	Uitvoering		
23-06 Laatste fase DSP haalbaarheidsonderzoek en definitief advies herijken Cobra museum.	Uitvoering		A

23-07 Placetesting: via programmering uittesten op Stadsplein in samenwerking met stakeholders.	Uitvoering		A
23-08 Samenwerking tussen Pathé en cultuurstrip stimuleren en bestendigen.	Uitvoering		A
23-09 Onderzoek uitzetten invulling Uilenstede 106 (vh Griffioen).	Uitvoering		
23-10 Handhaven van onafhankelijke, lokale media.	Uitvoering		

Status: 'A' = aanvullende toelichting

Nummer	Aanvullende toelichting
23-02	Constant wordt ingezet op de actualisatie en vernieuwing van de presenterende instellingen. De meerjarige subsidieregeling is een vehikel dat daaraan bij kan dragen. Hoewel al steeds meer sprake is van cohesie tussen de instellingen kan nog altijd meer synergie worden bereikt.
23-03	Om inzicht te krijgen in de meerwaarde van cultuur op zowel het economische als het maatschappe-lijke gebied zijn diverse onderzoekbureaus benaderd. Tevens wordt inzicht gevraagd over hoe het cul-turele budget zich verhoudt tot andere gemeentes met een soortgelijk profiel en omvang. Ook met het oog op de ontwikkeling van de nieuwe Cultuurvisie 2024-2028 zal hiervoor in 2024 een definitieve opdracht worden uitgezet.
23-06	Het definitieve DSP-rapport is in het voorjaar van 2023 openbaar gemaakt. De daaruit voortkomende adviezen zijn meegenomen in de beoordeling van de meerjarige aanvraag van het museum. Ook kan het rapport door het museum worden meegenomen in de ontwikkeling van het nieuwe ondernemingsplan dat in het najaar van 2024 moet worden aangeleverd.
23-07	Het placetestings-traject is voorlopig aangehouden ook in verband met de aanstaande ontwikkeling van de cultuurstrip en de herinrichting van het Stadsplein.
23-08	Pathé heeft aangegeven niet naar Amstelveen te komen. Het ligt in de bedoeling door te gaan met de vernieuwing van de cultuurstrip waarbij rekening wordt gehouden met de gewijzigde situatie.

Overige toelichting

Onderwijs

In 2023 zijn de voorbereidingen getroffen voor de organisatie van onderwijs voor jeugdigen in de AMV-opvang die begin 2024 is geopend. De gemeenteraad heeft daarvoor middelen beschikbaar gesteld waarmee gemeente en onderwijsveld gezamenlijk hebben gezorgd voor een onderwijsvoorziening voor deze doelgroep.

De gemeenteraad heeft per amendement besloten tot oprichting van een subsidiefonds gericht op het bevorderen van gelijke kansen voor jeugd in Amstelveen. In het eerste kwartaal van 2024 start het fonds waarvoor gedurende 2023 voorbereidingen zijn getroffen.

Sport

Vanwege de fors gestegen kosten voor onder andere energie zijn diverse subsidieregelingen voor de sportsector opgetuigd en uitgevoerd, zoals de:

- SPUK NEAS (specifieke uitkering Noodfonds Energielasten Amateursportverenigingen);
- SPUK MEOZ (specifieke uitkering voor Meerkosten Energie Openbare Zwembaden);
- Subsidieregeling voor stijgende lasten voor maatschappelijke organisatie in Amstelveen.

Er is intensief samengewerkt met diverse partijen om de in financiële problemen bevindende hockeyvereniging HIC te ondersteunen middels een reddingsplan waarbij de gemeente de sportvelden overneemt en verhuurt aan AmstelveenSport ten behoeve van exploitatie, beheer en onderhoud.

Onderzoek is opgestart voor een actuele rapportage over de toekomst van zwembad De Meerkamp dat dient als onderbouwing voor de besluitvorming van uw raad in 2024.

Financieel overzicht

bedrag x € 1.000	Rekening	Begroting 2023				Rekening 2023			Saldo
Programma	2022	Primitief	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	2023
4.1 Openbaar basisonderwijs	-127	-134	134	0	-134	133	0	-133	0
4.2 Onderwijshuisvesting	-5.798	-6.395	10.331	1.774	-8.557	9.313	2.228	-7.085	1.472
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	-3.594	-3.738	6.089	2.067	-4.022	5.606	2.223	-3.383	639
5.1 Sportbeleid en activering	-4.459	-4.764	4.959	167	-4.792	4.843	169	-4.674	118
5.2 Sportaccommodaties	-1.045	-1.983	3.877	3.321	-556	3.150	2.644	-506	50
5.3 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	-5.063	-4.327	5.472	341	-5.131	5.354	340	-5.014	117
5.4 Musea	-1.448	-1.360	1.680	0	-1.680	1.611	0	-1.611	69
5.5 Cultureel erfgoed	-182	-170	341	0	-341	244	0	-244	97
5.6 Media	-2.398	-2.456	2.643	86	-2.557	2.597	86	-2.511	46
Totaal saldo van baten en lasten	**-24.113**	**-25.326**	**35.526**	**7.756**	**-27.770**	**32.851**	**7.690**	**-25.161**	**2.609**
Reservemutatie	3.545	3.508	4.337	6.721	2.384	3.826	5.196	1.370	-1.014
Resultaat	**-20.568**	**-21.819**	**39.863**	**14.476**	**-25.386**	**36.678**	**12.886**	**-23.792**	**1.595**

4.2 Onderwijshuisvesting

Nieuwbouw en renovatie (voordeel € 1,1 miljoen)

Met de keuze om één van de scholen van het scholencluster Orion permanent te huisvesten op locatie Middenwaard (deelgebied 2) is de noodzaak voor tijdelijke huisvesting komen te vervallen. Het bedrag voor de tijdelijke huisvesting zit in de reserve en is niet aangepast aan de nieuwe plannen. Dit zorgt voor een voordeel van € 1,0 miljoen. Dit blijft beschikbaar voor de voorbereiding van de gewijzigde plannen van Scholencluster Orion.

De huur en demontage van de tijdelijke huisvesting voor het Amstelveen College is lager uitgevallen dan begroot. Het voornemen om voor de Wereldschool op de Amsterdamseweg tijdelijk huisvesting te huren bij Kinderkorf is niet doorgegaan. Hierdoor is € 0,1 miljoen niet meer nodig en is vrijgevallen.

Tijdelijke onderwijshuisvestingen ontheemden (voordeel € 0,3 miljoen)

In 2022 heeft de gemeente een Specifieke uitkering (SPUK) voor onderwijshuisvesting aangevraagd. Met de SPUK worden de kosten om tijdelijke onderwijshuisvesting voor leerplichtige ontheemde jongeren vergoed. Het gaat om kosten die zijn gemaakt tot 31 juli 2023. Voor 2023 is de SPUK vergoeding niet begroot. Dit levert een voordeel op van € 0,3 miljoen.

4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken

Ondersteuning nieuwkomerskleuters op reguliere basisscholen (voordeel € 110.000)

In 2023 voerde de gemeente gesprekken met schoolbesturen Amstelland en Amstelwijs over ondersteuning voor nieuwkomerskleuters op de reguliere basisscholen. In de begroting was hier € 140.000 voor gereserveerd, waarvan € 30.000 is besteed.

Minder kindplaatsen (voordeel € 196.000)

Door een personeelstekort bij de kinderopvangaanbieders, zijn er in 2023 minder kindplaatsen voorschoolse educatie op locatie gerealiseerd dan verwacht. Dit geeft een voordeel van € 70.000.

In 2022 realiseerden kinderopvangaanbieders minder kindplaatsen peuterarrangementen. De onderrealisatie was voor het grootste deel gevolg van de naweeën van Corona. De terugvordering van deze subsidies over kalenderjaar 2022 levert in 2023 een voordeel op van € 126.000.

Rijksmiddelen onderwijsachterstandenbeleid (voordeel € 40.000)
Er is een voordeel van € 40.000 op de baten van de Rijksmiddelen voor het Onderwijsachterstandenbeleid. Dit komt doordat de definitieve beschikking van het Rijk voor 2023 € 40.000 hoger was, dan de voorlopige beschikking afgegeven in oktober 2022.

Rijksvergoeding onderwijs Oekraïense leerlingen (voordeel € 68.000)
Er is een voordeel op de baten van € 68.000 vanwege een betaling van het schoolbestuur Amstelland voor het onderwijs aan Oekraïense leerlingen. De gemeente heeft deze kosten voorgefinancierd in afwachting van de Rijksvergoeding die schoolbesturen hiervoor toegekend hebben gekregen

Taalonderwijs voor Oekraïners (voordeel € 84.000)
In het kader van volwasseneneducatie taalonderwijs voor Oekraïners is een budget beschikbaar gesteld van € 117.000. Voor de trajecten die nog lopen en de nieuwe plannen voor 2024 wordt via een beslispunt bij deze jaarstukken voorgesteld het resterende budget van € 84.000 over te hevelen naar 2024. De reden van onderbesteding in 2023 is dat zich niet voldoende cursisten hebben aangemeld.

Taalklas (voordeel € 50.000)
Voor het convenant taalklassen was € 50.000 beschikbaar gesteld uit het Oekraïne budget. De kosten voor het convenant konden binnen het reguliere onderwijsbudget worden opgevangen.

Natuur Milieu Educatie (NME) (voordeel € 40.000)
Het voordelig resultaat wordt onder andere veroorzaakt door afwezigheid van de leskistbode, verantwoordelijk voor het beheer en de aanschaf van materialen. De inzet van het team NME rondom de Boomfeestdag is gedekt uit het budget wat hiervoor is gereserveerd op taakveld 5.7 Openbaar groen en openluchtrecreatie.

5.1 Sportbeleid en activering
Verduurzaming sport (€ 54.000 voordeel)
In 2023 zijn 7 aanvragen verleend voor een bedrag van € 97.000. De verlening van 2 aanvragen vindt plaats in 2024 omdat de duurzaamheidsactiviteiten volgend jaar plaatsvinden (€ 51.000). De regeling eindigde in beginsel eind 2023, maar is opnieuw door het college vastgesteld voor 2024-2027.

SPUK Noodfonds Energie Amateursportverenigingen (NEAS) € 66.000 voordeel)
Verwacht werd dat maximaal € 100.000 uit het noodfonds stijgende lasten nodig was om de regeling specifieke uitkering noodfonds energie amateursportverenigingen in Amstelveen uit te voeren. Uiteindelijk is er vanuit het rijk meer budget verleend, zodat maar € 34.000 uit het noodfonds stijgende lasten als dekking is aangewend.

5.2 Sportaccommodaties
Meerkosten Energie Openbare Zwembaden (SPUK MEOZ) (neutraal € 687.000)
De gemeente heeft € 805.000 ontvangen voor de Specifieke Meerkosten Energie Openbare Zwembaden (SPUK MEOZ). De regeling betreft een gedeeltelijke vergoeding van de meerkosten van energie die een openbaar zwembad had in 2022, en de meerkosten die het zal hebben over het jaar 2023. Het betreft een landelijke regeling waarbij het verbruik van het zwembad is afgezet tegenover een referentietarief 2019. Uit de voorlopige energieafrekening blijkt dat er recht is op € 118.000. Het restant van € 687.000 zal na vaststelling worden terugbetaald aan het Rijk.

5.3 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie
Tegemoetkoming energiekosten maatschappelijke organisaties (voordeel € 115.000)
De subsidie tegemoetkoming energiekosten maatschappelijke instellingen was sinds mei 2023 beschikbaar voor maatschappelijke instellingen met problemen door een hoge energierekening. Instellingen konden aanvragen indienen voor de periode 1 januari t/m 31 december 2023. Het beschikbare budget van de regeling was € 600.000. Middels de tweede tijdvakrapportage is het budget verlaagd tot € 250.000. In totaal is binnen de regeling voor € 135.000 tegemoetkoming verleend.

5.4 Musea

Cobra Museum (voordeel € 50.000)

In augustus 2023 heeft het Cobra Museum aangegeven dat het museum door tegenvallende bezoekersaantallen en hogere kosten acuut in problemen is geraakt. Om adequaat op deze nieuwe situatie te kunnen reageren zijn extra kosten gemaakt voor extern juridisch advies. Daarbij is door de directie een externe expert ingehuurd om de ontstane situatie in goede banen te leiden. In de tweede tijdvakrapportage is hiervoor € 150.000 beschikbaar gesteld. Van dit bedrag is € 100.000 gebruikt. Via de perspectiefnota 2025 zal wederom budget aangevraagd worden voor het vervolgtraject.

5.5 Cultureel erfgoed

Historisch besef (voordeel € 73.000)

Binnen het uitvoeringsprogramma is € 111.000 beschikbaar gesteld voor het onderdeel 'Historisch besef'. Door meerdere oorzaken is het budget niet geheel uitgegeven. Er zijn middelen gereserveerd voor de afname van een boek, maar de publicatie heeft uiteindelijk niet plaatsgevonden. Daarnaast is het vervolgonderzoek naar de onteigening van Joods vastgoed uitgesteld. Dit heeft tevens geleid tot minder personele inzet.

Reservemutatie met toelichting

bedrag x € 1.000	bijgestelde begroting			jaarrekening					verschil
taakveld + omschrijving	a. toe-voeging	b. ont-trekking	c=a-b verschil	stand 1jan	d. toe-voeging	e. ont-trekking	stand 31dec	f=d-e verschil	g=c-f
4.2 Dekking kapitaallasten onderwijsgebouwen	1.702	2.412	-710	76.388	1.183	2.412	75.159	-1.229	519
4.2 Nieuwbouw HWC	0	1.478	-1.478	3.849	0	998	2.851	-998	-480
4.2 Overige toekomstige huisvesting	2.538	1.777	761	189	2.538	805	1.922	1.732	-971
5.2 Dekking kapitaallasten sportaccommodaties	0	1.107	-1.107	10.387	0	1.032	9.355	-1.032	-75
5.3 Kunst in de openbare ruimte	150	0	150	0	150	0	150	150	0
5.5 Monumentenzorg	0	0	0	148	9	0	156	9	-9
2 Onderwijs en ontplooiing	**4.390**	**6.774**	**-2.384**	**90.960**	**3.879**	**5.248**	**89.592**	**-1.368**	**-1.016**

4.2 Dekking kapitaallasten onderwijsgebouwen

Het grootste verschil betreft Nieuwbouw HWC (€ 480.000). Zie de toelichting bij 'Nieuwbouw HWC'.

Een nieuw speeltoestel op het schoolplein van de Schweitzerlaan 4 is nog niet gerealiseerd. Het speeltoestel voldeed nog aan de inspectienormen. Hierdoor is er een voordeel van € 35.000 ontstaan. De vrijgevallen middelen worden toegevoegd aan het budget om in 2024 het schoolplein aan de Schweitzerlaan 4 te vergroenen.

4.2 Nieuwbouw HWC

Nieuwbouw schoolgebouw Hermann Wesselink College

Onder bouwheerschap van het HWC is het schoolgebouw in januari 2021 in gebruik genomen. De definitieve afrekening met het HWC voor de nieuwbouw heeft nog niet plaats gevonden. Op basis van de laatste overzichten is deze afrekening opgenomen in de lasten van het krediet 2023. Hierdoor resteert een voordeel van € 0,5 miljoen.

De reserve HWC heeft eind 2023 een restsaldo van € 2,9 miljoen. Dit wordt ingezet voor de inrichting van de buitenruimte (terugbrengen waterpartij, realiseren brug e.d.) ad. € 1,5 miljoen. Via een beslispunt bij deze jaarstukken wordt voorgesteld het restant van de reserve HWC van € 1,4 miljoen bij de jaarrekening 2023 te laten vrijvallen.

4.2 Overige toekomstige huisvesting

Voorbereiding en tijdelijke huisvesting scholencluster Orion

Door de zoektocht naar geschikte tijdelijke huisvesting en de uiteindelijke keuze om één van de scholen van het scholencluster Orion permanent uit te huizen, heeft het project vertraging opgelopen. Hierdoor zijn de beschikbare middelen van € 0,9 miljoen niet besteed. Dit budget zal de komende jaren worden ingezet om het project Orion te realiseren.

5.2 Dekking kapitaallasten sportaccommodaties

Aanleg kunstgrasveld Bovenkerk

Via een Raadsbrief van 26 september 2023 is de raad geïnformeerd over de aanleg van kunstgrasvelden. Anders dan staat gemeld in deze brief is de desbetreffende kredietaanvraag ad. € 597.000 nog niet verwerkt in de 2e tijdvakrapportage 2023 en wordt dit bedrag nu via een apart beslispunt bij de jaarrekening beschikbaar gesteld. In de 2e tijdvakrapportage is al wel een jaarlijkse afschrijvingslast verwerkt met ingang van 2023. Dit wordt aangepast naar ingangsjaar 2024.

Voorzieningenmutatie met toelichting

bedrag x € 1.000	bijgestelde begroting			jaarrekening					verschil
taakveld + omschrijving	a. toe-voeging	b. ont-trekking	c=a-b verschil	stand 1jan	d. toe-voeging	e. ont-trekking	stand 31dec	f=d-e verschil	g=c-f
4.2 Onderhoud onderwijsgebouwen	330	192	139	646	330	203	773	128	11
5.2 Onderhoud sportaccommodaties	592	900	-308	1.420	592	1.092	921	-500	192
2 Onderwijs en ontplooiing	**922**	**1.092**	**-169**	**2.066**	**922**	**1.294**	**1.694**	**-372**	**203**

Voorziening sportaccommodaties (hogere onttrekking € 192.000)

Door externe capaciteit is een inhaalslag gemaakt in het uitvoeren van diverse onderhoudsprojecten. Daarnaast zijn de bouwkosten significant gestegen. In de perspectiefnota zal nader worden ingegaan op het tekort en zal hiervoor een oplossing worden gegeven om de voorziening op orde te krijgen.

Kredieten

Uitbreiding Amstelveencollege (AC)

De fasering van de uitbreiding Amstelveen College is anders uitgevallen. Hierdoor is er een nadeel in 2023 ontstaan van € 0,2 miljoen. Dit bedrag wordt in mindering gebracht op het bedrag dat is gereserveerd voor 2024.

Nieuwbouw Integraal Kindcentrum Landtong

Doordat er bij de Europese aanbesteding geen inschrijvingen waren is de procedure vertraagd. Hierdoor is de bouw ook later gestart, waardoor de financiële middelen later worden uitgegeven. Dit geeft een voordeel van € 1,2 miljoen. Dit bedrag is in 2024 benodigd om het project af te ronden.

Hermann Wesselink College

Zie toelichting bij onderdeel reserves Nieuwbouw HWC.

Uitbreiding zwemwater, De Meerkamp (fasering € 933.000)

Op 23 mei 2023 is het uitvoeringskrediet voor extra zwemwater de Meerkamp ad. € 19,2 miljoen vastgesteld. De planning was om in januari 2024 te starten met de uitvoering. Daarom is het budget voor de uitvoering opgenomen vanaf 2024. De werkelijke uitvoering is iets eerder gestart, waardoor de eerste uitvoeringskosten al in 2023 zijn geland. In 2023 is de omgevingsvergunning al betaald en er zijn al enkele eerste termijnen afgerekend. Deze totale uitgaven ad. € 933.000 betreffen alleen fasering en kunnen in mindering gebracht worden op het beschikbare budget in 2024.

Vastgoed

- Hermann Wesselink College (HWC) schoolgebouw afsluiten en het restant € 0,5 miljoen inzetten bij HWC buitenruimte;
- Sporthal Hermann Wesselink College, per saldo € 0,1 miljoen overhevelen naar 2024. Het restant € 1,0 miljoen inzetten bij HWC buitenruimte;
- Hermann Wesselink College (HWC) buitenruimte € 1,5 opvoeren in 2024 ten laste van reserve HWC;
- Amstelveencollege fasering van € 0,2 miljoen betrekken bij € 3,3 miljoen van jaarschijf 2024;
- Nieuwbouw Integraal Kindcentrum Landtong € 1,2 miljoen overhevelen naar 2024;
- Groen-blauw schoolplein Schweitzerlaan 4 € 35.000 overhevelen naar 2024;

Aankoop percelen Weldam
Zie toelichting bij onderdeel reserves aankoop percelen Weldam onder programma 5.

Dikwijls loopt de besteding van kredieten over meer dan één jaar. In dat geval vraagt het BBV om het begroten van jaarschijven. Jaarschijven zijn afhankelijk van de voortgang van het werk en kunnen vaak niet anders dan globaal worden voorspeld. Dit kan leiden tot afwijkingen van de begrote jaarschijven, ook indien er (nog) geen sprake is van kredietoverschrijding. In de nota verordening 212 is daarover het volgende opgenomen:

- Verschuivingen van uitgaven in een investeringskrediet tussen jaarschijven (fasering) en hiermee samenhangende reservemutaties zijn toegestaan zonder specifiek raadsbesluit bij de jaarstukken mits het totale investeringskrediet niet wordt overschreden, de fasering maximaal 3 jaar betreft en de uitgaven passen binnen de met de raad afgesproken prestaties waarvoor het krediet is verstrekt

Verbonden partijen

Naast de eigen organisatie, dragen verbonden partijen bij aan het realiseren van de beleidsdoelstellingen. Bij de realisering van de doelstellingen van het programma Onderwijs en ontplooiing is als verbonden partij betrokken:

- Amstelveen Sport B.V.

Voor aanvullende informatie per partij wordt verwezen naar de paragraaf verbonden partijen.

Subsidies

Voor de van toepassing zijnde subsidies op dit programma wordt verwezen naar de bijlage Subsidies.

2.3 Economie en duurzaamheid

Inleiding

Amstelveen investeert structureel in duurzaamheid om continuïteit en kwaliteit te realiseren en de energietransitie tot 2050 echt op gang te krijgen. Cruciaal in de realisatie van de doelstellingen is deelname van bedrijven, inwoners en energieleveranciers aan de noodzakelijke transitie. Er wordt aangesloten bij doelstellingen en de vijf programmalijnen die het rijk heeft uitgewerkt voor versnelling van de verduurzaming gebouwde omgeving. Een gebiedsgerichte aanpak voor de warmtetransitie en een individuele aanpak van woningen en bedrijven zijn belangrijke elementen daarin. Een aandachtspunt is de reservering van voldoende boven- en ondergrondse ruimte voor toenemend elektriciteits- en warmtegebruik en behoefte aan kabels en buizen. Amstelveen blijft ondernemers ondersteunen als dat nodig is of bijdraagt aan de vitaliteit van Amstelveen.

Bestuurlijke actiepunten

Economie

Omschrijving	Type	Status	
23-01 Aanpassen Standplaatsenbeleid zodat het voldoet aan de Europese Dienstenrichtlijn	Raad		
23-02 Voortzetten stadspromotie via Visit Amstelveen en bijbehorende social media	Uitvoering		
23-03 Terrasplannen voor gebieden Stadshart, Amstelzijde en Oude Dorp	College		A
23-04 Opstellen van een uitvoeringsagenda toerisme en recreatie met acties, activiteiten, evenementen, maatregelen en projecten voor de korte en langere termijn, inclusief monitoren en evalueren.	College		A
23-05 Afwegingskader vestiging flitskoeriers	College		
23-06 Deelnemen aan het ontwikkelen van de Regionale Investeringsagenda (RIA).	Uitvoering		
23-07 Voorbereiden opstellen economisch profiel	Uitvoering		A
23-08 Opstellen vernieuwd evenementenbeleid	Raad		A

Status: 'A' = aanvullende toelichting

Nummer	Aanvullende toelichting
23-03	Met horeca ondernemers is gesproken over individuele aanvragen (en wensen). Terrasplannen worden onderdeel van de horecavisie en uitvoeringsplannen (horecavisie 2e kwartaal 2024)
23-04	Uitvoeringsagenda is opgesteld. Wordt ter informatie aangeboden aan College.
23-07	In najaar 2023 gestart met de voorbereidingen voor het opstellen van een economisch profiel. De kantorenstrategie is een wezenlijk onderdeel van het economische profiel (jan 2024 naar raad).
23-08	Vernieuwd evenementenbeleid wordt Q1 aangeboden aan het College, Q2 raad

Duurzaamheid

Omschrijving	Type	Status	
23-01 Buurtuitvoeringsplan Zeestratenbuurt	Raad		
23-02 Warmte concessie Amstelveen Noord	Raad		A
23-03 Plan van aanpak nationale isolatie aanpak	College		

23-04 (Voorbereiden) Uitbreiding elektriciteitsinfrastructuur	College	
23-05 Businesscase Uitkoppelen WRK leiding	College	
23-06 PLECK 5.0	Raad	

Status: 'A' = aanvullende toelichting

Nummer	Aanvullende toelichting
23-02	Door de nieuwe warmtewet die in 2025 naar verwachting van kracht wordt zijn de gesprekken over een concessie met Eneco vertraagd.

Financieel overzicht

bedrag x € 1.000	Rekening	Begroting 2023				Rekening 2023			Saldo
Programma	2022	Primitief	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	2023
3.1 Economische ontwikkeling	-1.073	-526	493	0	-493	485	16	-469	23
3.3 Bedrijfsloket en -ontwikkelingen	-245	107	851	575	-276	956	767	-189	88
3.4 Economische promotie	-460	1.049	2.299	2.162	-137	2.271	1.675	-596	-459
Totaal saldo van baten en lasten	**-1.779**	**630**	**3.643**	**2.737**	**-905**	**3.712**	**2.458**	**-1.254**	**-348**
Reservemutatie	33	0	0	0	0	77	0	-77	-77
Resultaat	**-1.746**	**630**	**3.643**	**2.737**	**-905**	**3.789**	**2.458**	**-1.331**	**-425**

3.3 Bedrijfsloket en -ontwikkelingen

Landelijke regeling naleving controle coronatoegangsbewijzen (neutraal € 269.000)
Vanuit het Rijk zijn middelen beschikbaar gesteld om ondernemers te compenseren die in de periode 1 januari tot en met 26 maart 2022 kosten hebben gemaakt voor de verplichte controle op de coronatoegangsbewijzen. Horecaondernemers, culturele instellingen en sportverenigingen waren verplicht om coronatoegangsbewijzen te controleren en zij konden daarom in aanmerking komen voor deze middelen. De middelen zijn door het Rijk toegekend aan de gemeenten. Voor Amstelveen ging het om een bedrag van € 347.000. In 2022 is voor slechts € 78.000 aanspraak gemaakt op deze middelen. In 2023 is € 269.000 aan het Rijk terugbetaald.

Grondbank (voordeel € 49.000)
In het najaar is minder bagger en grond ontvangen van externen dan was verwacht. Waar medio zomer nog rekening werd gehouden met redelijke inkomsten op houtsnippers (het onverwerkte fabricaat), bleek dit einde jaar nihil vanwege het grote aanbod op de markt door de zomerstorm. Dit heeft geresulteerd in lagere baten van € 100.000.

Door niet geplande ontvangst van goede sportveldengrond, nam de voorraad toe en hoefde minder grond te worden aangekocht om producten te maken. De aanwezige bagger is "om niet" afgevoerd en er was minder machinale inzet nodig omdat de externe baten niet werden gerealiseerd. Dit resulteert in lagere lasten van € 149.000.

De exploitatie van de grondbank vertoont een positief saldo van € 49.000 en dit bedrag is gestort in de egalisatiereserve grondbank.

Aanpassingen Grondbank Krijgsman & Escapade (voordeel € 28.000)
Bij de Perspectiefnota 2024 is € 250.000 beschikbaar gesteld voor noodzakelijk onderzoek en aanpassingen voor de Krijgsman. Daarnaast is € 100.000 gevoteerd voor de onderzoeken, engineering en kleine reparaties ten behoeve van de vloeistofdichtheid Escapade.

In de tweede tijdvakrapportage is van de beschikbaar gestelde middelen voor Krijgsman en Escapade € 178.000 overgeheveld naar 2024 waarna € 172.000 resteert voor de uitgaven 2023.

In 2023 is gestart met de uitvoering en de engineering heeft langer geduurd dan verwacht waardoor de projecten een langere doorlooptijd kennen. Van het (resterende) budget 2023 is € 28.000 nog niet besteed en gestort in de egalisatiereserve grondbank.

3.4 Economische promotie

Toeristenbelasting (nadeel € 490.000)
De opbrengst van de toeristenbelasting loopt 1 jaar achter; in 2023 staat de opbrengst over 2022 verantwoord.

Over het jaar 2022 is minder toeristenbelasting ontvangen dan was begroot. Gasten die als ontheemden (uit de Oekraïne) in de hotels verbleven, zijn vrijgesteld van de heffing van de toeristenbelasting. Hierdoor is € 290.000 minder aan baten toeristenbelasting opgelegd. Daarnaast kwamen begin 2022 minder toeristen door de naweeën van de Covid pandemie. De economische situatie is een derde belangrijke reden die heeft geleid tot een vermindering van het aantal toeristen.

Reservemutatie met toelichting

bedrag x € 1.000	bijgestelde begroting			jaarrekening					verschil
taakveld + omschrijving	a. toe-voeging	b. ont-trekking	c=a-b verschil	stand 1jan	d. toe-voeging	e. ont-trekking	stand 31dec	f=d-e verschil	g=c-f
3.3 Egalisatiereserve Grondbank (max. 500K)	0	0	0	2	77	0	78	77	-77
3 Economie en duurzaamheid	**0**	**0**	**0**	**2**	**77**	**0**	**78**	**77**	**-77**

Grondbank (voordeel € 77.000)
Het positieve saldo van de grondbankexploitatie ad. € 28.000 over het jaar 2023 is gestort in de Egalisatiereserve Grondbank.

Daarnaast is het niet bestede budget 2023 ad. € 49.000 voor aanpassingen bij de Grondbank Krijgsman & Escapade gereserveerd in de egalisatiereserve. Dit in verband met de doorlooptijd van beide projecten.

Verbonden partijen

Naast de eigen organisatie dragen verbonden partijen bij aan het realiseren van de beleidsdoelstellingen. Bij de realisering van de doelstellingen van het programma Economie en Duurzaamheid is betrokken:
- InWest Regio B.V.

Voor aanvullende informatie over deze partij wordt verwezen naar de paragraaf verbonden partijen.

Subsidies

Voor de van toepassing zijnde subsidies op dit programma wordt verwezen naar de bijlage Subsidies.

2.4 Openbare ruimte

Inleiding

Amstelveen zet in op uitbreiding van het fietsnetwerk en openbaar vervoer. In bestaande buurten zonder fijnmazig openbaar vervoer is het belangrijk dat parkeren voor bewoners en (mantel)zorgers mogelijk blijft. Betaald parkeren draagt bij aan het bereikbaar, veilig en leefbaar houden van wijken. Vanwege de verbreding van de A9 blijft de stad de komende jaren in de steigers: geprobeerd wordt de overlast voor bewoners, ondernemers en bezoekers te beperken. Amstelveen ontwikkelt een nieuwe groenvisie die samenhangt met ruimtelijke- en woonontwikkelingen. Bevorderen van biodiversiteit is één van de pijlers, ook watermanagement krijgt ruime aandacht in de nieuwe visie.

Bestuurlijke actiepunten

Groen

Omschrijving	Type	Status	
23-01 Motie groenblauwe school- en speelpleinen fase II	Uitvoering		A
23-02 Motie groene pergola's/green leafs	Uitvoering		A
23-03 Vergroenen schoolplein Karel Eykmanschool	Uitvoering		
23-04 Voorbeeldtuin klimaatadaptatie	Uitvoering		
23-05 Realisatie skatebaan Amstelveen zuid	Uitvoering		A
23-06 Opstellen Groenvisie	Raad		A

Status: 'A' = aanvullende toelichting

Nummer	Aanvullende toelichting
23-01	De motie is vertaald in het MPP en in het bestedingsplan voor het Fonds Groen, water en recreatie. Er is budget beschikbaar voor de aanpak van diverse pleinen. In 2023 is met de uitvoering begonnen door tijdens de Boomfeestdag veel schoolpleinen te vergroenen. In de jaren 2024 en verder worden meerdere schoolpleinen en speelpleinen vergroend. Daarmee is dit actiepunt gewijzigd in 'Uitvoering'. Voor de planning en voortgang wordt verder verwezen naar de raadsbrief van 7 november 2023.
23-02	De motie is vertaald in actie en daarmee is dit actiepunt 'Uitvoering' geworden. De technische uitwerking van de groene pergola is afgerond. De uiteindelijke locatie is nog in onderzoek en hangt af van omgevingsfactoren. De planning is om in 2024 de groene pergola te realiseren.
23-05	Verwezen wordt naar de raadsbrief "Update stand van zaken skatepark Legmeerdijk" van 12 december 2023.
23-06	Verwezen wordt naar de raadsbrief "Voortgang Groenvisie" van 19 december 2023.

Wegen, verkeersmaatregelen, openbare verlichting, riolering en water

Omschrijving	Type	Status	
23-01 Actualiseren Meerjarenprojectenplan Buitenruimte	Raad		
23-02 Opstellen Nota Civieltechnische Kunstwerken	Raad		A
23-03 Maatwerkoplossingen bij knelpunten verhardingen versus groen	Uitvoering		A
23-04 Kwaliteitsverbetering hoofdfietsnetwerk	Uitvoering		A

Status: 'A' = aanvullende toelichting

Nummer	Aanvullende toelichting
23-02	Bijlage bij de Perspectiefnota/MPP, vastgesteld in juli (Q3)
23-03	Op diverse locaties zijn deze knelpunten aangepakt en wordt maatwerk geboden.
23-04	Er zijn enkele trajecten in voorbereiding en de aanpak van de fietspaden Beneluxbaan (ten zuiden van de Ouderkerkerlaan) is aanbesteed. Dit gaat in het voorjaar van 2024 in uitvoering. De fietsprojecten zijn vertraagd door capaciteitsproblemen.

Afvalinzameling

Omschrijving	Type	Status
23-01 Afvalinzameling basisscholen	Uitvoering	
23-02 GFE inzameling hoogbouw	Uitvoering	

Status: 'A' = aanvullende toelichting

Financieel overzicht

bedrag x € 1.000	Rekening	Begroting 2023				Rekening 2023			Saldo
Programma	2022	Primitief	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	2023
2.1 Verkeer en vervoer	-10.987	-10.501	13.190	1.083	-12.107	12.545	982	-11.563	544
5.7 Openbaar groen en openluchtrecreatie	-12.438	-11.971	14.542	234	-14.308	13.564	272	-13.292	1.016
7.2 Riolering	2.184	2.326	6.591	8.641	2.050	8.052	10.065	2.012	-38
7.3 Afval	3.300	4.133	10.470	14.558	4.088	10.382	15.042	4.659	571
7.4 Milieubeheer	-3.077	-3.036	5.508	1.770	-3.737	4.138	1.910	-2.227	1.510
7.5 Begraafplaatsen	705	949	5.030	5.753	723	5.024	5.753	729	6
Totaal saldo van baten en lasten	**-20.314**	**-18.099**	**55.330**	**32.039**	**-23.291**	**53.706**	**34.024**	**-19.682**	**3.609**
Reservemutatie	-3.292	-524	15.425	15.610	185	14.019	12.536	-1.483	-1.668
Resultaat	**-23.606**	**-18.624**	**70.755**	**47.649**	**-23.105**	**67.724**	**46.560**	**-21.165**	**1.941**

2.1 Verkeer en vervoer

Meerjarenprojectenplan Buitenruimte (nadeel € 92.000)
Het nadeel wordt nader toegelicht in bijlage 6.2; zie paragraaf Financiering en de kolom "via exploitatie" (begroot € 4,3 miljoen, realisatie € 4,4 miljoen).

Energielasten openbare verlichting (voordeel € 546.000)
De onderschrijding wordt veroorzaakt doordat de uiteindelijke variabele tarieven in 2023 zijn meegevallen. Bij het opstellen van de prognoses was de energiecrisis volop gaande en was de verwachting dat dit tot meer kosten zou leiden.

Vergoedingen van derden (voordeel €90.000)
Er zijn vergoedingen van derden ontvangen voor herstelwerkzaamheden als gevolg van schades aan de wegen, totaal voordeel € 44.000. Daarnaast is een vergoeding ontvangen van de vervoerregio Amsterdam voor € 56.000.

5.7 Openbaar groen en openluchtrecreatie

Bomen voor boomfeestdag (voordeel € 130.000)
Voor het realiseren van de extra bomen tijdens de boomfeestdag bleken de gevraagde extra middelen (€ 110.000) via Raadsbesluit Begrotingsrechtmatigheid en budgetoverheveling 2023 niet nodig. Deze middelen werden gedekt door verlaging van toekomstige budgetten in het Groenfonds. De verlaging van de dotaties aan de Reserve Fonds Groen, water, recreatie en aan de Reserve Buitenruimte groen, water en spelrecreatie in 2024 kan vervallen. Via een beslispunt bij deze jaarstukken wordt het resterende budget overgeheveld.

Subsidie Groen op gebouwen (voordeel € 119.000)
De kosten voor de aanleg zijn aanzienlijk gestegen evenals het product zelf. Dit kan de potentiële aanvragers hebben ontmoedigd waardoor minder subsidieaanvragen zijn ingediend dan verwacht.

Ook blijven de aanvragen van bedrijven en VVE's achter. In 2024 zullen extra inspanningen worden verricht om bedrijven en VVE's, die eerder een groot deel van het budget gebruikten, bewust te maken van de voordelen van onze subsidieregeling.

Meerjarenprojectenplan Buitenruimte (voordeel € 243.000)
Het voordeel wordt nader toegelicht in bijlage 6.2; zie paragraaf Financiering en de kolom "via exploitatie" (begroot € 1,53 miljoen, realisatie € 1,29 miljoen).

Groenbestekken (voordeel € 152.000)
Het grootste deel van het voordeel wordt verklaard doordat de aannemer afgelopen seizoen het werk niet georganiseerd kreeg en er ook relatief behoorlijke “kortingen” zijn opgelegd aan de aannemer. Deze komen voort uit het niet voldoen aan de gestelde kwaliteitseisen.

Kosten herstel groen A9 (voordeel baten € 60.000)
Het rijk heeft een vergoeding verstrekt voor het herstellen van het groen rondom de A9, wat de gemeente Amstelveen bekostigd had.

Baggeren (voordeel € 110.000)
Het gemeentelijk baggerbudget is vooral bedoeld voor de gemeentelijke ontvangstplicht van de bagger die vrijkomt uit de werkzaamheden van het Waterschap Amstel, Gooi en Vecht. Het waterschap onderhoudt de watergangen per deelgebied en vooraf is niet in te schatten hoeveel bagger naar de gemeentelijke grondbank wordt gebracht. Afgelopen jaar is er circa 8000 m2 bagger naar de gemeentelijke grondbank gebracht. Dit is minder dan waar we vanuit het baggerbudget rekening mee houden. Hierdoor is er een onderschrijding op het product van € 110.000.

Het eerste deel van de baggerpilot Amstelveense Poel was de haalbaarheidsstudie om de Amstelveense Poel te baggeren en de kwaliteit te verbeteren. De haalbaarheidsstudie is door de gemeente Amstelveen getrokken en afgerond. In 2023 is door Rijnland een start gemaakt met de voorbereiding van de pilot om een deel van de Kleine Poel te isoleren en te baggeren om de waterkwaliteit te verbeteren. Hierover is de gemeenteraad recentelijk ingelicht met een raadsbrief van 19 december 2023.

De gemeente heeft haar financiële bijdrage eind 2023 aan Rijnland gedaan voor de verdere voorbereiding en uitvoering het project in 2024. Daarmee is het project financieel afgerond.

Aanschaf materiaal openbaar groen, openlucht en spelrecreatie *(voordeel saldo € 124.000)*
Vanaf 2024 wordt overgegaan van de aanschaf elektrisch handgereedschap naar structurele lease waardoor in 2023 veel minder is aangeschaft.

7.2 Riolering

De toelichting is opgenomen bij de betreffende voorziening binnen dit programma.

7.3 Afval

De toelichting is opgenomen bij de betreffende voorziening binnen dit programma.

7.4 Milieubeheer

Milieubeleid (voordeel € 161.000)
Door het intern uitvoeren van de Leidraad duurzaam bouwen en gebiedsontwikkeling in plaats van inhuur is sprake van een voordeel (€ 49.000). Doordat het project Legmeer nog nader vorm moet krijgen ontstaat op het circulair ontwikkelen eveneens een voordeel (€ 62.000). Tenslotte is het budget voor onvoorziene uitgaven niet aangesproken in 2023 (voordeel € 50.000).

Milieuvergunningen (voordeel € 365.000)
Het vergt aan de voorkant veel werk om de overdracht van het toezicht op Amstelveense bedrijven inclusief de horeca bedrijven aan de Omgevingsdienst af te ronden. Door fasering wordt via een beslispunt in de jaarrekening voorgesteld € 182.000 beschikbaar te stellen in 2024. De geraamde onttrekking aan de reserve investeringen in energietransitie en duurzaamheid van € 95.000 is niet benodigd gebleken. Het resterende verschil betreft onder andere een terugbetaling van de Omgevingsdienst over het jaar 2022.

Uitvoering energiebeleid
Noodfonds uitvoeringsplan energiebesparing (voordeel € 195.000)
Het ondersteunen van bedrijven in het kader van het uitvoeringsplan energiebesparing bedrijven is gefinancierd vanuit een provinciale subsidie en vanuit het duurzaamheidsfonds. Achteraf bleek extra financiering vanuit het noodfonds niet nodig.
Daarnaast is aan een leverancier gevraagd om de distributie van cadeaubonnen uit te voeren. Deze voorbereiding was reeds in 2022 uitgevoerd waardoor dit budget in 2023 niet meer nodig was.

SPUK Energiearmoede (voordeel € 131.000)
In het kader van het plan van aanpak energiearmoede is € 442.000 besteed aan energiebesparing minima. De middelen zijn ingezet voor: energiebesparing op Uilenstede, fixteams, de belklus en een witgoed actie. De middelen die niet zijn ingezet ad. € 131.000 blijven gereserveerd voor aanpak energiearmoede in 2024.

Zon op daken (voordeel € 140.000)
De onderbesteding op dit budget heeft verschillende oorzaken:
- Drie geplande haalbaarheidsstudies voor solar carports zijn gefinancierd vanuit een provinciale subsidie;
- Onderzoek naar zon op gevel is gedekt vanuit een provinciale aanpak. Bij de aanvraag van het budget in 2022 is er vanuit gegaan dat er capaciteit ingehuurd zou moeten worden voor de uitvoering van de versnellingsaanpak zon op dak. Deze capaciteit is in 2023 gedekt vanuit de tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid (CDOKE)
- Ondersteuning van dak eigenaren dat is geïntegreerd in de energieadvisering van VVE's en bedrijven heeft een efficiëntie voordeel opgeleverd.

Buurtuitvoeringsplannen warmte transitie (voordeel € 168.000)
Door de overspannen arbeidsmarkt is het niet gelukt om personeel te werven voor de uitvoering van de energieplannen in de buurten. De projectleider is februari 2024 gestart. Hierdoor heeft de uitvoering van de plannen vertraging opgelopen. De formatie kosten zijn gedekt uit de CDOKE middelen.

Ontwikkelen duurzame warmtebronnen (voordeel € 40.000)
In 2023 is vooral gekeken naar verduurzamingsopties van het project Legmeer. De onderzoekskosten zijn gedekt vanuit dit project in plaats van het reguliere budget.

Klimaatadaptatie (voordeel € 139.000)
In 2024 worden nieuwe acties vanuit de bewonersagenda klimaatadaptatie uitgevoerd. De acties zijn gericht op het informeren en motiveren van inwoners en andere (maatschappelijke) partijen om op eigen terrein klimaatbestendige maatregelen te treffen. In 2023 zijn deze acties voorbereid en de uitvoering start in 2024. Dit betreft bewustwordingscampagnes rondom hittestress met focus op kwetsbare doelgroepen (bijv. zorginstellingen, scholen), het onttegelen en vergroenen van particuliere tuinen en het promoten van ontkoppelen hemelwaterafvoer. Om deze acties tot uitvoer

te brengen wordt via een beslispunt bij deze jaarstukken het restantbudget klimaatadaptatie 2023 (€ 48.000) overgeheveld naar 2024 inclusief de afwikkeling met de reserve "investeringen in energietransitie en duurzaamheid".

N.a.v. de motie "Green Leaf" wordt in 2024 de pilot "groene pergola" nabij het Stadshart gerealiseerd. Uitvoering van dit project vindt in 2024 plaats. Via een beslispunt bij deze jaarstukken wordt het resterende budget (€ 45.000) overgeheveld naar 2024 inclusief de afwikkeling met de reserve "investeringen in energietransitie en duurzaamheid".

Dierenwelzijn (voordeel € 100.000)
De vorig jaar ingezette dierenwelzijnsacties worden in 2024 voortgezet. Het coalitieakkoord 2022-2026 schrijft voor dat dierenwelzijn zichtbaar op de agenda blijft en dat er meer aandacht moet zijn voor huisdieren en hun baasjes. De komende collegeperiode staan de volgende acties op de Agenda Dierenwelzijn 2024-2026:

- borging van de kwaliteit van de dierenopvang;
- de realisatie van de eerste hondenspeeltuin in Amstelveen;
- een minimaregeling voor dierenartskosten;
- chipactie voor katten en
- voorlichting ter bevordering van biodiversiteit.

Om een vervolg te geven aan deze acties wordt het budget van 2023 (€ 100.000) via een beslispunt bij deze jaarstukken overgeheveld naar 2024.

Reservemutatie met toelichting

bedrag x € 1.000	bijgestelde begroting			jaarrekening					verschil
taakveld + omschrijving	a. toe-voeging	b. ont-trekking	c=a-b verschil	stand 1jan	d. toe-voeging	e. ont-trekking	stand 31dec	f=d-e verschil	g=c-f
2.1 Dekking kapitaallasten verkeer en vervoer	4.748	490	4.258	13.660	3.622	487	16.795	3.134	1.124
2.1 Groot onderhoud wegen	5.838	5.806	32	5.086	5.838	5.540	5.384	298	-266
2.1 Openbare verlichting (m.n. lichtmasten)	495	792	-297	684	495	780	399	-285	-12
2.1 Verkeersmaatregelen	688	1.255	-567	5.063	688	1.307	4.444	-619	52
2.1 Verkeersregelinstallaties	497	773	-275	2.732	497	460	2.769	37	-312
5.7 Buitenruimte groen, water en spelrecreatie	1.338	2.141	-803	1.329	1.338	1.554	1.113	-216	-587
5.7 Dekking kapitaallasten groen, water, recreatie	732	11	721	559	424	11	972	413	308
5.7 Fonds Groen, water, recreatie	500	475	25	0	500	475	25	25	0
7.4 investeringen in energietransitie en duurzaamheid	0	3.111	-3.111	10.040	28	1.665	8.403	-1.636	-1.474
7.5 Dekking kapitaallasten Zorgvlied	0	23	-23	159	0	23	137	-23	0
7.5 Zorgvlied renovatie park en graven	89	0	89	195	89	0	283	89	0
4 Openbare ruimte	**14.925**	**14.876**	**49**	**39.508**	**13.519**	**12.302**	**40.725**	**1.217**	**-1.168**

2.1 Dekking kapitaallasten Verkeer en vervoer

Meerjarenprojectenplan buitenruimte (lagere storting dan begroot € 487.000)
Voor de toelichting zie bijlage 6.2 (kopje Financiering, kolommen "Via investeringen", taakveld 2.1, in de tabel).

Inrichting buitenruimte facilitaire projecten (lagere storting dan begroot van € 146.000)
Zie toelichting op programma 5, taakveld 8.1 facilitaire projecten over budgetverschillen in uitvoerende werkzaamheden in de buitenruimte.

Buitenruimte Stadshart (lagere storting dan begroot € 500.000)
Zie toelichting Programma 5 Kredieten.

2.1 "Groot onderhoud wegen", "Openbare verlichting (m.n. lichtmasten)", "Verkeersmaatregelen", "Verkeersregelinstallaties" en 5.7 "Buitenruimte groen, water en spelrecreatie"
Bovengenoemde reserves hebben betrekking op het Meerjarenprojectenplan Buitenruimte. Projecten uit dit plan rekenen af met deze reserves.

De verschillen tussen begrote en werkelijke onttrekkingen aan de reserves hebben aan de ene kant te maken met fasering van projecten, die over de jaargrens heen lopen en eerder of nog niet klaar zijn. Aan de andere kant zijn er ook voordelige en nadelige resultaten behaald op projecten die afgerond zijn of jaarlijkse beheerbudgetten die niet geheel besteed of juist overschreden zijn.

Een verdere toelichting staat in de bijlage "Meerjarenprojectenplan Buitenruimte".

5.7 Dekking kapitaallasten Groen, water, recreatie
Ten opzichte van de begroting is bij Meerjarenprojectenplan Buitenruimte € 0,1 miljoen minder gestort dan begroot. Voor de toelichting zie bijlage 6.2 (kopje Financiering, kolommen "Via investeringen", taakveld 5.7, in de tabel).

Daarnaast is in de begroting abusievelijk een te hoge onttrekking aan reserve groen, water spelen en storting in reserve dekking kapitaallasten groen van € 0,2 miljoen opgenomen.

7.4 Investeringen in energietransitie en duurzaamheid
Voor de volgende onderdelen is reeds een bestuurlijke toelichting opgenomen op taakveld "7.4 Milieubeheer" en taakveld "5.7 openbaar groen en openluchtrecreatie":
- Milieubeheer (voordeel € 161.000)
- Zon op daken (voordeel € 140.000)
- Buurtuitvoeringsplannen warmte transitie (voordeel € 168.000)
- Klimaatadaptatie (voordeel € 139.000)
- Milieuvergunningen - omgevingsdienst (voordeel € 95.000)
- Ontwikkelen duurzame warmtebronnen (voordeel lasten € 40.000)
- Subsidie Groen op gebouwen (voordeel lasten € 104.000)

Overige verschillen "7.4 investeringen in energietransitie en duurzaamheid":
Ondersteunen bewoners initiatieven collectieve Energie (voordeel lasten € 20.000)
In 2023 zij twee bewoners initiatieven opgestart. Een daarvan zit nog in de oriëntatie fase. De tweede is vanuit een landelijk traject begeleid en bleek een gemeentelijke bijdrage niet nodig.

Energiebesparing bedrijven (voordeel lasten € 20.000)
In 2023 is het uitvoeren van de energiescans aanbesteed. Daardoor is het project later in het jaar gestart. Dit heeft tot minder deelnemende bedrijven geleid.

Ondergrondse containers Oude Dorp (voordeel lasten € 60.000)
Dit initiatief trof veel; weerstand vanuit de bewoners waardoor het project geen doorgang had.

Zonnepanelen op gemeentelijke daken (fasering € 441.000)
Drie panden worden in 2024 van zonnepanelen voorzien. Zie voor verdere toelichting programma 5.

Voorzieningenmutatie met toelichting

bedrag x € 1.000	bijgestelde begroting			jaarrekening					verschil
taakveld + omschrijving	a. toe-voeging	b. ont-trekking	c=a-b verschil	stand 1jan	d. toe-voeging	e. ont-trekking	stand 31dec	f=d-e verschil	g=c-f
7.2 Riolering	0	-50	50	1.707	774	800	1.681	-26	77
7.2 Vervanging riolering	800	1.200	-400	3.150	800	1.200	2.750	-400	0
7.3 Huishoudelijk afval	248	1.570	-1.322	2.678	157	1.978	857	-1.821	499
7.5 Afkoop onderhoud graven	708	469	239	4.115	714	513	4.316	201	38
7.5 Begraafplaats Zorgvlied	30	164	-134	351	-50	0	301	-50	-83
7.5 Dubieuze debiteuren Zorgvlied	0	0	0	35	0	1	34	-1	1
7.5 Uitgifte graven	912	692	220	4.841	938	731	5.047	206	14
4 Openbare ruimte	**2.698**	**4.044**	**-1.346**	**16.876**	**3.332**	**5.223**	**14.985**	**-1.891**	**545**

7.2 Riolering
In 2023 is op dit product ten opzichte van de begroting een nadeel van € 38.000 gerealiseerd (zie "Wat heeft het gekost"). Oorzaken zijn diverse voor- en nadelen op de verschillende kosten en opbrengsten binnen het product riolering. Op basis van wet- en regelgeving voor de kostendekkende tarieven heeft (rekening houdend met toe te rekenen extracomptabele kosten) een storting van € 774.000 in de voorziening egalisatie riolering plaatsgevonden.

In 2023 is, conform besluitvorming, een bedrag van € 0,8 miljoen gestort in de voorziening vervanging riolering, ter dekking van toekomstige vervangingsinvesteringen en met het oog op een verantwoorde en gelijkmatige ontwikkeling van de lastendruk op langere termijn. De dekking is een onttrekking uit de voorziening egalisatie riolering voor hetzelfde bedrag.

7.3 Huishoudelijk afval
In 2023 is ten opzichte van de begroting een positief resultaat van € 571.000 gerealiseerd (zie "Wat heeft het gekost"). Dit betreft zowel een voordeel op de baten (€ 484.000) als de lasten (€ 87.000).

Baten: Dit betreft enerzijds een voordeel van € 656.000 door een hogere onttrekking uit de egalisatievoorziening en anderzijds een nadeel op de leges huishoudelijk afval en bedrijfsafval tezamen van € 172.000. De onttrekking aan de voorziening heeft te maken met de dekking voor de investeringen voor de verhoging van de afval inzamelfrequentie.
Lasten: Hogere kosten voor afval, waaronder transport- en verwerkingskosten.

Kredieten

Rioolgemalen
Het beschikbare krediet voor de rioolgemalen bedraagt in 2023 € 1,1 miljoen. Hiervan is € 605.000 besteed aan diverse projecten waaronder de gemalen Langerhuize en Startbaan.

Afval
In 2023 is de investering voor de ondergrondse containers voor papier, GFT, textiel en glas afgerond en zijn de bestedingen gezien de geringe omvang in de exploitatie verantwoord. Het krediet van € 383.000 wordt afgesloten per balansdatum.

Meerjarenprojectenplan Buitenruimte
Voor de kredieten die opgenomen zijn in het Meerjarenprojectenplan Buitenruimte wordt verwezen naar de desbetreffende bijlage in deze rekening.

Inrichting buitenruimte facilitaire projecten
Dit betreft lagere uitgaven € 4,0 miljoen en lagere inkomsten € 2,4 miljoen in samenhang met reserve kapitaallasten verkeer en vervoer. Zie toelichting op programma 5, taakveld "8.1 facilitaire projecten" over budgetverschillen in uitvoerende werkzaamheden in de buitenruimte.

Verbonden partijen

Naast de eigen organisatie dragen verbonden partijen bij aan het realiseren van de beleidsdoelstellingen. Bij de realisering van de doelstellingen van het programma Openbare ruimte zijn betrokken:

- Groengebied Amstelland en
- Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied.

Voor aanvullende informatie over deze partijen wordt verwezen naar de paragraaf verbonden partijen.

Subsidies

Voor de van toepassing zijnde subsidies op dit programma wordt verwezen naar de bijlage Subsidies.

2.5 Ruimtelijke ontwikkeling

Inleiding

Een geleidelijke ontwikkeling van Amstelveen naar 110.000 inwoners wordt als acceptabel beschouwd. Gekozen wordt voor een wijkgerichte benadering waarbij zo vroeg mogelijk na wordt gedacht over het realiseren van een gezonde fysieke leefomgeving. Er wordt gebouwd in balans met de directe omgeving en met oog voor de groenkwaliteit. De Hoogbouwvisie, de Woonagenda en de Doelgroepenverordening worden geactualiseerd. In Amstelveen moet woonruimte blijven voor alle inkomensgroepen: of je nu in de horeca werkt, leerkracht bent, ondernemer, manager of gepensioneerd. Daarom wil Amstelveen bouwen in alle segmenten en gerichter voor bepaalde doelgroepen: jongeren, starters, ouderen en studenten. De lobby gericht op vermindering van overlast door Schiphol wordt voortgezet.

Bestuurlijke actiepunten

Ruimtelijke ontwikkeling, projecten en grondexploitaties

Omschrijving	Type	Status
23-01 Omgevingsvisie	College	A
23-02 Actualiseren hoogbouwvisie	Raad	A
23-03 Visie Bovenkerkerweg	Raad	A
23-04 Actualiseren Welstandsbeleid	Raad	A
23-05 Visie Kostverlorenhof	Raad	A

Status: 'A' = aanvullende toelichting

Nummer	Aanvullende toelichting
23-01	In 2023 is de Opgavennotitie door de raad vastgesteld. In 2024 wordt de Notitie Reikwijdte en Detailniveau Omgevingseffectrapportage als onderdeel van het proces Omgevingsvisie opgeleverd. November 2024 zal de raad de Omgevingsvisie vaststellen.
23-02	Eind 2023 is de huidige Hoogbouwvisie geëvalueerd. Er heeft ook een raadsgesprek plaatsgevonden. In het tweede kwartaal van 2024 zal de geactualiseerde Hoogbouwvisie worden voorgelegd aan de raad.
23-03	De Nota van Uitgangspunten is vastgesteld en er is overeenstemming over het woningbouwprogramma.
23-04	Wordt in 2024 opgepakt.
23-05	Staat op on hold.

Stedelijke ontwikkelingen

Omschrijving	Type	Status
23-01 Voorbereiden Masterplan groen herinrichting A9 strook	Uitvoering	
23-02 Uitwerking Gebiedsvisie Traverse A9 - Stadshart	Uitvoering	A
23-03 Programma Legmeer	Raad	A
23-04 Stedenbouwkundig plan en grondexploitatie Nieuw Legmeer	Raad	A

23-05 Bestemmingsplan Legmeer	Raad		A

Status: 'A' = aanvullende toelichting

Nummer	Aanvullende toelichting
23-02	Gebiedsvisie Traverse A9-Stadshart is een deel van het Stadshart, middels herijking van het bestaande Beeldkwaliteitsplan wordt nu het gehele Stadshart uitgewerkt. Planning is om het aangepaste Beeldkwaliteitsplan in Q2 van 2024 gereed te hebben.
23-03	Wordt "Herziening ontwikkelvisie Legmeer". Gaat in april naar de raad.
23-04	Dit zijn twee aparte producten, beide gaan in 2e helft 2024 naar de raad.
23-05	Wordt "Omgevingsplan Legmeer". Voorbereiding start later dit jaar.

Wonen en volkshuisvesting

Omschrijving	Type	Status	
23-01 Vernieuwen van de Woonagenda Amstelveen	Raad		
23-02 Aanpassen Doelgroepenverordening	Raad		
23-03 Opstellen uitvoeringsagenda Woonzorgvisie Ouderen 2022-2040	College		A
23-04 Actualiseren zelfbewoningsclausule en antispeculatiebeding	College		A

Status: 'A' = aanvullende toelichting

Nummer	Aanvullende toelichting
23-03	Afronding uitvoeringsagenda is uitgesteld naar het tweede kwartaal van 2024
23-04	Besluitvorming heeft plaatsgevonden via de woonvisie 2023-2030

Verkeer en vervoer

Omschrijving	Type	Status	
23-01 Actualisatie Uitvoeringsprogramma Mobiliteitsvisie Amstelveen	Raad		A
23-02 uitvoeringsagenda Bereikbaarheidsagenda Zuidlob VRA 2040	Raad		A
23-03 Herziening beleidsnota 'invoering betaald parkeren met vergunning'	College		A

Status: 'A' = aanvullende toelichting

Nummer	Aanvullende toelichting
23-01	Vertraagd door herprioritering als gevolg van capaciteitsproblemen.
23-02	Betreft een gezamenlijke agenda van vier gemeenten met veel punten, de agenda beslaat de komende tien jaar waardoor niet alles tegelijk wordt opgepakt.
23-03	In najaar 2023 is er een raadsgesprek en raadsdebat gehouden over de richting voor het nieuwe parkeerbeleid. Dit wordt dit jaar verder uitgewerkt in een beleidsnota.

Maatschappelijk Vastgoed

Omschrijving	Type	Status

23-01 Verduurzamen gemeentelijk vastgoed	Uitvoering		A
23-02 Initiatieffase Regie op maatschappelijke voorzieningen (zoals medische centra)	Uitvoering		A

Status: 'A' = aanvullende toelichting

Nummer	Aanvullende toelichting
23-01	In uitvoering
23-02	voorbereiding in 2023, februari 2024 in de raad

Financieel overzicht

bedrag x € 1.000	Rekening	Begroting 2023				Rekening 2023			Saldo
Programma	2022	Primitief	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	2023
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	23	1.370	6.947	5.284	-1.663	6.069	15.026	8.957	10.619
0.63 Parkeerbelasting	2.239	2.674	459	3.302	2.843	422	3.343	2.921	78
2.2 Parkeren	-14	190	984	828	-156	970	830	-139	17
2.5 Openbaar vervoer	7	-214	214	0	-214	228	0	-228	-14
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	432	646	9.602	13.849	4.247	841	2.802	1.961	-2.286
8.1 Ruimte en leefomgeving	-3.355	-3.797	7.803	2.970	-4.833	9.571	2.596	-6.975	-2.142
8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	2.324	745	3.750	3.659	-91	1.591	1.757	166	257
8.3 Wonen en bouwen	-2.112	-1.140	4.252	4.537	285	4.917	5.515	598	313
Totaal saldo van baten en lasten	**-455**	**474**	**34.011**	**34.428**	**418**	**24.609**	**31.869**	**7.260**	**6.842**
Reservemutatie	1.081	1.178	3.314	2.322	-992	2.672	1.963	-709	283
Resultaat	**625**	**1.652**	**37.324**	**36.750**	**-574**	**27.282**	**33.832**	**6.551**	**7.125**

0.3 Beheer overige gebouwen en gronden

Groen van Prinstererlaan 114 (hogere baten € 9,8 miljoen)
De omgevingsvergunning voor het project Groen van Prinstererlaan 114 Hollandse Meesters is sinds eind oktober 2023 onherroepelijk. De ontwikkelaar start in 2024 met de uitvoering. De gemeente verkoopt hiervoor, conform de in 2021 gesloten koopovereenkomst, grond rondom het perceel van de ontwikkelaar. De levering heeft 14 december 2023 plaatsgevonden. De grondverkoop was voorzien in boekjaar 2024, dit is dus nu boekjaar 2023 geworden. Inclusief indexering is een bedrag van € 9,8 miljoen afgerekend in afwijking op de begroting 2023.

Subsidie Kalkbranderij (lagere lasten € 1,5 miljoen)
De subsidie waarover de raad via een brief gedateerd op 17 oktober 2023 is geïnformeerd wordt pas uitgekeerd als de omgevingsvergunning onherroepelijk is. De omgevingsvergunning is niet eerder dan in 2024 onherroepelijk. Via een beslispunt bij deze jaarstukken wordt dit budget overgeheveld naar 2024 (als onderdeel van het lokaal werkbudget Oekraïne).

Jaarlijkse onderhoudslasten (nadeel € 265.000)
De overschrijding van het budget is het gevolg van meerdere oorzaken. Ten eerste zijn in de afgelopen periode de bouwkosten fors gestegen. Ten tweede komende de relatief nieuwe gebouwen in een fase waarbij het storingsbeeld toeneemt. Ten derde zijn deze gebouwen voorzien van complexere installaties waarvan de kosten van storingen significant hoger zijn dan in de "oudere " gebouwen. Ten vierde zijn er een aantal werkzaamheden, welke voorheen werden uitgevoerd door eigen personeel, uitbesteed aan de markt.

In de perspectiefnota 2024 is reeds een budgetverhoging gevraagd van € 200.000 welke in de begroting van 2024 is verwerkt. De verwachting is dat deze trend van oplopende kosten nog niet zijn hoogtepunt heeft bereikt. Met de perspectiefnota 2025 zal de begroting mogelijk opnieuw verhoogd moeten worden. Daarnaast wordt onderzocht op welke wijze de kosten voor de onderhoudswerkzaamheden gestabiliseerd kunnen worden.

Voorziening dubieuze debiteuren (nadeel € 208.000)
In de verordening 212 staan gedragsregels voor het bepalen van het saldo dubieuze debiteuren. De voorziening geeft een indicatie van de vorderingen waar de gemeente een risico loopt ten aanzien van het (volledig) terugontvangen van vorderingen. De voorziening dubieuze debiteuren is € 208.000 hoger uitgevallen dan begroot. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door betalingsachterstand van 1 debiteur, waar in het eerste kwartaal 2024 zeer waarschijnlijk een betalingsregeling mee wordt ondertekend.

Externe advieskosten (nadeel € 206.000)
Op het onderdeel gebouwenbeheer is sprake van hogere kosten als optelsom van het prijskaartje voor de inspectiewerkzaamheden voor de gebouwenportefeuille (prijs en volume inclusief nieuwe aanbesteding), niet voorziene ad hoc opdrachten en aanvullende eisen voor grote gebouwen in het kader van de wettelijke informatieplicht met betrekking tot duurzaamheid. De doorwerking hiervan in 2024 en verder wordt betrokken bij de actualisering van de pandenbegroting ten behoeve van de Perspectiefnota 2025 inclusief 1e Tijdvakrapportage 2024.

Eenmalig compensatie Laan Nieuwer-Amstel bij 1 (nadeel € 50.000)
Conform collegebesluit van 12 december 2023 volgt hierbij de verantwoording van deze nadeelcompensatie. De gemeente vergoed nadeelcompensatie van de voormalig huurder van het buitenzwembad van € 50.000 (vrij van BTW). Deze compensatie is vanwege het niet kunnen realiseren van een extra paviljoen bij het zwembad (omzetverlies). Deze compensatie is vastgelegd in een vaststellingsovereenkomst waarin ook het huurcontract is in de plaats gesteld met een nieuwe huurder.

3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur
Omdat het resultaat van de bouwgrondexploitaties elk jaar op de balans wordt opgenomen, is het saldo van baten en lasten in evenwicht. De belangrijkste uitzondering op dit evenwicht van baten en lasten zijn winstnemingen.

3.2 A) Afwijkingen die afwikkelen met het rekeningresultaat (nadeel € 2,3 miljoen)

3.2 A1: Mutaties winstafdrachten **met invloed op het resultaat 2023** (nadeel € 2,2 miljoen)

De Loeten	€ 2,2 miljoen minder winst

Zie toelichting onder 3.2 B2) neutrale afwijkingen.

3.2 A2: Mutaties verliesvoorziening **met invloed op het resultaat 2023** (nihil)

3.2 B) Afwijkingen van lasten en/of baten van projecten, neutraal met balans

Over- en onderbestedingen op geraamde jaarbudgetten voor inkomsten en uitgaven van projecten worden vaak veroorzaakt door afwijking van de verwachte fasering per jaar. Deze afwijkingen hebben geen invloed op (de toereikendheid van) het projectbudget.

Omdat hierdoor het resultaat wijzigt op het jaarbudget, wijzigt ook het bedrag dat op de balans wordt opgenomen. De afwijking op de baten en lasten die betrekking hebben op de boeking naar de balans, bedraagt respectievelijk € 1,9 miljoen lagere baten en € 8,8 miljoen lagere lasten.

De afwijking op de baten en lasten zijn grotendeels te verklaren door ontwikkelingen binnen drie grondexploitaties. Bij de overige projecten zijn geen begrotingsafwijkingen groter dan € 100.000. Hiermee worden de voornaamste verschillen toegelicht.

3.2 B1: Bedrijventerrein Amstelveen Zuid (BTAZ)
Lagere lasten € 8,9 miljoen, lagere baten € 53.000, neutraal met balans
Voor de drie deelgebieden van BTAZ hebben de lagere kosten vooral te maken met de verwervingen die beoogd waren om in 2023 af te ronden. De onderhandelingen met deze eigenaren vinden nog steeds plaats. Doordat de verwervingen later plaatsvinden, kon niet gestart worden met bouwrijp maken. Hierdoor zijn minder kosten gemaakt dan voor 2023 was begroot. De geraamde subsidie van € 53.000 is niet ontvangen omdat de werkzaamheden nog niet zijn uitgevoerd.

3.2 B2: De Loeten
Lagere lasten € 106.000, lagere baten € 1,9 miljoen; resultaatneming: € 2,2 miljoen nadelig
Door een complexer geworden verkoopprocedure als gevolg van het Didam-arrest nam de tender voor de verkoop van een bedrijfskavel meer tijd in beslag. Hierdoor kon de verkoop niet in 2023 plaatsvinden en faseert naar 2024.

3.2 B3: Townhouse
Hogere lasten € 148.000, hogere baten € 56.000
Doordat onvoorziene kabels en leidingen moesten worden verlegd, zijn de kosten voor grondwerk en plankosten/PEAT hoger geworden (€ 148.000). Een deel van de extra kosten is vergoed door de netwerkbeheerders (€ 56.000).

8.1 Ruimte en leefomgeving

8.1 A) Afwijkingen die afwikkelen met het rekeningresultaat (voordeel € 0,6 miljoen)

8.1 A1: Projectorganisatie grote projecten (voordeel € 0,6 miljoen);
De uitgaven voor de projectorganisatie grote projecten A9 en Stadshart zijn € 0,6 miljoen lager dan begroot. Het is een optelsom van een aantal deelactiviteiten die nog niet (geheel) konden worden uitgevoerd. Het gaat met name om Vergunningenmanagement A9, AmstelveenInZicht en de ontwikkelstrategie Stadshart. De afwikkeling met de reserve "grote projecten" en de reserve "Stadshart" is hierdoor € 322.000 lager dan begroot.

8.1 A2: Omgevingsvisie (voordeel € 80.000)
Onderdeel van het budget Omgevingswet is de omgevingsvisie. Processen en producten, zoals de Omgevingseffectrapportage lopen door in 2024. Via een beslispunt bij deze jaarstukken wordt € 80.000 overgeheveld naar 2024.

8.1 A3: Visies, verkenning en onderzoeken (nadeel € 80.000)
Voor het opstellen van de groenvisie en de visie Bovenkerkerweg en onderzoek naar de haalbaarheid van het woningbouwplan Galjoen is € 80.000 meer uitgegeven dan begroot.

8.1 B) Afwijkingen facilitaire projecten die afwikkelen met het rekeningresultaat (nadeel € 2,7 miljoen)

Negatieve resultaten	€ 65.000 lager dan begroting
Dotatie voorziening	€ 2,7 miljoen hoger dan begroting
Vrijval voorziening	€ 75.000 lager dan begroting

Zie voor de toelichting het aparte hoofdstuk "Facilitaire projecten met toelichting"

Overige projecten (€ 145.000 hogere lasten en € 123.000 hogere baten)
De juridische kosten voor behandeling van bezwaar tegen het bestemmings- en exploitatieplan BTAZ mogen niet ten laste gebracht worden van de projecten en worden direct ten laste gebracht van het rekeningresultaat (€ 69.000)

Voor de werkzaamheden voor het bestemmingsplan Hoogspanningsstations Amstelveen en Amstelveen Zuid en 150 kV-kabelverbinding (€ 75.000) is in 2023 een bijdrage ontvangen voor 2022 en 2023 van € 110.000.

8.2 Grondexploitaties (niet bedrijventerreinen)

Omdat het resultaat van de bouwgrondexploitaties elk jaar op de balans wordt opgenomen, is het saldo van baten en lasten in evenwicht. De belangrijkste uitzondering op dit evenwicht van baten en lasten zijn winstnemingen en het corrigeren van teveel genomen winsten.

8.2 A) Afwijkingen die afwikkelen met het rekeningresultaat (voordeel € 257.000)

8.2 A1: Mutaties winstafdrachten met **invloed op het resultaat 2023** (nadeel € 372.000)

Carmenlaan	nadeel	€ 115.000
Alleman	nadeel	€ 21.000
Middenwaard	nadeel	€ 278.000
De Scheg	nadeel	€ 152.000
Westwijk Zuidoost	voordeel	€ 186.000
Overige projecten	voordeel	€ 8.000

Zie toelichting onder 8.2 B) neutrale afwijkingen.

8.2 A2: Mutaties voor de voorziening met **invloed op het resultaat 2023** (voordeel € 545.000)
In de Perspectiefnota 2024 is een incidenteel budget van € 575.000 toegekend voor het vormen van een voorziening ter afdekking van de inkomstenderving op de grondexploitatie Lindenlaan 315 vanwege de ontwikkeling van niet-commerciële voorzieningen op deze locatie (medisch centrum en kindcentrum).

De huisvesting voor deze functies wordt door gemeente zelf gerealiseerd op eigen grond. Voor deze gronden vindt een interne levering plaats tegen de geldende maatschappelijke grondprijzen voor publieke functies zonder winstoogmerk. Deze handelwijze vloeit voort uit de geldende voorschriften. Daarmee komt de getroffen verliesvoorziening vanuit de Perspectiefnota 2024 te vervallen.

De interne grondkosten komen terug als onderdeel van de kredietaanvragen voor de te realiseren maatschappelijke huisvesting. Voor deze projecten zijn nu indicatieve bedragen opgenomen in het Investeringsplan Maatschappelijk Vastgoed. Deze indicatieve bedragen zijn nog exclusief grondkosten. Via de Perspectiefnota 2025 volgt een algehele actualisatie van het Investeringsplan Maatschappelijk Vastgoed.

8.2 A3 Overige mutaties **met invloed op het resultaat 2023** (voordeel € 84.000)
De gemeente en de ontwikkelaar van project van Heuven Goedhartlaan 15-17 zijn een betaling in twee termijnen overeengekomen. Hierdoor is een rentevoordeel ontstaan van € 72.000.

Voor nazorg en herstel van een aantal projecten moet in 2024 nog € 30.000 worden uitgegeven. Gezien de relatief geringe omvang van dit bedrag zijn de betreffende grondexploitaties afgesloten. Dit resulteert in hogere resultaatneming in 2023 op deze projecten. Via een beslispunt bij deze jaarstukken wordt € 30.000 overgeheveld naar 2024.

8.2 B) Afwijkingen van lasten en/of baten van projecten, neutraal met balans
Over- en onderbestedingen op geraamde jaarbudgetten voor inkomsten en uitgaven van projecten worden over het algemeen veroorzaakt door afwijkingen ten opzichte van de verwachte fasering per jaar. Deze afwijkingen hebben geen invloed op (de toereikendheid van) het projectbudget.

Omdat hierdoor het resultaat wijzigt op het jaarbudget, wijzigt ook het bedrag dat op de balans wordt opgenomen. De afwijking op de baten en lasten die betrekking hebben op de boeking naar de balans, bedraagt respectievelijk € 0,6 miljoen lagere baten en € 1,6 miljoen lagere lasten.

De afwijkingen van baten en lasten zijn grotendeels te verklaren door ontwikkelingen binnen acht grondexploitaties. Bij de overige projecten zijn geen begrotingsafwijkingen groter dan € 100.000. Hiermee worden de voornaamste verschillen toegelicht.

Alleman en Carmenlaan (projecten in voorbereidingen)
Resultaatneming € 126.000 nadelig
De notitie Grondbeleid van de commissie BBV stelt dat voorbereidingskosten maximaal vijf jaar geactiveerd mogen blijven staan. Na deze vijf jaar moeten de kosten, indien deze niet tot een grondexploitatie hebben geleid, worden afgeboekt ten laste van het jaarresultaat.

Kalkbranderij
Lagere lasten € 401.000 neutraal met balans
De ontwikkelaar van de locatie heeft de grond zelf bouwrijp gemaakt. Hiermee vervalt het budget van € 180.000 en ook de geraamde exploitatiebijdrage in 2024. De werkzaamheden die de gemeente zelf verricht zijn grotendeels doorgeschoven naar 2024 omdat de uitvoering pas kon starten als de ontwikkelaar groen licht geeft. Dit signaal kon pas gegeven worden toen de ontwikkelaar voldoende zekerheid had over de business case.

Landtong
Lagere lasten € 237.000 neutraal met balans
Voor het geval de realisatie van de nieuwe school eerder dan verwacht richting afronding zou gaan, was een deel van het woonrijp maken begroot in 2023. De realisatie is niet afgerond.

Maalderij 4-8
Lagere lasten € 574.000, hogere baten € 103.000, neutraal met balans; hogere resultaatneming € 9.000
De terugkoop van de openbare ruimte dient plaats te vinden voorafgaand aan de werkzaamheden voor het woonrijp maken en stond in 2023 begroot. Dit is doorgeschoven naar 2024. De gerealiseerde gronduitgifte is € 103.000 hoger door een hogere indexatie.

Middenwaard
Lagere lasten € 146.000, lagere baten € 527.000, neutraal met balans; lagere resultaatneming € 278.000
De ontwikkeling heeft vertraging opgelopen doordat het project tijdelijk is stilgelegd om een onderzoek naar een eventueel gedeeltelijke (tijdelijke) andere invulling van het plangebied af te wachten. Daardoor zijn uiteindelijk minder plankosten gemaakt.

Daarnaast is een vrije kavel nog niet definitief uitgegeven, omdat het bouwplan van de koper nog niet aan alle vereisten voldeed. Zoals bij de Tweede Tijdvakrapportage al vermeld, is de andere vrije

kavel door de potentiële koper teruggegeven, omdat de koper de financiering niet rond kon krijgen. Deze kavel gaat opnieuw in de verkoop, wat betekent dat het woonrijp maken in dit deelgebied voorlopig nog niet afgerond kan worden. Het budget voor het woonrijp maken is verplaatst naar de volgende jaren aangezien dat pas kan starten als het bouwplan op de laatste kavel (nagenoeg) gerealiseerd is. De resultaatneming is hierdoor € 278.000 lager.

De Scheg
Lagere lasten € 88.000, lagere baten € 160.000, neutraal met balans; lagere resultaatneming € 152.000
Voor deelgebied West is de eerste omgevingsvergunning in 2023 nog niet verleend omdat het bestemmingsplan Scheg West pas in oktober 2023 is vastgesteld. De uitgaven zijn daarom € 88.000 lager. De planfasering van deelgebied Oost is aangepast. Daardoor is de verkoop van gemeentegrond naar 2024 doorgeschoven en zijn de inkomsten € 160.000 lager. Door voorgaande redenen is de resultaatneming € 152.000 lager.

Westwijk Zuidoost
Hogere lasten € 23.000, hogere baten € 2.000, neutraal met balans; hogere winstneming € 186.000
De winstneming 2023 is toegenomen met € 186.000. Dit volgt uit de zogenaamde Percentage Of Completion methode, waarbij ook rekening wordt gehouden met het optreden van projectrisico's. Dit risicoprofiel is verlaagd, met een voordelig gevolg voor de berekening van de winstneming. De totale te verwachten winstneming voor het project is vrijwel gelijk gebleven.

Overig
Overige vijf projecten - lagere lasten € 166.000, neutraal met balans

8.3 Wonen en bouwen
Verlening Omgevingsvergunningen (voordeel € 121.000)
De legesinkomsten en de hiermee samenhangende lasten worden begroot op basis van (project) ontwikkelingen en verwachte vergunningaanvragen. Daarbij zit altijd een risico dat de gemeente niet zelf kan beïnvloeden. Onder andere marktomstandigheden, het tempo van de ontwikkelaar/aanvrager zelf en economische omstandigheden (stikstofproblematiek, conflicten/oorlogen, hoge inflatie, grondstoffen schaarste, stijging van de rente etc.) beïnvloeden of en wanneer een project tot daadwerkelijke realisatie komt. Bovendien kan de gemeente alleen op basis van een inschatting van het initiatief een raming maken van de te verwachten leges. Concreet uitgewerkte bouwplannen zijn in deze fase niet beschikbaar. Dit alles leidt tot € 928.000 aan hogere baten dan was ingeschat. De hieraan gerelateerde lasten zijn € 56.000 lager.

De verhoging van de voorziening dubieuze debiteuren omgevingsvergunningen wordt niet begroot en aan het einde van het jaar wordt de hoogte van de voorziening berekend. Voor 2023 was een storting van € 863.000 nodig.

Toezicht omgevingsvergunningen (voordeel € 68.000)
Bij grote projecten vanaf € 500.000 wordt op basis van een vastgestelde aanname een reservering gemaakt voor de te verwachten kosten met betrekking tot het noodzakelijke toezicht op die grote projecten inclusief de constructieve toets. Op basis van nacalculatie worden de projecten "afgerekend" nadat deze zijn afgerond. In 2022 valt € 54.000 van de reservering vrij voor toezicht op basis van een actuele berekening. Daarnaast zijn de gerelateerde kosten voor toezicht € 14.000 lager dan ingeschat voor projecten 2023 vanaf € 500.000, .

Dwangsommen (neutraal € 50.000)
Het beleid is dat verbeurde dwangsommen in principe worden ingevorderd. In 2023 zijn dwangsommen opgelegd voor een bedrag van € 50.000. Gemotiveerde verzoeken tot verlaging van de dwangsom of de solvabiliteit van de overtreder zijn bijvoorbeeld redenen waarom invordering niet of slechts gedeeltelijk plaatsvindt. De voorziening dubieuze debiteuren is per saldo met hetzelfde bedrag verhoogd tot het saldo van de openstaande dwangsommen van € 50.000.

Wet goed verhuurderschap (voordeel € 58.000)
Voor implementatie van de Wet goed verhuurderschap zijn middelen vanuit het Rijk ontvangen. In het laatste kwartaal van 2023 zijn afspraken gemaakt met Stichting !WOON om het eerstelijns meldpunt voor deze nieuwe wet vanaf 2024 onder te brengen in hun dienstverlening voor de gemeente. De kosten die aan uitbreiding van deze dienstverlening verbonden zijn, komen pas in 2024. Het budget in 2024 is toereikend voor de uitbreiding van de dienstverlening.

Nieuwe woonruimteverdeling (voordeel € 123.000)
De verwachting was dat het aantal bezwaar en beroepszaken door de nieuwe woonruimteverdeling sterk zou toenemen, onder andere door de afbouw van punten (door te stoppen met zoeken, niet komen opdagen voor een bezichtiging of weigeren van een woning) of wanneer aanvragen voor punten niet gehonoreerd werden. Er werd toen rekening gehouden met 2.500 extra bezwaren per jaar voor de gehele regio, waarvan 10% zou leiden tot beroep. Hier was vanuit Amstelveen budget voor gereserveerd.

Het aantal bezwaar en beroepszaken bleek uiteindelijk een stuk lager te zijn dan was ingeschat. Daarnaast komt een groter aandeel van de bezwaarzaken en aanvragen punten voor rekening van Amsterdam dan verwacht. Dit betekent dat de kosten voor de nieuwe woonruimteverdeling voor 2023 lager uitvallen dan het gereserveerde bedrag.

Reservemutatie met toelichting

bedrag x € 1.000	bijgestelde begroting			jaarrekening					verschil
taakveld + omschrijving	a. toe-voeging	b. ont-trekking	c=a-b verschil	stand 1jan	d. toe-voeging	e. ont-trekking	stand 31dec	f=d-e verschil	g=c-f
0.3 Dekking kapitaallasten gebouwen	1.715	861	854	13.293	1.229	861	13.661	368	486
0.3 Dekking kapitaallasten gronden	311	0	311	1.765	156	0	1.921	156	155
0.3 gemeentelijk aandeel Kalkbranderij	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0.3 Renovatie Voerman 2a	0	45	-45	45	0	0	45	0	-45
2.5 Amstelveenlijn	0	77	-77	77	0	77	0	-77	0
3.2 Bedrijventerrein Amstelveen Zuid	0	315	-315	4.408	0	315	4.093	-315	0
8.1 Stadshart	500	537	-37	37	500	27	511	473	-511
8.2 Grote projecten	960	1.168	-208	1.456	960	866	1.550	94	-302
8.2 Toekomstige gemeentelijke investeringen A9	0	0	0	6.400	0	0	6.400	0	0
8.3 Startkoop Amstelveen en Startersleningen	259	0	259	2.967	259	0	3.226	259	0
5 Ruimtelijke ontwikkeling	**3.744**	**3.003**	**741**	**30.449**	**3.103**	**2.146**	**31.406**	**957**	**-216**

0.3 Dekking kapitaallasten gebouwen
<u>Zonnepanelen op gemeentelijke daken (fasering € 441.000)</u>
In 2023 is het overgrote deel van de geplande gebouwen van zonnepanelen voorzien. Echter bij drie panden was het nog niet mogelijk deze in 2023 te plaatsen. De reden hiervan is het feit dat een tweetal panden een nader constructief onderzoek moesten ondergaan en van één gebouw is gewacht om de zonnepanelen te plaatsen nadat het dak is vervangen. Het project zal in 2024 geheel worden afgerond. Via een beslispunt bij deze jaarstukken wordt € 441.000 overgeheveld naar 2024 inclusief de afwikkeling met de reserve "investeringen in energietransitie en duurzaamheid".

0.3 Dekking kapitaallasten gronden
<u>Aankoop percelen Weldam (€ 155.000)</u>
Eind 2023 is de koopovereenkomst ondertekend en inmiddels is een aanvraag bij de notaris gedaan voor het opmaken van een akte van levering en volmacht. De levering van de grond vindt plaats in 2024. Via een beslispunt bij deze jaarstukken (fasering kredieten) wordt € 155.000 overgeheveld naar 2024.

Grote projecten en Stadshart
Zie toelichtingen bij "Wat heeft het gekost?" taakveld 8.1 Ruimtelijke ontwikkelingen (€ 313.000) en het krediet Stadshart buitenruimte (€ 500.000).

Voorzieningenmutatie met toelichting

bedrag x € 1.000	bijgestelde begroting			jaarrekening					verschil
taakveld + omschrijving	a. toe-voeging	b. ont-trekking	c=a-b verschil	stand 1jan	d. toe-voeging	e. ont-trekking	stand 31dec	f=d-e verschil	g=c-f
0.3 (Huur) woonwagens en -lokaties	119	61	58	435	119	23	531	97	-38
0.3 Onderhoud overige gebouwen	3.907	5.561	-1.654	1.917	3.907	5.079	745	-1.172	-482
8.2 Bouwgrondexploitatie en bouwgrond	620	0	620	615	133	27	721	106	514
8.2 Facilitaire projecten	0	295	-295	590	2.690	220	3.060	2.470	-2.765
8.3 Dubieuze debiteuren bouwleges	0	0	0	660	863	0	1.523	863	-863
5 Ruimtelijke ontwikkeling	**4.646**	**5.917**	**-1.271**	**4.216**	**7.712**	**5.348**	**6.580**	**2.364**	**-3.634**

Onderhoud overige gebouwen (voordeel € 482.000)
Door externe capaciteit is een inhaalslag gemaakt in het uitvoeren van diverse onderhoudsprojecten. Daarnaast zijn de bouwkosten significant gestegen. Als gevolg hiervan is in de 2e tijdvakrapportage 2023 de lopende begroting geactualiseerd door een extra onttrekking te begroten van € 4,4 miljoen in 2023. Omdat daarmee de voorziening negatief dreigde te raken is er ook een eenmalige extra dotatie aan de voorziening gedaan van € 1,5 miljoen. De uitgaven zijn ten opzichte van deze extra begrote onttrekking met € 482.000 achtergebleven, maar zijn in 2024 nodig aangezien de onderhoudsprojecten doorlopen en de voorziening ontoereikend is om de toekomstige onderhoudsprojecten te kunnen dekken. In de perspectiefnota 2025 zal nader worden ingegaan op het tekort en zal hiervoor een oplossing worden gegeven om de voorziening weer meerjarig op orde te krijgen.

Facilitaire projecten
Zie toelichting facilitaire projecten.

Bouwgrondexploitatie en bouwgrond
Zie toelichting bij "wat heeft het gekost" taakveld 3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur en taakveld 8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen).

Dubieuze debiteuren bouwleges
In de financiële verordening Amstelveen 2022 zijn in artikel 10 de regels opgenomen voor de voorziening voor oninbare vorderingen. Beoordeling van de nog openstaande vorderingen voor bouwleges laat een noodzakelijke ophoging tot een bedrag van € 1,5 miljoen zien.

Kredieten

Dikwijls loopt de besteding van kredieten over meer dan één jaar. In dat geval vraagt het BBV om het begroten van jaarschijven. Jaarschijven zijn afhankelijk van de voortgang van het werk en kunnen vaak niet anders dan globaal worden voorspeld. Dit kan leiden tot afwijkingen van de begrote jaarschijven, ook indien er (nog) geen sprake is van kredietoverschrijding. In de nota verordening 212 is daarover het volgende opgenomen:

- Verschuivingen van uitgaven in een investeringskrediet tussen jaarschijven (fasering) en hiermee samenhangende reservemutaties zijn toegestaan zonder specifiek raadsbesluit bij de jaarstukken mits het totale investeringskrediet niet wordt overschreden, de fasering maximaal 3 jaar betreft en de uitgaven passen binnen de met de raad afgesproken prestaties waarvoor het krediet is verstrekt

Bioscoop en hellingbaan stadshart (fasering € 1.900.000)
Via de raadsbrief van 31 oktober 2023 bent u geïnformeerd over het stopzetten van de ontwikkeling Pathé bioscoop in Amstelveen. Zoals aangegeven zijn we nog steeds op zoek naar een alternatief. Momenteel is de gemeente in onderhandeling met een aantal partijen. Daarom wordt het krediet voor hellingbaan stadshart doorgeschoven van 2023 naar 2024. Bij de perspectiefnota 2025 wordt het gehele krediet voor de cultuurstrip en de hellingbaan geactualiseerd en samengevoegd.

Buitenruimte Stadshart (fasering € 500.000)
Eind 2023 zou gestart worden met de herinrichting van het Stadshart (Rembrandtweg). Door uitgebreide participatie en de complexiteit bij het maken van een definitieve marktindeling en marktvoorzieningen, is het proces vertraagd. Met de uitvoering wordt in 2024 gestart. Het niet bestede bedrag wordt daarom overgeheveld naar 2024.

Zonnepanelen op gemeentelijke daken (fasering € 441.000)
Zie toelichting reservemutaties.
Het restant krediet van € 441.000 dient overgeheveld te worden naar 2024.

Wijkcentrum Alleman (fasering - € 174.000)
Bij tweede tijdvak 2023 is een groot deel van het budget voor Alleman ad. € 200.000 doorgeschoven naar 2024 omdat er vertraging is vanwege de onderhandelingen over de financiering van de bouw in samenhang met de huur van de huisartsen en de verkoopovereenkomst met de medici. Eind december is de afrekening voor de omgevingsvergunning betaald, waardoor dit budget toch in 2023 al nodig bleek. De hogere uitgaven in 2023 van € 174.000 betreft alleen fasering in de tijd en deze lasten kunnen verrekend worden met het beschikbare budget in 2024.

Facilitaire projecten met toelichting

Afwijkingen x € 1.000	8.1 Ruimtelijke ontwikkeling			Investering buitenruimte			Resultaat 8.1		Resultaat 0.10		Voorziening	
* toelichting letters onder tabel	U	I	B	U	I	B	W	V	W	V	S	O
Afwijkingen												
Acacialaan	7		7	117		74				43		33
Amsteldijk Noord 17	-9	2	-5				2	-4			-14	-4
Amsteldijk Zuid 105	-10							-10				-10
Amsteldijk Zuid 183	-13	3	-12	17	17		4				-11	
Amsteldijk Zuid 204b	-17	7	-17	37	37		7				-27	
Amsterdamseweg 497a	0							0				-9
Bankrashof 3	5	0	0				-5					
Bovenkerkerweg 86	9	29	0				6	-14				
BTAZ Noordoost	103	40	62	184		184						
BTAZ Noordwest	97	27	70	141		141						
BTAZ Zuidoost	87		87	158		158						
De Loeten	27	1.302	-1.274	1.264	1.264							
Groen van Prinstererlaan 114	-19	4	-23								-54	
Haagbeuklaan	-54		-54	35		35					-12	
Kronenburg	38		38									
Kruitmolen 19a-21	8		-11	41	38			19		3	-22	
Legmeer	246		246									
Maalderij	-4	0	-4	200	200							
Montpensierlaan	-23	-102	69					10				
Oostelijke Poeloever2	5							5				
Ouderkerkerlaan 150	125	0	59					66				17
Rembrandthof	-20	-67	47									
Scheg Midden	7		7	401		401					-2.145	
Scheg Oost	-99	-292	192	244	128	117					-291	
Scheg West	-42	2.141	-1.977	494	494		206					

Startbaan 16	17			35			17		35			
Startbaan 5	34		-12	17	16		46		1	-35	47	
Texelstraat	2	70	-5	38		-2	-63		41	-27		
Uilenstede 471-473	9		9							-52		
Overige projecten	-5			23			-5		23		1	
Restant krediet 2022				582	901							
Totaal	**507**	**3.163**	**-2.502**	**4.027**	**3.095**	**1.106**	**220**	**65**	**0**	**146**	**-2.690**	**75**

*** Toelichting: U = uitgaven, I = inkomsten, B = balansmutatie, BW= balansmutatie bovenwijks W = winst, V-verlies**
S = storting en O = onttrekking

Bij facilitair grondbeleid wordt de bestemming uit de ruimtelijke maatregel gerealiseerd door particulieren. Hierbij moet de gemeente de kosten die nodig zijn om de bouwplannen te realiseren verhalen op de particuliere ontwikkelaar. Daardoor is het saldo van baten en lasten over het algemeen in evenwicht. Uitzondering op het budgettair neutrale saldo zijn kosten die niet kunnen worden verhaald. Deze moeten als verlies worden genomen in het jaar dat dit zich voordoet. Voor verwachte toekomstige tekorten wordt een voorziening getroffen. De overige afwijkingen op baten en lasten zijn budgettair neutraal en betreffen faseringsverschillen binnen de projecten.

Acacialaan
Lagere lasten € 124.000
Door vertraging in de bestemmingsplanprocedure en daarmee de oplevering van de opstallen, zijn de afrondende werkzaamheden woonrijp maken niet in 2023 uitgevoerd.

Bedrijventerrein Amstelveen Zuid (BTAZ)
Lagere lasten € 770.000, lagere baten € 67.000
Voor de drie deelgebieden zijn in 2023 minder kosten gerealiseerd door lagere onderzoekskosten, die niet nodig zijn gebleken. Daarnaast zijn de werkzaamheden bouwrijp maken niet uitgevoerd omdat wordt voorzien dat deze werkzaamheden door de betreffende grondeigenaar worden uitgevoerd. Hierdoor zijn de plankosten ook lager in 2023. De geraamde subsidie van € 67.000 is niet ontvangen omdat de werkzaamheden nog niet zijn uitgevoerd.

Legmeer
Lagere lasten € 246.000
De plankosten zijn lager omdat een aantal werkzaamheden doorschuiven naar 2024. Het gaat hier om werkzaamheden voor de MER, een schetsontwerp, een planschaderisicoanalyse en het opstellen van een bestemmingsplan (inclusief kostenverhaal). Dit jaar is voornamelijk gewerkt aan de actualisatie van de uitgangspunten. Deze moeten worden vastgesteld voordat bovenstaande producten kunnen worden opgeleverd. Daarentegen zijn er ook kosten geweest die niet voorzien waren, waarvan de belangrijkste de second opinion op de grondexploitatieberekening is geweest.

De Loeten
Lagere lasten € 1,3 miljoen, lagere baten € 2,6 miljoen
Contractvorming voor twee grote contracten heeft vertraging opgelopen en daarmee ook de financiële afwikkeling. Inmiddels zijn de contracten wel akkoord en worden in 2024 afgehandeld.
De investeringen in het openbaar gebied volgen de particuliere initiatieven. Met de twee genoemde contracten koopt de gemeente gronden aan waarop openbaar gebied wordt gerealiseerd. Vanwege de vertraging in de contractvorming is ook dit naar 2024 verplaatst.

Maalderij 4-8
Lagere lasten € 196.000, lagere baten € 200.000
De werkzaamheden bouwrijp maken zijn doorgeschoven naar 2024 net als de te ontvangen exploitatiebijdrage die hier tegenover staat.

Ouderkerkerlaan 150
Lagere lasten € 125.000, lagere verliesneming € 66.000.
De in de begroting opgenomen lasten waren bedoeld voor meerdere jaren. Hierdoor zijn er in 2023 lagere lasten. Ook het verlies wordt niet in 2023 genomen maar in de komende jaren.

Charlotte van Montpensierlaan 2a
Hogere baten € 102.000
De ontwikkelende partij was op basis van de afspraken in de anterieure overeenkomst nog een exploitatiebijdrage verschuldigd. Deze bijdrage was niet opgenomen in de begroting.

De Scheg
Lagere lasten € 0,8 miljoen, lagere baten € 2,5 miljoen, lager resultaat € 0,2 miljoen
De plan fasering van deelgebied Oost is aangepast naar vier fases, met naar verwachting vier omgevingsvergunningen. Voor de aangepaste fasering wordt een allonge op de anterieure overeenkomst gesloten. Vooruitlopend is een voorschot op de aanvullende exploitatiebijdrage ontvangen waardoor in het deelgebied Oost de inkomsten hoger zijn dan voorzien.
Voor deelgebied West is de eerste omgevingsvergunning in 2023 nog niet verleend. Wel is in augustus 2023 een overeenkomst met grondeigenaren getekend. De verwachte inkomsten uit exploitatiebijdragen worden later ontvangen dan was voorzien.

Een groot deel van de verwachte uitgaven en inkomsten zijn naar de volgende jaren geschoven. Aan uitgavenzijde betreft dit voornamelijk de hoofdinfrastructuur. De plankosten zijn hoger geworden doordat de gesprekken met grondeigenaren, bestuur en projectgroep meer tijd hebben gevergd.

Voorziening
Voor een aantal facilitaire projecten worden tekorten verwacht in de komende jaren. Voor deze tekorten is een voorziening gevormd. De totale stand van deze voorziening bedroeg begin 2023 € 0,6 miljoen en eind 2023 € 3,1 miljoen. De belangrijkste verklaring voor de toename van € 2,5 miljoen betreft de effecten van huidige bestemmingsplannen en exploitatieplannen in De Scheg.

Voor de Scheg Midden is het ontwerp bestemmingsplan op 20 december 2023 ter inzage gelegd. De (naar verwachting positieve) effecten op de faciliterende grondexploitatie en verliesvoorziening worden verwerkt via de jaarlijkse actualisatie van de grondexploitaties in 2024.

Restant krediet 2022
Lagere lasten € 582.000, lagere baten € 901.000
De restant kredieten buitenruimte 2022 zijn abusievelijk in de begroting 2023 blijven staan en hadden verwijderd moeten worden. Er is nu sprake van een dubbeling.

Verbonden partijen

Naast de eigen organisatie dragen verbonden partijen bij aan het realiseren van de beleidsdoelstellingen. Bij de realisering van de doelstellingen van het programma Ruimtelijke Ontwikkeling is betrokken:
- Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied.

Voor aanvullende informatie over deze partij wordt verwezen naar de paragraaf verbonden partijen.

Subsidies

Voor de van toepassing zijnde subsidies op dit programma wordt verwezen naar de bijlage Subsidies.

2.6 Bestuur, bevolking en veiligheid

Inleiding

Een stad voor iedereen begint met veiligheid: inwoners moeten zich veilig voelen in hun woonomgeving. Daarom blijft Amstelveen investeren in veiligheid. Illegale activiteiten nemen toe, ook in Amstelveen. Dit wordt actief bestreden in samenwerking met politie en justitie. De inzet van de handhavers wordt samen met de raad bepaald.

De bestuursstijl wordt aangepast om het vertrouwen in de lokale overheid te vergroten. Amstelveen wil de kwaliteit van de dienstverlening verbeteren. Daartoe wordt de wijkgerichte aanpak in verschillende sectoren versterkt. Nieuwe visies worden op uitvoerbaarheid getoetst en prioriteiten bijgesteld als een uitvoeringstoets daarom vraagt. De menselijke maat is leidend in de uitvoering, er wordt gefloten in de geest van de 'WETstrijd'. Participatie wordt tijdig en dichtbij georganiseerd en initiatieven van inwoners gestimuleerd.

Bestuurlijke actiepunten

Veiligheid, handhaving en crisisbeheersing

Omschrijving	Type	Status
23-01 Verstrekken subsidie voor treffen veiligheidsmaatregelen	Uitvoering	
23-02 Vergroten inzicht in aard en omvang	Uitvoering	
23-03 Nemen veiligheidsmaatregelen tav toegankelijkheid systemen	Uitvoering	
23-04 Versterken vroegsignalering en persoonsgerichte aanpak met veiligheid- en zorgpartners	Uitvoering	
23-05 Inzet op hotspots door toezicht en/of veiligheidsmaatregelen	Uitvoering	
23-06 Intensivering toepassing Wet Bibob	Uitvoering	
23-07 Communicatie ter vergroting weerbaarheid doelgroepen tegen digicriminaliteit	Uitvoering	
23-08 Preventie door communicatie/voorlichting	Uitvoering	
23-09 Vergroten en borgen ambtelijke en bestuurlijke integriteit	Uitvoering	
23-10 Versterken veilig ondernemersklimaat	Uitvoering	

Status: 'A' = aanvullende toelichting

Dienstverlening burger

Omschrijving	Type	Status
23-01 Ambitieniveau actieve openbaarmaking bepalen	Raad	A

Status: 'A' = aanvullende toelichting

Nummer	Aanvullende toelichting
23-01	Geen raadsbesluit nodig. Meegenomen in het raadsgesprek 6 maart 2024.

Communicatie

Omschrijving	Type	Status
23-01 Uitbreiden digitale dienstverlening en informatievoorziening	Uitvoering	A
23-02 Effectieve communicatiemiddelen inzetten om een grote verscheidenheid aan doelgroepen te informeren over veel verschillende thema's.	Uitvoering	A
23-03 Inzetten van innovatieve participatiemiddelen.	Uitvoering	A

Status: 'A' = aanvullende toelichting

Nummer	Aanvullende toelichting
23-01	Het uitbreiden van de digitale dienstverlening en informatievoorziening is een continu ontwikkelproces.
23-02	Met name in het sociaal domein zijn extra en nieuwe communicatiemiddelen ontwikkeld om deze doelgroepen beter te informeren.
23-03	Door middel van AI analyseren van inbreng van inwoners bij participatie

Regionale samenwerking en internationale betrekkingen

Omschrijving	Type	Status
23-01 UItvoeringsagenda MRA 2020 -2024	Uitvoering	
23-02 Herijken internationaal beleid	Raad	

Status: 'A' = aanvullende toelichting

Financieel overzicht

bedrag x € 1.000	Rekening	Begroting 2023				Rekening 2023			Saldo
Programma	2022	Primitief	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	2023
0.1 Bestuur	-2.865	-3.755	3.801	0	-3.801	6.198	8	-6.190	-2.390
0.2 Burgerzaken	-1.589	-1.354	3.583	1.570	-2.013	3.747	1.704	-2.043	-31
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	-6.385	-5.844	6.718	0	-6.718	6.833	0	-6.833	-115
1.2 Openbare orde en veiligheid	-4.425	-4.127	5.166	691	-4.475	4.704	376	-4.328	147
Totaal saldo van baten en lasten	**-15.265**	**-15.079**	**19.267**	**2.261**	**-17.005**	**21.482**	**2.088**	**-19.395**	**-2.389**
Reservemutatie	782	4	0	206	206	15	314	299	93
Resultaat	**-14.482**	**-15.075**	**19.267**	**2.467**	**-16.799**	**21.497**	**2.402**	**-19.095**	**-2.296**

0.1 Bestuur

Burgemeester en wethouders (nadeel € 2,5 miljoen)
In 2023 heeft er dotatie plaatsgevonden aan de v*oorziening Alg. pensioenwet politiek ambtsdragers (APPA).* De toelichting is opgenomen bij de betreffende voorziening op dit programma.

Gemeenteraad (voordeel € 93.000)
De budgetten van de gemeenteraad vertonen een positief saldo van € 93.000. Dit wordt met name verklaard door de hierna vermelde afwijkingen.

1. Vergoedingen gemeenteraad (voordeel € 34.000)
De vergoedingen aan de gemeenteraad vallen lager uit dan begroot. De looncompensatie van 2,85% in 2023 is niet benut.

2. Werkkostenregeling gemeenteraad (nadeel € 59.000)
De werkkostenregeling is landelijk in 2015 geïntroduceerd om de administratieve lastendruk van werkgevers te verlagen. Hoofdregel is dat alle vergoedingen en verstrekkingen die in het kader van de dienstbetrekking worden toegekend tot het loon van de medewerker worden gerekend. De netto onkostenvergoeding van de raad valt hieronder en moet verplicht in het forfait van de werkkostenregeling worden ondergebracht van de gemeente Amstelveen. De afgelopen jaren zijn deze kosten / de naheffing gedekt binnen de bedrijfsvoeringsbudgetten. Met ingang van 2023 wordt de naheffing van de gemeenteraad verantwoord op taakveld 0.1 Bestuur.

3. Diverse overige posten (voordeel € 45.000)
In 2023 heeft de gemeenteraad geen opdracht gegeven voor extern onderzoek en geen gebruik gemaakt van het opleidingsbudget. Van het beschikbaar gestelde budget voor Raadsinformatie pagina is € 12.000 niet besteed.

Op basis van de Verordening ambtelijke bijstand en fractieondersteuning 2022 kunnen fracties die gekozen zijn in de gemeenteraad aanspraak maken op een fractievergoeding. De financiële bijdrage bestaat uit een jaarlijks basisbedrag van € 2.500 per fractie en een variabel deel van € 700 per raadszetel. Er is één fractie die in 2023 geen gebruik heeft gemaakt van deze vergoeding en de meeste fracties maken het budget niet volledig op waardoor een restant bedrag is overgebleven.

Accountantskosten (voordeel € 58.000)
Per 1 januari 2024 is een nieuwe accountant aangesteld door de raad: PWC. De inschatting is dat mede door toegenomen werkzaamheden in onder andere het aantal Sisa-regelingen en de indexatie de kosten van de nieuwe accountant structureel hoger zullen uitvallen. Bij de Perspectiefnota 2024 is per abuis met ingang van 2023 in plaats van 2024 € 58.000 budget aangevraagd voor de nieuwe accountant.

Taakveld 0.2 Burgerzaken (nadeel € 42.000)
De gerealiseerde inkomsten uit hoofde van reisdocumenten, garantverklaringen en naturalisaties zijn hoger dan verwacht. De hogere inkomsten leiden tot hogere rijksafdrachten.

1.1 Crisisbeheersing en brandweer

Functioneel Leeftijdsontslag (nadeel € 108.000)
De Brandweer Amsterdam-Amstelland stort jaarlijks bij in de levenslooptegoeden van de brandweermedewerkers. Dit fluctueert per jaar. Dit levert geen extra kosten op, maar is alleen een verschuiving in de tijd. De vervroegde storting die bij Amstelveen in rekening wordt gesteld, komt volgens de financiële verordening ten laste van de reserve FLO en is daarmee per saldo budgettair neutraal.

1.2 Openbare orde en veiligheid
Het positief saldo van € 147.000 wordt, naast enkele restbudgetten die binnen dit taakveld voordelig uitvallen, met name verklaard door de hierna vermelde afwijkingen.

Ondermijning (neutraal € 283.000)
De gemeente Amstelveen ontvangt rijksbijdragen via het Regionale Informatie- en Expertise Centrum (RIEC) voor de uitvoering van regionale taken in de 5 Amstelland gemeenten voor onder andere ondermijning en burgernet. Amstelveen is de formele werkgever voor de regionale medewerkers op deze onderdelen waardoor het budget voor de inzet van deze medewerkers via de begroting van Amstelveen loopt. Om die reden worden de niet bestede middelen gereserveerd per 31 december 2023, waardoor het niveau van uitgaven en inkomsten lager is dan begroot. Deze middelen worden deels in 2024 ingezet.

Informatieknooppunt Ondermijning (voordeel € 74.000)
Het Amstelveens budget voor informatieknooppunt ondermijning dat van 2022 naar 2023 was overgeheveld, is niet besteed. Voorbereidingen zijn getroffen om een Gemeentelijke Informatie Knooppunt (GIK) te realiseren maar dit heeft in 2023 niet tot uitgaven geleid. Een projectleider is

aangetrokken. Gezien de integraliteit van het project met verschillende ICT-systemen en partners is dit een langlopend proces. Voorbeelden van andere projecten ten behoeve van de ontwikkeling van GIK's c.q. veiligheidsdashboards in andere gemeenten hebben jaren geduurd. Via een beslispunt bij deze jaarstukken wordt voorgesteld € 74.000 over te hevelen naar 2024 om dit project verder gestalte te geven.

Regionale bijdragen (voordeel € 63.000)
De gemeente Uithoorn dekt, als formeel werkgever, wederom de kosten voor de regionale Casusregisseur radicalisering uit de ontvangen rijksmiddelen die via het Actiecentrum Veiligheid en Zorg worden ontvangen. Voorts zijn de kosten voor deelname aan het regionaal Platform Veilig Ondernemen (PVO) niet ingezet in 2023 omdat met ingang van dat jaar alle PVO's in den lande door de rijksoverheid worden gefinancierd.

Reservemutatie met toelichting

bedrag x € 1.000	bijgestelde begroting			jaarrekening					verschil
taakveld + omschrijving	a. toe-voeging	b. ont-trekking	c=a-b verschil	stand 1jan	d. toe-voeging	e. ont-trekking	stand 31dec	f=d-e verschil	g=c-f
0.4 Bedrijfsvoeringsfonds griffie	0	150	-150	156	15	150	20	-135	-15
1.1 FLO kosten Brandweer	0	56	-56	1.439	0	164	1.275	-164	108
6 Bestuur, bevolking en veiligheid	**0**	**206**	**-206**	**1.595**	**15**	**314**	**1.295**	**-299**	**93**

FLO kosten Brandweer
Zie toelichting bij hoofdstuk wat heeft het gekost onderdeel 1.1 Crisisbeheersing en brandweer.

Voorzieningenmutatie met toelichting

bedrag x € 1.000	bijgestelde begroting			jaarrekening					verschil
taakveld + omschrijving	a. toe-voeging	b. ont-trekking	c=a-b verschil	stand 1jan	d. toe-voeging	e. ont-trekking	stand 31dec	f=d-e verschil	g=c-f
0.8 Alg. pensioenwet politiek ambtsdragers + wachtgeld	80	96	-16	3.551	2.601	116	6.036	2.485	-2.500
6 Bestuur, bevolking en veiligheid	**80**	**96**	**-16**	**3.551**	**2.601**	**116**	**6.036**	**2.485**	**-2.500**

Voorziening Alg. pensioenwet politiek ambtsdragers (APPA) (nadeel € 2,5 miljoen)
De contante ("overdrachts") waarde van de pensioenen wordt voor een belangrijk deel bepaald door de marktrente. De overdrachtswaarde is begin 2024 geactualiseerd door een extern specialist voor pensioenberekening bestuurders.

De gehanteerde 25-jaarsrente van De Nederlandsche Bank voor de berekening is van 2,472% toegenomen naar 3,160% (stand per 1 oktober 2023). Om in de toekomst aan de verplichtingen te kunnen voldoen is door deze hogere rente van afgerond 0,7%-punt nu minder geld benodigd in de voorziening.

Deze actualisatie bevat een loonindexatie van iets meer dan 3%. Ter vergelijking: in de actualisatie 2022 werd gerekend met een indexatie van 11,96% en 2021 van 2,39%. De hogere marktrente compenseert deze loonindexatie niet.

In het raadsvoorstel "Budgetoverheveling" van december 2023 staat opgenomen dat de voorziening voor een belangrijk deel wordt bepaald door de marktrente en nominale compensatie. Dit is een complexe berekening en er is geen wijziging van de begroting gemaakt. Het staat wel als P.M-post vermeld onder verwijzing naar de actuariële berekening in januari 2024.

De dotatie van € 2,5 miljoen vloeit voort uit:

1. Op 9 december 2022 heeft de Commissie BBV in haar "vraag en antwoord rubriek" uitleg gegeven over de voorziening voor Appa-pensioenen in relatie tot bekendgemaakte indexaties. Per 1 januari 2024 worden de Appa-pensioenen verhoogd met 3,03%. De uitleg door de commissie houdt in dat rekening moet worden houden met de pensioenrechten zoals deze gelden op 1 januari 2024;
2. De rekenrente heeft een tegengestelde beweging (lagere voorziening benodigd) door een stijging van 2,472% naar 3,160%;
3. Afwijkingen zijn er altijd door sterftetabellen e.d. en dat komt alleen naar voren via een volledige pensioenberekening op persoonsniveau (door de extern specialist);
4. In de actuariële berekening is voor het eerst rekening gehouden met vier ex-wethouders die voor 1 januari 2013 met pensioen zijn gegaan. De afgelopen 10 jaar werd in de begroting rekening gehouden met een jaarlijkse pensioenpremie, maar niet met de gehele toekomstige verplichting. Volgens de BBV wetgeving is het niet verplicht deze toekomstige pensioenverplichting in de voorziening op te nemen. Vanuit risico-oogpunt (ervan uitgaande dat de voorziening te zijner tijd overgedragen moet worden aan het ABP) zijn deze vier wethouders in overleg met de externe adviseur vanaf 2023 toegevoegd aan de voorziening. Dit betreft een dotatie van € 0,8 miljoen.

De voorziening Algemene pensioenwet politiek ambtsdragers (APPA) wordt jaarlijks aangevuld met een rentebedrag. Dit is de enige voorziening waarbij dit nog gebeurt. Via een beslispunt in de jaarstukken wordt voorgesteld deze systematiek te beëindigen. Door de jaarlijkse actualisatie van de externe actuaris heeft dit geen toegevoegde waarde meer.

Verbonden partijen

Naast de eigen organisatie dragen verbonden partijen bij aan het realiseren van de beleidsdoelstellingen. Bij de realisering van de doelstellingen van programma Bestuur, bevolking en veiligheid zijn betrokken:

- Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland (VrAA),
- Vervoerregio Amsterdam,
- Amstelland- en Meerlandenoverleg,
- Ombudsman Metropool Amsterdam en
- Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied.

Voor aanvullende informatie per partij wordt verwezen naar de paragraaf verbonden partijen.

Subsidies

Voor de van toepassing zijnde subsidies op dit programma wordt verwezen naar de bijlage Subsidies.

2.7 Overhead

Inleiding

BBV schrijft voor dat overhead op een apart programma wordt begroot/verantwoord. De programma's bevatten de baten en lasten van het primaire proces.

Samengevat gaat het bij overhead om de volgende zaken: a) leidinggevenden en management-ondersteuning in het primair proces, b) de financiële functie, c) P&O/HRM, d) de inkoopfunctie, e) de communicatiefunctie, f) juridische zaken, g) ICT, h) bestuurszaken en bestuursondersteuning en i) facilitaire zaken en huisvesting (incl. post en archief).

Financieel overzicht

bedrag x € 1.000	Rekening	Begroting 2023				Rekening 2023			Saldo
Programma	2022	Primitief	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	2023
0.4 Ondersteuning organisatie	-38.373	-38.362	77.341	31.883	-45.458	71.735	32.267	-39.467	5.991
Totaal saldo van baten en lasten	**-38.373**	**-38.362**	**77.341**	**31.883**	**-45.458**	**71.735**	**32.267**	**-39.467**	**5.991**
Reservemutatie	-1.759	2.121	7.677	12.295	4.618	16.706	15.392	-1.314	-5.933
Resultaat	**-40.133**	**-36.241**	**85.018**	**44.179**	**-40.840**	**88.441**	**47.659**	**-40.782**	**58**

Overhead, algemeen
Een betrouwbare bedrijfsvoering is één van de vier pijlers onder het Amstelveense financiële beleid. Daarbij is al gedurende een reeks van jaren een leidend principe: "Het gemeentebestuur bepaalt wat er gebeurt en de organisatie is verantwoordelijk voor de uitvoering, hoe het gebeurt". Het gaat om het goed/optimaal laten functioneren van bestuurlijke en ambtelijke verantwoordelijkheden binnen de budgettaire kaders en eventueel nader door het gemeentebestuur te formuleren randvoorwaarden.

De verantwoordelijkheid voor de bedrijfsvoering gaat verder dan "op de winkel passen". De laatste jaren is de organisatie in ontwikkeling om te blijven voldoen aan maatschappelijke en bestuurlijke verwachtingen in een zich steeds sneller wijzigende omgeving. Een moderne, wendbare, flexibele en 24/7 bereikbare organisatie is kapitaalintensiever en brengt nieuwe werkwijzen met zich mee. Daarbij bedient de uitvoeringsorganisatie AA naast het Amstelveense gemeentebestuur ook het gemeentebestuur van Aalsmeer. Basis voor de huidige bedrijfsvoeringsystematiek is de nota "Risicobeleid, reservebeleid en activabeleid Amstelveen 2021" en de notitie "Financiële Bedrijfsvoeringsystematiek Amstelveen 2023".
De nota "Risicobeleid" is vastgesteld bij raadsbesluit van 15 december 2021 en gewijzigd bij raadsbesluit van 17 juli 2023 (Perspectiefnota 2024). Paragraaf 1.2.2 van deze nota bevat het Amstelveense beleidskader voor de bedrijfsvoering. De wijziging van juli 2023 betreft een aanpassing van deze paragraaf als uitvloeisel van de evaluatie van de bedrijfsvoeringsystematiek (nadere uitwerking/precisering van de 5%-regeling plafondbedrag bedrijfsvoeringfonds). De notitie "bedrijfsvoeringssystematiek" is vastgesteld bij B&W-besluit van 6 juni 2023.

Voorgaande betekent dat problemen in de bedrijfsvoering (die niet samenhangen met bestuurlijke initiatieven of vraagstellingen) worden opgelost op ambtelijk niveau door het treffen van maatregelen door het verantwoordelijk management. Financieel-beheersmatig heeft zich dit vertaald in taakstellende budgetten voor de bedrijfsvoering met als sluitstuk een bedrijfsvoeringfonds onder de hoede van de Directie. De stand van het bedrijfsvoeringfonds na aftrek van overlopende verplichtingen mag niet het plafond van 5% van de totale apparaatskosten overschrijden. Als op rekeningbasis blijkt dat het vastgestelde maximum is overschreden (5% van de totale apparaatskosten op rekeningbasis), wordt bij de eerstvolgende Perspectiefnota concreet voorgesteld hoe hiermee om te gaan.

Bestuurlijk sluitstuk is een transparante financiële verantwoording op concernniveau in de jaarstukken. Deze verantwoording bevat:

- Een overzicht dat inzicht geeft in het totaalbedrag van de apparaatskosten en de belangrijkste samenstellende delen daarvan;
- de stand en ontwikkeling van het bedrijfsvoeringfonds voor en na aftrek van overlopende verplichtingen, alsmede een toelichting hierop.

De waarde en het bestaansrecht van de bedrijfsvoeringfondsen is als volgt samen te vatten:

- Logisch sluitstuk van een systematiek van taakstellende budgetten voor de bedrijfsvoering.
- Behulpzaam om problemen binnen de bedrijfsvoering op te lossen, inclusief concerndenken.
- Biedt flexibiliteit over de jaargrens heen (fasering/egalisatie)
- Biedt prikkel om binnen budgetten te blijven.

Voor een beter inzicht van wat zich afspeelt binnen dit taakveld is de regel "0.4 Ondersteuning organisatie" uitgesplitst om te komen tot een nadere analyse. De administratief voorgeschreven verwerking vanuit BBV betekent dat de kolom lasten ook negatieve bedragen bevat voor de interne doorberekeningen naar de overige programma's.

bedrag x € 1.000	Begroting 2023			Rekening 2023			Saldo
Programma	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	2023
personeelslasten inclusief inhuur	112.331	3.702	-108.629	108.221	4.344	-103.876	4.753
ICT	9.304	0	-9.304	8.644	0	-8.644	660
digitale transformatie	963	0	-963	436	0	-436	527
huisvesting	5.828	0	-5.828	5.663	5	-5.658	170
bedrijfsmiddelen	261	92	-169	-174	137	310	479
HRM	851	0	-851	1.107	36	-1.071	-220
projecten	1.879	3.840	1.962	911	3.511	2.600	639
gemeentebrede bedrijfsvoering & stelpost overhead	-1.297	438	1.735	-1.561	438	1.999	264
belastingen	6.144	5.977	-167	5.943	5.963	20	187
belasting werkkostenregeling	0	0	0	228	0	-228	-228
voorziening verlofsparen	0	0	0	678	0	-678	-678
overig	806	0	-806	1.368	0	-1.368	-562
A) totaal apparaatskosten	**137.070**	**14.049**	**-123.021**	**131.464**	**14.433**	**-117.031**	**5.991**
interne doorberekeningen	-59.729	0	59.729	-59.729	0	59.729	0
dienstverleningsbijdrage	0	17.834	17.834	0	17.834	17.834	0
B) totaal doorberekening/inkomsten	**-59.729**	**17.834**	**77.563**	**-59.729**	**17.834**	**77.563**	**0**
Totaal saldo van baten en lasten	**77.341**	**31.883**	**-45.458**	**71.735**	**32.267**	**-39.467**	**5.991**
Reservemutatie	7.677	12.295	4.618	16.706	15.392	-1.314	-5.933
Resultaat	**85.018**	**44.179**	**-40.840**	**88.441**	**47.659**	**-40.782**	**58**

Het voordelig resultaat van € 58.000 is het saldo van de volgende posten:

- Nadelig: Een storting in de egalisatiereserve AA van € 407.000 Rijksbijdrage in de kosten voor de invoering van de omgevingswet. Dit bedrag is eind van het jaar ontvangen via de decembercirculaire en vloeit terug naar de egalisatiereserve AA waaruit de implementatie van deze nieuwe wet is bekostigd. De € 407.000 betreft de door Amstelveen ontvangen bijdrage. De samenhangende inkomst is verantwoord onder "Algemene Dekkingsmiddelen". De Aalsmeerse bijdrage van € 176.000 wordt via de Eerste Bestuursrapportage/ Tijdvakrapportage 2024 aan de egalisatiereserve toegevoegd. Zie verder ook de toelichting hierna bij de egalisatiereserve AA ;

- Nadelig: De kosten van twee vte (€ 245.000) die ten laste komen van de klimaatgelden (SPUK-uitkering CDOKE-gelden). De samenhangende inkomst van het Rijk staat op Programma 4 taakveld 7.4 Milieu;
- Voordelig: De vrijval van € 260.000 niet benodigde budgetten voor WOO-onderzoeken (€ 110.000) en intaketafel/omgevingsoverleg (€ 150.000) omdat in overleg met Aalsmeer is besloten deze kosten vanwege nieuwe wetgeving voor beide gemeenten ten laste van de egalisatiereserve AA te brengen;
- Voordelig: De vrijval van € 449.000 niet benodigde budgetten voor extra energielasten raadhuis (€ 401.000) en communicatiekosten noodfonds (€ 48.000).

Voor het overige worden alle resultaten binnen de bedrijfsvoering verrekend met specifieke reserves en het bedrijfsvoeringfonds.

Apparaatskosten
- De werkelijke totale apparaatskosten van de organisatie AA bedragen afgerond € 131 miljoen. Dit betreft € 108 miljoen personeelslasten inclusief inhuur en € 23 miljoen overige budgetten.
- De kosten worden voor € 32 miljoen gedekt door inkomsten. Dit zijn doorberekeningen aan Aalsmeer (dienstverleningsbijdrage en limitatieve lijst bijdragen), de GR Belastingen en projecten/grondexploitaties, als ook inkomsten uit detacheringen en UWV-bijdragen;
- De directe ambtelijke capaciteitsinzet wordt verantwoord op de verschillende programma's (€ 60 miljoen; "interne doorberekeningen");
- Daarmee bedraagt het aandeel overhead ten laste van Amstelveen afgerond € 39 miljoen.

De paragraaf bedrijfsvoering, elders in deze jaarstukken, bevat een uitvoeriger inhoudelijke toelichting op de ontwikkeling van de organisatie.

Belangrijkste afwijkingen (zie kolom saldo 2023)
Onderstaand overzicht zet de belangrijkste afwijkingen op een rij (bedrag x € 1 miljoen). Na het overzicht volgt een toelichting per onderdeel.

Omschrijving afwijkingen	saldo'23	overheveling	resultaat
a) personeelslasten inclusief inhuur en inkomsten	4,8	3,6	1,2
b) ICT en uitvoeringsprogramma ICT	1,2	0,5	0,7
c) huisvesting	0,2	0,6	-0,4
d) bedrijfsmiddelen	0,5	0,2	0,3
e) projecten	0,6	0,0	0,6
f) gemeentebrede bedrijfsvoering	0,3	0,0	0,3
g) spaarverlof	-0,7	0,0	-0,7
h) overig	-0,8	0,1	-0,9
resultaat exclusief reservemutates	6,0	5,0	1,0
h) verrekening via reserves	-5,9	-5,0	-0,9
7 Overhead	**0,1**	**0,0**	**0,1**

a) Personeelslasten inclusief inhuur en samenhangende inkomsten
Deze categorie is met € 109 miljoen het grootste volume binnen het programma overhead. Op dit totaal is per saldo sprake van een onderuitputting van € 4,8 miljoen (4,4%).

Hiervan betreft € 3,6 miljoen overlopende verplichtingen. De omvang van de incidentele middelen in de begroting is de laatste jaren sterk toegenomen. Dat heeft een weerslag op de post overlopende verplichtingen, omdat het daarbij gaat om de overheveling van eenmalige middelen vanwege fasering van werkzaamheden. Toegekende middelen kunnen niet in het geraamde tempo worden

"weggezet" (planningsoptimisme en krapte arbeidsmarkt). Het betreft een groot aantal uiteenlopende posten die samen te vatten zijn in de volgende hoofdgroepen:

1. De afgelopen Perspectiefnota's/Kadernota's en Uitvoeringsprogramma's regelen voor een groot aantal zaken incidenteel geld voor personele inzet (€ 1,6 miljoen);
2. Naast de toekenning van extra bestuurlijke middelen is via het traject om te komen tot de Perspectiefnota, Kadernota en Uitvoeringsprogramma's in overleg tussen colleges en directie besloten om incidenteel een aantal ontwikkelingen te bekostigen vanuit de bestaande bedrijfsvoeringbudgetten. Daarmee zijn ook deze middelen in afstemming met het bestuur bestemd meegenomen als overlopende verplichting, voor zover de besteding nog moet plaatsvinden (€ 1 miljoen);
3. Het Rijk heeft incidenteel geld beschikbaar gesteld dat later in de tijd tot besteding komt zoals TOZO-regeling, POK-gelden, Energietoeslag (€ 0,8 miljoen)
4. Binnen de reguliere systematiek is sprake van jaarlijkse terugkerende overlopende verplichtingen. Dit betreft met name nog te maken kosten voor omgevingsvergunningen (grote projecten), waarvoor het budget reeds in dit jaar is toegekend (€ 0,2 miljoen);
5. Afzondering van de middelen die betrekken hebben op de Intergemeentelijke samenwerking Gemeentebelastingen (€ 0,2 miljoen).

Het resterende resultaat van € 1,2 miljoen is een onderuitputting binnen de taakstellende formatiebudgettering van 1,1% als resultaat van een veelheid aan plussen en minnen over de hele breedte van de organisatie in personele lasten (salarissen, inhuur, overige personeelskosten, opleidingen en inkomsten uit detachering en UWV).

b) ICT en uitvoeringsprogramma ICT
Het overschot van € 1,2 miljoen op het ICT budget bestaat uit de volgende onderdelen:

<u>Vervanging hardware</u>
Voor ongeveer € 0,2 miljoen wordt het overschot veroorzaakt door minder uitgaven op het budget vervanging hardware en de uitrol van Microsoft 365.

Tijdens het project 365 zijn enkele voordelen behaald. Door de inzet van eigen medewerkers was minder externe inhuur noodzakelijk. Ook de aanschaf van extra ondersteunende software bleek niet noodzakelijk. Het project wordt in 2024 afgerond.

Het gebruik van laptops en mobiele telefoons is met een jaar verlengd, waardoor deze apparatuur niet na drie jaar maar na vier jaar worden vervangen. Ook is de vervanging van mobiele telefoons doorgeschoven naar 2024. Er was nog geen technische noodzaak voor vervanging.
De vervanging van de switches en de wifi voor alle gemeentelijke locaties is eveneens doorgeschoven naar 2024, omdat eerst het project vernieuwing van de firewall afgerond moest zijn.

<u>Uitvoeringsprogramma ICT</u>
In het ICT uitvoeringsprogramma voor het jaar 2023 is een bedrag van € 0,5 miljoen niet besteed. De belangrijkste reden hiervoor is fasering van het meerjarige project vervanging Zaaksysteem. De leverancier van het Zaaksysteem Visma-Roxit heeft haar klanten laten weten dat de ontwikkeling van het Zaaksysteem in de toekomst gaat stoppen. Alle klanten van het Zaaksysteem moeten komende jaren overstappen op alternatieve programmatuur. Dit bericht, over het beëindigen van de ontwikkeling van het Zaaksysteem, kwam voor de (gemeentelijke) klanten van het Zaaksysteem als een onaangename en complete verrassing.

Omdat bij het opstellen van het uitvoeringsplan 2023-2026 nog geen zicht was op de impact van beëindiging van het zaaksysteem, kon slechts een deel van het benodigde vervangingsbudget worden opgenomen in het uitvoeringsplan 2023-2026. Het vervangingsproject is gestart in 2023 en zal rond 2025 het zwaartepunt bereiken. In dat jaar vindt de aanschaf en de migratie naar nieuwe applicaties plaats. Het doel is om de beschikbare middelen in het uitvoeringsplan 2023-2026 zoveel als mogelijk over te brengen naar de komende 2 projectjaren, waarin de vervangingen gaan plaatsvinden. Het nog niet ingezette budget wordt daarom via het bedrijfsvoeringsfonds overgeheveld naar 2024.

In algemene zin geldt, dat budgetten voor upgrades en onderhoudswerkzaamheden van de huidige software is ingedekt in de begroting. De aanschaf van geheel nieuwe software (omdat oude software moet worden vervangen) leidt tot veel hogere kosten. Wanneer dit aan de orde is kan niet aan de voorkant worden ingeschat. De begroting bevat hiervoor geen budget. Dit vraagt inpassing via de reguliere P&C cyclus op het moment dat dit aan de orde is. De jaarlijkse paragraaf onderhoud kapitaalgoederen geeft dit ook aan. Daarbij kan worden bezien in hoeverre een inzet uit de algemene middelen kan worden beperkt door een bijdrage uit het bedrijfsvoeringbudget. Dit zal naar verwachting onvoldoende zijn voor deze grote investering, zodat via de Kadernota/Perspectiefnota een aanvullende bestuurlijke bijdrage wordt gevraagd. Overigens heeft de gemeente de intentie om de aanschaf samen met de Duo+ gemeenten te doen, zodat een substantieel inkoopvoordeel behaald kan worden door schaalvergroting.

Telefonie en datalijnen
In 2023 is er een bedrag van € 0,2 miljoen overgebleven op het budget Telefonie en datalijnen doordat er afgelopen jaar veel contracten zijn opgezegd voor verbindingen niet meer nodig waren.

software
Op het softwarebudget is € 0,2 miljoen overgebleven doordat een grote licentie vooruitbetaald was voor een aantal jaar vanuit het project Digitale Transformatie. Daarnaast zijn er verschillende kleinere posten met een totaal overschot bedrag van € 0,1 miljoen.

c) huisvesting
Bij de perspectiefnota 2024 is voor de verwachte hogere energielasten voor het Raadhuis extra budget beschikbaar gesteld. Hierop is € 0,4 miljoen overgebleven. Dit overschot wordt niet verrekend met het bedrijfsvoeringsfonds, maar is opgenomen in het rekeningresultaat.
Daarnaast is er een tekort van € 0,2 miljoen ontstaan op de uitbestede diensten van schoonmaak, catering, koffievoorziening en repro.

d) bedrijfsmiddelen
Veel leveranciers hebben moeite om op tijd te leveren door opgelopen levertijden van materialen. Hierdoor lopen productieprocessen vertragingen op en zijn levertijden van divers materieel langer dan verwacht. Ondanks op tijd aanbesteden en investeren is hierdoor een verschil tussen begroting en werkelijkheid van € 0,7 miljoen ontstaan. Deze lagere lasten resulteren in een lagere onttrekking aan de reserve bedrijfsmiddelen. De verwachting is dat alle uitgestelde leveringen kunnen plaatsvinden in 2024.

Daarnaast is sprake van hogere beheerlasten van € 0,2 miljoen. Dit betreft met name huur van voertuigen door uitgestelde levering en aanschaf van kluizen voor opslag van het nieuwe elektrisch gereedschap.

e) spaarverlof
In de Cao Gemeenten 2021/2022 zijn afspraken gemaakt over vakantie en verlof, waaronder de mogelijkheid voor werknemers om spaarverlof op te bouwen. Door invoering van verlofsparen kunnen medewerkers verlofuren sparen die niet verjaren. Medewerkers kunnen dit gespaarde verlof inzetten om bijvoorbeeld een sabbatical te nemen of eerder met pensioen te gaan. In financiële zin betekent dit, dat via verlofspaarpotten toekomstige aanspraken worden opgebouwd. De hieraan verbonden financiële verplichtingen moeten worden afgedekt op het moment dat de aanspraken ontstaan. De manier om dat te doen is via een voorziening verlofaanspraken. Dit maakt onderdeel uit van deze jaarstukken. In 2023 is het aantal uren spaarverlof gestegen. Daardoor moet de voorziening verhoogd worden met € 0,7 miljoen. Dit bedrag is gebaseerd op het aantal als spaarverlof geregistreerde uren per 31 december 2023.

f) projecten
De bestede uren aan projecten zijn € 1 miljoen hoger dan begroot. Dit betreft met name Vastgoedprojecten (€ 0,6 miljoen).

g) gemeentebrede bedrijfsvoering
Het positieve resultaat (overschot) op de regel gemeentebrede bedrijfsvoering van € 0,3 miljoen is incidenteel en hoefde niet geheel ingezet te worden voor het oplossen van verschillende (incidentele) knelpunten binnen de bedrijfsvoering.

h) overig
De overige mutaties geven geen aanleiding tot nadere beschouwingen. Dit is een verzameling van een grote hoeveelheid relatief kleine afwijkingen.

Reservemutatie met toelichting

bedrag x € 1.000	bijgestelde begroting			jaarrekening					verschil
taakveld + omschrijving	a. toe-voeging	b. ont-trekking	c=a-b verschil	stand 1jan	d. toe-voeging	e. ont-trekking	stand 31dec	f=d-e verschil	g=c-f
0.4 Bedrijfsvoeringsfondsen	2.486	5.105	-2.619	8.033	11.349	8.372	11.010	2.977	-5.595
0.4 Dekking kapitaallasten bedrijfsmiddelen	0	578	-578	2.529	0	578	1.951	-578	0
0.4 Dekking kapitaallasten ICT	0	1.368	-1.368	5.014	0	1.368	3.646	-1.368	0
0.4 Dekking kapitaallasten Services	1.105	1.184	-79	10.331	864	1.184	10.010	-320	241
0.4 Egalisatie hardware IT	1.331	1.314	17	1.044	1.331	1.092	1.283	239	-222
0.4 Egalisatie samenwerking AA	186	1.446	-1.260	2.895	593	2.176	1.312	-1.583	323
0.4 Frictiekosten vorming kernorganisatie Aalsmeer	0	137	-137	137	0	137	0	-137	0
0.4 Ideaalcomplex bedrijfsmiddelen	2.586	1.163	1.422	2.076	2.586	484	4.178	2.102	-679
0.4 Investering hardware IT	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0.4 Raadhuis aanpassing huisvesting	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0.4 Vervanging inrichting kantoren	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7 Overhead	**7.694**	**12.295**	**-4.602**	**32.060**	**16.723**	**15.392**	**33.391**	**1.331**	**-5.933**

Dekking kapitaallasten Services
Zie toelichtingen op bij "Kredieten" voor aanpassingen raadhuis.

Egalisatiereserve hardware IT
Het voordeel op de reserve hardware ICT betreft het op het taakveld onder b) "ICT en UItvoeringsprogramma ICT" opgenomen faseringsverschil.

Ideaalcomplex bedrijfsmiddelen
Het voordeel op het ideaalcomplex bedrijfsmiddelen betreft het op het taakveld onder b) "Bedrijfsmiddelen" opgenomen faseringsverschil.

Egalisatiereserve samenwerking AA
De egalisatiereserve AA is ingesteld in het kader van de vernieuwde samenwerkingsafspraken AA en beoogt flexibiliteit en budgettaire rust te bieden in de samenwerking door hieruit incidenteel gezamenlijke extra uitgaven te bekostigen. Beide gemeentebesturen hoeven in dat geval niet ieder eigen dekking te zoeken voor gedeelde uitgaven.

Een belangrijke functie in de besluitvorming tot dusver is die inzet van deze reserve voor de bekostiging van de implementatie voor beide gemeenten van de nieuwe wetgeving Omgevingswet en de Wet Open Overheid (WOO). De financiële bijdragen (tegemoetkomingen) die het Rijk levert vloeien terug naar deze reserve.

Op de egalisatiereserve AA is in 2023 sprake van forse afwijkingen ten opzichte van de begroting, zowel in de dotatie als in de onttrekking. Deze afwijkingen houden vooral verband met de invoering van de Omgevingswet.

Aan de dotatiekant zien we op rekeningbasis een dotatie van € 0,6 miljoen ten opzichte van de geraamde dotatie van € 0,2 miljoen. Het verschil betreft de bijdrage in kosten voor de invoering Omgevingswet die door Amstelveen via de decembercirculaire van het Rijk is ontvangen. De door Aalsmeer ontvangen bijdrage wordt in 2024 nog toegevoegd.

Op rekeningbasis zien we een onttrekking van € 2,1 miljoen ten opzichte van de geraamde onttrekking van € 1,4 miljoen. De hogere onttrekking van € 0,7 miljoen betreft voor € 0,5 miljoen meerkosten door invoering van de Omgevingswet en voor € 0,2 miljoen meerkosten voor uitvoering van de WOO.

De voorbereiding en implementatie van de Omgevingswet en Wet Kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) heeft in 2023, naast het "openhouden van de winkel", meer capaciteit en inzet gevraagd dan vooraf was voorzien. Aanhoudende onzekerheid over de invoering van met name de Wkb maar ook de aanhoudende discussie over de (ict-technische) uitvoerbaarheid van de Omgevingswet hebben grote druk gelegd op de tweede helft van 2023 om alle voorbereidingen te treffen. Het trainen van medewerkers, het inrichten van systemen en werkprocessen, het afstemmen intern maar ook met ketenpartners (andere overheden) en het verkennen van tijdelijke alternatieve maatregelen (zolang het Omgevingsplan nog in ontwikkeling is) om ook vanaf januari 2024 "gewoon" door te kunnen blijven werken, legden een extra beslag op tijd en capaciteit waarin niet zonder de inzet van extra externe inhuur kon worden voorzien.

Daarnaast is in 2023 is sprake van een substantiële inzet op WOO-verzoeken in beide gemeenten, waaronder omvangrijke dossiers Hoofdweg Zuid in Aalsmeer en Alleman in Amstelveen. Via bestuurlijke besluitvorming in beide gemeenten is bij de komst van de WOO de centrale juridische capaciteit "afgedekt" voor de meerkosten van de implementatie en uitvoering van deze nieuwe wet. Daarmee is nog niet voorzien in de dekking van de onderhavige kosten bij ad hoc optredende omvangrijke WOO-verzoeken. Hierbij gaat het om de volgende werkzaamheden: het organiseren van de beschikbaarheid van alle documenten, mails, besluiten etc. die aan een verzoek zijn verbonden, het beoordelen van de (mate van) openbaarheid hiervan, het anonimiseren (weglakken), het juridisch beoordelen van de weggelakte informatie (weigeringsgronden WOO), het formeel besluiten op het WOO verzoek en de afhandeling van eventuele bezwaren hierop.

Bedrijfsvoeringsfonds
De omvang van het bedrijfsvoeringsfondsen neemt bedraagt € 11 miljoen, waarvan € 5,0 miljoen betrekking heeft op overlopende verplichtingen. Overlopende verplichtingen zijn specifiek toegekende (eenmalige) middelen voor werkzaamheden die nog niet zijn uitgevoerd. Er is sprake van fasering/overheveling van prestaties met budget. Op het moment dat de desbetreffende werkzaamheden niet tot uitvoering komen geldt de lijn, dat de hiervoor toegekende middelen (alsnog) vrijvallen. Na aftrek van de overlopende verplichtingen resteert het geschoonde saldo bedrijfsvoeringfonds voor de reguliere bufferfunctie.

Het bedrijfsvoeringfonds laat een groei van € 3,0 miljoen zien, die voor het overgrote deel (90%, € 2,7 miljoen) terugkomt in eveneens gestegen overlopende verplichtingen. Het geschoonde saldo bedrijfsvoeringfonds laat een bescheiden stijging zien van € 5,8 miljoen naar € 6,0 miljoen.

Het voorafgaande deel van dit programma bevat een specificatie en toelichting van de opgetreden afwijkingen inclusief overlopende verplichtingen. Onderstaand overzicht zet de stand en ontwikkeling van het bedrijfsvoeringfonds op een rij:

Omschrijving	bedrag
Stand 1 januari 2023	8,0
Toename 2023	3,0
Stand 31 december 2023	11,0
Overlopende verplichtingen	-5,0
Geschoond saldo bedrijfsvoering	**6,0**

De afgelopen jaren maken het lastiger om een goed beeld te vormen van de structureel benodigde middelen voor de werkzaamheden. Door de inzet voor Oekraïne en de overige migratie-opgaven (arbeidsmigratie, asielopvang inclusief AMV, huisvesting statushouders) en de arbeidsmarktproblematiek wordt eigen personeel tijdelijk anders ingezet dan wel zet het eigen personeel een "tandje bij". Dan komt vanuit het Rijk of de raad van Amstelveen (en Aalsmeer) weliswaar extra geld beschikbaar, maar wordt dat tijdelijk niet benut doordat eigen personeel overuren maakt of werk herprioriteert. Dit kan betekenen dat de beschikbare middelen later alsnog nodig zijn voor extra inzet. Daarnaast moet een deel van de € 6 miljoen ingezet worden voor noodzakelijke aanpassingen van bijvoorbeeld het zaaksysteem of (duurdere) inhuur doordat vast personeel niet beschikbaar is. Al met al is een buffer van afgerond 5% alleszins verantwoord.

Voor de "geschoonde" stand van het bedrijfsvoeringsfonds na aftrek van de overlopende verplichtingen is een plafondbedrag afgesproken van 5% over de totale apparaatskosten op rekeningbasis. Voor 2023 bedraagt dit plafond € 5,9 miljoen, zijnde 5% over € 117,0 miljoen (zie gedetailleerd overzicht bij de aanvullende toelichting op "wat heeft het gekost") Het geschoonde saldo bedrijfsvoering is € 0,1 miljoen meer dan het plafond en bedraagt € 6,0 miljoen (=5,1% ten opzichte van 5%).
Hoe hier mee om te gaan maakt conform de vastgestelde systematiek onderdeel uit van de voorstellen en besluitvorming bij de Perspectiefnota 2025. Het mede in ogenschouw nemen van bijdragen die het bedrijfsvoeringfonds kan leveren aan de oplossing van knelpunten/opgaven die zich aandienen bij de Perspectiefnota is staande praktijk die verder strekt dan de onderhavige (zeer geringe) overschrijding van het plafondbedrag.

Voorzieningenmutatie met toelichting

bedrag x € 1.000	bijgestelde begroting			jaarrekening					verschil
taakveld + omschrijving	a. toe-voeging	b. ont-trekking	c=a-b verschil	stand 1jan	d. toe-voeging	e. ont-trekking	stand 31dec	f=d-e verschil	g=c-f
0.4 Voorziening spaarverlof	0	0	0	656	678	0	1.335	678	-678
7 Overhead	**0**	**0**	**0**	**656**	**678**	**0**	**1.335**	**678**	**-678**

Voorziening spaarverlof
De voorziening dient ter dekking van de opgebouwde verplichtingen voor verlofsparen zoals ingevoerd met de CAO gemeenten 2021/2022. De uren zijn binnen de gemeente geregistreerd als spaarverlof. Zie ook de toelichting op het taakveld bij e) "spaarverlof".

Kredieten

Aanpassingen raadhuis
Het restant op het budget voor 'Aanpassingen Huisvesting" is € 0,2 miljoen positief. Dit bedrag is bestemd voor de herinrichting Werkplein en renovatie keuken/uitgiftepunt bedrijfsrestaurant. Voor deze twee projecten zijn in 2023 reeds verplichtingen aangegaan.

De projecten keuken en werkplein zijn dermate complex en groot dat de aanpak over twee jaar is verdeeld. In 2024 wordt het restantbudget aangewend voor de uitvoering van deze huisvestingsprojecten.

Subsidies

Voor de van toepassing zijnde subsidies op dit programma wordt verwezen naar de bijlage Subsidies.

2.8 Algemene dekkingsmiddelen

Inleiding

Onder algemene dekkingsmiddelen vallen de inkomsten waarvan de besteding niet gebonden is aan een bepaald programma. Dit bestaat voor het grootste deel uit de uitkering gemeentefonds en uit de algemene belastingen.

Financieel overzicht

bedrag x € 1.000	Rekening	Begroting 2023				Rekening 2023			Saldo
Programma	2022	Primitief	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	2023
0.5 Treasury	-1.007	-444	274	3.213	2.939	343	3.992	3.649	710
0.61 OZB Woningen	11.202	11.826	1.276	12.939	11.663	1.347	12.937	11.590	-73
0.62 OZB Niet woningen	11.481	12.189	396	12.741	12.345	396	12.479	12.084	-261
0.64 Belastingen overig	-60	-62	63	0	-63	63	0	-63	0
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds	149.792	141.457	0	157.988	157.988	0	159.780	159.780	1.792
0.8 Overige baten en lasten	17.537	-11.311	-2.376	13.639	16.015	1.030	13.913	12.883	-3.132
0.9 Vennootschapsbelasting (VPB)	-29	-2.121	687	0	-687	819	0	-819	-132
Totaal saldo van baten en lasten	**188.917**	**151.535**	**320**	**200.520**	**200.200**	**3.997**	**203.100**	**199.103**	**-1.096**
Reservemutatie	-2.133	5.537	1.463	0	-1.463	1.463	0	-1.463	0
Resultaat	**186.784**	**157.072**	**1.783**	**200.520**	**198.737**	**5.460**	**203.100**	**197.640**	**-1.096**

0.5 Treasury
Tot eind 2022 was sprake van een rentestand "rond de nul", daarna is de rente sterk gaan stijgen. Dit heeft tot gevolg dat de gemeente sinds lange tijd vanaf eind 2022 rente ontvangt over het bedrag dat staat uitgezet bij het Rijk via schatkistbankieren. In 2023 is gedurende het jaar de begroting aangepast met eerst € 1,5 miljoen bij de Perspectiefnota en bij de tweede tijdvakrapportage met nog € 1 miljoen. Bij opmaak van de rekening blijkt de rentebaat uiteindelijk € 3,25 miljoen.

0.61 OZB woningen en 0.62 OZB Niet woningen
De taakvelden 0.61 en 0.62 bevatten naast de OZB-inkomst ook uitvoeringslasten/-baten om deze inkomst te realiseren.

Op de verwachte € 25,6 miljoen aan OZB-opbrengst wordt met de huidige inzichten een incidenteel tekort van € 150.000 verwacht over het aanslagjaar 2023. De werkelijke opbrengst over het aanslagjaar 2023 zal nog wijzigen door het opleggen van aanslagen en het afhandelen van bezwaarschriften in 2024. Structureel zal dit niet leiden tot aanpassing van de OZB-opbrengst.

0.7 Algemene uitkering
relatie met 0.8 overige baten en lasten: energietoelage nadeel € 3,4 miljoen (totaal nadeel algemene uitkering € 1,6 miljoen)
De actuele begrotingsraming 2023 is gebaseerd op de septembercirculaire. De uitkomsten daarvan zijn meegenomen in de begrotingsraad van november 2023. Bij het opstellen van de notitie over de septembercirculaire was net bekend dat voor het uitkeren van de energietoelage € 3,4 miljoen beschikbaar gesteld zou worden. Onduidelijk was wanneer tot uitbetalen over zou worden gegaan, maar vooruitlopend daarop is de vordering al wel begroot op taakveld 0.8 overige baten en lasten.
Via de decembercirculaire is dit bedrag ontvangen en verantwoord op taakveld 0.7 algemene uitkering. Voor een goede beoordeling van het jaarresultaat op de algemene uitkering moet het overschot op dit taakveld van € 1,792 miljoen worden gekoppeld aan het nadeel van de energietoelage ad. € 3,408 miljoen bij overige baten en lasten. Dit leidt tot een begrotingsafwijking

op de algemene uitkering van € 1,6 miljoen. Dit tekort sluit aan op de raadsbrief "Uitkomsten decembercirculaire 2023 algemene uitkering gemeentefonds" van januari 2024. Het effect van de decembercirculaire komt per definitie als begrotingsafwijking tot uitdrukking, omdat er na het beschikbaar komen hiervan geen gelegenheid meer is om nog een begrotingswijziging aan de gemeenteraad voor te leggen.

stellige uitspraak BBV algemene uitkering (balanspost)
Met betrekking tot de algemene uitkering heeft de commissie BBV een stellige uitspraak gedaan. Dit houdt in dat in de jaarrekening het accres van de algemene uitkering wordt opgenomen conform de in het jaar laatst gepubliceerde accresmededeling die doorgaans is opgenomen in de septembercirculaire van het boekjaar. De cijfers in dit jaarverslag wijken hier niet van af. Wel is ten opzichte van de opgave van het Ministerie van BZK een eigen aanname gemaakt voor de aftrekpost WOZ-capaciteit.

OZB aftrekpost
De hoogte van de algemene uitkering uit het gemeentefonds van een gemeente hangt onder andere af van de zogenoemde 'OZB-belastingcapaciteit' van een gemeente. Het idee daarachter is dat gemeenten met hogere WOZ-waarden meer OZB kunnen innen en daarom minder geld uit het gemeentefonds nodig hebben dan gemeenten met lagere WOZ-waarden voor een gelijkwaardig voorzieningenniveau.

Bij opmaak van de jaarrekening wordt een actuele stand van de WOZ-waarden berekend aan de hand van gegevens die de belastingsamenwerking Gemeentebelastingen Amstelland aanlevert. Deze stand is actueler dan de gegevens die bij het CBS bekend zijn. De algemene uitkering 2023 is gebaseerd op de actuele hogere WOZ-waarden en voor 2023 leidt dit tot een lagere algemene uitkering van € 88.000.

0.8 Overige baten en lasten
Energietoelage: relatie met taakveld 0.7 algemene uitkering (€ 3,408 miljoen nadeel)
Zie toelichting bij algemene uitkering.

Dotatie voorziening dubieuze debiteuren (€ 0,7 miljoen nadeel)
Volgens de beschreven systematiek in de financiële verordening moet € 0,7 miljoen gedoteerd worden aan de voorziening. De overige dotatie aan de voorziening ad. € 0,3 miljoen betreft debiteuren van andere taakvelden. Zie toelichting bij het onderdeel voorzieningen.

Lokaal werkbudget Oekraïne (€ 724.000 voordeel + € 282.000 voordeel; totaal € 1 miljoen voordeel)
Via diverse raadsbesluiten is € 28 miljoen vanuit de algemene reserve beschikbaar gesteld voor het lokaal werkbudget Oekraïne. Tot en met de jaarschijf 2023 is € 27,3 miljoen beschikbaar gesteld. Op de stelpost resteert € 724.000.

Via een beslispunt bij deze jaarstukken wordt voorgesteld € 724.000 over te hevelen naar 2024 (zie voor nadere toelichting bijlage "6.4 Lokaal werkbudget Oekraïne").

Bij de definitieve beoordeling van de SPUK-regeling bij opmaak van de jaarstukken blijkt dat het te declareren bedrag voor de opvang van ontheemden € 282.000 hoger is dan via voorschot is aangevraagd. Dit zal alsnog in rekening worden gesteld bij het Ministerie.

0.9 Vennootschapsbelasting (Vpb)
Actualisering van de grondexploitatie bij opmaak van de jaarstukken resulteert in € 132.000 hogere lasten Vpb dan begroot. In de Perspectiefnota 2024 wordt een actueel meerjarig beeld voor de Vpb verplichting ter besluitvorming voorgelegd.

Reservemutatie met toelichting

bedrag x € 1.000	bijgestelde begroting			jaarrekening					verschil
taakveld + omschrijving	a. toe-voeging	b. ont-trekking	c=a-b verschil	stand 1jan	d. toe-voeging	e. ont-trekking	stand 31dec	f=d-e verschil	g=c-f
0.8 Afdekking risico Invest-MRA	0	0	0	2.500	0	0	2.500	0	0
0.8 Stedelijke vernieuwing	1.463	0	1.463	13.696	1.463	0	15.159	1.463	0
8 Algemene dekkingsmiddelen	**1.463**	**0**	**1.463**	**16.196**	**1.463**	**0**	**17.659**	**1.463**	**0**

Afdekking risico invest-MRA/investeringen in energietransitie en duurzaamheid
Vanuit de verkoopopbrengst Eneco is € 15 miljoen gereserveerd voor investeringen in energietransitie en duurzaamheid. In de raadsvergadering van 11 november 2020 is ingestemd met participatie in Invest-MRA (thans ROM-InWest). De investering bedraagt ongeveer 1% van de Amstelveense begroting oftewel € 2,5 miljoen.

Ter afdekking van het risico dat de middelen niet terugvloeien naar Amstelveen is € 2,5 miljoen gereserveerd in een afzonderlijke bestemmingsreserve. Dit bedrag kan (deels) weer terugvloeien ten gunste van de reserve "investeringen in energietransitie en duurzaamheid" als het risicoprofiel in de komende jaren lager dan 100% blijkt te zijn.

Bij de oprichting eind december 2021 zijn 104.525 aandelen geplaatst voor elk € 1,00. Provincie Noord-Holland en Amsterdam hebben elk 40.000 aandelen. Amstelveen heeft 2.500 aandelen in bezit (€ 2.500). In oktober 2022 heeft Amstelveen € 250.000 als kapitaal verstrekt aan ROM Inwest. De totale kapitaalverstrekking tot heden bedraagt daarmee € 252.500.

Voorzieningenmutatie met toelichting

bedrag x € 1.000	bijgestelde begroting			jaarrekening					verschil
taakveld + omschrijving	a. toe-voeging	b. ont-trekking	c=a-b verschil	stand 1jan	d. toe-voeging	e. ont-trekking	stand 31dec	f=d-e verschil	g=c-f
0.8 Dubieuze debiteuren	0	0	0	1.372	1.055	1.030	1.397	24	-24
0.8 Dubieuze vorderingen op openbare lichamen	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8 Algemene dekkingsmiddelen	**0**	**0**	**0**	**1.372**	**1.055**	**1.030**	**1.397**	**24**	**-24**

dubieuze debiteuren
In de verordening 212 staan gedragsregels voor het bepalen van het saldo dubieuze debiteuren. De voorziening geeft een indicatie van de vorderingen waar de gemeente een risico loopt ten aanzien van het (volledig) terugontvangen van vorderingen.

De noodzakelijke omvang wordt vastgesteld door afhankelijk van de ouderdom van de openstaande posten een bepaald percentage als dubieuze vordering te beschouwen; tussen 1 en 2 jaar is dit 25%, tussen 2 en 3 jaar 50% en voor oudere vorderingen 100%.

Dit leidt tot een dotatie (kolom d) aan de voorziening met € 1,0 miljoen. De grootste post hierbinnen betreft belastingdebiteuren en het raadsbesluit "Meerjarige subsidie aanvraag Masterplan Samenspel Cobra Museum" van 22 november 2023, waarin wordt besloten € 0,5 miljoen aan openstaande nota's toe te voegen aan de voorziening.

In 2023 is in de voorziening een bedrag vrijgevallen van € 0,65 miljoen dat in 2022 was gedoteerd voor een verkooptransactie. De verkoop is afgerond en het voorziene bedrag was niet benodigd. Het restantbedrag ad. € 0,4 miljoen onder "e. onttrekking" zijn afboekingen van oninbare debiteuren, waarvan € 254.000 betrekking heeft op toeristen- en gemeentebelastingen over de jaren 2019 en 2020 van 1 debiteur.

Verbonden partijen

Naast de eigen organisatie dragen verbonden partijen bij aan het realiseren van de beleidsdoelstellingen. Bij de realisering van de doelstellingen van het programma Algemene dekkingsmiddelen zijn betrokken:

- Gemeentebelastingen Amstelland,
- Centrumregeling ambtelijke samenwerking Aalsmeer en Amstelveen,
- AmstelveenSport B.V.,
- Stedin Groep (netwerkbedrijf) en
- NV Bank Nederlandse Gemeenten.

Voor aanvullende informatie per partij wordt verwezen naar de paragraaf verbonden partijen.

3 Paragrafen

3.1 Lokale heffingen

Inleiding

De paragraaf lokale heffingen bevat, conform het BBV, een overzicht van de inkomsten, het beleid ten aanzien van de lokale heffingen en een overzicht op hoofdlijnen van de diverse heffingen, de lokale lastendruk en een beschrijving van het kwijtscheldingsbeleid.

Beleidsvoornemens
De beleidsvoornemens zijn terug te vinden in de begroting 2023. Hier staat ook de berekening van het gehanteerde overheadpercentage van 71%. Eventuele afwijkingen t.o.v. deze beleidsvoornemens staan vermeld in deze paragraaf. Zie: Beleid en overzicht op hoofdlijnen van de lokale heffingen | Begroting 2023 (begroting-2023.nl).

Kwijtscheldingsbeleid
De meest recente beschrijving van het kwijtscheldingsbeleid staat in de begroting 2024: Kwijtscheldingsbeleid | Begroting 2024 (begroting-2024.nl) .

Grondslag heffingen
In de Gemeentewet en een aantal bijzondere wetten is geregeld welke heffingen (belastingen en retributies) een gemeente mag opleggen. De gemeenteraad bepaalt de hoogte van het tarief en welke van die heffingen ook daadwerkelijk worden geheven.

De commissie BBV heeft in 2021 het advies uitgebracht om in de paragraaf lokale heffingen een overzicht op te nemen van de te onderscheiden lokale heffingen, de maatstaf en de doelstelling die wordt beoogd met het opleggen van de heffing. Deze is terug te vinden in de begroting 2023 van Amstelveen: Grondslag | Begroting 2023 (begroting-2023.nl)

Inkomsten lokale heffingen

Gemeten naar financiële omvang bepalen de onroerende zaakbelastingen, de afvalstoffenheffing en het rioolrecht met afgerond 71% de opbrengst lokale heffingen.

bedrag x € 1.000 omschrijving	rekening 2022	begroting 2023	rekening 2023	programma
Ozb niet-woning gebruik	4.844	5.344	5.129	8
Ozb-niet-woning eigendom	7.014	7.397	7.351	8
Ozb woning eigendom	12.246	12.818	12.811	8
Toeristenbelasting	767	2.162	1.673	3
Subtotaal belastingen	**24.871**	**27.721**	**26.964**	
Afvalstoffenheffing	11.247	11.130	11.368	4
Rioolheffing	9.214	9.467	9.264	4
Marktgelden	144	158	146	3
Begraafrecht	3.206	3.367	3.325	4
Grafrecht (onderhoud)	1.842	1.830	1.846	4
Bouwleges	2.455	4.537	5.465	5
Parkeerinkomsten	3.377	4.130	4.173	5
Bevolking	1.809	1.570	1.703	6
APV vergunningen	62	103	75	6
Overig	38	34	45	
Subtotaal retributies	**33.394**	**36.326**	**37.410**	
Totaal	**58.265**	**64.047**	**64.374**	

Belastingen
Belastingen zijn heffingen waarvan de opbrengst vrij besteedbaar is. Parkeergeld betreft een belasting (regulerende functie). Tegelijkertijd hebben parkeergelden (deels) ook het karakter van een vergoeding voor een dienst. Daarom zijn de inkomsten in deze paragraaf verantwoord onder retributies.

Retributies
Retributies zijn heffingen waarbij een bepaalde vergoeding wordt betaald voor een specifieke dienst.

Uitwerking financiële kaders per heffing c.q. groep van heffingen

Hieronder worden per heffing c.q. groep van heffingen de relevante kosten en mate van kostendekkendheid inzichtelijk gemaakt. Via "overige toe te rekenen kosten" worden kosten betrokken bij de kostendekkendheid die niet op het taakveld staan van de heffing. Op onderdelen kan sprake zijn van enigszins afgeronde bedragen die beperkt afwijken van de exacte bedragen op de programma's en in de administratie.

kostendekkendheid in begroting en rekening
Bij het bepalen van de kostendekkendheid in begroting en rekening inclusief de verwerking van verschillen tussen begroting en rekening gelden de volgende uitgangspunten:

Directe lasten en baten op het taakveld van de heffing
- de *directe* lasten en baten op het taakveld van de heffing maken integraal onderdeel uit van de verantwoording van de kostendekkendheid (rekent af met de voorziening). In de begroting zijn dit de geraamde directe lasten/baten, in de rekening zijn dit de werkelijke directe lasten/baten;

Overige toe te rekenen kosten
- als algemene regel geldt dat de primitief bepaalde bedragen voor de overige toe te rekenen kosten het gehele jaar van kracht zijn (begroting = rekening; voorcalculatie = nacalculatie);
- hierop geldt één uitzondering: het bedrag voor overhead kan door specifieke besluitvorming (bijvoorbeeld krimp/groei) en/of gehanteerde systematiek van kostentoerekening afwijken in de begroting na wijziging en op rekeningbasis;
- het gehanteerde overheadpercentage in de rekening is gelijk aan het berekende percentage in de begroting;
- de op te nemen bedragen voor straatvegen en baggeren worden periodiek bij de begroting getoetst en indien nodig geactualiseerd aan de hand van de VNG-matrix;
- voor de overige onderdelen worden de gehanteerde begrotingsramingen getoetst aan de werkelijke cijfers. Dit kan leiden tot aanpassing in de eerstvolgende op te stellen begroting.

Verrekeningen met de egalisatievoorzieningen rioolrecht, huishoudelijk afval en Zorgvlied
- begrotingswijzigingen sluiten via een verrekening met de voorziening;
- de afwijking op de regel "saldo kosten -/- heffing" tussen de rekening en de begroting na wijziging wordt verrekend met de egalisatievoorziening (dekkingspercentage blijft dan gelijk);
- een egalisatievoorziening "mag niet negatief staan". Mocht sprake zijn van een onverhoopt tekort dat groter is dan het saldo in de egalisatievoorziening, dan komt het resterende tekort na uitputting van de egalisatievoorziening ten laste van het rekeningresultaat. Dit leidt bij rioolrecht, huishoudelijk afval en Zorgvlied tot een verschil op de regel "saldo kosten -/- heffing" tussen de rekening en de begroting na wijziging;
- het dekkingspercentage bedraagt in de rekening maximaal 100%;
- Als het percentage hoger dan 100% uitkomt in de rekening wordt een bedrag gestort in de egalisatievoorziening waarna het dekkingspercentage 100 bedraagt.

Rioolheffing

In 2023 is, conform besluitvorming, een bedrag van € 0,8 miljoen gestort in de egalisatievoorziening vervanging riolering, ter dekking van toekomstige vervangingsinvesteringen en met het oog op een verantwoorde en gelijkmatige ontwikkeling van de lastendruk op langere termijn. De storting in de egalisatievoorziening bedraagt € 0,774 miljoen.

De stand van de egalisatievoorziening riolering bedraagt eind 2023 € 1,7 miljoen. Dit overschrijdt het plafond van 10% van de opbrengsten rioolrecht (vastgelegd in de Nota Reserves en voorzieningen) met € 0,8 miljoen. Naast de toegelichte afwijking in de jaarstukken heeft in de loop van het jaar reeds een bijstelling van de begroting plaatsgevonden (Perspectiefnota inclusief Eerste Tijdvakrapportage). Als op rekeningbasis blijkt dat het vastgestelde maximum is overschreden, wordt bij de eerstvolgende Perspectiefnota concreet voorgesteld hoe hiermee om te gaan. Daarbij wordt als regel een surplus op de egalisatievoorziening riolen via de spaarvoorziening "vervanging riolering" ingezet ter dekking ineens van een deel van de jaarlijkse vervangingsinvesteringen zoals opgenomen in het MPP Buitenruimte. Op deze manier wordt een eventuele restruimte binnen een trendmatige, behoedzame tariefontwikkeling aangemerkt en ingezet als spaarcomponent. Onderdeel van deze beoordeling is de fasering van de inzet van de middelen voor klimaatadaptief onderzoek en "data op orde".

Financieel overzicht
De concrete toepassing van de hiervoor omschreven uitgangspunten leidt tot onderstaand financieel overzicht.

RIOOLHEFFING *bedrag x € 1.000*	Begroting 2023 Primitief	Begroting 2023 incl. wijzigingen	Rekening 2023
1a. lasten	6.551	6.591	6.478
1b. baten, exclusief heffingen	-25	-25	-1
1c. verrekening met voorziening	614	850	774
1. Taakveld riolen (netto kosten)	**7.140**	**7.417**	**7.251**
2a. straatvegen	400	400	400
2b. Baggerkosten	57	57	57
2c. overhead	918	1.103	1.103
2d. BTW	952	878	838
2. Overige toe te rekenen kosten	**2.327**	**2.438**	**2.398**
3. Totaal voor rioolrecht relevante kosten	**9.467 N**	**9.854 N**	**9.650 N**
4a. geraamde opbrengst excl. evt. tariefvoorstel	-9.467	-9.467	-9.264
4b. evt. tariefvoorstel 2022	0	0	
4. Opbrengst rioolrecht	**-9.467 V**	**-9.467 V**	**-9.264 V**
5. Saldo kosten -/- heffing	**0 N**	**387 N**	**386 N**
6. Dekkingspercentage	**100,0%**	**96,1%**	**96,0%**

Afvalstoffenheffing

Toelichting
De lasten zijn per saldo € 0,2 miljoen lager door:

- Afvaltransport en verwerking: met ingang van 1 januari 2023 is er een nieuw contract ingegaan voor het verwerken van restafval bij het Afval Energiebedrijf Amsterdam (AEB). Dit contract is veel voordeliger (circa 25 euro per ton) dan het contract dat liep tot 31 december 2022.

- Aankoop duurzame roerende goederen: het plaatsen van extra textiel-, glas- en papiercontainers is uiteindelijk goedkoper uitgevallen dan eerst voorzien doordat er meerdere al geplaatste containers hebben kunnen ombouwen tot textielcontainers.
- Onderhoud en licenties ICT: Afvalbeheer werkt met sensoren in ondergrondse containers en een routemanagementsysteem. De kosten zijn hoger dan begroot maar hierdoor kunnen we ook na feestdagen of een storm die invloed heeft op de inzameling heel precies inzamelen waardoor het serviceniveau hoog blijft. De ondergrondse restafvalcontainers hebben een kaartlezer, evenals de bovengrondse GFE-cocons,. Ook hiervoor zijn de kosten hoger dan begroot, maar doordat we ook hier alleen huishoudelijk restafval inzamelen en schoon GFT blijven de kosten bij verwerking laag.

De stand van de egalisatievoorziening huishoudelijk afval bedraagt eind 2023 € 0,9 miljoen. Dit overschrijdt niet het plafond van 10% van de opbrengsten afvalstoffenheffing, zoals is vastgelegd in de Nota Reserves en Voorzieningen.

Als op rekeningbasis blijkt dat het vastgestelde maximum is overschreden, wordt bij de eerstvolgende Perspectiefnota concreet voorgesteld hoe hiermee om te gaan.

Financieel overzicht
De concrete toepassing van de hiervoor omschreven uitgangspunten leidt tot onderstaand financieel overzicht.

HUISHOUDELIJK AFVAL *bedrag x € 1.000*	Begroting 2023 Primitief	Begroting 2023 incl. wijzigingen	Rekening 2023
1a. lasten	9.674	10.332	10.098
1b. baten, exclusief heffingen	-1.833	-1.833	-1.478
1c. verrekening met voorziening	-650	-1.972	-1.821
1. Taakveld huishoudelijk afval (netto kosten)	**7.191**	**6.528**	**6.799**
2a. straatvegen	556	556	556
2b. kwijtschelding	384	384	400
2c. handhaving	158	158	158
2d. overhead	2.428	3.301	3.301
2e. BTW	1.265	1.183	1.045
2f. Reserve kapitaallasten i.v.m. krediet inzamelvoertuigen	650	650	744
2. Overige toe te rekenen kosten	**5.442**	**6.233**	**6.205**
3. Totaal voor huish. afval relevante kosten	**12.633 N**	**12.760 N**	**13.004 N**
4a. geraamde opbrengst excl. evt. tariefvoorstel	-11.130	-11.130	-11.368
4b. evt. tariefvoorstel 2022	0	0	0
4. Totale opbrengst afvalstoffenheffing	**-11.130 V**	**-11.130 V**	**-11.368 V**
5. Saldo kosten -/- heffing	**1.503 N**	**1.631 N**	**1.636 N**
6. Dekkingspercentage	**88,1%**	**87,2%**	**87,4%**

Zorgvlied

Toelichting

1.a Lasten
Onderstaand overzicht heeft betrekking op de kostendekkendheid dat afwikkelt met de voorziening "Begraafplaats Zorgvlied". De opbrengst uit heffingen wordt gestort in de daarvoor bestemde voorzieningen "Afkoop onderhoud graven" & "Uitgifte graven".

Financieel overzicht
De concrete toepassing van de hiervoor omschreven uitgangspunten leidt tot onderstaand financieel overzicht (bedrag x € 1.000).

Zorgvlied *bedrag x € 1.000*	Begroting 2023 Primitief	Begroting 2023 incl. wijzigingen	Rekening 2023
1a. lasten	4.065	4.999	4.910
1b. baten, exclusief heffingen	-357	-446	-416
1c. verrekening met voorziening	43	31	-51
1. Taakveld Zorgvlied (netto kosten)	**3.751**	**4.584**	**4.443**
2a. Reservemutaties/overig	66	66	66
2b. overhead	1.270	1.288	1.288
2. Overige toe te rekenen kosten	**1.336**	**1.354**	**1.354**
3. Totaal voor Zorgvlied relevante kosten	**5.087 N**	**5.938 N**	**5.797 N**
4a. geraamde opbrengst excl. evt. tariefvoorstel	-4.419	-5.308	-5.171
4b. evt. tariefvoorstel 2022	-280	0	0
4. Opbrengst heffing rechten Zorgvlied	**-4.699 V**	**-5.308 V**	**-5.171 V**
5. Saldo kosten -/- heffing	**388 N**	**630 N**	**626 N**
6. Dekkingspercentage	**92,4%**	**89,4%**	**89,2%**

Bouwleges

De legesinkomsten en de hiermee samenhangende lasten worden begroot op basis van (project) ontwikkelingen en verwachte vergunningaanvragen. Daarbij zit altijd een risico dat de gemeente niet zelf kan beïnvloeden. Onder andere marktomstandigheden, het tempo van de ontwikkelaar/aanvrager zelf en economische omstandigheden (stikstofproblematiek, conflicten/oorlogen, hoge inflatie, grondstoffen schaarste, stijging van de rente etc.) beïnvloeden of en wanneer een project tot daadwerkelijke realisatie komt. Bovendien kan de gemeente alleen op basis van een inschatting van het initiatief een raming maken van de te verwachten leges. Concreet uitgewerkte bouwplannen zijn in deze fase niet beschikbaar. Dit alles leidt tot € 928.000 aan hogere baten en hoger dekkingspercentage dan was ingeschat. De hieraan gerelateerde lasten zijn € 56.000 lager.

De verhoging van de voorziening dubieuze debiteuren omgevingsvergunningen wordt niet begroot en aan het einde van het jaar wordt de hoogte van de voorziening berekend. Voor 2023 was een storting van € 863.000 nodig. De dotatie aan de voorziening maakt overigens geen onderdeel uit van de berekening van de kostendekkendheid.

Financieel overzicht
De concrete toepassing van de hiervoor omschreven uitgangspunten leidt tot onderstaand financieel overzicht (bedrag x € 1.000).

BOUWLEGES *bedrag x € 1.000*	Begroting 2023 Primitief	Begroting 2023 incl. wijzigingen	Rekening 2023
1a. lasten	1.389	1.983	1.927
1b. baten, exclusief heffingen	0	0	0
1c. verrekening met voorziening	0	0	0
1. Taakveld bouwvergunningen (netto kosten)	**1.389**	**1.983**	**1.927**
2a. Overhead	919	1.408	1.368
2b. BTW	65	200	185
2c. Vergoedingen welstandscommissie	46	46	32
2. Overige toe te rekenen kosten	**1.030**	**1.654**	**1.585**
3. Totaal voor bouwleges relevante kosten	**2.419 N**	**3.637 N**	**3.512 N**
4a. geraamde opbrengst excl. evt. tariefvoorstel	-1.983	-4.537	-5.465
4b. evt. tariefvoorstel 2022	0	0	0
4. Totale opbrengst bouwleges	**-1.983 V**	**-4.537 V**	**-5.465 V**
5. Saldo kosten -/- heffing	**436 N**	**-900 V**	**-1.953 V**
6. Dekkingspercentage	**82,0%**	**124,7%**	**155,6%**

Burgerzaken

Slechts een deel van de taken van de afdeling Burgerzaken is legesgerelateerd. Dit verklaart dat het dekkingspercentage in de orde van 40% ligt.

Financieel overzicht
De concrete toepassing van de hiervoor omschreven uitgangspunten leidt tot onderstaand financieel overzicht (bedrag x € 1.000).

BURGERZAKEN *bedrag x € 1.000*	Begroting 2023 Primitief	Begroting 2023 incl. wijzigingen	Rekening 2023
1a. lasten	2.781	2.859	3.058
1b. baten, exclusief heffingen	0	0	0
1. Taakveld burgerzaken (netto kosten)	**2.781**	**2.859**	**3.058**
2a. Overhead	1.500	1.500	1.500
2b. BTW	90	90	90
2. Overige toe te rekenen kosten	**1.590**	**1.590**	**1.590**
3. Totaal voor burgerzaken relevante kosten	**4.370 N**	**4.449 N**	**4.648 N**
4a. geraamde opbrengst excl. evt. tariefvoorstel	-1.548	-1.570	-1.703
4b. evt. tariefvoorstel 2022	0	0	0
4. Opbrengst burgerzaken	**-1.548 V**	**-1.570 V**	**-1.703 V**
5. Saldo kosten -/- heffing	**2.822 N**	**2.879 N**	**2.945 N**
6. Dekkingspercentage	**35,4%**	**35,3%**	**36,6%**

Onroerende zaakbelastingen (OZB)

Toelichting
De onroerende zaakbelastingen zijn de belangrijkste gemeentelijke belastingen. De OZB bestaat uit een belasting voor:
- het gebruik (alleen niet-woningen) en
- het eigendom (woningen en niet-woningen).

De totale OZB-opbrengst in 2023 (inclusief voorgaande aanslagjaren) bedraagt € 25,3 miljoen. De vermelde baten op het programma algemene dekkingsmiddelen ad. € 25,5 miljoen bevat ook andere inkomsten.

Overige heffingen

Parkeren
De parkeeropbrengst wijkt niet veel af van de begroting. De werkelijke opbrengst is opgebouwd uit de volgende onderdelen:
- € 1.508.000 naheffingsaanslagen;
- € 1.835.000 parkeergelden en;
- € 830.000 parkeervergunningen.

Toeristenbelasting
De opbrengst van de toeristenbelasting loopt 1 jaar achter; in 2023 staat de opbrengst over 2022 verantwoord.

Over het jaar 2022 is € 490.000 minder toeristenbelasting ontvangen dan was begroot. Gasten die als ontheemden (uit de Oekraïne) in de hotels verbleven, zijn vrijgesteld van de heffing van de toeristenbelasting. Hierdoor is € 290.000 minder aan baten toeristenbelasting opgelegd. Daarnaast kwamen begin 2022 minder toeristen door de naweeën van de Covid pandemie. De economische situatie is een derde belangrijke reden die heeft geleid tot een vermindering van het aantal toeristen.

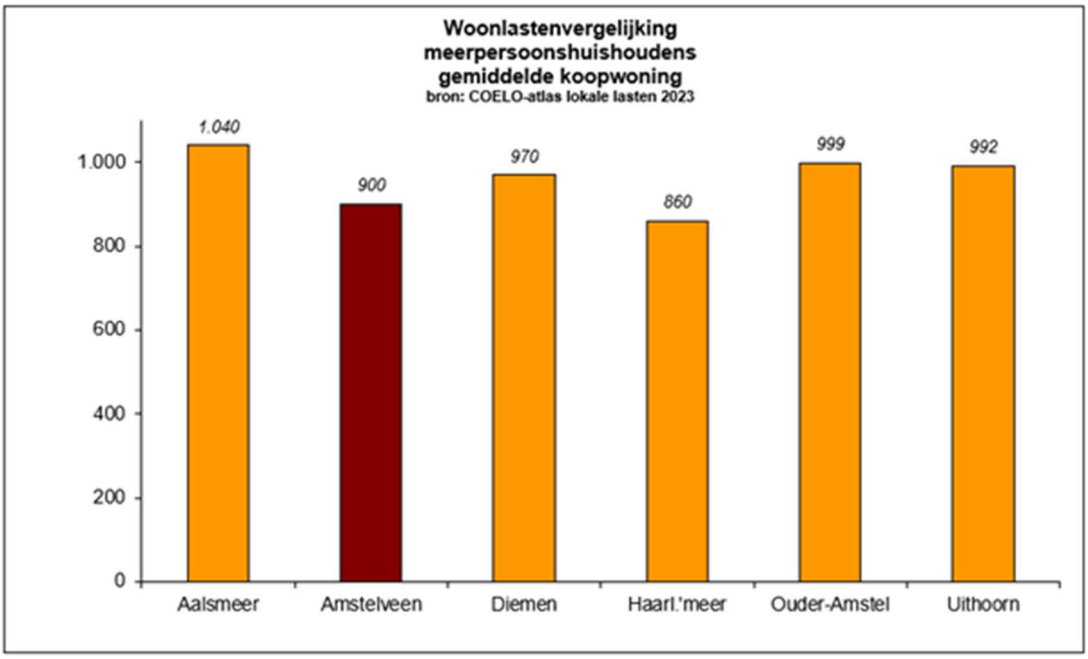
Lokale lastendruk

Woonlastenvergelijking

Om een indruk te geven van de ontwikkeling van de Amstelveense tarieven vergelijken wij ons op deze plaats met andere gemeenten. Basis hiervoor zijn de tarieven 2023. Voor de vergelijking met omringende gemeenten is gebruikgemaakt van de Atlas van de lokale lasten 2023, opgesteld door het COELO.

Voor 2023 bedragen de Amstelveense woonlasten voor een gemiddelde koopwoning (meerpersoonshuishoudens) € 900. De gemiddelde woonlasten voor eigenaar-bewoners liggen op € 944. Ten opzichte van 2022 betekent dit een gemiddelde stijging van 4,8%.

Sinds de begroting 2023 wordt onderscheid gemaakt voor de gemiddelde woningwaarden voor koop en huur door de gewijzigde registratie van het CBS. Het COELO sluit aan bij deze registratie en hanteert in de woonlastenberekening ook dit onderscheid. Niet alleen in landelijk verband, maar ook in AM-verband lopen de gemiddelde woningwaarden voor koopwoningen inmiddels fors uiteen, hetgeen een vergelijking steeds lastiger maakt.

Woonlastenvergelijking
meerpersoonshuishoudens
gemiddelde koopwoning
bron: COELO-atlas lokale lasten 2023
1.040
900
970
860
999
992
1.000
800
600
400
200
0
Aalsmeer
Amstelveen
Diemen
Haarl.'meer
Ouder-Amstel
Uithoorn

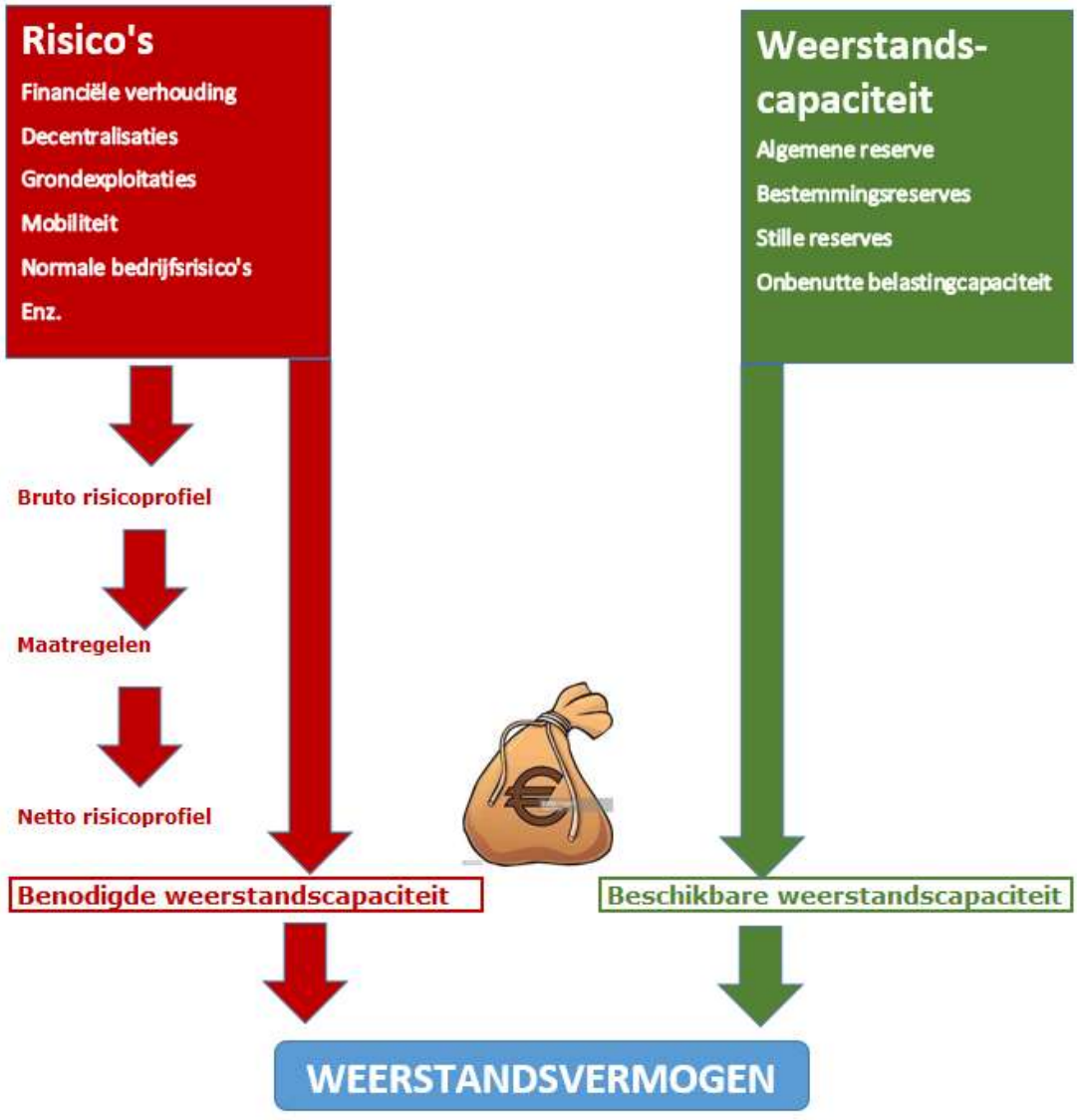
3.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het uitgangspunt is een dialoog-gerichte aanpak in plaats van een risicomanagementsysteem (het vullen van een tool met alle risico's). Verwacht wordt dat door een dialoog meer interactie ontstaat waardoor de echte risico's boven tafel komen. Idee daarbij is ook dat niet op honderden (kleinere) risico's gestuurd kan worden. Gestuurd zal worden op grotere risico's waarbij de kans aannemelijk is dat deze zich kunnen voordoen. Het verleden leert ons ook dat een 100% risico-inschatting echter niet te maken is.

Inleiding

Het beleidskader is met de Nota risicobeleid, reservebeleid en activabeleid Amstelveen 2021 in november 2021 vastgesteld. De nota is de kapstok aan de hand waarvan deze paragraaf is uitgewerkt.

Het besluit Begroting en Verantwoording (BBV, artikel 11) definieert het weerstandsvermogen als de relatie tussen de capaciteit om tegenvallers op te vangen (weerstandscapaciteit) en de materiële risico's waarvoor geen specifieke voorzieningen zijn getroffen.

Risico's en beheermaatregelen

Risicobeleid
De risico’s zijn onderverdeeld in:
- Normale bedrijfsrisico’s;
- Financiële verhouding en decentralisaties;
- Grondexploitaties;
- Mobiliteit.

Deze vier onderdelen worden hierna beschreven en afgesloten met een overzicht van de incidenteel benodigde weerstandscapaciteit (resumé risicoprofiel).

De paragraaf biedt op hoofdlijnen inzicht in het risicoprofiel van de gemeente en de mogelijkheden om tegenvallers op te vangen (weerstandscapaciteit).

Opgemerkt wordt dat er een onlosmakelijke samenhang is tussen risico's en beheersmaatregelen. Want met gedegen beheersmaatregelen worden de mogelijke risico's aanmerkelijk ingeperkt. Andersom geldt vanzelfsprekend ook dat, indien geen beheersmaatregelen worden getroffen, de risico's navenant toenemen.

Risicoprofiel
Bij het bepalen van het risicoprofiel wordt rekening gehouden met:
- duiden van mogelijke tegenvallers waarmee de gemeente te maken kan krijgen;
- de beheersmaatregelen die de gemeente neemt om risico's te identificeren;
- het bevorderen van het risicobewustzijn;
- het vermijden van risico's;
- beperken van schade ingeval risico's zich onverhoopt toch voordoen.

Weerstandscapaciteit
Dit betreft de mogelijkheden waarover de gemeente beschikt om tegenvallers op te vangen.

Weerstandsvermogen
Door risicoprofiel en weerstandcapaciteit met elkaar te confronteren kan een uitspraak over het weerstandvermogen van de gemeente worden gedaan.

Zolang de weerstandcapaciteit groter is dan de gekwantificeerde risico's kan de gemeente tegenvallers opvangen. De weerstandcapaciteit betreft overigens structurele en incidentele zaken.

Normale bedrijfsrisico's

Met het gemeentelijk takkenpakket is een structureel jaarbudget van ongeveer € 275 miljoen gemoeid. Dit takenpakket is zeer divers en de mate van beïnvloedbaarheid verschilt per onderdeel, maar is in relatie met de hiervoor genoemde (beheer)maatregelen voor het gemeentebestuur op zich goed structureel te managen. Dit kan er overigens wel degelijk toe leiden dat er bestuurlijk fors moet worden ingegrepen.

Uitgangspunt is, dat waar sprake is van structurele tegenvallers, deze middels compenserende structurele maatregelen (bezuinigen en/of inzetten belastingcapaciteit) in een structureel sluitende meerjarenbegroting moeten worden ingepast. Wanneer er voor wordt gekozen om structurele maatregelen getemporiseerd in te voeren om de acceptatie en/of zorgvuldige implementatie te verbeteren kan een financiële faseringsbuffer uitkomst bieden. De risico's die met de uitvoering van het gemeentelijk takenpakket samenhangen, vallen onder de noemer normale bedrijfsrisico's.

De normale bedrijfsrisico’s zijn als volgt ingedeeld:
1. Fysieke leefomgeving;
2. Informatieveiligheid en privacy;
3. Financieel-economisch;
4. Overige ontwikkelingen

1. Fysieke leefomgeving

Bouwleges

De inkomsten uit bouwleges worden bepaald door de bouwactiviteiten binnen de gemeente. De geraamde inkomsten voor bouwleges zijn gebaseerd op de meerjarige planning van bouwactiviteiten. De realisatie kan afwijken van de planning zodat de inkomsten in een jaar afwijken van de begrote inkomsten, zowel in positieve als negatieve zin.

Bestemmingsplan- en handhavingsprocedures

De kans is altijd aanwezig dat de gemeente aangesproken wordt in het kader van bestemmingsplan- en handhavingsprocedures en dergelijke, na afsluiting van een grondexploitatie of project. De gemeente krijgt te maken met bezwaren, rechtsprocedures en schade aansprakelijkstelling.

Aanbestedingsrisico's

Bij de bouw en het onderhoud van de openbare ruimte en gemeentelijke gebouwen wordt bij diverse vakgebieden (o.a. groenbestekken en nieuwbouwprojecten) gebruik gemaakt van de markt. Door de aantrekkende bouwmarkt, het personeelsgebrek bij de aannemers, de hogere loonkosten, de aangescherpte eisen voor nieuwbouw (BENG) per 1 januari 2021, de hogere energieprijzen en de hogere prijzen van grondstoffen, zien we dat de marktsituatie wijzigt en dat prijzen aanzienlijk blijven stijgen. Een en ander heeft tot gevolg dat de kosten van het onderhoud van de openbare ruimte en de gemeentelijke gebouwen in de toekomst hoger worden.

Voor toekomstige eenmalige investeringen in (vervangende) nieuwbouw van (school)gebouwen en binnensportaccommodaties geldt eveneens dat het risico bestaat dat het aanbestedingsresultaat hoger uitvalt, dan in het investeringsplan maatschappelijk vastgoed is opgenomen. Niet alleen de stijging van de energie- en grondstofprijzen, maar ook het gemeentelijk ambitieniveau duurzaamheid drijft de investeringsbedragen op.

Uitvoering infraprojecten in de openbare ruimte

Projecten in de openbare ruimte kunnen soms niet tot uitvoering komen of forse vertraging oplopen door externe factoren. Ook komt het voor dat de vooraf ingeschatte kosten voor dergelijke projecten te laag blijken te zijn en dat kostenstijgingen op bepaalde projecten ertoe leiden dat er meerjarig minder budget overblijft voor andere of nieuwe projecten. Enkele voorbeelden van onzekere factoren zijn:

- afhankelijkheid van de bereidheid en capaciteit van kabel- en leidingbedrijven om hun medewerking vlot te verlenen;
- het verkrijgen van vergunningen van derden (zoals waterschappen);
- inspraak op projecten waardoor deze gewijzigd moeten worden;
- beschikbaarheid van aannemers;
- levertijden en prijzen van materialen en energie;
- het moeilijk kunnen inschakelen van externe deskundige medewerkers die schaarser worden door het aantrekken van de economie;
- het moeilijk kunnen aantrekken of inhuren van gekwalificeerd personeel om projecten te kunnen voorbereiden;
- het op onverwachte plaatsen aantreffen van vervuilde grond waar in een project geen rekening mee gehouden is en waardoor sanering nodig is.

In 2023 en 2024 zijn enkele van deze factoren zeer actueel. Vooral de kosten van asfalt en andere grondstoffen stijgen in hoge mate en hogere energiekosten worden doorberekend in de aanbiedingen. Het vinden van gekwalificeerd personeel voor de openstaande vacatures, zowel vast als inhuur, is een zorgpunt. De financiële gevolgen en sturingsmogelijkheden om risico's binnen een krediet op te vangen verschillen van project tot project. Binnen het totale buitenruimteprogramma worden fluctuaties in budgetten zo goed mogelijk opgevangen. Zo nodig worden projecten getemporiseerd of worden extra incidentele of structurele middelen aangevraagd.

Afval Energie Bedrijf (AEB)
De gemeente heeft na een Europese Aanbesteding samen met regiogemeenten een contract gesloten met het AEB voor 5 jaar met de mogelijkheid om dit contract 4 keer met 1 jaar te verlengen. De prijs per verwerkte ton restafval is lager dan wat de gemeente tot en met 2022 heeft betaald.
Sinds begin 2023 valt lachgas onder de Opiumwet waardoor de statiegeldregeling voor lachgascilinders is gestopt. De cilinders worden nu gedropt in het huishoudelijke afval of in de openbare ruimte. De cilinders kunnen brand veroorzaken in de inzamelvoertuigen en zijn een groot probleem door ontploffingen in het bedrijfsproces bij het AEB. Daarom krijgt het restafval bij het AEB een extra 'handling' om de lachgascilinders uit het afval te sorteren. Dit brengt hoge kosten met zich mee die mogelijk in rekening worden gebracht bij de gemeenten in 2024.

Stikstofdepositie
Ruimtelijke ontwikkelingen mogen niet leiden tot een toename van stikstofdepositie in Natura 2000-gebieden. Bij plannen en projecten dient aangetoond te worden (met het rekenprogramma AERIUS Calculator) dat de ontwikkeling niet leidt tot een toename van de stikstofdepositie in Natura 2000-gebieden. Wanneer de stikstofbijdrage van een plan op een Natura 2000-gebied hoger is dan 0,00 mol/ha/j dan kan het plan niet zondermeer doorgang krijgen. Het verkrijgen van een toestemming van de provincie is door de druk op Natura 2000-gebieden lastig.

Voor de kleinere projecten kunnen de AERIUS-berekeningen door de gemeente zelf worden uitgevoerd. Bij complexere projecten en bij de eventuele nadere onderbouwing dient externe expertise ingeschakeld te worden. Er is zowel een stikstofberekening noodzakelijk voor de bouwfase als de gebruiksfase. AERIUS Calculator is op 6 november 2023 aangepast naar een nieuwe versie. Deze aanpassing kan leiden tot andere (depositie) uitkomsten en kan eventuele consequenties hebben voor een plan of project.

2. Informatieveiligheid en privacy
Vervanging Zaaksysteem
De AA organisatie werkt al langere tijd met het Zaaksysteem InProces. Dit softwarepakket wordt door de gehele organisatie gebruikt voor, onder andere, de digitale dienstverlening voor inwoners en bedrijven, het persoonlijk Internetportaal voor inwoners, de Websites van beide gemeenten, de werkprocessen Bezwaar en Beroep, de gemeentebrede postafhandeling, het gemeentelijk archief en het subsidieproces.

In 2022 ontving de AA organisatie het bericht van de leverancier, dat zij gaat stoppen met het softwarepakket voor hun klanten. Dit betekent dat al deze processen de komende jaren in andere toekomstvaste nieuwe systemen moeten worden opgenomen. Hiervoor is een meerjarig project gestart. De kosten hiervan zijn op dit moment nog niet te begroten. Het is echter mogelijk dat deze kosten niet binnen de reguliere meerjarige ICT begroting gedekt kunnen worden.

Informatiebeveiliging
Om de data en de informatie in de systemen waar de gemeente mee werkt te beschermen worden de nodige adequate beveiligingsmaatregelen getroffen. Door de breedte en complexiteit van de Baseline Informatieveiligheid Overheid (BIO), die sinds 1 januari 2019 van kracht is, pakt de gemeente informatiebeveiliging planmatig op. Jaarlijks wordt een risico-inventarisatie uitgevoerd en het informatiebeveiligingsbeleid getoetst. Tweejaarlijks wordt een actieplan informatiebeveiliging en privacy vastgesteld. Een belangrijk onderdeel is bewustwording, waarbij gebruikers worden getraind om alert te blijven. Verder nemen wij technische maatregelen om de kans op digitale aanvallen te verkleinen (onder andere door het inzetten van anti virus software, een firewall en via het Security Information & Event Management systeem (SIEM) om securitymeldingen te analyseren). Desalniettemin bestaat volledige veiligheid helaas niet. Daarbij vraagt het veilig houden van het netwerk en de ICT systemen, vanwege de grote afhankelijkheid van digitale informatie in combinatie met de vele dreigingen, de continue aandacht van de organisatie.

Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG)
Vanaf het moment dat de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) ofwel de Europese privacy verordening in werking is getreden, zijn de privacyregels verder aangescherpt en kan de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) zelfs boetes tot een maximum van € 20 miljoen opleggen in geval

van overtreding van de regels met betrekking tot de omgang met persoonsgegevens. De AVG verplicht bedrijven en overheden om een datalek te melden bij de AP en mogelijk bij alle getroffen individuen. Ook is het uitvoeren van privacyrisico-inventarisaties, de zogenaamde DPIA's, op sommige processen verplicht. De gemeente Amstelveen heeft processen daarom ook zo ingericht dat de AVG wetgeving geborgd is binnen de organisatie.

De AVG beperkt zich niet tot de inrichting van formele processen en het uitvoeren van DPIA's, maar strekt zich uit tot alle handelingen van medewerkers en gegevensverwerkingen in systemen. Doordat persoonsgegevens binnen de gehele organisatie worden verwerkt blijft de naleving van de AVG veel aandacht vragen.

3. Financieel-economisch

Capaciteit elektriciteitsnet

De capaciteit van het elektriciteitsnet staat onder druk. Directe beschikbaarheid c.q. aansluiting is niet meer vanzelfsprekend. De aanleg van zonneparken in vooral dunbevolkte gebieden (goedkope grond en ruimte) gaat niet gelijk op met de aanpassing van het netwerk. In andere regio's is juist extra vraag door datacenters en vraag van bedrijven die willen verduurzamen via elektrificatie. Dit betekent dat in het land een wachtrij van gebruikers ontstaat die niet allemaal aangesloten kunnen worden op het net (de spil van het energiesysteem). Door de landelijke regel dat de netbeheerder moet aansluiten in de volgorde van aanvraag c.q. "wie het eerst komt, wie het eerst maalt" kan betekenen dat een school in een nieuwe wijk geen tijdige aansluiting heeft.

Naast het risico van onvoldoende capaciteit voor (nieuw)bouwplannen is Amstelveen aandeelhouder van netbeheerder Stedin. Door de behoefte aan financiële middelen voor aanpassing van het elektriciteitsnet kan het capaciteitsvraagstuk gevolgen hebben voor Amstelveen in de vorm van lager dividend en/of een aanvullende kapitaalvraag.

Voorziening Alg. pensioenwet politiek ambtsdragers (APPA)

Het Ministerie van BZK heeft op 5 oktober 2021 een brief gestuurd over de gevolgen van het wijzigen van de APPA-wet. Het doel is om op 1 januari 2027 de financieringswijze van de APPA aan te passen. Dit is al ongeveer een decennium het voornemen vanuit het Rijk, maar door de invoering van het nieuwe pensioenstelsel lijkt dit nu concreet te worden. Via de jaarlijkse actualisatie van de overdrachtswaarde door de externe specialist wordt hierop voorgesorteerd.

Voor de overgang is het belangrijk dat de gemeente Amstelveen op 1 januari 2027 een toereikende voorziening heeft voor de op dat moment al opgebouwde APPA-pensioenaanspraken. Een belangrijk risico aspect vormt de rekenrente. Dit blijkt uit de jaarlijkse (substantiële) financiële mutaties van de voorziening als de rekenrente iets muteert.

AmstelveenSport B.V.

AmstelveenSport merkt de financiële gevolgen van stijgende (personeels)lasten en energiekosten. Daarnaast is sprake van een uitbreiding van het zwembad/zwemwater en duurzaamheidsopgaven (denk aan CO2-reductie). Ook vraagt de fiscale positie van de BV dat er winst wordt gemaakt en dat dit leidt tot een dividenduitkering. De begroting 2024 toont een positief beeld, maar het is op dit moment nog onduidelijk wat het meerjarenbeeld hiervan zal zijn.

WOZ-Bezwaarschriften

In 2023 zijn in heel Nederland substantieel meer WOZ-bezwaarschriften ingediend tegen de vastgestelde WOZ-waarde. Zogenoemde "No cure No Pay" dienen steeds meer bezwaren in doordat tussen de proceskostenvergoedingen en hun gemiddelde kosten die aan een bezwaarschift hangen een substantieel verschil ("winstmarge") zit.

Staatssecretaris Van Rij (Fiscaliteit en Belastingdienst) heeft voor reparatiewetgeving gezorgd ingaande januari 2024 om de oneigenlijke gebruik van de proceskostenvergoeding in te perken. Of deze nieuwe wetgeving er voor gaat zorgen dat er daadwerkelijk minder bezwaarschriften worden ingediend, moet nog blijken. Mocht dit niet zo zijn, dan is er het risico dat de afhandeling van WOZ-bezwaarschriften niet met de beschikbare capaciteit is te realiseren binnen de wettelijke termijn. Het

financiële risico is dat hiervoor extra inhuur noodzakelijk is, de te betalen proceskosten stijgen en mogelijke extra kosten van immateriële schadevergoeding.

Inflatie/prijsindex
Sterk gestegen energiekosten leiden direct en indirect tot hogere uitgaven, ook voor de gemeente. Het algehele beeld is, dat dit voor Amstelveen tot dusver nog niet tot grote verstoringen in de financiële huishouding heeft geleid. Een loonontwikkeling van 7,5% in 2023 en 5,5% in 2024 (conform afgesloten éénjarige cao 2024), alsmede een prijsontwikkeling van 8% in 2024 (inclusief nacalculatie 2023) zijn in de financiële kaders ingepast. Dit laat onverlet dat het verdere verloop van de inflatie met grote onzekerheden is omgeven. Energiekosten blijven gevoelig voor prijsstijgingen die snel kunnen optreden en grote impact hebben. Daarnaast spelen ook de schaarste op de arbeidsmarkt, schaarste aan andere grondstoffen en belemmering van handelsroutes door veiligheidscrises een rol.

Economische ontwikkeling
De gemeentebegroting is afhankelijk van economische ontwikkelingen. Een verandering in economische ontwikkeling heeft via de uitkering uit het gemeentefonds, belastinginkomsten van bedrijven, inkomsten bouwleges, netto-inkomsten of verliezen uit bouwgrondexploitaties en dividendinkomsten een effect op de begroting.

4. Overige ontwikkelingen
Opvang ontheemden uit Oekraïne
Vanwege de oorlog in Oekraïne vangt Amstelveen sinds begin maart 2022 ontheemden uit Oekraïne op. Eind 2023 bood Amstelveen aan circa 640 ontheemden uit Oekraïne onderdak: 340 in de hotels Adagio en Ibis en 75 in de units Sonjashnik, die speciaal voor de ontheemden uit Oekraïne in Kronenburg zijn neergezet. Daarnaast verbleven nog 225 ontheemden uit Oekraïne in de particuliere opvang.

Naast bed, bad en brood is de gemeente verantwoordelijk voor de organisatie van voorzieningen: maatschappelijke begeleiding, onderwijs en zorg. Sinds 1 april 2022 is staatsnoodrecht ingesteld waarmee de burgemeester de bijzondere bevoegdheid en verantwoordelijkheid heeft gekregen te voorzien in de noodzakelijke voorzieningen voor deze ontheemden. Naar verwachting wordt per 1 april 2024 de Tijdelijke wet opvang ontheemden Oekraïne van kracht. In die wet krijgen de colleges van B&W de verantwoordelijkheid voor de opvang van de ontheemden uit Oekraïne.

Het rijk heeft aangegeven gemeenten een redelijke vergoeding voor de opvang van de ontheemden uit Oekraïne te verstrekken. De vergoeding van het Rijk komt uit verschillende financieringsbronnen. Een groot aandeel daarin heeft de Specifieke Uitkering voor Gemeentelijke Opvang van € 83 per opgevangen ontheemde per nacht (incl. de leefgeldcomponent van € 9 per persoon per nacht). Tot eind 2023 heeft het Rijk in totaal circa € 28 miljoen verstrekt aan voorschotten (en als bijdrage in het gemeentefonds) voor de kosten van de opvang van de ontheemden uit Oekraïne.

Naar aanleiding van de tweede tijdvakrapportage 2023 is op 8 november 2023 het lokaal werkbudget Oekraïne voor 2023 vastgesteld op € 28 miljoen. Daarmee zijn de inkomsten via Rijksbijdragen en de geraamde uitgaven voor 2023 nagenoeg in evenwicht met elkaar. Voor 2024 is op basis van de tweede tijdvakrapportage € 10 miljoen toegevoegd aan het lokaal werkbudget Oekraïne. Voor 2024 is de Specifieke Uitkering voor Gemeentelijke Opvang verlaagd naar € 61 per persoon per nacht (exclusief de leefgeldcomponent). Naar verwachting is het mogelijk uit de verlaagde rijksbijdrage in 2024 de kosten van het verblijf in hotels, beveiliging, maatschappelijke begeleiding, ondersteuning huisartsenzorg en ambtelijke inzet voor de opvang van de ontheemden uit Oekraïne te bekostigen. Voor dekking van opvangkosten voor andere vluchtelingen biedt de verlaagde rijksvergoeding geen ruimte meer. Dat betekent dat in 2024 geen invulling meer kan worden gegeven aan de wens van de raad om de rijksbijdrage breder in te zetten vanuit het lokaal werkbudget Oekraïne.

Asielopvang en huisvesting statushouders
In Amstelveen is ook in 2023 naar gestreefd invulling te geven aan de halfjaarlijkse taakstelling om statushouders die gekoppeld zijn aan onze gemeente te huisvesten. De taakstelling voor het tweede half jaar van 2023 is verhoogd ten opzichte van het eerste half jaar en bedroeg 117 personen

(inclusief achterstand uit het eerste half jaar). Medio november 2023 moest Amstelveen nog 47 statushouders huisvesten vóór het einde van het jaar. Ook voor 2024 is de taakstelling hoog: in het eerste half jaar 2024 dient Amstelveen 99 statushouders (exclusief achterstand uit 2023) te huisvesten. Gezien de krapte op de woningmarkt en de vele doelgroepen die een beroep doen op dezelfde sociale woningvoorraad is de huisvesting van alle statushouders die aan Amstelveen zijn gekoppeld een enorme uitdaging. De provincies houden toezicht op de realisatie van de huisvestingstaakstelling door gemeenten. Door de toename van het aantal statushouders neemt ook het beroep op inburgeringstrajecten toe.

Wanneer de huisvesting van statushouders achterblijft duurt hun verblijf in asielzoekerscentra langer. Dat is een belangrijke reden voor de groeiende behoefte aan opvangplekken in asielzoekerscentra. In 2023 zijn de voorbereidingen gestart voor de realisatie van twee opvanglocaties voor asielzoekers in Amstelveen: één locatie voor 60 alleenstaande minderjarige vreemdelingen (AMV) en één locatie voor circa 300 volwassen asielzoekers. Voor de opvang van AMV is een locatie in Legmeer gevonden. Het COA neemt die opvanglocatie naar verwachting medio januari 2024 in gebruik. Voor de kosten die de gemeente maakt verstrekt het COA een jaarlijkse vergoeding van circa € 33.000 en een eenmalige vergoeding van € 12.000 voor voorbereidingskosten. Over een mogelijke locatie voor opvang van volwassen asielzoekers voert het COA overleg met eigenaren. De voorbereidingskosten van de gemeente voor de realisatie van asielopvang zijn in 2023 gedekt uit het lokaal werkbudget Oekraïne. Naar verwachting is in 2024 aanvullend budget nodig.

Risicomanagement
Met risicomanagement speelt gemeente Amstelveen in op de risico's die zich mogelijk kunnen voordoen. Goed risicomanagement biedt overigens geen garantie op het uitsluiten van risico's. De coronapandemie en de opvang van ontheemden uit Oekraïne zijn voorbeelden van risico's die nimmer zijn benoemd in deze paragraaf. Maar ook een zedenzaak, grote overstroming door een dijkdoorbraak of een vliegtuigongeluk zijn onderwerpen die we niet specifiek benoemen maar wel een grote impact kunnen hebben op inwoners, bedrijven, instellingen en gemeente. Daarnaast kan dit grote financiële consequenties hebben.

Conclusie
Met het vaststellen van de nota Risicobeleid en reservebeleid is door de raad een **risicobuffer van afgerond € 15 miljoen** (5 procent van het structurele begrotingstotaal van € 275 miljoen) vastgesteld. Dit als buffer voor incidentele risico's waarvoor geen voorziening is getroffen. Structurele problemen moeten in een sluitende meerjarenbegroting worden ingepast.

Financiële verhouding en decentralisaties

Onder de noemer financiële verhouding en decentralisaties gaan wij apart in op ontwikkelingen op de terreinen:
1. financiële verhouding met het Rijk,
2. Omgevingswet en
3. sociaal domein.

1. Financiële verhouding
De financiële verhouding is dé grote risicofactor voor alle gemeenten. Het Kabinet Rutte III heeft de achterliggende jaren een structureel herstel van gezonde gemeentefinanciën met een toereikende Rijksbekostiging doorgeschoven naar een nieuw Kabinet c.g. Regeerakkoord. Het Regeerakkoord van het Kabinet Rutte IV met de naderhand verschenen gemeentefondscirculaires tot en met de meicirculaire 2023 zorgen voor een diffuus en complex beeld:
- Enerzijds is sprake van *fors extra incidentele bedragen tot en met 2025*. Rijk en VNG hebben een akkoord gesloten om de (hoge) volume-accressen voor deze jaren te bevriezen;
- Anderzijds is c.q. blijft er *na 2025 een structureel probleem*.

De informatie tot en met de meicirculaire 2023 is onderdeel van de besluitvorming via de Perspectiefnota 2024 waarbij de kaders voor de voorliggende meerjarenbegroting 2024-2027 zijn

vastgesteld. Vlak daarna is het Kabinet Rutte IV ten val gekomen. We bevinden ons nu in een demissionaire periode. De Tweede Kamer heeft het dossier Gemeentefinanciën/Financiële Verhouding controversieel verklaard. Na gehouden verkiezingen op 22 november 2023 is het proces van Kabinets(in)formatie gestart. De uitkomsten daarvan zijn ongewis, maar betekenen in ieder geval dat rekening moet worden gehouden met een vooralsnog aanhoudende onzekerheid over het begrotingsperspectief 2026 en verder.

Binnen de financiële verhouding zijn de volgende risico's van substantiële omvang te noemen:

1. Het sociaal domein laat een sterke autonome kostenstijging zien. Dit is een landelijk patroon. De bekostiging houdt hiermee geen gelijke tred. Dit reeds bestaande punt van zorg wordt groter nu het Rijk met ingang van 2027 een nieuwe indexeringssystematiek voor de groei van het gemeentefonds heeft aangekondigd. Daarmee wordt de "samen-trap-op-trap-af-systematiek" verlaten. De omvang van het gemeentefonds wordt in plaats daarvan geïndexeerd op basis van de ontwikkeling van het BBP (Bruto Binnenlands Product). Er is sprake van een grote opwaartse druk op de zorguitgaven door de demografische ontwikkeling ("dubbele vergrijzing"). Dit raakt zowel de Rijksbegroting als gemeentebegrotingen. Het is zeer de vraag of indexering op basis van BBP dit afdoende compenseert. De meerwaarde van indexering op basis van BBP zou een grotere stabiliteit moeten zijn. Maar gemeenten zijn niet beter af met een stabiele inkomstenstroom op een structureel te laag niveau bij onstabiele, hogere uitgaven
2. Juni 2023 hebben Rijk/VNG overeenstemming bereikt over een principeakkoord over de uitvoering van de Hervormingsagenda Jeugd (ALV stemt in met Hervormingsagenda Jeugd | VNG). Deze Hervormingsagenda bevat een breed maatregelenpakket om de kosten van de jeugdhulp terug te dringen en beter te beheersen. Dit omvat een striktere afbakening (inperking) van de reikwijdte van de door gemeente te waarborgen jeugdhulp, een goedkopere uitvoering (efficiënter, minder administratieve lasten) en de mogelijkheid van eigen bijdragen. Aan de voorkant zijn forse budgetverlagingen ingeboekt, waarvan onzeker is of deze kunnen worden gerealiseerd. Daarbij baseert de Hervormingsagenda zich op macrocijfers en -effecten. De impact voor individuele gemeenten kan sterk verschillen al naar gelang "waar gemeenten nu staan". Het afgesloten principeakkoord regelt de instelling van een deskundigencommissie die de feitelijke uitgavenontwikkeling gaat monitoren en analyseren en op basis daarvan zwaarwegend advies geeft over wat nodig is voor een adequate bekostiging. Dit gaat voor het eerst gebeuren in 2025 op basis van de cijfers over 2023 en 2024..
3. Het Rijk heeft de herinvoering van een inkomensafhankelijke eigen bijdrageregeling in Wmo in plaats van het huidige abonnementstarief Wmo aangekondigd per 2026. Dit gaat gepaard met een uitname uit het gemeentefonds. De concrete uitwerking en de impact daarvan voor Amstelveen is nog onbekend;
4. Een structureel afdoende bekostiging van nieuwe gemeentelijke taken c.q. maatschappelijke opgaven zoals het klimaatakkoord (duurzaamheidsopgave) en de invoering en uitvoering van de Omgevingswet en de Wet Kwaliteitsborging in de Bouw is nog niet goed geregeld en een risico. Recente onderzoeken laten zien dat de structurele kosten van de uitvoering van de Omgevingswet significant hoger uitvallen dan eerder geraamd. De bestaande afspraken gaan ervan uit, dat gemeenten deze hogere kosten op termijn door besparingen kunnen terugverdienen. Het is zeer de vraag of dit nog realistisch is en het plaatst gemeenten hoe dan ook de eerste reeks van jaren voor hogere financiële opgaven;
5. De komende tijd vinden allerlei onderzoeken plaats naar de werking van het nieuwe verdeelmodel voor de algemene uitkering. Amstelveen is in het huidige model een voordeelgemeente. Het risico bestaat, dat de nadere onderzoeken tot verfijningen leiden die dit beeld veranderen. In ieder geval is de invoering van het nieuwe model gefaseerd en vooralsnog afgetopt ("bevroren") op de stand per 2025;
6. De ambtelijke Studiegroep Begrotingsruimte adviseert voor de komende kabinetsperiode een koerscorrectie (verlaging begrotingstekort Rijk) van € 17 miljard om de overheidsfinanciën gezond te houden: 17de rapport Studiegroep Begrotingsruimte | Ministerie van Financiën - Rijksoverheid (rijksfinancien.nl). Zoals eerder vermeld zijn de uitkomsten van de lopende Kabinets(in)formatie nog hoogst ongewis, maar gemeenten blijven niet buiten schot blijven als het Rijk moet ombuigen;
7. We leven in uiterst turbulente tijden met een cumulatie van (mondiale) crisissituaties die zorgen voor grote onzekerheden en risico's als het gaat om de toekomst de gemeentefinanciën als onderdeel van de overheidsfinanciën: de oorlog in Oekraïne, de vluchtelingen- en asielopvang,

de hoge inflatie, energie/grondstoffentekorten, arbeidsmarktkrapte, woningmarkt en klimaatopgaven.

2. Omgevingswet en Wet kwaliteitsborging voor het bouwen
Per 1 januari 2024 zijn de Omgevingswet en de Wet kwaliteitborging voor de bouw in werking getreden. De invoering en de implementatie van deze wetten was een omvangrijk en complex proces waar veel tijd en capaciteit mee gemoeid is. De ICT component als gevolg van deze wetswijzigingen zorgt nog steeds (landelijk) voor knelpunten. Daarnaast hebben de juridische complexiteit en de uitvoerbaarheid/uitlegbaarheid van het nieuwe regelstelsel in eerste instantie grote impact op de organisatie. Vooruitlopend op de stelselwijziging per 1 januari 2024 zijn eind 2023 nog veel aanvragen ingediend en ruimtelijke procedures gestart die onder de werking van het oude recht dienen te worden afgehandeld.
De nieuwe wetgeving kan op termijn structurele financiële gevolgen hebben door het verschuiven - of wegvallen van taken. In veel opzichten zal 2024 in dit verband een overgangsjaar zijn waarin wordt beoogd om de gevolgen van de nieuwe wetgeving en werkwijzen tijdig inzichtelijk te maken.

3. Sociaal domein
Tekorten op Jeugd
Vanaf 2018 is het aantal jeugdigen in zorg, de lengte en zwaarte van de trajecten jaarlijks gestegen. Dit beeld is landelijk herkenbaar en heeft ook veel aandacht gekregen de afgelopen jaren vanuit gemeenten/VNG, onderzoeksbureaus en politiek. De stijging heeft diverse (maatschappelijke) oorzaken zoals bijvoorbeeld problematiek in gezinnen door scheiding van ouders, prestatiedruk, grotere hulpvraag kinderen in leeftijd voortgezet onderwijs, verzwaring van problematiek en meer diagnose- en behandelmogelijkheden. Doordat het relatief om grote aantallen jeugdigen gaat en soms hoge kosten per jeugdige kent leiden (kleine) stijgingen in aantallen, lengte en zwaarte tot grote kostenstijgingen. De coronacrisis in 2020 en 2021 heeft deze ontwikkelingen flink versterkt.

Vanaf 2022 is in Amstelveen voor het eerst een daling van de kosten te zien ten opzichte van het voorgaande jaar. Dit komt mede door een daling van het aantal jeugdigen ten opzichte van de coronapiek in 2020 en 2021, door effecten van alle maatregelen, de effecten van de nieuwe inkoop en een wijziging van het landelijk woonplaatsbeginsel. De verwachting is dat de daling voor 2022 voor een deel structureel is, daarom is de begroting neerwaarts bijgesteld voor 2023.
Ondanks de daling van de kosten voor 2022 ten opzichte van 2021 is voor de komende jaren de verwachting dat de opwaartse druk op de jeugdhulpkosten aanwezig blijft. Stijging van het aantal jeugdigen, de lengte en de zwaarte blijven gezien maatschappelijke ontwikkelingen reëel. Ook de indexatie van de tarieven is een jaarlijks terugkerend en momenteel actueel issue omdat deze vaak hoger is dan de compensatie vanuit het Rijk.
Tegelijk lijken de maatregelen om de kostenstijging te remmen meer in evenwicht met deze opwaartse druk. De maatregelen zullen worden doorontwikkeld om de opwaartse druk tegen te gaan en tegelijk passende en noodzakelijke jeugdhulp te blijven bieden. Naast de nieuwe inkoop in 2022 gaat het bijvoorbeeld om de werkwijzen per verwijsgroep (o.a. POH GGZ jeugd voor huisartsen) en het sturen op de lengte en zwaarte van trajecten via tussentijdse zorgevaluaties.

Verder is er een risico dat met name (systeem)aanbieders die verblijfs- of jeugdhulp bieden voor complexe problematiek niet uitkomen met de huidige tarieven. Dit is een landelijke/regionale ontwikkeling die ook voor Amstelveen consequenties kan hebben. Bij verblijfszorg is de zorgvraag dusdanig complex(er) dat de groepen verkleind moeten worden. Ook door de aanhoudende arbeidsmarktproblematiek kunnen aanbieders in de problemen komen, bijvoorbeeld door hoge kosten voor inhuur van personeel. Dit kan leiden tot vragen voor incidentele of structurele bijdragen vanuit gemeenten. De financiële impact van deze ontwikkelingen is nog onvoldoende te overzien. De gemeente is met (boven)regionale gemeenten en andere samenwerkingspartners in gesprek om noodzakelijke en passende zorg te kunnen blijven bieden.

De extra uitgaven boven de primitieve begroting jeugdhulp zijn in Amstelveen t/m 2023 incidenteel gedekt. Voor 2025 zijn grote landelijke wijzigingen, ook wettelijk, voorzien die een aanzienlijke invloed kunnen hebben op zowel de inkomsten vanuit het Rijk als het volume (onder andere door mogelijke inperking reikwijdte jeugdhulp). Deze komen samen in de zogeheten Hervormingsagenda.

Het doel van de Hervormingsagenda is het aanpakken van inhoudelijke uitdagingen, zoals wachtlijsten en financiële uitdagingen. Tegelijk is nog veel onduidelijk en onzeker over de invulling, het tempo en de gevolgen van de Hervormingsagenda. De gesprekken hierover tussen onder andere VNG en Rijk verlopen moeizaam en de voorstellen vanuit het Rijk ten aanzien van de concrete invulling van de bezuiniging laten nog op zich wachten. Amstelveen kiest ervoor om de kosten voor 2024 en 2025, op een enkele post na, incidenteel te dekken. Dit geeft voor de komende twee jaar rust in de begroting en geeft de gelegenheid de gevolgen van alle veranderingen uit te werken.

Geëscaleerde zorg 18- (Gecertificeerde instellingen)
De gecertificeerde instellingen, ook wel jeugdbescherming, voeren preventieve en gerechtelijke maatregelen uit om de veiligheid van kinderen in onveilige situaties te vergroten en te borgen. De uitdagingen bij de betrokken organisaties in de veiligheidsketen voor jeugd zijn al jaren groot (waaronder de gecertificeerde instellingen, Veilig Thuis en Raad voor de Kinderbescherming, maar ook aanbieders en lokale teams). Er zijn wachtlijsten bij deze organisaties, er zijn soms lange wachtlijsten bij de hoogspecialistische jeugdhulp en het verblijf dat nodig is, evenals wachtlijsten voor de (GGZ) hulp aan ouders. Het personeelstekort en het verloop is groot. De problematiek bij jeugdigen wordt zwaarder door de jaren heen. Ondanks alle pogingen van betrokken professionals en organisaties om het tij te keren blijven de uitdagingen aanzienlijk. Na vele kritische rapporten, noodkreten van de betrokken organisaties en verscherpt toezicht door de inspectie op de jeugdbescherming in Noord Holland zijn betrokken partijen, waaronder vakbonden, VNG en ministerie van V&J opnieuw in gesprek gegaan. Uitkomst van dat gesprek is onder andere een lagere caseload voor de betrokken professionals van de GI's. Deze is al eerder verlaagd in onze regio, maar dat was in de praktijk niet altijd haalbaar en ook nog onvoldoende. Een van de verbetervoorstellen met financiële consequenties is nu een bindend landelijk tarief voor alle gecertificeerde instellingen. De (landelijke) gesprekken over dit tarief lopen nog, evenals de vertaling van dit landelijk tarief per kind naar het gezinstarief dat onder andere in drie regio's in Noord Holland wordt gebruikt, waaronder in onze regio. De exacte consequenties zijn onbekend, maar het is waarschijnlijk dat het tarief voor deze organisaties gaat stijgen. Dit speelt per 2024.

Verder wordt de organisatie van de veiligheidsketen de komende jaren hervormd vanuit het landelijk toekomstscenario jeugd- en gezinsbescherming. Ook hier kunnen financiële consequenties aan vast zitten, waaronder transitiekosten voor de overgang van de huidige naar de nieuwe inrichting van de keten. De consequenties hiervan worden vanaf 2024 in kaart gebracht. De gemeente werkt nauw samen met de betrokken organisaties en waar mogelijk worden verbeteringen doorgevoerd in de samenwerking. Een van deze acties is het voorkomen van jeugdbescherming, de werkwijze IHV13w (Intensieve HulpVerlening 13 weken) die vanuit het Sociaal team wordt uitgevoerd. Die werkwijze is succesvol en wordt stapsgewijs uitgebreid.

Tekorten op Wmo
De eenzijdige invoering door het Rijk van een vast, laag abonnementstarief voor Wmo-maatwerkvoorzieningen in 2019 heeft bij gemeenten ervoor gezorgd dat sprake is van een aanzuigende werking waardoor het volume van het aantal aanvragen sinds de invoering aan het groeien is. Het rijk heeft per 1 januari 2024 het bedrag van het Wmo-abonnementstarief geïndexeerd naar € 20,60 en heeft besloten per 1 januari 2026 een inkomensafhankelijke eigen bijdrage in te gaan voeren voor alle Wmo-voorzieningen waar nu het abonnementstarief voor geldt. Met de invoering van de inkomensafhankelijke eigen bijdrage wordt de hoogte van de eigen bijdrage bij alle maatwerkvoorzieningen afhankelijk van het inkomen. Hoe de nieuwe, inkomensafhankelijke eigen bijdrage er precies uit komt te zien wordt in de komende periode verder uitgewerkt door het Rijk.

Tot die tijd wordt verwacht dat het aantal aanvragen op het huidige hoge peil zal blijven. De kosten bij aanbieders stijgen verder door verhogingen in de CAO's. Gemeenten zijn verplicht aanbieders een reële kostprijs te vergoeden, dit kan tot kostenstijgingen voor de gemeente leiden. Het Rijk heeft een nominaal accres gemeentefonds aangekondigd, maar het is op dit moment onduidelijk of dit toereikend is om de hogere kosten door tarievenstijgingen (indexaties) te compenseren. Het rijksbeleid leidt ook op andere vlakken tot meer vraag in de Wmo, zoals beleid dat gericht is op het langer thuis blijven wonen, tekorten op de woningmarkt en in de verpleeghuiszorg. Daarnaast is het zo dat er personeelstekorten zijn bij gecontracteerde partijen. Op moment dat deze

personeelstekorten worden opgelost zal dit leiden tot meer ingezette zorg waar kosten uit voort vloeien.

Uitkeringen levensonderhoud (Bijstandsgelden)
Gemeenten ontvangen van het Rijk een gebundelde uitkering (BUIG) voor het bekostigen van de uitkeringen in het kader van de Participatiewet, IOAW, IOAZ en Bbz 2004 (levensonderhoud startende ondernemers) en voor de inzet van loonkostensubsidie. Dit budget wordt objectief bepaald. Als gemeenten meer of minder uitgeven aan bijstandsuitkeringen blijft dit voor rekening van de gemeente. Dit BUIG-budget gaat alleen over de uitkeringsgelden. De bekostiging van de ambtelijke uitvoeringskosten wordt geacht plaats te vinden via de algemene uitkering gemeentefonds.

Zoals ieder objectief verdeelmodel brengt ook dit verdeelmodel voor- en nadeelgemeenten met zich mee. Amstelveen behoort relatief bezien in dit model tot de grotere voordeelgemeenten. De actuele raming van de verwachte uitkering BUIG van het Rijk bedraagt € 23.950.000 versus de geraamde bijstandsuitgaven van € 18.550.000 (niveau 2023, conform notitie uitkomsten september-circulaire 2023 gemeentefonds en bijstandsgelden 2023 bij Begrotingsbehandeling 2024).

Uit inhoudelijk verdiepingsonderzoek bij de grootste voor- en nadeelgemeenten blijkt dat er een verband bestaat tussen positieve financiële resultaten en de invulling die gemeenten geven aan beleid en uitvoering. De positieve Amstelveense scores uit het onderzoek bevestigen dat. Dat correspondeert met het feit, dat Amstelveen tegelijkertijd veel meer middelen inzet op re-integratie dan het hiervoor beschikbare budget van het Rijk. gelden. Op het totaal van de bijstandsgelden én de re-integratiegelden is per saldo sprake van een geringer voordeel. Het voordeel op bijstand/re-integratie is in de Amstelveense begroting ingezet binnen het gehele sociaal domein ter dekking van (een deel van) het tekort op de bekostiging van de Jeugdhulp.

Door het voordeel op de BUIG structureel in te zetten ter dekking van het tekort op Jeugdhulp zijn tot dusverre pijnlijke ingrepen voorkómen. Maar dit maakt onze structurele begrotingspositie wel kwetsbaarder op dit onderdeel. Een terugloop van het BUIG-voordeel is nu een budgettair risico.

Daarbij spelen de volgende risico's:
- Er worden nog steeds pogingen ondernomen om het verdeelmodel aan te passen. Dit gebeurt met name met het oog op de (relatieve) “uitschieters” in de verdeling. Een lagere uitkering door modelaanpassingen of door het (gedeeltelijk) afromen van het financiële voordeel blijft daarmee een risico. Amstelveen blijft de positie verdedigen dat een voordeel op het verdeelbudget grotendeels is te relateren aan inhoudelijk beleid en uitvoering;
- Bij de verdeling van het landelijk budget kunnen schommelingen in de volumes van maatstaven, landelijk en lokaal leiden tot herverdeeleffecten;
- Bij de huidige arbeidsmarktkrapte daalt het (landelijke) bijstandsvolume. Een lager macro-budget betekent ook een lager herverdeelvoordeel. Daarnaast is het (relatief geringe) Amstelveense bijstandsbestand veel minder “beweeglijk” dan het landelijk bestand. Bijstandsgerechtigden die kunnen werken zijn in Amstelveen voor een groot deel reeds aan het werk. De krapte op de arbeidsmarkt heeft daardoor een minder groot effect op het aantal bijstandsgerechtigden;
- Op dit moment loopt het verschil tussen de openstaande vacatures en de werkloze beroepsbevolking iets terug. Op dit moment (december 2023) is dit nog geen ontwikkeling waarvoor een extra waarschuwing noodzakelijk is.

Bij de financiële gevolgen van deze risico’s gaat het al snel om serieuze bedragen. Een nadeel van 10% op het huidige budget correspondeert met een bedrag van rond de € 2 miljoen.

Conclusie
Effecten vanuit de decentralisaties en de financiële verhouding op de gemeentelijke financiële huishouding vragen structurele inpassing binnen de meerjarenbegroting. Daarbij moet in aanmerking worden genomen, dat de gemeente geen invloed heeft op de inkomsten via het gemeentefonds en dat de invloed op de uitgavenkant beperkt wordt door open einde regelingen en wettelijke verplichtingen. Hetgeen overigens onverlet laat, dat de decentralisaties ook kansen bieden om voordelen te realiseren.

Al met al is het perspectief voor de ontwikkeling van de algemene uitkering niet rooskleurig. Structureel tekent zich met het nieuwe Regeerakkoord een tekort af. Of de nu gepresenteerde incidenteel hogere accressen in de eerste jaren ook daadwerkelijke ruimte opleveren is hoogst onzeker vanwege de risico's van inflatie en onderuitputting op de Rijksbegroting.

Een stevige buffer is van belang om incidenteel tegenvallers op te vangen (risicobuffer), maar ook om noodzakelijke beleidsaanpassingen te implementeren inclusief eventuele flankerende maatregelen (faseringsbuffer).

De in deze paragraaf geschetste ontwikkelingen met betrekking tot de financiële verhouding en de decentralisaties in relatie tot de omvang van de hiermee gemoeide budgetten zijn aanleiding voor een aanvullende **risicobuffer van € 10 miljoen** bovenop de buffer voor de normale bedrijfsvoering ongewijzigd gehandhaafd.

Grondexploitatie

Voorziening bouwgrondexploitatie
Voor de dekking van het nadelig resultaat op eindwaarde in de huidige actieve gemeentelijke grondexploitaties is er een (verlies)voorziening getroffen. Per 31 december 2023 is de hoogte van de voorziening € 0,7 miljoen. Het gaat hierbij om de grondexploitaties Lindelaan 315-323 (€ 536.000), Stadshart/Townhouse (€ 148.000) en Bioscoop Stadshart (€ 37.000).

Ook voor een negatief resultaat op de facilitaire projecten is er een voorziening getroffen. De stand van deze voorziening per 31 december 2023 bedraagt € 3,1 miljoen.

Benodigde weerstandscapaciteit
De analyse van risico's en de beheersing hiervan is een belangrijk speerpunt. Door het opstellen van scenario's wordt inzichtelijk gemaakt wat de benodigde weerstandscapaciteit per project is. Mede op basis hiervan kan besluitvorming plaatsvinden over de te nemen beheersmaatregelen, wanneer deze genomen kunnen worden en wordt de benodigde weerstandscapaciteit gealloceerd. Ook onderdeel van de benodigde weerstandstandscapaciteit vormt de potentiële afwaardering van gemaakte voorbereidingskosten op Actieve grondexploitatie in voorbereiding (AGIV).

De gemeente is bij de uitwerking van ruimtelijke initiatieven verantwoordelijk voor een integrale afweging van alle belangen in de buurt. Dat dient zorgvuldig te gebeuren. Het onderzoek naar de financiële en ruimtelijke haalbaarheid van een project is er een van de lange adem. Nederland kent een stapeling van wetgeving en beleid, op landelijk, provinciaal en gemeentelijk niveau. Het vinden van de juiste balans in die eisen, ambities en het belang van omwonenden is complex en daarmee langdurig. Ondertussen staat de tijd niet stil en zijn projecten onderhevig aan de grillen van de conjunctuur. De oorlog in Oekraïne en de Covid-pandemie hebben impact gehad op de prijzen van grondstoffen en rentestanden. Dit heeft vervolgens weer impact op de financiële haalbaarheid van een project. Daarnaast gaat de groei van de stad gepaard met een groei van de behoefte aan voorzieningen en infrastructuur. Dit is continue aandachtspunt bij het opstarten van ruimtelijke ontwikkelingen.

Grondexploitaties excl. Legmeer, BTAZ en De Scheg
De totale benodigde weerstandscapaciteit voor de grondexploitaties *exclusief Legmeer, BTAZ en De Scheg* bedraagt per 31-12-2023 **€ 6,0 miljoen**. Dit is een afname van € 2,0 miljoen ten opzichte van de Programmabegroting 2024. De belangrijkste verklaring van deze afname betreft de voortgang op het project De Loeten (€ 0,8 miljoen). In 2023 zijn er op de Loeten diverse

omgevingsvergunningen verleend en meerdere anterieure overeenkomsten afgesloten en exploitatiebijdragen betaald.

Legmeer
In de raad van 27 mei 2020 heeft de gemeenteraad unaniem ingestemd met de Ontwikkelvisie Legmeer. In 2021 is financiële steun van het Rijk, de Woningbouwimpuls, in casu € 9,2 miljoen toegekend. Het bedrag is inmiddels naar de gemeente overgemaakt.

Vanaf eind 2021 is het project Legmeer in een dynamisch proces terecht gekomen. Met name het onderzoek naar de haalbaarheid is daarbij aan de orde geweest en de markt is geconsulteerd. Daarnaast hebben we te maken gehad met negatieve financiële ontwikkelingen, zoals een stijging van bouwkosten en rente, die effect hebben op de haalbaarheid en hiermee de voortgang van het project.

Nog steeds wordt gestuurd via de ontwikkeling van clusters en vindt afstemming plaats met de marktpartijen in het gebied. Dit heeft geleid tot een eerste set van gewijzigde uitgangspunten (die in overleg met de markt zijn opgesteld) en een herijking van de Ontwikkelvisie Legmeer. Plan is om dit Q2 2024 ter vaststelling voor te leggen aan de gemeenteraad. Voorafgaand aan deze besluitvorming, worden via een besloten raadsgesprek de uitkomsten van de risicoanalyse en second opinion gedeeld. De gekozen uitgangspunten hebben namelijk een bepalend effect op het risico (en daarmee het benodigde weerstandsvermogen). Besluitvorming hierover afwachtend, zijn de berekeningen niet aangepast en blijven de cijfers hetzelfde zoals eerder gepresenteerd. Indien de gemeenteraad de herijking van de Ontwikkelvisie Legmeer vaststelt, is de verwachting dat in de loop van 2024 een stedenbouwkundig plan en een grondexploitatie ter besluitvorming aan de raad voorgelegd kan worden. Dit vormt vervolgens de basis voor het opstellen van een omgevingsplan.

Vanaf 2022 is naast de verslechtering van de markt een aantal risico's toegenomen:
- Onder meer door de verslechterde economische omstandigheden wordt gewerkt aan de actualisatie van de uitgangspunten, maar het risico blijft bestaan dat er sprake is van een onhaalbaar plan voor de gemeente. Met behulp van de risicoanalyse en de second opinion zullen we inzichtelijk maken welke risico's er zijn.
- Door het bijstellen van de uitgangspunten t.b.v. de haalbaarheid (vanwege economische ontwikkelingen), is het project vertraagd. Door uitloop van het project wordt de datum voor de eerste paal (eis WBI) niet gehaald. De gemeente heeft in dit kader een wijzigingsverzoek bij BZK ingediend. De gemeente voert continue overleg met het ministerie van BZK in het kader van de WBI-bijdrage. We wachten momenteel op goedkeuring op het wijzigingsverzoek.
- In 2022 is gebleken dat de verplaatsing van de werf en het afvalbrengstation duurder uitvalt dan eerder geraamd. Dit heeft een nadelig effect op de totale businesscase.

De gemeentelijke investering was per saldo geraamd op € 17,5 miljoen, waarvan € 7,5 miljoen onderwijs/sport, € 3 miljoen projectenorganisatie voor de periode 2021-2024 en € 7 miljoen "onrendabele top" op de ruimtelijke ontwikkeling, vooral veroorzaakt door de verplaatsing van de gemeentewerf en het afvalbrengstation. De cijfers zijn afkomstig uit de businesscase bij de WBI-aanvraag van november 2020. Gezien de actuele ontwikkelingen zullen deze cijfers ten behoeve van de grondexploitatie geactualiseerd worden op basis van nieuwe uitgangspunten. De actuele grondexploitatie (actief en facilitair deel) wordt voorgelegd ter besluitvorming, naar verwachting in de loop 2024. Gedurende het project wordt vooralsnog rekening gehouden met een benodigde weerstandscapaciteit van **€ 9,5 miljoen**. Dit is na verwerking van de gemeentelijke investering van € 17,5 miljoen en de bijdrage Woningimpuls van € 9,2 miljoen. De benodigde weerstandscapaciteit van € 9,5 miljoen dient voor de vaststelling van de grondexploitatie geactualiseerd te worden op basis van een nieuwe risicoanalyse.

BTAZ
In de Raad van 10 november 2021 is de grondexploitatie BTAZ vastgesteld, inclusief kansen en risico paragraaf. Op basis van de vastgestelde grondexploitatie BTAZ is destijds een Monte Carlo risicoanalyse uitgevoerd, welke tweemaal per jaar wordt geactualiseerd. Voor de jaarrekening 2023 is de risicoanalyse geactualiseerd, waarbij de benodigde weerstandscapaciteit van de geactualiseerde

grondexploitatie op **€ 9,65 miljoen** uitkomt. Ten opzichte van de begroting 2024 betekent dit een lichte toename van de benodigde weerstandscapaciteit. Dit wordt met name veroorzaakt doordat het risico van netcongestie is toegenomen.

Scheg
Een ander majeur project in de gemeente Amstelveen betreft de ontwikkeling van de nieuwbouwwijk Scheg voor circa 1.400 woningen, bestaande uit de deelgebieden West, Midden en Oost. Op 1 juni 2022 is de grondexploitatie Scheg (West, Midden en Oost), door de gemeenteraad vastgesteld.
Het eerste bestemmingsplan (deelgebied Oost) is in 2022 vastgesteld en onherroepelijk geworden. Het programma is reeds van 172 naar 153 woningen aangepast en loopt naar verwachting gefaseerd via vier omgevingsvergunningen, waarvan de eerste eind 2023 is aangevraagd. Voor het aangepaste plan wordt, als aanvulling op de anterieure overeenkomst, een Allonge opgesteld.

Het tweede bestemmingsplan (deelgebied West) is op 18 oktober 2023 vastgesteld. Vooruitlopend daarop is het college op 22 augustus 2022 een anterieure overeenkomst aangegaan met de ontwikkelende partijen in plangebied.

Het derde en laatste bestemmingsplan (deelgebied Midden) is op 20 december 2023 als ontwerp ter inzage gelegd. Het besluit tot vaststelling is voorzien in Q2 2024.

De risicoanalyse van de Scheg is geactualiseerd. Hieruit blijkt een actuele benodigde weerstandscapaciteit van **€ 10,8 miljoen**. Dit is lager dan in de vastgestelde programmabegroting 2024 staat aangegeven (€ 12,9 miljoen). In het jaar 2023 zijn vooral voor het deelgebied Scheg West de risico's afgenomen doordat een overeenkomst is gesloten en het bestemmingsplan is vastgesteld door de gemeenteraad.

Conclusie grondexploitatie
Gelet op de aard en omvang van de grondexploitatieprojecten vinden wij een risicobuffer van **€ 36 miljoen** (begroting 2024: € 40 miljoen) reëel voor de projecten in de meerjarenprognose grondexploitaties.

De raad heeft op 13 februari 2019 de reserve bedrijventerrein Amstelveen Zuid ingesteld ter risicoafdekking en hiervoor € 4,4 miljoen gereserveerd. De resterende stand bij opmaak van deze rekening bedraagt € 4,1 miljoen en vormt een deel van de benodigde dekking voor het risico op grondexploitatieprojecten.

De risico-analyse betreft hier het duiden van mogelijke tegenvallers waarmee de gemeente te maken kan krijgen. In directe samenhang hiermee zijn van belang de beheersmaatregelen die de gemeente neemt om risico's te identificeren, het bevorderen van het risicobewustzijn, het vermijden van risico's en ten slotte beperken van schade ingeval risico's zich onverhoopt toch voordoen. De risicobuffer is geen aparte reservering "die op de plank ligt om te worden ingezet".

Mobiliteit

Organisatiekosten
De grote ruimtelijke en infrastructurele projecten Amsteltram, A9 en Stadshart leggen tijdelijk een extra beslag op onze organisatie. De raad heeft in het kader van het College Uitvoeringsprogramma 2018-2022 financiële middelen beschikbaar gesteld voor inzet van extra capaciteit tot en met 2022 voor onder meer de projectorganisatie, bereikbaarheidsregie, vergunningenmanagement en communicatie.
In het kader van de Perspectiefnota 2021 zijn aanvullende middelen beschikbaar gesteld voor het A9-project voor de periode tot en met 2024. In de paragraaf weerstandsvermogen begroting 2023 staat dat voor de afronding van het A9-project in de periode 2025 t/m 2026 naar verwachting nog een budget benodigd is van circa € 1 miljoen.

RWS en VeenIX hebben recent aangegeven dat de oplevering van de A9 flink vertraagd is. Door de verschuiving van de opleverdatum naar 2028 wordt extra ambtelijk inzet noodzakelijk. Waar gedeeltelijk sprake is van verschuiving, is voor een groot deel sprake van het verlengen van

opdrachten en het doorlopen van begeleidingsteams, waaronder communicatie, organisatie, financiën, civiele techniek etc.
Indicatief wordt de extra inzet voor de jaren 2027/2028 geschat op € 0,8 miljoen. In de Perspectiefnota 2023 wordt de ambtelijke inzet 2025 t/m 2028 (indicatief € 1,8 miljoen) nader uitgewerkt en ter besluitvorming voorgelegd.

Kosten infrastructuur A9
Na afloop van het project heeft de gemeente tot taak de aan de gemeente over te dragen overkappingen in te richten en alle gerealiseerde gemeentelijke objecten in beheer te nemen. Dit betreft met name de inrichting van de drie overkappingen Oude Dorp, Stadshart en Meander; de Bomenbrug, de Meanderbrug, de Colijnbrug en een rioolgemaal. De overkappingen zelf worden aangelegd en gefinancierd door Rijkswaterstaat. De inrichting van de overkappingen komt ten laste van de gemeente, waarbij zij aangetekend hebben dat RWS groencompensatie financiert tot een maximum van € 1,1 mln. (ex BTW). De inrichtingskosten worden – zoals eerder gemeld - voorlopig geraamd op € 6 a € 8 miljoen, waarvoor, nadat de plannen zijn opgesteld, kredietaanvragen zullen worden voorgelegd.
De realisatie van de project A9 Badhoevedorp-Holendrecht is vertraagd met ruim een jaar. Dat zal leiden tot extra kosten voor de begeleiding van het project A9 door de ambtelijke organisatie voor omgevingsmanagement, communicatie, vergunningen etc. Voor de periode 2025-2028 verwachten we nog circa € 1.8 miljoen nodig te hebben (zie hiervoor bij "organisatiekosten").

Areaalvergroting A9
Door de levering van de diverse objecten vanuit het project A9 is sprake van areaalvergroting. De extra beheerslasten daarvan zijn nog niet verwerkt in de begroting.

Amsteltram
Het project Ombouw Amstelveenlijn is eind 2020 opgeleverd. In 2022 worden nog enkele werkzaamheden en restpunten uitgevoerd. De werkzaamheden voor het herstel van het groen langs de Amstelveenlijn zijn in 2022 afgerond. Eind 2022 is nog de nieuwe noordelijke toegang naar halte Meent aangelegd.

Over de inrichting van de middeneilanden van de rotondes bij de ongelijkvloerse kruisingen bij de haltes Kronenburg, Zonnestein en Sportlaan zijn nieuwe inzichten ontstaan. De middeneilanden hebben een afwerking met geel beton. De omgeving ervaart deze inrichting als stenig en stedelijk en er is een nadrukkelijke wens om de middeneilanden van de rotondes een groene inrichting te geven, die aansluit bij het herstel van de groenvoorzieningen langs de Beneluxbaan. Ook vanuit het perspectief van de verkeersveiligheid op de rotondes is geadviseerd om de middeneilanden van een groene inrichting te voorzien, omdat door het beperken van overzicht op de rotonde er minder snel gereden zal worden door gemotoriseerd verkeer. De exacte invulling hiervan moet nog vorm krijgen in 2023. In 2022 zijn de glazen panelen bij de drie rotondes vervangen door hekwerken met een open profiel. De glazen panelen beperkten de zichtbaarheid van het langzaam verkeer.

In de komende jaren wordt in het kader van de Amsteltram (mee)gewerkt aan de Uithoornlijn en realisatie van de eindhalte bij de Zuidas in Amsterdam. Daar zal op korte termijn eerst een tijdelijke halte bij de Strawinskylaan gerealiseerd worden en later wordt de halte bij de Parnassusweg aangepast

Stadshart
Het programma Stadshart heeft de grondexploitaties: Bioscoop, Townhouse en Mr.G.Groen van Prinstererlaan 114 en deze zijn in 2023 geactualiseerd vastgesteld door de raad. De ontwikkeling Uitbreiding Rembrandthof zal in 2024 als nieuwe grondexploitatie worden toegevoegd. Niet alle deelprojecten behorende bij de uitwerking van de ruimtelijke kaders Stadshart zijn ondergebracht in een grondexploitatie. De kosten van herinrichting van de openbare ruimten, inclusief de pleinen en de vernieuwing van culturele gebouwen worden nader geconcretiseerd en samen met de inrichtingsplannen aan de raad voorgelegd.

Conclusie mobiliteit

Het belang van grote projecten voor de Amstelveense samenleving is duidelijk. Naast uitgaven voor de projecten zelf leidt dit ook tot een middelenvraag voor ambtelijke kosten. Vervolgens moet na afronding van de projecten de structurele last voor bijvoorbeeld groenonderhoud en wegen worden ingevlochten in de gemeentebegroting.

Bij de concrete vormgeving zijn tal van afwegingen aan de orde die tot een substantiële middelenvraag kunnen leiden. Zodra meer duidelijkheid bestaat over concrete projectkosten worden deze via Perspectiefnota of afzonderlijke voorstellen aan de raad voorgelegd.

Gelet op de aard en omvang van de projecten vinden wij een extra **risicobuffer van € 5 miljoen** reëel.

Resumé risicoprofiel en benodigde weerstandscapaciteit

Hiervoor is ingegaan op de onderscheiden risico's van de gemeente en de beheersingsmaatregelen die in samenhang met deze risico's in het kader van de meerjarige budgettaire sturing, duurzame instandhouding en bedrijfsvoering worden genomen. Wat betekent deze risicoanalyse nu voor de weerstandscapaciteit in incidentele en in structurele zin?

Structurele weerstandscapaciteit
Voor de structurele weerstandscapaciteit geldt dat structurele tegenvallers via bezuinigingen en/of inzetten van onbenutte belastingcapaciteit ingepast moeten worden in de wettelijk voorgeschreven sluitende meerjarenbegroting.

Incidentele weerstandscapaciteit
De incidentele benodigde weerstandscapaciteit voor het opvangen van incidentele tegenvallers, dan wel het gefaseerd kunnen invoeren van structurele bezuinigingsmaatregelen, zijn als volgt gekwantificeerd:

- Buffer van € 15 miljoen voor de normale bedrijfsrisico's (5% over begrotingstotaal van € 275 miljoen);
- Additionele buffer van € 10 miljoen wegens grote onzekerheden met betrekking tot nieuwe ontwikkelingen in de financiële verhouding en decentralisaties;
- Buffer van € 36 miljoen voor grondexploitaties (was in begroting 2023 € 40 miljoen);
- Buffer van € 5 miljoen voor mobiliteit.

In totaliteit betreft het **€ 66 miljoen incidenteel benodigde weerstandscapaciteit**.

Beschikbare weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit omvat de structurele en incidentele mogelijkheden van de gemeente om tegenvallers op te vangen.

1. Structurele weerstandscapaciteit

De structurele weerstandscapaciteit bestaat uit bezuinigen/ombuigingen en de "onbenutte belastingcapaciteit". Het kwantificeren van de bezuinigingen/ombuigingen is in dit verband weinig relevant. Al is het alleen maar omdat de gemeente over een structureel sluitende meerjarenbegroting moet beschikken.

De zogenoemde "onbenutte belastingcapaciteit" kan wel worden gekwantificeerd omdat daar maatstaven voor gelden. Het benutten van deze weerstandcapaciteit is overigens een puur lokaal bestuurlijke aangelegenheid zolang geen sprake is van de zogenaamde artikel 12-status van een gemeente.

De "onbenutte belastingcapaciteit" wordt bepaald door de actuele OZB opbrengst van een gemeente te vergelijken met de opbrengst van het gemiddelde in Nederland vermenigvuldigd met 1,2. Dit wordt gezien als een redelijk peil. Gemeenten die een beroep willen doen op de artikel 12-status (extra financiële ondersteuning) moeten om daarvoor in aanmerking te komen in elk geval hun OZB-tarief op redelijk peil brengen (1,2 maal het gemiddelde tarief voor Nederland). Daarbij geldt als

randvoorwaarde dat de afvalstoffenheffing en het rioolrecht kostendekkend moeten zijn. Voor zover dit (nog) niet geval is wordt dit als aanvullende correctie in de berekening meegenomen.

De "onbenutte belastingcapaciteit" bedraagt voor Amstelveen op jaarbasis afgerond **€ 18,7 miljoen**, waarvan € 1,5 miljoen betrekking heeft op onderdekking afvalstoffenheffing/rioolheffing. Dit laatste bedrag betreft vrijwel geheel de afvalstoffenheffing, de rioolheffing is vrijwel kostendekkend. De reële onbenutte belastingcapaciteit op sec de OZB, zonder effect afvalstoffenheffing/rioolheffing en zonder 20% artikel-12 opslag komt uit op € 9 miljoen.

2. Incidentele weerstandscapaciteit
De incidentele weerstandscapaciteit bevat:
1. Algemene reserve
2. Bestemmingsreserves/egalisatiereserves
3. Niet gerealiseerde boekwinsten en stille reserves

2.1 Algemene reserve
De algemene reserve inclusief rekeningresultaat bedraagt afgerond **€ 65 miljoen** per 31 december 2023.

2.2 Bestemmingsreserves/egalisatiereserves
Bestemmingsreserves zijn door de raad ingesteld. Het aanwenden van deze reserves voor het opvangen van tegenvallers/calamiteiten is een raadsaangelegenheid. Vaak hebben deze reserves een specifiek doel waardoor een andere aanwending dan dit doel niet mogelijk is, zonder dat flankerende of compenserende maatregelen moeten worden getroffen. In de nota risicobeleid, reservebeleid en activabeleid Amstelveen 2021 wordt uitgebreid ingegaan op de functies van de verschillende bestemmingsreserves en egalisatiereserves en de relatie met de weerstandscapaciteit. In essentie komt de analyse erop neer dat het overgrote deel van de bestemmingsreserves/ egalisatiereserves niet tot de weerstandscapaciteit van de gemeente kan worden gerekend, omdat het bestuurlijk geoormerkte reserves betreft. Anderzijds is het in geval van calamiteiten mogelijk een deel van deze reserves als weerstandscapaciteit in te zetten. Consequenties van het benutten van deze reserves moeten dan overigens wel meerjarig in de begroting worden ingepast, al dan niet in combinatie met een bijstelling van ambities.

In totaliteit bedragen de bestemmingsreserves, egalisatiereserves en overige reserves zo'n € 215 miljoen per 31 december 2023. Hiervan bedraagt de reserve dekking kapitaallasten ongeveer € 135 miljoen. Deze reserve dient ter dekking van in het verleden uit eenmalige middelen gedekte investeringen en is ingesteld op grond van wettelijke voorschriften. Feitelijk is dit een administratieve reserve. Ook deze reserve voor structurele kapitaallasten kan echter vrijvallen, waarbij dit overigens wel tegelijkertijd een vervangende structurele dekking voor de openstaande kapitaallasten vereist.

Het volume van de andere bestemmings-, egalisatie- en overige reserves bedraagt (na aftrek van de reserve dekking kapitaallasten) € 80 miljoen. Ingeval van calamiteiten is het mogelijk om een deel van deze reserves een andere aanwending te geven ("nood breekt wet") en tot de weerstandscapaciteit te rekenen.

Op grond van de huidige reservepositie en de verwachting omtrent de middellange termijn kan 50% van het huidige volume (exclusief reserve kapitaallasten), derhalve afgerond **€ 40 miljoen**, tot de weerstandscapaciteit worden gerekend. Genoemde omvang die gerekend wordt tot de weerstandscapaciteit zal periodiek moeten worden herijkt op basis van de alsdan beschikbare reserves en hun oormerking. De huidige beschikbare reserves zullen namelijk worden besteed waardoor het volume (en dus de weerstandscapaciteit) wordt beïnvloed. Aan de andere kant zullen in de toekomst wellicht nieuwe reserves worden gecreëerd.

2.3. Niet gerealiseerde boekwinsten en stille reserves
Medio 2023 bezit de gemeente afgerond 826.000 vierkante meter grond met een boekwaarde van afgerond € 2,26 miljoen. Onder de bestemmingsreserve "dekking kapitaallasten" staan ter dekking van de grondaankopen bedragen van € 0,26 en € 0,75 miljoen. De getaxeerde waarde tegen agrarisch gebruik bedraagt € 3,68 miljoen. Wanneer deze gronden ontwikkeld gaan worden zal een hogere opbrengst in het verschiet liggen. Dit is naar de toekomst toe een potentiële risicobuffer.

Voor dit moment wordt volstaan met het verschil tussen de boekwaarde minus "dekking kapitaallasten" (= € 1,25 miljoen) ten opzichte van de agrarische waarde ad. € 3,68 miljoen. Dit saldo van afgerond **€ 2 miljoen** wordt gerekend tot de weerstandscapaciteit (defensieve benadering).

Resumé beschikbare incidentele weerstandscapaciteit

De incidentele weerstandscapaciteit wordt bepaald door:
- De algemene reserve ad. € 65 miljoen;
- Aangevuld met € 40 miljoen gelabeld aan bestemmingsreserves, egalisatiereserves en overige reserves;
- Het verschil ad € 2 miljoen tussen de agrarische en boekwaarde van gemeentelijke gronden.

In totaliteit bedraagt de incidentele weerstandscapaciteit afgerond **€ 107 miljoen** exclusief de reserve "dekking kapitaallasten" ad. € 135 miljoen. Inzet van (een deel van) deze reserve als incidentele weerstandscapaciteit betekent dat tegelijkertijd structurele dekking moet worden gevonden voor de openstaande kapitaallasten, die gedekt worden uit deze reserve. Gelet op de grote onbenutte belastingcapaciteit (structurele weerstandscapaciteit) is dit in de Amstelveense situatie een reële optie.

Conclusie paragraaf weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen is zoals gezegd de mate waarin de gemeente Amstelveen in staat is om tegenvallers (risico's) op te vangen.

Met het naast elkaar zetten van het in dit hoofdstuk geschetste risicoprofiel en weerstandscapaciteit kan worden geconcludeerd dat waar het de **incidentele** kant van het weerstandsvermogen betreft, de beschikbare weerstandscapaciteit exclusief de reserve kapitaallasten € 107 miljoen bedraagt tegenover een benodigde buffer van € 66 miljoen.

Aan de **structurele kant** heeft Amstelveen een forse onbenutte belastingcapaciteit van € 18,7 miljoen, die enerzijds dient ter afdekking van structurele begrotingsrisico's en die anderzijds een stevige aanvullende buffer op de incidentele weerstandscapaciteit biedt (doordat dit inzet van de reserve kapitaallasten mogelijk maakt). Daarnaast heeft de Amstelveense begroting veerkracht om structurele begrotingsrisico's op te vangen door structurele ombuigingen. Amstelveen heeft daarmee een goede basis om de toenemende risico's tegemoet te treden en het weerstandsvermogen is onverminderd goed.

De weerstandsratio wordt berekend als weerstandscapaciteit gedeeld door risicoprofiel ("Ruim voldoende"). Hierbij wordt de volgende betekenis toegekend aan de uitkomst:

Weerstandsratio	Betekenis
>= 2,0	Uitstekend
1,4 < 2,0	Ruim voldoende
1,0 < 1,4	Voldoende
0,8 < 1,0	Matig
0,6 < 0,8	Onvoldoende
<0,6	Ruim onvoldoende

Met inachtneming van de reserve kapitaallasten scoort Amstelveen uitstekend, ook andere jaarlijkse benchmarks over de financiële positie komen tot goede scores voor Amstelveen (VNG, BDO).

Wel staat tegenover een zeer goede begrotings- en reservepositie een toenemend risicoprofiel van substantiële omvang, met name door een aantal grote, meerjarige en complexe grondexploitaties en overige projecten (Legmeer/BTAZ, mobiliteit, Stadshart, Kronenburg). Het behouden van een goede financiële positie is daarmee geen automatisme, maar vraagt een alert beleid.

Kengetallen financiële positie

Het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeente (BBV) stelt vijf kengetallen verplicht. Doel hiervan is dat de gemeenteraad gemakkelijker inzicht krijgt in de financiële positie van hun gemeente. Een externe normering is niet aan de orde.

Eén afzonderlijk kengetal zegt niet alles, de kengetallen moeten altijd in relatie tot elkaar worden bezien. Als de combinatie een verontrustend beeld geeft kan dit betekenen dat de financiële positie onder druk staat en dat maatregelen noodzakelijk zijn om de situatie te verbeteren.

In het kort is de betekenis van het percentage als volgt, waarbij **ter indicatie** in de kolom "betekenis %" de grenswaarde van het beste resultaat staat vermeld (zie https://www.findo.nl/dashboard/dashboard/gemeentelijke-rekening-kengetallen/):

Kengetal	Toelichting	betekenis %
BALANS:		
Netto schuldquote	Heeft de gemeente een hoge schuld exclusief verstrekte leningen?	Hoe lager, hoe beter (<90%)
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	Dit is de netto schuldquote exclusief geleende gelden die zijn doorgeleend.	Hoe lager, hoe beter (<90%)
Solvabiliteitsratio	Heeft de gemeente voldoende eigen vermogen om aan haar financiële verplichtingen te voldoen?	Hoe hoger, hoe beter (>50%)
Grondexploitatie	Dit kengetal geeft aan hoe groot de grondpositie (waarde van de grond) is ten opzichte van de totale baten. Wanneer de grond tegen de prijs van landbouwgrond is aangekocht, loopt een gemeente relatief gering risico.	Hoe lager, hoe beter (<20%)
EXPLOITATIE:		
Structurele exploitatieruimte	De structurele baten en lasten worden vergeleken met de totale baten. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten te dekken.	Hoe hoger, hoe beter (>0%)
Belastingcapaciteit (lokale lasten)	De woonlasten (OZB, riool- en reinigingsheffing) van Amstelveen worden gerelateerd aan de hoogte van de gemiddelde landelijke woonlasten van vorig jaar. Een percentage lager dan 100% betekent dat de woonlasten huidig jaar lager zijn dan de gemiddelde landelijke woonlasten vorig jaar.	Hoe lager, hoe beter (<95%)

Dit levert voor Amstelveen de volgende waarden op:

omschrijving	rekening 2022	begroting 2023	rekening 2023	minst risicovol
Balans:				
Netto schuldquote	-4%	12%	-6%	< 90%
Netto gecorrigeerde schuldquote	-4%	7%	-6%	< 90%
Solvabiliteitsratio	63%	67%	64%	> 50%
Grondexploitatie	0%	1%	0%	< 20%
Exploitatie:				
Structurele exploitatieruimte	15%	0%	15%	> 0%
Belastingcapaciteit c.q. lokale lasten	97%	99%	95%	< 95%

3.3 Onderhoud kapitaalgoederen

Inleiding

Deze paragraaf geeft inzicht in de wijze waarin de duurzame instandhouding van de fysieke gemeentelijke infrastructuur (kapitaalgoederen genoemd) is gewaarborgd. Het betreft het onderhoud aan wegen, openbaar groen, water, openbare verlichting, verkeersregelinstallaties, riolering en gemeentelijk vastgoed. Met het onderhoud van deze kapitaalgoederen is een substantieel deel van de financiële middelen van de gemeente Amstelveen gemoeid.
Rente en afschrijving over kapitaalgoederen maken geen deel uit van "onderhoud". Binnen de regels van het BBV worden geen kosten van onderhoud geactiveerd, waardoor ook geen rente en afschrijving over onderhoud in deze paragraaf wordt meegenomen.

De meest actuele stand van zaken omtrent de beleidsvoornemens betreft de begroting 2024. Zie 3.3 Onderhoud kapitaalgoederen | Begroting 2024 (begroting-2024.nl)

In deze paragraaf staan alleen substantiële afwijkingen ten opzichte van deze beleidsvoornemens vermeld.

Beleidskader en kwaliteit

Onderstaande tabel vat het beleidskader en de bijbehorende kosten van de diverse categorieën kapitaalgoederen samen (x € 1.000). De bedragen zijn een dwarsdoorsnede van de begroting en worden via de programma's geautoriseerd.

Omschrijving kapitaalgoed	Begroot	Werkelijk
Wegen	4.774	2.950
Openbare verlichting	1.277	1.281
Verkeersregelinstallaties	444	379
Groen	9.096	8.581
Water	1.508	421
Riolering	2.497	2.134
Vastgoed	9.205	8.611
Totalen	**28.800**	**24.357**

Vastgoed

Doelstellingen
Bieden van passende huisvesting aan maatschappelijke organisaties en de gemeentelijke organisatie. Bijdragen aan een succesvolle en leefbare stad met uitstekende voorzieningen.

Actuele beleidsontwikkelingen
Maatschappelijk vastgoed in de gemeente Amstelveen speelt een cruciale rol in het ondersteunen en faciliteren van diverse maatschappelijke & gemeentelijke organisaties. De gemeente hecht grote waarde aan de beschikbaarheid van hoogwaardige voorzieningen die de sociale cohesie bevorderen en de levenskwaliteit van haar inwoners verhogen. Het maatschappelijk vastgoed omvat een scala aan gebouwen, zoals buurthuizen, sportaccommodaties, culturele centra en zorgcentra die dienen als ontmoetingsplekken en plaatsen voor educatieve, sportieve en culturele activiteiten. Door te investeren in duurzaam en multifunctioneel vastgoed, streeft de gemeente Amstelveen ernaar om

een inclusieve en dynamische leefomgeving te creëren waarin diverse gemeenschappen samenkomen en floreren. Het beheer en de ontwikkeling van maatschappelijk vastgoed zijn dan ook integraal onderdeel van het streven naar een bloeiende en betrokken gemeenschap in Amstelveen.

In 2023 heeft de gemeente een aanbesteding uitgeschreven voor duurzame adviseurs. Deze adviseurs gaan een aantal panden analyseren en maatregelen voorstellen voor een gasloze vastgoedportefeuille in 2030. Voor Noordammerweg 51-53 en het Orion complex is de analyse inmiddels begonnen. In 2023 is de aanbesteding voor de uitbreiding van het zwemwater uitgeschreven en zijn de partijen geselecteerd om dit te realiseren.

De primaire taak van Vastgoed is en blijft bouwen, onderhouden, renoveren en verhuren van gemeentelijke gebouwen om de maatschappelijke organisaties zo passend mogelijk te huisvesten.

De huisvesting van bijzondere doelgroepen is een belangrijke recente ontwikkeling. Deze bijzondere doelgroepen zijn onder andere Oekraïense ontheemden, minderjarige statushouders en Economisch ontheemden. De gemeente voert een actief beleid om meerdere locaties te huren en/of te ontwikkelen.

Wat is er gedaan?
- Duurzame adviseurs ingehuurd;
- Beleid opgesteld inzake huisvesting zorgpartijen;
- Meerdere projecten opgestart voor de huisvesting bijzondere doelgroepen.

3.4 Bedrijfsvoering

Inleiding

De medewerkers van de AA-organisatie zijn er om de inwoners en ondernemers in Amstelveen en Aalsmeer van een kwalitatief hoogwaardige gemeentelijke dienstverlening te voorzien en de ambities van het politieke bestuur in beide gemeenten tot uitvoering te brengen. Deze paragraaf gaat in op de belangrijkste ontwikkelingen en stand van zaken binnen de gemeentelijke bedrijfsvoering.

Kernwaarden

Sinds september 2018 opereert de AA-organisatie binnen het kader 'Samen, snel en bereikbaar'. Nu, vijf jaar later, is er reden om dat kader en de daarin opgenomen missie, visie, waarden en principes te actualiseren. In die 5 jaar is het nodige gebeurd, zowel in onze organisatie als in de wereld om ons heen:

- We hebben wereldwijd, maar zeker ook als organisatie, een enorme sprong gemaakt op digitaal vlak;
- De coronacrisis bracht ons, naast veel ellende, ook de nieuwe mogelijkheid van het hybride werken;
- De roep in de samenleving om te komen tot grotere openheid van overheidshandelen, vindt meer en meer gehoor;
- Landelijke drama-dossiers, zoals rond de Kinderopvangtoeslagen, onderstreepten de behoefte aan een overheid met oog en gevoel voor de menselijke maat.

Kijkend met de huidige bril naar ons verhaal uit 2018, constateerden management en directie dat een opfrissing daarvan op zijn plaats was. Kern van die verandering is dat wij de focus vooral leggen op onze houding en gedrag. Immers, mensen maken niet alleen de stad, maar maken ook het verschil in onze dienstverlening naar bestuur en inwoners.

Drie kernwaarden staan hierbij centraal:

Samen: werken voor een goed gezamenlijk resultaat
Samenwerking met de klant en collega's is vaak voorwaardelijk voor een goed resultaat en de best passende oplossing. Daarbij denken we ruim: onderzoek wie nodig is om vooruit te komen, het resultaat te bereiken of beter te maken, zowel binnen als buiten de organisatie.

Betrokken: de klant écht begrijpen en verder helpen
Betrokkenheid bij klanten én collega's. Werken met een open vizier en een onderzoekende houding, onbevooroordeeld en respectvol.

Oplossingsgericht: eigenaarschap tonen
We zorgen voor duidelijke opdrachten, met een heldere uitkomst. We stemmen af, nemen verantwoordelijkheid en kijken naar de best passende oplossing.

Door-organiseren en door-ontwikkelen

ICT ontwikkelingen
Begin 2023 is het vierjarige programma Digitale Transformatie afgesloten. Dit programma was gericht op de verdere digitale ontwikkeling van ICT-voorzieningen, processen en systemen maar ook op de ontwikkeling van de organisatie en de medewerkers met als doel de dienstverlening te verbeteren.
Het aantal gedigitaliseerde producten en diensten is in 2023 verder uitgebreid en er is een aantal grote projecten uitgevoerd, zoals:

- De uitrol van nieuwe M365 werkplekken. Iedere medewerker heeft een laptop en mobiele telefoon, volledig ingericht volgens het internationale M365 platform.
- De uitrol van de digitale samenwerkomgeving van M365, waar bestanden eenvoudig digitaal gedeeld kunnen worden. Het tijd- en plaatsonafhankelijk werken wordt hiermee volledig mogelijk.
- Het opzetten en uitrollen van trainingen en instructiesessies voor alle medewerkers, zodat iedereen optimaal gebruik kan maken van deze (nieuwe) digitale omgeving.

De digitale samenwerkomgeving levert ook een belangrijke bijdrage aan de uitvoering van de Wet Open Overheid (Woo): geen verschillende versies van 1 document meer, maar slechts 1 origineel document waar gemachtigden in kunnen werken.

Ook is gestart met het project Vervanging Zaaksysteem (vanwege stopzetten door leverancier Visma-Roxit). Het zaaksysteem bevat belangrijke bedrijfsprocessen, van zowel de gemeente Amstelveen als de gemeente Aalsmeer. Onder deze bedrijfsprocessen vallen de gehele digitale dienstverlening naar burgers en bedrijven, het archiefsysteem en de websites van Amstelveen, Aalsmeer, gemeentebelastingen Amstelland en Zorgvlied. De vervanging van het Zaaksysteem vraagt daarom om een groot meerjarig project, vooral omdat alle afdelingen van de organisatie werken met het Zaaksysteem. De AA-organisatie heeft een geschiedenis van 15 jaar met Zaaksysteem InProces (nieuwe naam is rx.Enterprise). Er heeft over de jaren heen een substantiële investering in mensen en middelen plaatsgevonden om het zaaksysteem geschikt te maken voor de organisatie.
Het beëindigen van het Zaaksysteem heeft vanwege bovengenoemde processen grote impact op de organisatie en vraagt om een brede, meerjarige en projectmatige aanpak. Dit vervangingsproject is gestart in 2023 en loopt nog ongeveer 2 jaar door.

Informatieveiligheid en privacy
De gemeente handelt continu product- en dienstaanvragen af. Iedereen moet erop kunnen vertrouwen dat hier veilig en conform de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG), mee wordt omgegaan. In 2023 hebben we 20 DPIA's en security checks uitgevoerd. De AVG controles op processen en informatiesystemen worden ook in 2024 verder doorgevoerd. Deze processen zijn zodanig ingericht dat de AVG-wetgeving ten aanzien van de werkprocessen goed geborgd is binnen de AA organisatie.
Vanwege complexiteit en de breedte van de Baseline Informatieveiligheid Overheid (BIO) wordt jaarlijks een risico-inventarisatie uitgevoerd, een actieplan Informatiebeveiliging en Privacy vastgesteld en wordt het informatiebeveiligingssbeleid getoetst. In 2023 heeft dit actieplan centraal gestaan om maatregelen te implementeren van de BIO. We hebben ons onder andere gefocust op bedrijfscontinuïteit en crisisplannen in het geval van een incident met een grote impact voor de dienstverlening, bewustwording en het trainen van medewerkers. Ook stond leveranciersmanagement en de eisen die we stellen aan leveranciers op gebied van informatiebeveiliging en privacy hoog op de agenda.
Om de kans op digitale aanvallen te verkleinen zijn ook technische maatregelen ingericht, zoals de inzet van antivirus software, M365 security software, een firewall en door inrichting van een Security Information & Event Management systeem (SIEM). Hiermee worden security meldingen geanalyseerd. Het veilig houden van het netwerk en de ICT-systemen vraagt, vanwege de grote afhankelijkheid van digitale informatie in combinatie met de vele dreigingen, structureel de aandacht van de organisatie.

Arbeidsmarkt en inhuur
De arbeidsmarkt was in 2022 historisch krap. In 2023 stond de boog iets minder gespannen, de krapte bleef, maar minder dan voorheen. Dit is ook merkbaar binnen de eigen organisatie en laat hiermee een optimistischer beeld zien voor de komende jaren. Desondanks blijven we de zeilen bijzetten om de juiste mensen aan te trekken en te behouden.

Een belangrijk component hierbij is het vinden van de goede balans tussen inzet van medewerkers in dienst en ingehuurde externe krachten.

De ambtelijke organisatie van Amstelveen voert in vergelijking met andere gemeenten relatief veel werkzaamheden in eigen beheer uit. Die keuze is vaak bewust, omdat de ambtelijke organisatie op die manier meer grip heeft op de uitvoering en de kwaliteit. Dat betreft ook werkzaamheden waarvoor moeilijk vast personeel is te vinden en veel inhuur nodig is om het werk gedaan te krijgen. Over inhuur is de gemeenteraad via een aparte raadsbrief en notitie geïnformeerd.

Het afgelopen jaar zijn er 169 nieuwe medewerkers bijgekomen en hebben 134 medewerkers de organisatie verlaten. Van de 169 nieuwe aanstellingen waren 32 mensen voorheen inhuurkracht.

1. Uit dienst wegens andere baan	83
2. Uit dienst wegens beëindigen (tijdelijke) arbeidsovereenkomst	29
3. Uit dienst wegens pensioen	16
4. Uit dienst wegens langdurige ziekte	3
5. Uit dienst overig	3
Totaal	*134*
6. In dienst tot 36 jaar	104
7. In dienst 36-50 jaar	36
8. In dienst >50 jaar	29
Totaal	*169*

Eigentijds en inclusief werkgeverschap
De AA-organisatie streeft er naar medewerkers een eigentijdse en inclusieve werkomgeving te bieden, waarin men zich kan ontwikkelen, iedereen zich thuis voelt én met plezier werkt.
Voor de ondersteuning van Leren en Ontwikkelen is een digitaal leerplatform ingericht. Medewerkers kunnen door het brede aanbod van trainingen, workshops en inspiratie-bijeenkomsten(klassikaal of E-learnings) hun kennis vergroten voor de huidige functie maar ook werken aan de eigen persoonlijke ontwikkeling. Leidinggevenden zijn het afgelopen jaar getraind in het voeren van ontwikkelingsgerichte gesprekken.
De organisatie heeft zich als doel gesteld om een meer diverse en inclusieve organisatie te zijn.
Het afgelopen jaar zijn 2 aanjagers Diversiteit en Inclusie aan de slag gegaan. Zij voorzien de organisatie van gevraagd en ongevraagd advies, en initiëren activiteiten die bijdragen aan een inclusieve organisatiecultuur. Medewerkers zijn in de gelegenheid gesteld om een training intercultureel communiceren te volgen. Voor leidinggevenden is een workshop samengesteld waarin is ingezet op het vergroten van bewustzijn op de eigen onbewuste vooroordelen.

Vitaliteit en verzuim
In 2022 en 2023 is een pilot gedaan met de inzet van 2 externe parttime casemanagers om het aandeel (langdurig) verzuim te verkleinen. De pilot was succesvol en het ziekteverzuim is inmiddels gedaald tot onder het brancheniveau. Om deze trend verder vast te houden is in 2023 een interne casemanager verzuim gestart.
Om het verzuimpercentage verder te laten dalen zijn, naast de inzet van de casemanager, medewerkers ook in de gelegenheid gesteld om op locatie een griepvaccinaties te halen, zijn er werktechniektrainingen voor de buitendienst gehouden en konden medewerkers workshops in het kader van de Vitaliteitsweek bijwonen.
Verder is het jaarlijkse preventief medisch onderzoek(PMO) aan een deel van de organisatie aangeboden. Op basis van de groepsresultaten wordt een plan van aanpak opgesteld waarin de focus wordt gelegd op het terugdringen van o.a. werkstress, fysieke klachten (t.g.v. beeldschermwerkzaamheden) en bewegen op de werkvloer.
Afgelopen jaar is de fietsregeling geoptimaliseerd ten behoeve van het stimuleren van (meer) duurzamer woon- werk verkeer. Door de aanpassing is het mogelijk om fiscaal aantrekkelijk (ten laste van de vrije ruimte) een duurdere fiets aan te schaffen, waardoor voor medewerkers ook de mogelijkheid ontstaat om bijvoorbeeld een elektrische fiets te kopen. Met als gewenst gevolg dat meer medewerkers geneigd zijn de fiets te pakken voor woon- werk verkeer in plaats van andere, minder duurzame, vervoersmiddelen.

Huisvesting
In 2023 is de publiekshal vernieuwd waarbij veel aandacht is besteed aan de ontvangst van onze inwoners en ondernemers. Er zijn toegangspoortjes geplaatst en er is een veiliger toegangspassensysteem uitgerold.
In 2024 komen nog twee deelaanpassingen waarmee aan een grootschalige verbouwing/modernisering van het Raadhuis een einde komt.

Ten behoeve van het parallel kunnen vergaderen tijdens raadsavonden is een aparte vergaderruimte gecreëerd(de Amstelveenzaal) en voorzien van nieuwe geluid- en video-installaties. Deze upgrade is ook doorgevoerd in de raadzaal, waar de audiovisuele apparatuur geheel vernieuwd is.

De renovatie van de parkeergarage is het afgelopen jaar voltooid. De dekvloer is geheel vernieuwd en de indeling/inrichting is verbeterd waardoor er meer ruimte en (oplaad)faciliteiten zijn voor (elektrische fietsen).
In het kader van groot onderhoud is de buitengevel volledig vernieuwd, waarbij de oude houten geveldelen zijn vervangen door een duurzamere en brandveiliger gevel van bamboe-hout.
Doorontwikkeling informatievoorziening
Door digitalisering genereren we steeds meer data die inzicht biedt in onze dienstverlening en bedrijfsvoering. Een goede ontsluiting van betrouwbare financiële data is ook van groot belang.
In 2023 is verder ingezet op het door-ontwikkelen van dashboards. Zo is het dashboard Salaris en Inhuur opgezet en uitgewerkt en kan in het komende jaar verder worden toegepast.
Eind 2023 is de vermelding van routecodes of verplichtingennummers verplicht gesteld voor leveranciers. Informatie is hierdoor betrouwbaarder geworden en afdelingen kunnen beter inschatten welke budgettaire ruimte er aan het einde van het jaar is. Ook de doorlooptijd is hiermee verkleint.

Opgavegericht samenwerken

De opvang van de ontheemden uit Oekraïne, asielzoekers en statushouders legt een groot beslag op de ambtelijke organisatie. Aan deze opgave werken medewerkers vanuit de afdelingen Werk & Inkomen, Sociale Samenhang, Jeugd & Onderwijs, Stedelijke Ontwikkeling, Projecten & Advies, Veiligheid & Handhaving, Publiekszaken, Services, Financiën en vanuit de directie met elkaar samen.
In 2023 is binnen de AA-organisatie € 1,4 mln. besteed aan menskracht voor de opvang van ontheemden uit Oekraïne. Deze kosten zijn gefinancierd vanuit de rijksbijdrage, die Amstelveen voor de opvang van de ontheemden uit Oekraïne ontvangt. Daarbovenop komt de bijdrage die van de organisatie gevraagd wordt voor de realisatie van opvanglocaties voor asielzoekers en huisvesting en inburgering van statushouders. Ook daarvoor zijn extra rijksmiddelen beschikbaar gesteld. De verwachting is dat de gevraagde inzet van de gemeente voor de opvang van vluchtelingen ook in 2024 hoog blijft.

Een uitgebreide toelichting op de huisvesting van statushouders en een toelichting op de opvang van ontheemden uit Oekraïne in Amstelveen is opgenomen in de paragraaf weerstandsvermogen.

Ontwikkelingen samenwerking AA

In de vernieuwde samenwerking met Aalsmeer zijn er afspraken gemaakt over de governance, de aard, inhoud en omvang van de samenwerking en over de financiering. Een aantal taken en bevoegdheden is overgedragen aan de kernorganisatie van Aalsmeer. Daarnaast zijn er heldere afspraken over de diensten die de AA organisatie blijft leveren aan Aalsmeer.

De basisdienstverlening is vastgelegd voor de periode 2022-2026. De inhoudelijke opdracht wordt jaarlijks vastgelegd in de programmabegroting van Aalsmeer en het uitvoeringsplan.

Bij nieuwe (wettelijke)taken worden afspraken gemaakt en toegevoegd aan de basisdienstverlening. Het bestuur van Aalsmeer geeft aan als zij nieuwe projecten of bestuurlijke prioriteiten heeft en maakt daar afspraken over met de directie van de AA-organisatie.

Als gevolg van de gewijzigde Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) moet de Centrumregeling ambtelijke samenwerking Aalsmeer en Amstelveen aangepast worden. Met die aanpassing is gestart in 2023 en deze zal vóór 1 juli 2024 aan de gemeenteraad ter vaststelling worden aangeboden.

Rechtmatigheidsverantwoording

Verantwoordelijkheid college
In de rechtmatigheidsverantwoording geeft het college aan in welke mate de totstandkoming van de financiële beheershandelingen, en de vastlegging daarvan in de jaarrekening, overeenstemmen met de relevante wet- en regelgeving. Die relevante wetgeving is vastgelegd in het normenkader, vastgesteld in de raadsvergadering van 29 november 2023. Van rechtmatigheidsfouten wordt gesproken wanneer de in het normenkader beschreven wet- en regelgeving niet (volledig) is nageleefd.

In de financiële verordening 2023 (art. 9) is vastgelegd dat:
- de hoogte van de verantwoordingsgrens één procent van de totale lasten bedraagt;
- afwijkingen groter dan € 100.000 worden toegelicht in de paragraaf bedrijfsvoering.

Bij een omvang van € 376 miljoen bedraagt de verantwoordingsgrens van één procent € 3,76 miljoen. Komt het bedrag aan afwijkingen boven de € 3,76 miljoen uit, dan dient het college de afwijkingen op te nemen in de rechtmatigheidsverantwoording.

Bevindingen rechtmatigheidscontrole
Op basis van de uitgevoerde controles is een bedrag van € 9,9 miljoen aangemerkt als niet-rechtmatig. Het betreft de volgende onderdelen:
1. Overschrijding van begrotingsposten (€ 6,7 miljoen)
2. Niet Europees aanbesteden van opdrachten (€ 3,2 miljoen)

Hieronder worden twee niet-rechtmatige onderwerpen toegelicht.

<u>Ad. 1 Overschrijding van begrotingsposten</u>
Beschrijving van de fouten:
Uitgaven en inkomsten moeten passen binnen de grenzen van de door de raad geautoriseerde begroting op het niveau van de te onderscheiden programma's. Artikel 5 lid 1 van de Financiële verordening 2023 geeft aan: *"De raad autoriseert met het vaststellen van de begroting de baten en de lasten per programma."*. Bedragen die hoger zijn dan de geautoriseerde begrotingsposten leiden tot onrechtmatigheid. Deze lasten zijn namelijk buiten het budgetrecht van de raad tot stand gekomen.

Met de komst van de rechtmatigheidsverantwoording in 2023 heeft de Commissie BBV de regels voor begrotingsrechtmatigheid aangescherpt. Uitgangspunt is nu dat iedere begrotingsoverschrijding in beginsel onrechtmatig is. Dat is ook zo opgenomen in artikel 11 lid 3 van de financiële verordening 2023. Artikel 5 lid 9 bepaalt echter dat in een aantal gevallen de begrotingsoverschrijdingen op voorhand wel als acceptabel worden aangemerkt.

Uit het overzicht in hoofdstuk 4.3 van de programmarekening blijkt dat er sprake is van overschrijdingen van in totaal € 5,9 miljoen op de volgende programma's:
- Programma 3 "Economie en duurzaamheid": € 69.000 voor met name Corona-toegangsbewijzen
- Programma 6 "Bestuur, Bevolking en veiligheid": € 2,2 miljoen door met name dotatie aan de voorziening 'Algemene pensioen- en uitkeringswet politieke ambtsdragers (Appa)'
- Programma 8 "Algemene Dekkingsmiddelen": € 3,7 miljoen door met name uitkeren energietoelage

Naast de overschrijding op bovenstaande programma's, is er sprake van een hogere onttrekking dan begroot aan de "egalisatiereserve samenwerking AA".

Oorzaak:
Een nadere toelichting op de overschrijdingen op de programma's is terug te vinden op de betreffende programma's 3, 6 en 8. In hoofdstuk 2.7 "Overhead" in deze programmarekening is een toelichting opgenomen op de hogere onttrekking aan de egalisatiereserve samenwerking AA.

Verbeterpunten om fouten in de toekomst te voorkomen:
De overschrijding van € 3,7 miljoen voor de energietoelage valt onder de categorie "acceptabel" zoals verwoord in de artikel 5 lid 9 van de financiële verordening 2023. Het betreft een "budgetoverschrijding die geheel of grotendeels gecompenseerd wordt door direct gerelateerde opbrengsten".

Het treffen van de voorziening "APPA" is voorgeschreven op grond van de boekhoudkundige voorschriften genoemd in het BBV ("Voorzieningen worden gevormd wegens op de balansdatum bestaande risico's ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten"). De overschrijding van € 2,2 miljoen valt onder de categorie "acceptabel" zoals verwoord in artikel 5 lid 9 van de financiële verordening 2023.

<u>Ad 2. Niet Europees aanbesteden van opdrachten</u>
Beschrijving van de fouten:
Op een gezamenlijke inkoopwaarde van zo'n € 175 miljoen is een bedrag van € 3,2 miljoen aangemerkt als niet rechtmatig. Het betreft inkopen waarbij de opdrachtwaarde de Europese drempel overschrijden. De drempel bedraagt € 215.000 voor leveringen en diensten en € 5,4 miljoen voor werken. In 2023 is bij 24 van de 3.500 leveranciers niet conform de Europese richtlijnen ingekocht.

Een deel van de onrechtmatigheid komt voort uit onrechtmatige inkopen die doorlopen uit voorgaande jaren. Het gaat hierbij om een bedrag van € 0,6 miljoen (8 leveranciers). Daarnaast is in 2023 een bedrag van € 2,6 miljoen aan nieuwe onrechtmatigheid ontstaan (16 leveranciers).
Van het onrechtmatige bedrag van € 3,2 miljoen bestaat € 2,1 miljoen uit inhuur van personeel.

Oorzaak:
Rechtmatig inkopen is het uitgangspunt binnen het gemeentelijk handelen. Een aantal relevante maatregelen is getroffen om die rechtmatigheid te waarborgen, waaronder:
- Inkopen met een waarde groter dan € 25.000 moeten door inkopende afdelingen vooraf worden gemeld bij team Inkoop;
- Team Inkoop toetst de voorgestelde inkoopprocedure (onderhands, Europees etc.);
- Voorgenomen afwijkingen van regelgeving worden voorgelegd aan directie en wethouder Inkoop;
- Tussentijds en per jaareinde vindt een controle plaats op de juiste naleving van procedures en regelgeving.

Hoewel uitgangspunten, procedures en regelgeving dus helder (lijken te) zijn, is het dus in het afgelopen jaar in zestien gevallen niet conform die procedures en regelgeving verlopen. Enerzijds doordat de regels toch niet altijd zo zwart-wit blijken te zijn. Bijvoorbeeld in gevallen waarin gedurende het jaar is gemeend dat verschillende diensten van dezelfde leverancier voldoende onderscheidend zijn - waardoor de inkoopwaarde niet bij elkaar hoeft te worden opgeteld – (zogeheten heterogene inkoop) blijkt aan het eind van het jaar het onderscheidend karakter beperkter te zijn dan vooraf ingeschat waardoor de inkoopwaarden wel bij elkaar opgeteld dienden te worden (homogene inkoop). Terugkijkend kan worden geconstateerd dat het onderscheid tussen heterogeen of homogeen eenvoudiger te beoordelen is ná afloop van het jaar (wanneer alle gevallen met elkaar kunnen worden vergeleken), dan vooraf of gedurende het jaar.

Anderzijds was de druk om diensten aan inwoners te leveren soms dermate hoog dat er gekozen is om ingehuurd personeel in te zetten dat niet op de juiste wijze is ingekocht (bijv. op de terreinen: herstel toeslagenaffaire, Wmo en burgerzaken). Dit om de continuïteit in de dienstverlening te kunnen blijven garanderen. In een aantal gevallen is echter niet of te laat onderkend dat een afwijkingsbesluit diende te worden genomen.

Verbeterpunten om fouten in de toekomst te voorkomen:
Een aantal onrechtmatigheden loopt nog door van 2023 naar 2024. Een concreet bedrag is nu lastig te benoemen, maar verwacht wordt dat het gaat om een bedrag van zo'n € 1,5 á € 2 miljoen.

Daarentegen zijn inmiddels zeven onrechtmatigheden per 1 januari 2024 beëindigd, doordat in 2023 de juiste aanbestedingsprocedure is doorlopen. Een aantal aanbestedingstrajecten van inkopen die in 2023 niet rechtmatig waren, wordt in de loop van 2024 opgestart.

Aanvullend op de hiervoor beschreven beheersmaatregelen treffen we de volgende maatregelen:
1. De doorwerking van de onrechtmatigheid van 2023 wordt voorgelegd aan de directie en de wethouder. Alleen die onrechtmatigheden worden geaccepteerd als de continuïteit van de dienstverlening ernstig in gevaar komt, de inwoner er negatieve consequenties door ervaart of het mogelijk grote negatieve politiek bestuurlijke consequenties kan veroorzaken;
2. De huidige inkopen waarbij de Europese procedure niet is gevolgd, maar waarvan de waarde op enig moment wel het drempelbedrag voor Europees aanbesteden kan overschrijden, worden alle beoordeeld en indien noodzakelijk beëindigd, dan wel voorgelegd aan de directie en de wethouder;
3. De poortwachtersfunctie van het verlengen van de huurcontracten is aangescherpt;
4. De afspraken over het - in zeer specifieke gevallen - kunnen afwijken van het uitgangspunt van rechtmatig inkopen, zijn opnieuw onder ieders aandacht gebracht.

3.5 Verbonden Partijen

Bij het opmaken van de jaarstukken zijn de resultaten van verbonden partijen over het verslagjaar veelal nog niet bekend. De meest recente financiële gegevens komen uit de jaarrekening 2022 van de verbonden partij. In de paragraaf verbonden partijen van de jaarstukken worden hierdoor dezelfde overzichten gepresenteerd als in de meest recente behandelde begroting.

Door te verwijzen naar de begroting 2024 ontstaat geen informatieverlies, maar wordt wel een forse reductie van het aantal pagina's in de hardcopy van de jaarstukken gerealiseerd. De overzichten per verbonden partij zijn in te zien via de volgende link:
Verbonden partijen | Begroting 2024 (begroting-2024.nl)

In de webpresentatie van de jaarstukken 2023 worden de overzichten wel getoond.

Inleiding

De gemeente Amstelveen heeft tot doel om het publieke belang te behartigen. De gemeente dient zelf gemotiveerd te bepalen welke activiteiten tot de publieke taak behoren. Een gemeente kan grotendeels zelf bepalen hoe taken worden uitgevoerd. De gemeente kan er voor kiezen om de uitvoering zelf ter hand te nemen. Maar er kan ook een voorkeur bestaan om taken uit te laten voeren via een gemeenschappelijke regeling met andere gemeenten. Vaak zijn er ook andere oplossingen mogelijk, zoals het verstrekken van een subsidie aan een private stichting.

Verbonden partijen voeren beleid uit dat de gemeente in principe ook zelf zou kunnen doen. De gemeente houdt ook de uiteindelijke verantwoordelijkheid voor het realiseren van de beoogde doelstellingen van de programma's. Kernvragen in deze paragraaf zijn of de doelstellingen van de verbonden partijen nog steeds corresponderen met die van de gemeente en of de doelstellingen van de gemeente via de verbonden partijen gerealiseerd worden. Verder is van belang dat de kosten en risico's die met verbonden partijen gemoeid zijn binnen de perken blijven.

De gemeente Amstelveen zal steeds moeten afwegen met welke aanpak de taken het beste kunnen worden uitgevoerd op een zo voordelig mogelijke manier. Hiervoor is het van belang dat de gemeente voldoende inhoudelijk en financieel zicht heeft op de uit te voeren taken. Deze paragraaf heeft tot doel inzicht te geven in de verbonden partijen van de gemeente Amstelveen.

Wat is een verbonden partij?

De definitie van verbonden partijen die gebruikt wordt is dat de gemeente zowel een bestuurlijk als een financieel belang heeft bij die partijen.

- Bestuurlijk belang: het hebben van stemrecht of het hebben van een zetel in het bestuur.
- Financieel belang: gemeente heeft middelen ter beschikking gesteld die niet verhaalbaar zijn in het geval van faillissement van de verbonden partij of financiële problemen bij de verbonden partij kunnen op de gemeente verhaald worden.

Het gaat om deelnemingen in vennootschappen, gemeenschappelijke regelingen, stichtingen en verenigingen.

Ontwikkelingen inclusief eventuele risico's voor vermogenspositie

Stedin
Het kabinet heeft € 500 miljoen in het regionale netwerkbedrijf Stedin geïnvesteerd. Deze kapitaalstorting was op verzoek van Stedin om voldoende te kunnen blijven investeren in het elektriciteitsnet. Door de storting van eigen vermogen wordt de Nederlandse staat voor 11,9% aandeelhouder in het bedrijf. Het aandeelhouderschap van het bedrijf is daarnaast in handen van 44 gemeentes in het verzorgingsgebied waar Stedin is aangesteld als regionaal netbeheerder. Het publieke aandeelhouderschap is een van de pijlers om de publieke belangen van een efficiënt en goed opererend netwerkbedrijf te borgen.

Overzicht verbonden partijen

Verbonden partij (bedrag x € 1.000)	P (*)	Budget 2023	Bijdrage 2023	Resultaat 2022	Eigen Vermogen 1jan22	Eigen Vermogen 1jan23	Vreemd Vermogen 1jan22	Vreemd Vermogen 1jan23	Vertegen-woordiging (**)
A. Gemeenschappelijke regelingen:									
1. Vervoerregio Amsterdam	6	n.v.t.	n.v.t.	0	222	0	333	400	DB en AB
2. Amstelland-Meerlanden overleg	6	134	127	6	60	66	0	0	DB en AB
3. Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland (VrAA)	6	5.540	5.538	1.737	24.227	24.140	62.919	82.036	DB en AB
4. Openbare GezondheidsZorg (OGZ) Amstelland	1	3.787	3.788	49	1.031	1.121	159	155	DB en AB
5. GGD Amsterdam-Amstelland	1	389	389	2.065	7.500	9.368	0	0	DB en AB
6. Groengebied Amstelland	4	460	479	276	1.721	1.997	3.231	3.123	DB en AB
7. Amstelland en Meerlanden Werkorganisatie	1	2.437	2.393	713	2.934	3.517	1.976	1.701	DB en AB
8. Ombudsman Metropool Amsterdam	6	30	30	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	
9. Gemeentebelastingen Amstelland	8	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	DB en AB
10. ·Centrumregeling ambtelijke samenwerking Aalsmeer en Amstelveen	8	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	DB en AB
11. Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied	4+5+6	764	-45	-909	4.010	2.634	18.535	28.100	DB en AB
B. Overige verbonden partijen:									
1. Stedin Groep	8	0	0	44.000	3.270.000	3.342.000	5.178.000	4.912.000	
2. BNG Bank	8	0	0	300.000	5.062.000	4.615.000	143.995.000	107.459.000	
3. Amstelveen Sport B.V.	2+8	54	54	197	293	491	7.743	5.451	
4. InWest Regio B.V.	3	0	0	-1.594	n.v.t.	18.272	n.v.t.	6.015	

(*) P = Programma en (**) DB= Dagelijks Bestuur en AB= Algemeen Bestuur

3.6 Grondbeleid

Inleiding

Artikel 16 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) bepaalt dat de paragraaf grondbeleid in elk geval moet bevatten:

- Visie op het grondbeleid in relatie tot de doelstellingen van de programma's;
- Aanduiding van de wijze waarop het grondbeleid wordt gevoerd;
- Actuele prognose van de te verwachten resultaten van de totale grondexploitaties;
- Een onderbouwing van de geraamde winstneming;
- Beleidsuitgangspunten omtrent de reserves van grondzaken in relatie tot de risico's van grondzaken.

Visie

Het grondbeleid geeft een koers voor de grondpolitiek. Grondbeleid is geen doel op zich. Het is een middel om Amstelveen te ondersteunen bij de ruimtelijke opgaven en de ambities die daarbij horen op het gebied van onder andere wonen, economie en gezondheid. Het grondbeleid helpt de gemeente om de leefbaarheid in de stad te behouden en te verbeteren. Het ruimtelijke domein is voortdurend in beweging. De (markt)omstandigheden veranderen en de vraag naar (betaalbare) woningen blijft onverminderd groot. De gemeente zet in op een beheersbare groei, die de gemeentelijke ambities op het gebied van wonen, economie, duurzaamheid en gezondheid verwezenlijkt.

De hoofdlijn van de gemeentelijke ruimtelijke ambities is opgenomen in de structuurvisie Amstelveen 2025+. Daarnaast heeft de gemeente een Woonagenda, de economische agenda, de detailhandelsnota en het Amstelveens verkeers- en vervoersplan vastgesteld.

Amstelveen heeft geen uitgesproken voorkeur in grondpolitiek. In de beheersbare groei van Amstelveen past een situationele koers.

Aanduiding van de wijze waarop het grondbeleid wordt gevoerd

Amstelveen past een situationeel grondbeleid zoals door de raad vastgelegd in de Nota Grondbeleid 2021. Dit betekent dat de gemeente maatwerk toepast door per afzonderlijke situatie een afweging te maken welke gemeentelijke rol en inzet van instrumenten het beste past.

De koers van het grondbeleid is dat als de betreffende ruimtelijke ontwikkeling in belangrijke mate bijdraagt aan de realisatie van gemeentelijke ambities, Amstelveen een actief of proactief facilitair grondbeleid voert. Als de ruimtelijke ontwikkeling in beperkte mate bijdraagt aan gemeentelijke ambities dan past de gemeente passief facilitair grondbeleid toe. Als de ruimtelijke ontwikkeling de belangen van de gemeente schaadt, het kostenverhaal niet is verzekerd en/of economisch niet uitvoerbaar is, dan werkt de gemeente niet mee aan de ontwikkeling.

De gemeente Amstelveen beschikt over een beperkte voorraad ontwikkelgronden. Gezien de (financiële) risico's die verbonden zijn aan grote voorinvesteringen bij actief grondbeleid is de gemeente terughoudend met het strategisch aankopen van gronden. De gemeente Amstelveen is hierdoor meer aangewezen op het voeren van facilitair grondbeleid en geeft proactief ruimte aan private partijen om hun gronden zelf te ontwikkelen.

Belangrijkste ontwikkelingen
In 2023 zijn veel belangrijke mijlpalen behaald. Zo heeft de gemeenteraad de bestemmingsplannen voor De Scheg-West, de Haagbeuklaan 1-3 en de Jasmijnlaan/Alsemlaan (samen een groot programma met 967 woningen) vastgesteld en heeft het college het ontwerpbestemmingsplannen voor De Scheg-Midden (438 woningen) en het Alleman Kwartier G1+G2 (33 woningen) ter inzage gelegd. Ook zijn de vergunningen voor de bouw van de Groen van Prinstererlaan 114 en de Kegel verleend (303 en 35 appartementen). Een andere belangrijke mijlpaal is de uitspraak van de Raad van State in december 2023 waardoor het exploitatieplan Bedrijventerrein Amstelveen-Zuid (BTAZ) onherroepelijk is geworden. Hierdoor is een belangrijke randvoorwaarde gecreëerd die nodig is in de

transformatie van Nieuw Legmeer. Bedrijven in Legmeer die op termijn willen herontwikkelen hebben nu een uitwijkmogelijkheid naar BTAZ. De komende jaren gaan veel grote woningbouwprojecten, met een hoog aandeel in het betaalbare segment, richting uitvoering.

Instrumentarium voor facilitair grondbeleid

Bij faciliterend grondbeleid wordt de grondexploitatie bij een ruimtelijke ontwikkeling overgelaten aan een private partij. De gemeente verhaalt hierbij haar kosten van werken en werkzaamheden op private partijen. Dit is voor de gemeente wettelijk verplicht ('kostenverhaal').

Voor facilitaire projecten worden de ambtelijke kosten en gemeentelijke werken verhaald op de initiatiefnemer. Dit gebeurt in de verschillende fases. De kosten voor de initiatieffase worden verrekend middels de zogenaamde initiatievenleges. De leges worden te allen tijde in rekening gebracht na besluitvorming over de wenselijkheidsscan.
Nadat een initiatief als wenselijk wordt beoordeeld en er is voldoende capaciteit om een nieuw project op te starten en een projectorganisatie in te richten wordt als eerste stap in het kostenverhaal een PSU brief opgesteld (projectstartup brief). Met de PSU brief worden de kosten voor het opstarten van het project (inclusief projectopdracht en risicoanalyse) en de voorovereenkomst en het eerste haalbaarheidsonderzoek gedekt. De volgende stap in het kosten verhaal is het opstellen van de voorovereenkomst waarin afspraken worden vastgelegd en een deel van de plankosten tot en met de Projectnota in rekening worden gebracht. Andere afspraken en civieltechnische kosten worden verhaald met het sluiten van een overeenkomst tot kostenverhaal. Het berekenen van de plankosten gebeurt middels het plankostenmodel Amstelveen/Aalsmeer. Dit model wordt jaarlijks geactualiseerd.

Het kostenverhaal moet geregeld zijn voordat het ruimtelijk besluit is genomen/de omgevingsvergunning is verleend. Als er geen mogelijkheid bestaat om (tijdig) de kosten via een overeenkomst te verhalen, dan dient de gemeente een exploitatieplan vast te stellen (op basis van de Wro).

De gemeente Amstelveen kent per 31-12-2023 19 faciliterende grondexploitaties. Er zijn 5 faciliterende grondexploitaties afgesloten omdat hier de werkzaamheden (vrijwel) zijn afgerond. Eventueel ontstane tekorten of overschotten worden zoveel mogelijk in het jaar waarin ze zich voordoen verantwoord.

Instrumentarium voor actief grondbeleid

Bij actief grondbeleid ontwikkelt de gemeente zelf haar gronden om te komen tot de uitgifte van bouwkavels. De kosten worden hierbij zo veel mogelijk gedekt uit de grondopbrengsten. De gemeenteraad stelt hiervoor een (actieve) grondexploitatie vast, welke het ruimtelijk, programmatisch en financieel kader vormt voor de verdere voorbereiding en uitvoering van het ruimtelijk plan. De grondprijzen komen bij voorkeur tot stand via een tender en op basis van een externe taxatie. (maatschappelijke) Grondprijzen die niet via een tender/taxatie totstand komen worden vastgelegd in de gemeentelijke grondprijzentabel.

De gemeente Amstelveen kent per 31-12-2023 14 actieve grondexploitaties.

Actieve grondexploitatie in voorbereiding
Indien de verwachting is dat voorbereidingskosten worden gemaakt, wordt een (actieve grondexploitatie in voorbereiding (AGIV) opgesteld. Na vaststelling van de grondexploitatie worden de voorbereidingskosten overgeheveld naar de grondexploitatie. Er zijn per 31-12-2023 3 actieve grexen in voorbereiding.

Actuele prognose van de te verwachten resultaten van de totale grondexploitatie

De gemeentelijke grondexploitatiebegrotingen zijn geactualiseerd naar 1-1-2024. Daarbij is onder andere gekeken naar de voortgang op het project, de noodzaak tot actualisatie van ramingen van kosten en opbrengsten, wordt een nieuwe berekening van ambtelijke plankosten opgesteld ('o.b.v. plankostenmodel Amstelveen') en worden nieuwe inzichten verwerkt, zoals taxaties, grondprijzen, gesloten overeenkomsten. Daarnaast wordt ook de risicoanalyse geactualiseerd. Indien van toepassing is, wordt winst voor het boekjaar 2023 genomen.

Bij de actualisatie zijn de volgende parameters gehanteerd die via college-advies zijn vastgesteld:
- Rente 1,80%;
- Indexatie civiele kosten: 2,5% in 2024, 2,5% in 2025 en 2,0% daarna;
- Indexatie plankosten: 3% in 2024, 3% in 2025 en 2,5% daarna;
- Indexatie overige kosten: 2,5% in 2024, 2,5 % in 2024 en 2,0% daarna;
- Toename verkoopprijzen grond woningbouw: 1,0% in 2024 en 1,8% daarna;
- Toename verkoopprijzen grond bedrijventerrein en overig: 1,0%.

De actualisatie leidt in het algemeen tot een nieuwe fasering, nieuwe grondexploitatiebegroting en daarmee aangepast projectresultaat. In het eerste halfjaar 2023 wordt de gemeentraad via een separaat raadsvoorstel een actualisatie van de grondexploitaties voorgelegd.

Actieve grondexploitatie (BIE)
Er is 1 grondexploitatie door de gemeenteraad vastgesteld in 2023 (Kalkbranderij) en er zijn geen grondexploitaties afgesloten. Per 1-1-2024 zijn 14 actieve grondexploitaties operationeel, met een totaal verwacht eindresultaat van € 28,9 miljoen voordelig (inclusief gerealiseerde resultaat- en winstneming). De portefeuille bestaat uit financieel nadelige en voordelig projecten:

- Er zijn 3 grondexploitaties met een nadelig resultaat van in totaal € 0,72 miljoen op eindwaarde. Per 1-1-2023 was de verliesvoorziening € 0,62 miljoen. De voorziening is opgehoogd met € 106.000.

- Er zijn 11 grondexploitaties met een verwacht voordelig resultaat van in totaal € 29,5 miljoen op eindwaarde. Hierop wordt in de loop der jaren winst genomen.

Faciliterende grondexploitatie
Eventueel ontstane tekorten of overschotten bij faciliterende grondexploitaties worden in het jaar waarin ze zich voordoen verantwoord of als deze nog niet zeker zijn wordt er een voorziening gevormd.

Per 1-1-2024 zijn er 19 faciliterende grondexploitaties operationeel met een totaal projectresultaat op eindwaarde van ca. 8,5 miljoen voordelig (inclusief gerealiseerde resultaat- en winstneming, exclusief Legmeer).

Voor enkele facilitaire projecten worden tekorten verwacht in de komende jaren. Voor deze tekorten is een voorziening gevormd. De totale stand van deze voorziening bedroeg per 1 januari 2023 € 0,6 miljoen (exclusief Legmeer). Deze bedraagt per 1 januari 2024 € 3,1 miljoen. De belangrijkste verklaring voor dit nadelige verschil van € 2,4 miljoen betreft de ontwikkelingen het project De Scheg. Hierbij zijn de effecten van bestemmingsplannen en exploitatieplannen deelgebied West en Oost verwerkt in de grondexploitatie (zowel BIE als Faciliterend). Voor de Scheg Midden is het ontwerp bestemmingsplan op 20 december 2023 ter inzage gelegd. De (naar verwachting positieve) effecten op het faciliterende grondexploitatie en verliesvoorziening worden verwerkt via de jaarlijkse actualisatie van de grondexploitaties.

Het afsluiten van voltooide grondexploitaties

In 2023 zijn geen actieve grondexploitaties afgesloten. Er zijn 5 faciliterende grondexploitaties afgesloten: Bankrashof 3, Oostelijke Poeloever 2, Amsterdamseweg 497a Bells Club, Bovenkerkerweg 86b en Startbaan 16. De totale resultaatneming bedroeg in totaal € 18.000 voordelig.

Een onderbouwing van de geraamde winstneming

De uitgangspunten voor de financiële resultaatneming bij grondexploitatie verlopen volgens de zogenaamde POC-methode, zoals vastgelegd in de notitie Grondbeleid in begroting en jaarstukken van de commissie BBV. Door toepassing van deze methode worden winsten genomen, naar rato van de voortgang van het project. Hierbij wordt rekening gehouden met de invloed van projectspecifieke risico's.

In onderstaande tabel is de boekwaardeontwikkeling van de grondexploitaties met hun resultaatneming in 2023 opgenomen. In het eerste halfjaar 2024 wordt u via een separaat raadsvoorstel een actualisatie van de grondexploitaties voorgelegd.

SAMENVATTING GRONDEXPLOITATIES

bedragen x € 1.000	Totaal	Bouwgronden in exploitatie	Bouwgrond-exploitatie in voorbereiding
Opbouw onderhandenwerk portefeuille eind 2023			
gerealiseerde opbrengsten t/m 2023	89.997	89.871	126
af: geïnvesteerd vermogen t/m 2023	61.061	58.845	2.216
af: genomen resultaat t.l.v. projecten t/m 2023	31.828	32.742	-914
boekwaarde portefeuille 31-12-2023	-2.892	-1.716	-1.176
Ontwikkeling onderhandenwerk portefeuille in 2023			
onderhandenwerk portefeuille op 1/1 2023	-2.910	-1.888	-1.022
bij: opbrengsten 2023	4.478	4.478	0
af: kosten 2023	2.266	1.976	290
af: resultaatneming 2023 t.l.v. projectsaldo	2.193	2.330	-136
boekwaarde portefeuille 31-12- 2023	-2.892	-1.716	-1.176
Specificatie resultaatneming in 2023			
verrekend met eigen vermogen in 2023	2.193	2.330	-136
kosten gesneefde projecten in 2023	0	0	0
kosten ten laste van gevormde voorzieningen in 2023	0	0	0
totaal resultaatneming in 2023	2.193	2.330	-136

Prognose

PROGNOSE RESULTATEN GRONDEXPLOITATIES

bedragen x € 1.000	Bouwgronden in exploitatie
verwacht resultaat van in uitvoering genomen projecten	61.595
reeds genomen winst op deze projecten	32.742
nog te nemen resultaat 2024 e.v.	28.852
nog te genereren opbrengst 2024 e.v.	132.320
af: nog te maken kosten 2024 e.v.	101.752
af: reeds geïnvesteerd (boekwaarde)	1.716
saldo nog te nemen resultaat 2024 e.v.	28.852

Beleidsuitgangspunten omtrent de reserves

Amstelveen kent geen aparte algemene reserve voor het grondbedrijf. Grondexploitaties maken integraal onderdeel uit van de gemeentelijke bedrijfsvoering. Er is dus sprake van één gemeentebrede algemene reserve (Nota risicobeleid, reservebeleid en activabeleid Amstelveen 2021).

Indien een verlies wordt voorzien, wordt hiervoor direct een verliesvoorziening moet worden gevormd. Voor deze eventuele toekomstige verliezen worden voorzieningen aangehouden conform gestelde BBV richtlijnen. De stand van de voorzieningen per 1-1-2024 in vergelijking tot 1-1-2023 is eerder in deze paragraaf weergegeven onder “actuele prognose van de te verwachten resultaten van de totale grondexploitatie”.

3.7 Financiering

Inleiding

De wet Fido stelt regels voor het beheersen van financiële risico's, zowel op aangetrokken als op uitgezette middelen en voor het treasurybeheer.

Net als het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) verplicht de wet Fido gemeenten om een financieringsparagraaf op te nemen in de begroting en de jaarrekening. Deze paragraaf heeft met name betrekking op de treasuryfunctie. Treasury is het vakgebied dat zich bezighoudt met de financiering en liquiditeit van een organisatie en de daaruit voortvloeiende financiële risico's.

Financiering

De rente-exploitatie geeft het verschil weer tussen de rentekosten en renteopbrengsten. Deze grootheden komen voort uit ontwikkelingen binnen de balans. De inkomsten van de rente-exploitatie zijn de in rekening gebrachte rentekosten op de geïnvesteerde middelen en uitgezette geldleningen. De uitgaven op de rente-exploitatie hebben betrekking op de te betalen rentekosten op reserves, voorzieningen en opgenomen geldleningen.

	Rentepercentage	
	Begroting	Rekening
Investeringen en rentedragende voorzieningen	2,0	2,0
Liquiditeiten saldo grondexploitaties	1,72	1,72
Kortlopend uit te zetten middelen	0	werkelijk
Kortlopend aan te trekken middelen	0	werkelijk

De berekening van het rentepercentage voor grondexploitaties is gebaseerd op specifieke richtlijnen vanuit BBV.

De rente op investeringen en rentedragende voorzieningen wordt vanaf 2024 1,25%. Via een beslispunt bij deze jaarstukken wordt voorgesteld dit vast te stellen op 1,75%.

Renteschema voor bepalen omslagrente

In de notitie rente van de commissie BBV staat aangegeven dat door opnemen van het renteschema in de paragraaf financiering inzicht wordt gegeven aan de volgende drie punten:
1. de rentelasten;
2. het renteresultaat;
3. de wijze waarop rente wordt toegerekend aan investeringen, grondexploitaties en projecten.

Het voorgeschreven rentemodel houdt rekening met 4 grootheden:
A. Werkelijk ontvangen en betaalde rente over korte en lange financiering (leningen, schatkistbankieren);
B. Rente die aan grondexploitaties moet worden doorberekend op basis van het gewogen gemiddelde rentepercentage van de bestaande leningenportefeuille, naar verhouding vreemd vermogen / totaal vermogen van de balans per 1 januari;
C. Interne rente over eigen vermogen en voorzieningen;
D. Boekwaarde vaste activa per 1 januari;
De som van A t/m C wordt gedeeld door D en uitgedrukt in een percentage.

Amstelveen rekent -naast een interne rentevergoeding over het eigen vermogen- rente over voorzieningen die gewaardeerd zijn tegen contante waarde. De rente is daarbij nodig om in de toekomst het benodigde bedrag gespaard te hebben. Via een beslispunt bij deze jaarstukken wordt voorgesteld de rentevergoeding aan de voorziening "Algemene pensioenwet politiek ambtsdragers" te beëindigen. Dit is nog de enige voorziening waar rente wordt toegevoegd. Door de jaarlijkse actualisering van de benodigde pensioenbedragen door de externe actuaris is dit niet meer nodig.

Het renteschema leidt tot een omslagpercentage van 2,08% (begroting na wijziging 2,08%). In de begroting 2023 is een omslagpercentage van 2,00% bepaald voor dit verslagjaar. De begroting 2023 gaat uit van een omslagpercentage van 1,25%. Via een beslispunt bij deze jaarstukken wordt voorgesteld dit bij te stellen naar 1,75%. In de berekening van de 1,25% is de rentebaat over het schatkistbankieren meegenomen. Eind 2023 is via nadere uitleg van de commissie BBV en de accountant duidelijk geworden dat die rentebaat geen onderdeel vormt van het omslagpercentage.

Indien de werkelijke rentelasten in euro's die over een jaar aan taakvelden hadden moeten worden doorbelast afwijken van de rentelasten in euro's die op basis van de (voor)gecalculeerde renteomslag aan de taakvelden zijn toegerekend, dan kan de gemeente besluiten tot correctie. Correctie wordt verplicht gesteld indien deze afwijking groter is dan 25%. Dit laatste is voor 2023 niet van toepassing. De afwijking is nihil.

Renteschema volgens BBV notitie (bedrag x € 1.000)	**begr. 2023**	**werk. 2023**
a. De externe rentelasten over de korte en lange financiering	2.966	2.966
b. -/- de externe rentebaten over de korte en lange financiering	0	0
a+b totaal door te rekenen externe rente	**2.966**	**2.966**
De rente die aan de grex MOET worden doorberekend	-49	-43
-/- De rente van projectfinanciering die aan het taakveld MOET worden doorberekend	0	0
c. -/- rente grondexploitaties	**-49**	**-43**
d. Aan taakvelden toe te rekenen EXTERNE rente (a tm c)	2.918	2.923
e1. Rente over eigen vermogen	0	0
e2. Rente over voorzieningen (gewaardeerd op CW)	80	71
f. Totaal geraamde/werkelijk aan taakvelden toe te rekenen rente (d+e)	2.998	2.994
g. De geraamde/werkelijk aan taakvelden toegerekende rente	-2.956	-2.963
h. Renteresultaat op het taakveld treasury (f+g)	**42**	**31**

1. Boekwaarde vaste activa (excl. investeringsfonds) -/- aan derden verstrekte leningen per 1 januari	143.940	143.940
2. Saldo bij f)	2.998	2.994
Omslagpercentage (2 gedeeld door 1)	**2,08%**	**2,08%**

1. Renteresultaat	42	31
2. Totaal werkelijk aan taakvelden toe te rekenen rente (saldo bij f)	2.998	2.994
Afwijking mag niet > 25% bedragen (1 gedeeld door 2)	**1,40%**	**1,04%**

Risicobeheer

Renterisico's

In de wet Fido is een tweetal kwantitatieve normen opgenomen om ongewenste renterisico's te voorkomen. Deze kwantitatieve eisen zijn gericht op het bevorderen van een solide financiering en beperking van het renterisico.

Kasgeldlimiet

De kortlopende schuld wordt getoetst aan de hand van de kasgeldlimiet. Onder de kasgeldlimiet wordt het maximale bedrag verstaan dat de gemeente voor kortlopende leningen mag lenen in een bepaald jaar. Dit bedrag is gelijk aan 8,5% van de begrotingsomvang. Dit komt voor Amstelveen overeen met een volume van ongeveer € 25,8 miljoen. De kasgeldlimiet is gericht op het voorkomen

van ongewenste renterisico's die ontstaan door het aangaan van overmatig korte termijnfinancieringen. In Amstelveen is in 2023 in geen enkel kwartaal de financieringsbehoefte ingevuld via het aantrekken van kort geld.

Renterisiconorm
De Fido-norm voor lange financiering houdt in dat de jaarlijkse verplichte aflossing en de renteherzieningen niet meer mogen bedragen dan 20% van het begrotingstotaal. Het doel van deze norm is: hoe meer de aflossing van de schuld in de tijd wordt gespreid, hoe minder gevoelig de begroting wordt voor renteschokken bij herfinanciering. De norm geeft niet aan hoeveel een gemeente langlopend mag financieren, maar hoeveel zij maximaal mag aflossen. Onderdeel van de berekening vormt het bedrag aan renteherziening. Dit is voor Amstelveen niet van toepassing. Het betreft hier namelijk leningen waarbij op basis van de lening voorwaarden de rente door de tegenpartij eenzijdig kan worden opgezegd. De lening portefeuille bevat geen leningen met deze voorwaarde.

De renterisiconorm bedraagt voor Amstelveen ongeveer € 50 miljoen. Met andere woorden: de aflossing op de aangetrokken gelden mag in de komende jaren niet meer bedragen dan genoemd bedrag per jaar. De komende jaren wordt op de leningportefeuille in een begrotingsjaar niet meer afgelost dan € 2,25 miljoen zodat ruimschoots aan de norm wordt voldaan.

Liquiditeitspositie
Amstelveen heeft een grote kasreserve. De jaarrekening 2023 meldt dat per 31 december € 98 miljoen staat uitgezet via schatkistbankieren. In de begroting 2024 wordt de verwachting uitgesproken dat Amstelveen een omslag maakt van geld uitzettende naar geld aantrekkende gemeente in de komende jaren.

Rentevisie
Jarenlang had Amstelveen overtollige liquiditeiten die slechts bij het Rijk uitgezet mochten worden. In de komende jaren ontstaat een moment dat geld aangetrokken moet worden om de benodigde financieringsmiddelen beschikbaar te hebben. De ontwikkeling van de geld- en kapitaalmarktrente wordt weer belangrijker voor Amstelveen.

Kredietrisico en relatiebeheer
Het kredietrisico wordt beperkt doordat in het treasurystatuut eisen worden gesteld aan de tegenpartij. Bij het verstrekken van leningen uit hoofde van de publieke taak worden garanties en zekerheden geëist. Hier wordt uitsluitend vanaf gezien als de gemeenteraad anders besluit. De gemeente Amstelveen heeft alleen beleggingen en uitzettingen die in het verlengde van de publieke taak liggen. Er wordt geen gebruik gemaakt van derivaten zoals opties, swaps en futures.

Per 31 december 2023 is het grootste deel van de liquide middelen uitgezet via schatkistbankieren. Daarnaast zijn nog bankrelaties met BNG, ING en Rabo.

Garanties
Voor een nadere uiteenzetting ten aanzien van de gegarandeerde waarborg woningen, woningcorporaties en Nationale Hypotheek Garantie wordt verwezen naar de balanstoelichting.

Financiering

Langlopende leningen
In 2010 zijn stappen gezet om de vermogensbehoefte voor langere termijn in te vullen. Van vier bancaire instellingen zijn offertes ontvangen, waarbij het aanbod van de Bank Nederlandse Gemeenten als best passend bij de wens van Amstelveen is beoordeeld. Met deze lening heeft de gemeente tegen een tarief van gemiddeld 4,45% voor zeer lange termijn voorzien in haar financieringsbehoefte. Bij het bepalen van de looptijd van de lening is aansluiting gezocht bij de looptijd van de te financieren activa (met name riolering en onderwijshuisvesting).

Amstelveen neemt een lening van in totaal € 90 miljoen af met een looptijd van 40 jaar. Het te lenen bedrag is niet in één jaar geheel beschikbaar gekomen maar is in vier tranches tot en met eind 2013 opgenomen. Eind 2023 resteert van deze lening afgerond € 64 miljoen.

Langlopende uitzettingen en garantiestellingen
De gemeente heeft een beperkt aantal garantiestellingen verstrekt aan sportverenigingen.

Voor een nadere uiteenzetting ten aanzien van de gegarandeerde waarborg woningen, woningcorporaties en Nationale Hypotheek Garantie wordt verwezen naar de toelichting bij de balans onder niet uit de balans blijkende verplichtingen.

Amstelveen heeft geen langlopende uitstaande leningen.

EMU
Het EMU-*overschot* 2023 bedraagt afgerond € 10 miljoen. Volgens de landelijke referentiewaarde mag Amstelveen een *tekort* van € 12 miljoen hebben.

In het uiterste geval kan op grond van de wet HOF bij een landelijke overschrijding van het EMU-saldo een deel van de Europese boete worden verrekend met de algemene uitkering.

Financiering

Treasurystatuut
In december 2015 heeft de raad ingestemd met de nieuwe verordening ex artikel 212, 213, 213a en het geactualiseerde treasurystatuut. In de raad van 29 november 2023 heeft de raad ingestemd met een geactualiseerde verordening ex artikel 212.

Financieringsfunctie reserves en voorzieningen
Een belangrijke functie van reserves en voorzieningen betreft de financieringsfunctie. Wanneer de ontwikkeling van bestemmingsreserves en voorzieningen meerjarig wordt beschouwd, valt te constateren dat deze door de jaren heen gebruikt worden voor de doeleinden waarvoor ze in het leven zijn geroepen.

Het totaal aan egalisatie- en overige bestemmingsreserves bedraagt per 1 januari 2024 afgerond € 80 miljoen waarvan de reserve stedelijke vernieuwing (€ 15 miljoen), bedrijfsvoeringsfondsen (€ 11 miljoen), energietransitie (€ 8 miljoen) en toekomstige gemeentelijke investeringen A9 (€ 6 miljoen) het grootste aandeel vormt. Een groot aantal reserves heeft een omvang tussen de € 2 en € 5 miljoen.
Daarnaast heeft de bestemmingsreserve "Dekking kapitaallasten" een omvang van afgerond € 135 miljoen. Deze reserve is bedoeld voor het structureel dekken van de kapitaallasten in vooral onderwijsgebouwen.

Algemene reserve en bestemmingsreserve "stedelijke vernieuwing"
De algemene reserve is allereerst samen met de reserve "stedelijke vernieuwing" belangrijk als risicobuffer om tegenvallers op te vangen. Het door de raad vastgestelde minimumniveau voor de bufferfunctie is bepaald op € 15 miljoen via de nota "risicobeleid, reservebeleid en activabeleid Amstelveen 2021". Dit benodigde minimumbedrag wordt regelmatig getoetst op basis van een actuele risico-analyse in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing van de programmabegroting en – rekening.

Uitgangspunt van beleid is verder, dat er niet voor verschillende begrotingsonderdelen afzonderlijke buffers (bestemmingsreserves) worden gevormd. Dat vormt ook het uitgangspunt voor de risico-analyse ter onderbouwing van de gewenste minimum-omvang van de gemeentebreed benodigde buffer. Nauw hieraan verbonden is, dat de algemene reserve tevens voldoende handelingsmarge biedt voor frictie- en transitiekosten en eenmalige beleidsintensiveringen c.q. bestuurlijke prioriteiten in brede zin.

Uiteindelijk is het bij uitstek een politiek-bestuurlijke integrale afweging om in onderlinge balans en samenhang de kaders te stellen voor de noodzakelijke en gewenste voeding en aanwending van zowel de algemene reserve als de reserve stedelijke vernieuwing.

Schuldpositie
In de paragraaf "Weerstandsvermogen en risicobeheersing" staan kengetallen opgenomen die de financiële positie van gemeenten weergeven en die kunnen dienen ter vergelijking met andere gemeenten. Uit deze verplichte financiële kengetallen blijkt dat Amstelveen een sterke financiële positie heeft. De gemeente kan hierdoor tegenvallers opvangen, goed haar taken uitvoeren en hoeft haar inwoners en ondernemers niet overmatig te belasten.

3.8 Wet Open Overheid

Deze openbaarheidsparagraaf komt voort uit artikel 3.5 van de Wet open overheid (Woo) dat bepaalt dat een bestuursorgaan in de jaarlijkse begroting en verantwoording aandacht besteedt aan de beleidsvoornemens en uitvoering van de Woo.

In deze paragraaf wordt ingegaan op drie aspecten uit de Woo: de passieve openbaarmaking van informatie, de actieve openbaarmaking van informatie en de plannen ter verbetering van de informatiehuishouding.

Vanuit het motto 'Vanzelfsprekend openbaar' wil Amstelveen openbare informatie juist, volledig en netjes beschikbaar stellen. Daarvoor is het belangrijk dat op een bewuste en zorgvuldige wijze wordt omgegaan met overheidsinformatie en dat sprake is van een adequate informatiehuishouding. Er worden continu stappen gezet om binnen de gestelde termijnen aan de vereisten van de Woo te voldoen. Om de bewustwording te vergroten zijn in 2023 ook kennissessies voor leidinggevenden gehouden. Van 12 tot 16 juni 2023 heeft de Week van de Woo plaatsgevonden, waarbij diverse trainingen, workshops en koffietuinsessies zijn georganiseerd voor alle medewerkers.

Passieve openbaarmaking
Onder passieve openbaarmaking wordt verstaan het openbaar maken van informatie naar aanleiding van een verzoek uit de samenleving, een Woo-verzoek. In 2023 heeft de AA-organisatie 79 Woo-verzoeken behandeld. Dat zijn er in absolute aantallen iets minder dan in 2022. De verzoeken zijn in omvang en complexiteit toegenomen. In 2023 is een tweede Woo-jurist aangenomen om het Woo-proces te ondersteunen. Het college wordt wekelijks geïnformeerd over de tijdige afdoening van Woo-verzoeken.

Hiernaast is er in 2023 een anonimiseringsrichtlijn opgesteld om de organisatie te kunnen ondersteunen bij het zorgvuldig omgaan met persoonsgegevens wat ook bij de behandeling van Woo-verzoek van belang is.

In 2024 wordt de lijn van het sneller en beter afhandelen van Woo-verzoeken doorgetrokken. In 2023 is gestart met de voorbereiding van het bouwen van een rapportage, zodat jaarlijks in beeld gebracht kan worden waar het Woo-proces nog geoptimaliseerd kan worden.

Actieve openbaarmaking
Belangrijk onderdeel van de Woo is de verplichting tot actieve openbaarmaking van zeventien informatiecategorieën, waarvan er 11 relevant zijn voor de gemeente. Dat moet plaatsvinden via een digitale infrastructuur die door de minister van BZK in stand wordt gehouden. Het doel is, alle informatie die bestuursorganen onder de Woo actief openbaar moeten maken, op één plek voor iedereen vindbaar en doorzoekbaar te maken. Bij de ontwikkeling van de verplichte digitale infrastructuur is uitgegaan van een oplossing waarbij de informatie centraal zou worden opgeslagen. Op advies van het Adviescollege ICT-toetsing heeft de minister van BZK eind 2022 gekozen voor een eenvoudiger en sneller te realiseren oplossing: een verwijsindex (de 'Woo-index') met zoekfunctie. In juni 2023 is de gemeente aangesloten op deze 'Woo-index' en is de redactierol belegd.

De volgende categorieën maakt de gemeente inmiddels al actief openbaar:
- besluiten, verordeningen en andere algemeen verbindende voorschriften;
- overige besluiten van algemene strekking;
- beleidsregels;
- bereikbaarheidsgegevens;
- vergaderstukken en verslagen van de raad;
- agenda's en besluitenlijsten van het bestuur;
- vergaderstukken en verslagen van het bestuur;
- Woo-verzoeken en -besluiten.

Informatiehuishouding
Er is een beleid Formele en informele informatie ontwikkeld. Met dit beleid wordt binnen het kader van de Woo, de Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer en de Archiefwet uitwerking de verplichting aangegeven om relevante informatie te archiveren. Het beleid geeft de organisatie uitgangspunten en handvatten wat formele en informele informatie is en op welke wijze deze te archiveren.

In de weg naar een adequate informatiehuishouding maakt ook de overgang van netwerkschijf naar Teams het werken in relatie tot de Woo makkelijker, simpeler en het zoeken sneller. De realisatie van deze verandering van het digitaal samenwerken in documenten en dossiers vraagt om richtlijnen en instructies toegespitst op werkzaamheden en ingerichte werkprocessen om de informatie adequater en Woo-proof te maken, waarbij de informatieveiligheid gewaarborgd blijft. Het programmateam heeft in 2023 samengewerkt met de vakafdelingen om de organisatie ook vanuit deze invalshoek verder te ondersteunen in het Woo-proof werken en blijvend te kunnen sturen op correcte en complete dossiervorming.

In 2023 is een start gemaakt met het implementeren van de selectielijst e-mailarchivering. Zo is de gemeente aangesloten op de selectielijst e-mailarchivering van de VNG.

B Jaarrekening

4 Baten en lasten

4.1 Grondslagen voor resultaatbepaling

Wettelijke voorschriften

De gehanteerde waarderingsgrondslagen zijn in overeenstemming met het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

Baten en lasten

- De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.
- Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als bate genomen op het moment waarop het dividend betaalbaar wordt gesteld.
- Met betrekking tot de verwerking van de algemene uitkering heeft de commissie BBV een stellige uitspraak gedaan. Deze uitspraak houdt in dat in de jaarrekening de algemene uitkering wordt opgenomen conform de in het jaar laatst gepubliceerde accresmededeling, die doorgaans is opgenomen in de september circulaire van het boekjaar. Amstelveen wijkt hiervan af en licht dit toe op Algemene dekkingsmiddelen.
- Met betrekking tot de eigen bijdragen die het CAK int en aan de gemeenten afdraagt geldt op basis van de notitie rechtmatigheidsverantwoording (voorheen Kadernota rechtmatigheid) van de commissie BBV het volgende: Eigen bijdragen van het Centraal administratiekantoor (CAK); Een aanvrager van een voorziening, zoals hulp in de huishouding, ondersteuning of een financiële tegemoetkoming (persoonsgebonden budget) is op grond van de Wmo een eigen bijdrage verschuldigd. Het CAK is het publiekrechtelijk zelfstandig bestuursorgaan (zbo) dat door de wetgever is belast met de berekening, oplegging en incasso van de eigen bijdrage. Door de systematiek te kiezen van het vaststellen van de eigen bijdragen door het CAK, heeft de wetgever in feite bepaald, dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de eigen bijdragen geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is. Uitgangspunt bij de verantwoording van de opbrengsten CAK is het "baten en lastenstelsel" .
- Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskostengerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden en overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken.
- Voor arbeidskostengerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming, te weten vier jaar. Als sprake is van (eenmalige) schokeffecten (bijv. door reorganisaties) dient wel een verplichting opgenomen te worden.

4.2 Overzicht van baten en lasten

In onderstaande tabel wordt een overzicht gegeven van de lasten en baten per programma. Een positief bedrag in de kolom "Saldo" bij de begroting en rekening betekent een dotatie aan de algemene reserve.

De rechterkolom "Saldo 2023" betreft het verschil tussen het begroting- en rekeningsaldo. Een positief bedrag betekent een hogere dotatie (of lagere onttrekking) aan de algemene reserve dan begroot.

bedrag x € 1.000	Rekening	Begroting 2023				Rekening 2023			Saldo
Programma	2022	Primitief	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	2023
01 Sociaal domein	-78.477	-58.721	118.712	32.901	-85.811	117.455	31.559	-85.897	-86
02 Onderwijs en ontplooiing	-24.113	-25.326	35.526	7.756	-27.770	32.851	7.690	-25.161	2.609
03 Economie en duurzaamheid	-1.779	630	3.643	2.737	-905	3.712	2.458	-1.254	-348
04 Openbare ruimte	-20.314	-18.099	55.330	32.039	-23.291	53.706	34.024	-19.682	3.609
05 Ruimtelijke ontwikkeling	-455	474	34.011	34.428	418	24.609	31.869	7.260	6.842
06 Bestuur, bevolking en veiligheid	-15.265	-15.079	19.267	2.261	-17.005	21.482	2.088	-19.395	-2.389
07 Overhead	-38.373	-38.362	77.341	31.883	-45.458	71.735	32.267	-39.467	5.991
08 Algemene dekkingsmiddelen	188.917	151.535	320	200.520	200.200	3.997	203.100	199.103	-1.096
Totaal saldo van baten en lasten	**10.139**	**-2.949**	**344.148**	**344.525**	**377**	**329.548**	**345.055**	**15.507**	**15.130**
Reservemutatie	-1.743	11.824	32.216	37.154	4.939	38.778	35.401	-3.377	-8.316
Resultaat	**8.396**	**8.875**	**376.364**	**381.679**	**5.316**	**368.326**	**380.456**	**12.130**	**6.815**

Vennootschapsbelasting
Artikel 25b van BBV schrijft voor dat de programmaverantwoording bestaat uit het bedrag voor de heffing voor de vennootschapsbelasting (VpB).

Het taakveld "0.9 Vennootschapsbelasting" is -gelet op de geringe omvang- niet als apart programma opgenomen in de jaarrekening, maar maakt onderdeel uit van Algemene dekkingsmiddelen. In de rekening 2023 zijn de werkelijke lasten € 132.000 hoger dan begroot (2022: nadeel € 29.000).

4.3 Toelichting op het overzicht van baten en lasten

Artikel 25 en 28 van BBV schrijft voor dat inzicht wordt gegeven in het gebruik van het geraamde bedrag voor “onvoorzien”.

Daarnaast is in BBV artikelen 19-c en 28-c bepaald dat in de toelichting op het overzicht van baten en lasten bij de begroting en bij de jaarrekening een overzicht van incidentele baten en lasten wordt gevoegd.

Onvoorzien

In de primitieve begroting is op algemene dekkingsmiddelen een gemeentebreed bedrag ter grootte van € 212.000 opgenomen voor “onvoorzien”.

Via de tweede tijdvakrapportage 2022 is van het budget € 50.000 ingezet voor accountantskosten. In 2023 is € 95.000 ingezet voor Giro 555 "aardbeving Turkije". Het resterende bedrag is bij het raadsvoorstel "Budgetoverheveling" eind 2023 vrijgevallen.

Structurele en eenmalige middelen

BBV onderscheid structureel en incidenteel
In BBV artikelen 19-c en 28-c is bepaald dat in de toelichting op het overzicht van baten en lasten bij de begroting en bij de jaarrekening een overzicht van incidentele baten en lasten wordt gevoegd. In de toelichting bij het BBV staat dat voor een nadere invulling van het begrip incidenteel kan worden gedacht aan baten en lasten die zich gedurende maximaal drie jaar voordoen.

Aanvullende notitie "Structurele en incidentele baten en lasten"
De notitie van de commissie BBV gaat nader in op de begrippen "incidenteel" en "structureel" en biedt uitgewerkte voorbeelden. In de begroting moet een limitatief overzicht van de incidentele baten en lasten worden gegeven.

Het BBV geeft geen scherpe definitie wat incidenteel of structureel is. Van belang voor het bepalen en tonen ervan is of de incidentele lasten en/of baten van materiële omvang zijn. Het zijn vooral de uitschieters die er echt toe doen. Hierbij kan gedacht worden aan een eenmalige extra legesopbrengst vanwege een groot en bijzonder project, boekwinst bij de verkoop van tafelzilver of een winst dan wel verlies in het grondbedrijf.
Daarbij dient opgemerkt te worden dat voor een structureel begrotingsevenwicht de structurele lasten **altijd** gedekt dienen te worden door structurele baten. Incidentele lasten mogen zowel door incidentele als door structurele baten gedekt worden.

Structurele en incidentele reservemutaties
In beginsel wordt iedere aanwending van de reserves beschouwd als een incidentele bate. Er zijn echter reserves waarvan jaarlijks een bepaald bedrag ten gunste van de exploitatie komt. Dit betreft voor de gemeente Amstelveen de dekking van de (kapitaal)lasten van investeringen.

In deze gevallen gaat het over een tijdvak van meer dan drie jaar. De looptijd is gelijk aan de afschrijvingstermijn van de investeringen. In dit geval kan bij inzet van deze reserves worden gesproken van structurele dekkingsmiddelen.

Structureel evenwicht
De commissie BBV doet de aanbeveling om het structurele begrotingssaldo te presenteren volgens een in notitie *"Structurele en incidentele baten en lasten"* opgenomen voorbeeld.

In de Perspectiefnota en in de begroting wordt de raad jaarlijks geïnformeerd over het structurele evenwicht. Het meest recente overzicht betreft de begroting 2024:
E Overzicht structurele en eenmalige middelen | Begroting 2024 (begroting-2024.nl)

Hieruit blijkt dat de begroting structureel in evenwicht is.

BEGROTING 2023

Minus bedrag is overschot (baten>lasten)

bedrag x € 1.000	2024	2025	2026	2027
Saldo baten en lasten	-7.504	-1.135	-2.804	-11.247
Mutaties reserves	-2.069	341	5.443	10.357
Saldo na bestemming	-9.573	-794	2.639	-890
Waarvan incidenteel saldo	-9.573	-794	2.639	-890
Structureel saldo	0	0	0	0

Overzicht incidentele baten en lasten per programma in de jaarrekening
Zoals in de notitie van de commissie BBV staat vermeld zijn structurele lasten en baten de regel en incidentele lasten en baten de uitzondering. Daarnaast geeft het BBV geen scherpe definitie van wat incidenteel en structureel is.

Uit de begroting 2024 blijkt dat sprake is van een meerjarig structureel evenwicht. In de perspectiefnota die in juli 2024 aan de raad wordt aangeboden staat een nieuwe meerjarige prognose opgenomen. Deze jaarrekening is daarin een tussenstation waarin een overzicht van de belangrijkste incidentele baten en lasten per programma wordt gespecificeerd. Dit betreft zowel verwachte als gerealiseerde lasten en baten. Minder belangrijke posten staan als totaalbedrag vermeld.

Op een begrotingsvolume van minimaal € 275 miljoen vormen de incidentele lasten en baten een beperkt deel. Voor het overzicht per programma wordt het volgende verondersteld (Financiële verordening, hoofdstuk 2, artikel 5 lid 7):

- de in de begroting 2022 toegekende incidentele baten en lasten zijn volledig benut. Van bedragen met een minimale omvang van € 2,75 miljoen wordt dit specifiek nog nagevraagd (waarbij onder het begrip "uitschieter" is gekozen voor 1% van het begrotingsvolume);
- alle bestemmingsreserves zijn incidenteel met uitzondering van "dekking kapitaallasten";
- winstafdrachten worden apart beoordeeld;
- het rekeningresultaat is incidenteel;
- indien het inzicht wordt vergroot door een individuele post te benoemen wordt deze in het overzicht verwerkt en toegelicht.

bedrag x € 1.000 Omschrijving	begroting lasten	begroting baten	rekening lasten	rekening baten
Sociaal domein				
Saldo baten en lasten	118.712	32.901	117.455	31.559
Mutaties reserves	0	0	0	0
Saldo na bestemming	**118.712**	**32.901**	**117.455**	**31.559**
Waarvan incidenteel Jeugd	6.335	0	8.110	0
Waarvan incidentele reservemutaties	0	0	0	0
Waarvan overig incidenteel (saldo)	14.991	5.728	13.216	5.728
Structureel saldo	**97.386**	**27.173**	**96.129**	**25.831**

bedrag x € 1.000 Omschrijving	begroting lasten	begroting baten	rekening lasten	rekening baten
Onderwijs en ontplooiing				
Saldo baten en lasten	35.526	7.756	32.851	7.690
Mutaties reserves	4.337	6.721	3.826	5.196
Saldo na bestemming	**39.863**	**14.476**	**36.678**	**12.886**
Waarvan incidentele reservemutaties	2.688	3.255	2.697	1.803
Waarvan overig incidenteel (saldo)	4.489	-906	4.480	546
Structureel saldo	**32.685**	**12.128**	**29.501**	**10.537**

bedrag x € 1.000	begroting	begroting	rekening	rekening
Omschrijving	lasten	baten	lasten	baten
Economie en duurzaamheid				
Saldo baten en lasten	3.643	2.737	3.712	2.458
Mutaties reserves	0	0	77	0
Saldo na bestemming	**3.643**	**2.737**	**3.789**	**2.458**
Waarvan incidentele reservemutaties	0	0	77	0
Waarvan incidenteel (saldo)	1.371	-90	1.294	-90
Structureel saldo	**2.272**	**2.827**	**2.418**	**2.548**

bedrag x € 1.000	begroting	begroting	rekening	rekening
Omschrijving	lasten	baten	lasten	baten
Openbare ruimte				
Saldo baten en lasten	55.330	32.039	53.706	34.024
Mutaties reserves	15.425	15.610	14.019	12.536
Saldo na bestemming	**70.755**	**47.649**	**67.724**	**46.560**
Waarvan incidentele reservemutaties	9.445	14.352	9.473	11.781
Waarvan incidenteel (saldo)	2.679	-11.594	2.651	-9.022
Structureel saldo	**58.631**	**44.891**	**55.600**	**43.801**

bedrag x € 1.000	begroting	begroting	rekening	rekening
Omschrijving	lasten	baten	lasten	baten
Ruimtelijke ontwikkeling				
Saldo baten en lasten	34.011	34.428	24.609	31.869
Mutaties reserves	3.314	2.322	2.672	1.963
Saldo na bestemming	**37.324**	**36.750**	**27.282**	**33.832**
Waarvan incidenteel winst grondexploitaties		4.775		2.193
Waarvan incidentele reservemutaties	1.719	2.142	1.719	1.285
Waarvan incidenteel (saldo)	14.500	5.971	14.500	9.410
Structureel saldo	**21.106**	**23.862**	**11.063**	**20.944**

bedrag x € 1.000	begroting	begroting	rekening	rekening
Omschrijving	lasten	baten	lasten	baten
Bestuur, bevolking en veiligheid				
Saldo baten en lasten	19.267	2.261	21.482	2.088
Mutaties reserves	0	206	15	314
Saldo na bestemming	**19.267**	**2.467**	**21.497**	**2.402**
Waarvan incidentele reservemutaties	0	206	15	314
Waarvan incidenteel (saldo)	1.103	103	1.088	-5
Structureel saldo	**18.164**	**2.158**	**20.394**	**2.093**

bedrag x € 1.000	begroting	begroting	rekening	rekening
Omschrijving	lasten	baten	lasten	baten
Bestuur, bevolking en veiligheid				
Saldo baten en lasten	19.267	2.261	21.482	2.088
Mutaties reserves	0	206	15	314
Saldo na bestemming	**19.267**	**2.467**	**21.497**	**2.402**
Waarvan incidentele reservemutaties	0	206	15	314
Waarvan incidenteel (saldo)	1.103	103	1.088	-5
Structureel saldo	**18.164**	**2.158**	**20.394**	**2.093**

bedrag x € 1.000	begroting	begroting	rekening	rekening
Omschrijving	lasten	baten	lasten	baten
Bedrijfsvoering				

Saldo baten en lasten	77.341	31.883	71.735	32.267
Mutaties reserves	7.677	12.295	16.706	15.392
Saldo na bestemming	**85.018**	**44.179**	**88.441**	**47.659**
Waarvan incidentele reservemutaties	6.589	9.165	15.859	12.261
Waarvan incidenteel (saldo)	22.355	-7.801	13.085	-10.897
Structureel saldo	**56.075**	**42.815**	**59.497**	**46.295**

bedrag x € 1.000	begroting	begroting	rekening	rekening
Omschrijving	lasten	baten	lasten	baten
Algemene dekkingsmiddelen				
Saldo baten en lasten	320	200.520	3.997	203.100
Mutaties reserves	1.463	0	1.463	0
Saldo na bestemming	**1.783**	**200.520**	**5.460**	**203.100**
Waarvan incidenteel lokaal werkbudget Oekraïne		13.639		13.920
Waarvan incidentele reservemutaties	1.463	0	1.463	0
Waarvan overig incidenteel (saldo)	-69	23.548	-69	23.267
Structureel saldo	**389**	**163.333**	**4.066**	**165.913**

bedrag x € 1.000	begroting	begroting	rekening	rekening
Omschrijving	lasten	baten	lasten	baten
Totaal				
Saldo baten en lasten	344.148	344.525	329.548	345.055
Mutaties reserves	32.216	37.154	38.778	35.401
Saldo na bestemming	**376.364**	**381.679**	**368.326**	**380.456**
Waarvan incidentele reservemutaties	21.903	29.120	31.301	27.444
Waarvan incidenteel (saldo)	67.754	33.374	58.356	35.050
Begrotingsaldo/Rekeningresultaat incidenteel	5.316		12.130	
Structureel saldo	**281.391**	**319.186**	**266.538**	**317.962**
Saldo lasten - baten		**-5.316**		**-12.130**

Analyse afwijkingen begroting (na wijziging) en jaarstukken

In BBV artikel 28-a is bepaald dat in de toelichting op het overzicht van baten en lasten bij de begroting en bij de jaarrekening een analyse van de afwijkingen tussen de begroting na wijziging en de jaarstukken wordt gevoegd. In onderdeel “A Jaarverslag” staat per programma een uitvoerige specificatie van afwijkingen.

De rekening sluit met een werkelijk overschot van afgerond € 12,1 miljoen (inclusief reservemutaties). De begroting na wijziging bedraagt € 5,3 miljoen positief.

Het verschil tussen de gewijzigde begroting en de rekening bedraagt afgerond € 6,8 miljoen voordelig. Belangrijkste oorzaak hiervan betreft de fasering van de grondexploitaties (totaal € 6,2 miljoen).

Andere grotere verschillen zijn dotaties aan voorzieningen grondexploitaties (€ 2,7 miljoen nadeel), pensioenwet ambtsdragers (€ 2,5 miljoen nadeel) en fasering naar 2024 (€ 4,1 miljoen voordeel).

Een uitgebreide toelichting op de verschillen staat in het hoofdstuk “programmaverantwoording”.

Hierna volgt een overzicht van de grootste afwijkingen **ten opzichte van de begroting** met een minimale omvang van € 275.000 (1% van het structureel begrotingssaldo). Daarnaast worden enkele kleinere afwijkingen gemeld als die samenhangen met een beslispunt in deze rekening.

Programma/onderwerp (bedrag x € 1.000)	saldo	programma	Fasering*	Fasering**
Saldo begroting	5.316			
Saldo rekening	12.130			
A. Te verklaren verschil tussen begroting en rekening	**6.815**			
Afwijkingen groter dan € 275.000 (of beslispunt):				
Lokaal werkbudget Oekraïne*	376	1	376	
Samenkracht en burgerparticipatie	800	1		
Energietoeslag	670	1	670	
WMO begeleiding, dagbesteding en hulp bij huishouden	-670	1		
Jeugdhulp	-1.800	1		
Lokaal werkbudget Oekraïne*	84	2	84	
Groen-blauw schoolplein*	35	2	35	
Tijdelijke onderwijshuisvesting ontheemden	300	2		
Onderwijsbeleid	600	2		
Toeristenbelasting	-490	3		
Energielasten openbare verlichting	550	4		
Groen	570	4		
Voorziening afval	570	4		
Mayor fiets-/voetpad*	12	4	12	
Milieuvergunningen*	370	4	182	
Dierenwelzijn*	100	4	100	
Boomfeestdag*	110	4	110	
Verkoop Groen van Prinstererlaan 114	9.800	5		8.800
Lokaal werkbudget Oekraïne - kalkbranderij*	1.455	5	1.455	
Onderhoud gebouwen	-685	5		
Grondexploitaties de Loeten**	-2.200	5		-2.200
Voorziening grondexploitaties	-2.700	5		
Projectorganisatie grote projecten	600	5		
Winstafdracht grondexploitaties**	-440	5		-440
Voorziening grondexploitaties	550	5		
Leges omgevingsvergunning	930	5		
Leges omgevingsvergunning dubieuze debiteuren	-860	5		
Omgevingsvisie*	80	5	80	
Grondexploitatie herstel en nazorg*	30	5	30	
Percelen Weldam*	155	5	155	
Pensioenwet ambtsdragers	-2.500	6		
Informatieknooppunt ondermijning*	74	6	74	
Decembercirculaire storting bijdrage omgevingswet in reserve	-400	7		
Vrijval budget extra energielasten raadhuis	450	7		
Rentebaten	720	8		
OZB-woningen en niet woningen	-330	8		
Decembercirculaire algemene uitkering	-1.600	8		
Lokaal werkbudget Oekraïne*	1.006	8	717	
Dotatie voorziening dubieuze debiteuren	-700	8		
Overige verschillen	1.193	alle		
B. Verklaard verschil	**6.815**		**4.080**	**6.160**
* Fasering naar komend jaar via beslispunt	-4.080		-4.080	
** Fasering grondexploitaties; voordeel in komende jaren	-6.160			-6.160
Resultaat 2023 incl. faseringsverschillen	**-3.425**		**0**	**0**

Rekening houdend met de faseringsverschillen en latere winstafdracht grondexploitaties is het resultaat 2023 niet € 6,8 miljoen positief, maar afgerond € 3,4 miljoen nadelig ten opzichte van het begrote tekort 2023 van € 5,3 miljoen. Voor het meerjarig beeld van de algemene reserve zijn dit geen substantiële afwijkingen.

begrotingsoverschrijding per programma
Voor het beoordelen van geconstateerde fouten en onzekerheden in de jaarrekening voor het aspect rechtmatigheid wordt een percentage van de lasten + dotaties aan de reserves gehanteerd (zie regel resultaat bij de kolom "lasten rekening 2023", zoals staat vermeld in de vorige paragraaf "4.2 Overzicht baten en lasten totaal per programma": € 368 miljoen):
voor fouten geldt een goedkeuringstolerantie van 1%: afgerond € 3,7 miljoen;
voor onzekerheden geldt een goedkeuringstolerantie van 3%: afgerond € 11,1 miljoen.

In het kader van de rechtmatigheidtoetsing dient de accountant in het verslag van bevindingen aan te geven welke begrotingsoverschrijdingen nog moeten worden geautoriseerd door de raad. Daartoe dienen deze overschrijdingen goed herkenbaar in de jaarstukken te worden opgenomen. Onderstaand overzicht geeft hierover uitsluitsel, waarbij een positief verschil moet worden toegelicht.

De afwijking betreft:
- programma 3: Dit betreft een terugbetaling aan het Rijk van een niet besteed bedrag van de landelijke regeling naleving controle coronatoegangsbewijzen. Hier staat een ontvangen voorschot van het Rijk tegenover (neutraal).
- programma 6: Dotatie aan de voorziening Algemene Pensioenwet Politiek Ambtsdragers (APPA) ad. € 2,5 miljoen. Dit is gebaseerd op de geactualiseerde overdrachtswaarde, zoals die door een extern specialist jaarlijks wordt berekend.
- programma 8: Dotatie aan voorziening dubieuze debiteuren van € 0,7 miljoen. Vooruitlopende op de ontvangst van de energietoelage is een negatieve uitgavenpost gebruikt op taakmutaties ad. € 3,4 miljoen die in relatie moet worden bezien met een hogere ontvangst algemene uitkering via de decembercirculaire.

Er is een aantal verschillende begrotingsoverschrijdingen te onderscheiden. Bovenstaande afwijking valt onder de laatste categorie:
- Kostenoverschrijdingen die geheel of grotendeels worden gecompenseerd door direct gerelateerde opbrengsten;
- Kostenoverschrijdingen bij open einde (subsidie)regelingen;
- Kostenoverschrijdingen die passen binnen het bestaand beleid (bijvoorbeeld dotatie voorziening).

Deze overschrijdingen zijn onrechtmatig, maar tellen niet mee voor het oordeel omtrent de rechtmatigheid van de accountant.

Bedrag x € 1.000	Lasten geraamd	Lasten werkelijk	Verschil
01 Sociaal domein	118.712	117.455	-1.256
02 Onderwijs en ontplooiing	35.526	32.851	-2.674
03 Economie en duurzaamheid	3.643	3.712	69
04 Openbare ruimte	55.330	53.706	-1.624
05 Ruimtelijke ontwikkeling	34.011	24.609	-9.401
06 Bestuur, bevolking en veiligheid	19.267	21.482	2.216
07 Overhead	77.341	71.735	-5.606
08 Algemene dekkingsmiddelen	320	3.997	3.677
Totaal-generaal	**344.148**	**329.548**	**-14.601**

Wet Normering Topinkomens (WNT)

De WNT is van toepassing op Gemeente Amstelveen. Het voor Gemeente Amstelveen toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2023 € 223.000 inclusief belaste kostenvergoedingen en pensioenbijdrage werkgever.

Naast de hieronder vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2023 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

Gegevens 2023 **bedragen x € 1**		
Functiegegevens	Griffier	Secretaris
Aanvang en einde functievervulling in 2023	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	Ja	Ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	98.731	156.065
Beloningen betaalbaar op termijn	15.472	22.579
Subtotaal	114.203	178.644
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	223.000	223.000
-/- Onverschuldigd betaald bedrag en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	**114.203**	**178.644**
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2022		
bedragen x € 1	**C.M. de Heus**	**H.H. Winthorst**
Functiegegevens	Griffier	Secretaris
Aanvang en einde functievervulling in 2022	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	Ja	Ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	92.088	148.723
Beloningen betaalbaar op termijn	15.591	22.965
Subtotaal	107.679	171.688
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	216.000	216.000
Bezoldiging 2022	**107.679**	**171.688**

4.4 Gerealiseerde lasten en baten per taakveld

bedrag x € 1.000	Gerealiseerde lasten	Gerealiseerde baten
0.1 Bestuur	6.198	8
0.10 Mutatie reserves P1	0	0
0.10 Mutatie reserves P2	3.826	5.196
0.10 Mutatie reserves P3	77	0
0.10 Mutatie reserves P4	14.019	12.536
0.10 Mutatie reserves P5	2.672	1.963
0.10 Mutatie reserves P6	15	314
0.10 Mutatie reserves P7	16.706	15.392
0.10 Mutatie reserves P8	1.463	0
0.2 Burgerzaken	3.747	1.704
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	6.069	15.026
0.4 Ondersteuning organisatie	71.735	32.267
0.5 Treasury	343	3.992
0.61 OZB Woningen	1.347	12.937
0.62 OZB Niet woningen	396	12.479
0.63 Parkeerbelasting	422	3.343
0.64 Belastingen overig	63	0
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds	0	159.780
0.8 Overige baten en lasten	1.030	13.913
0.9 Vennootschapsbelasting (VPB)	819	0
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	6.833	0
1.2 Openbare orde en veiligheid	4.704	376
2.1 Verkeer en vervoer	12.545	982
2.2 Parkeren	970	830
2.5 Openbaar vervoer	228	0
3.1 Economische ontwikkeling	485	16
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	841	2.802
3.3 Bedrijfsloket en -ontwikkelingen	956	767
3.4 Economische promotie	2.271	1.675
4.1 Openbaar basisonderwijs	133	0
4.2 Onderwijshuisvesting	9.313	2.228
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	5.606	2.223
5.1 Sportbeleid en activering	4.843	169
5.2 Sportaccommodaties	3.150	2.644
5.3 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	5.354	340
5.4 Musea	1.611	0
5.5 Cultureel erfgoed	244	0
5.6 Media	2.597	86

5.7 Openbaar groen en openluchtrecreatie	13.564	272
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	25.045	4.281
6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	8.434	1.543
6.3 Inkomensregelingen	34.992	25.076
6.4 WSW en beschut werk	1.987	0
6.5 Arbeidsparticipatie	2.586	-107
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	3.082	64
6.7 Maatwerkdienstverlening 18+	0	0
6.71 Hulp bij het huishouden (WMO)	6.468	0
6.71b Begeleiding (WMO)	4.281	526
6.71c Dagbesteding (WMO)	2.160	0
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	0	0
6.72d Jeugdhulp zonder verblijf overig	17.282	0
6.73C Jeugdhulp met verblijf overig	2.886	0
6.74b Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	2.764	0
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	0	0
6.81a Beschermd wonen (WMO)	98	98
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	0	0
6.82a Jeugdbescherming	1.401	0
6.82b Jeugdreclassering	214	0
7.1 Volksgezondheid	3.774	77
7.2 Riolering	8.052	10.065
7.3 Afval	10.382	15.042
7.4 Milieubeheer	4.138	1.910
7.5 Begraafplaatsen	5.024	5.753
8.1 Ruimte en leefomgeving	9.571	2.596
8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	1.591	1.757
8.3 Wonen en bouwen	4.917	5.515
Totaal-generaal taakvelden	**368.326**	**380.456**

Overhead

De kosten voor overhead op taakveld 0.4 zijn volledig toegerekend aan programma 7 Ondersteuning Organisatie in het overzicht van baten en lasten.

4.5 Rechtmatigheid

Verantwoordelijkheid college van burgemeester en wethouders
De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium.

In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het college van burgemeester en wethouders toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door de raad vastgestelde kaders zoals de begroting en gemeentelijke verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door de raad op 29 november 2023 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door de raad bepaald en bedraagt één procent van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 3,76 miljoen. De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2023 van de Commissie BBV van november 2023.

Bevinding
Het college is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties niet rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens.

De geconstateerde afwijkingen betreffen:
- Overschrijding van begrotingsposten (€ 6.735.000)
- Niet Europees aanbesteden van opdrachten (€ 3.150.134)

In de paragraaf bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en op basis van de afspraken met de raad aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid. In deze paragraaf heeft het college ook beschreven welke actie hij onderneemt om vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

5 Balans

5.1 Waarderingsgrondslagen

wettelijke voorschriften
De gehanteerde waarderingsgrondslagen zijn in overeenstemming met het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

schattingswijze afschrijvingen
De materiële vaste activa worden afgeschreven volgens de afschrijvingstabel.

immateriële vaste activa
De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- c.q. vervaardigingsprijs verminderd met de afschrijvingen en waardeverminderingen die naar verwachting duurzaam zijn. De kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief worden direct ten laste van de exploitatie gebracht. Afsluitkosten van opgenomen geldleningen worden direct ten laste van de exploitatie gebracht.

Voorbereidingskosten voor grondexploitaties is toegestaan onder immateriële vaste activa als de kosten passen binnen de kostensoortenlijst van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro), waarbij na 5 jaar activering de kosten hebben geleid tot een actieve grondexploitatie danwel zijn afgeboekt ten laste van het jaarresultaat en de plannen waarvoor de voorbereidingskosten worden gemaakt moeten bestuurlijke instemming hebben, blijkend uit een raadsbesluit of (indien gedelegeerd) een collegebesluit. Na 5 jaar hoeven deze kosten niet te worden afgeboekt, maar kan een voorziening worden gevormd. Hierdoor kunnen deze kosten later alsnog worden ingebracht als de raad tot een grondexploitatie heeft besloten voor het betreffende gebied.

materiële vaste activa
gehanteerde afschrijvingstermijnen
In februari 2017 is door de raad besloten dat in principe vanaf 2017 alles lineair wordt afgeschreven. De gehanteerde afschrijvingstabel staat opgenomen na deze waarderingsgrondslagen.

investeringsgrens
In de financiële verordening is bepaald dat investeringen tot € 100.000 direct in de lasten worden verantwoord. Voor Gemeentebelastingen Amstelland geldt een grens van € 50.000.

gronden: strategisch en anticiperend
Gronden die worden verworven met het oog op exploitatie (strategisch en anticiperend) worden in eerste instantie geactiveerd onder materiële vaste activa. Pas wanneer de raad het grondexploitatiecomplex inclusief grondexploitatiebegroting heeft vastgesteld, wordt de grond gekwalificeerd als "Bouwgrond in exploitatie" tegen vervaardigingsprijs.

De gronden worden gewaardeerd tegen de historische kostprijs verminderd met gerealiseerde verkoopopbrengsten, of tegen de commerciële taxatiewaarde indien deze lager is. Als van een district de historische kostprijs verminderd met de gerealiseerde verkopen negatief is, wordt dat district op nul gewaardeerd. Ook een eventuele afwaardering naar de lagere taxatiewaarde vindt plaats per district.

gronden in eeuwigdurende erfpacht
Gronden in eeuwigdurende erfpacht worden gewaardeerd tegen registratiewaarde.

in erfpacht uitgegeven gronden
De in erfpacht uitgegeven gronden zijn gewaardeerd tegen de eerste uitgifteprijs (in dit geval de waarde die bij eerste uitgifte als basis voor de canonberekening in aanmerking is genomen). Gronden waarvan de erfpacht eeuwigdurend is afgekocht, zijn tegen een geringe registratiewaarde opgenomen.

investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven
Wanneer investeringen grotendeels worden gedaan voor riolering, het inzamelen van huishoudelijk afval of andere investeringen waarvoor een bestemmingsheffing kan worden geheven alsook voor rechten die op grond van art. 229 lid 1 a en b Gemeentewet worden geheven, dan worden deze investeringen op de balans opgenomen in een aparte categorie: de investeringen met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven.

investeringen met economisch nut & investeringen in openbare ruimte met maatschappelijk nut
Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs.

Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht; in die gevallen wordt op het saldo afgeschreven.

Slijtende investeringen worden vanaf het boekjaar volgend op het jaar na oplevering als regel lineair afgeschreven in de verwachte gebruiksduur. Via apart raadsbesluit kan in specifieke gevallen worden besloten tot annuïtaire afschrijving.

Op grondbezit met economisch nut (buiten de openbare ruimte) wordt niet afgeschreven.

financiële vaste activa
Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen en overige verbonden partijen, (overige) leningen u/g en (overige) uitzettingen zijn – tenzij hierna anders is vermeld – opgenomen tegen verkrijgingsprijs.

Zo nodig is een voorziening voor verwachte oninbaarheid in mindering gebracht.

voorraden
bouwgrond in exploitatie (BIE)
De als onderhanden werken opgenomen bouwgronden in exploitatie zijn gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs dan wel de lagere marktwaarde. De vervaardigingsprijs omvat de kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend (zoals grondaankopen en kosten van bouw- en woonrijpmaken), alsmede een redelijk te achten aandeel in de rentekosten en de administratie- en beheerskosten.

Het startpunt van Bouwgrond in exploitatie (BIE) is het raadsbesluit met de vaststelling van het grondexploitatiecomplex, inclusief grondexploitatiebegroting. Vanaf dat moment wordt de BIE geopend en kunnen kosten worden geactiveerd en bijgeschreven op de voorraadpositie op de balans. Om de risico's die samenhangen met zeer langlopende projecten te beperken is de looptijd van een grondexploitatiecomplex maximaal 10 jaar.

Conform de nota grondbeleid worden voor verliezen direct een voorziening gevormd. Bij het bepalen van winst is de "percentage of completion" (Poc) methode toegepast.

faciliterend grondbeleid: overige nog te ontvangen bedragen
Als de gemeente reeds gemaakte kosten kan verhalen en/of een financiële bijdrage kan opleggen (publiek- of privaatrechtelijk), maar verhaal en/of verrekening nog niet kan plaatsvinden, dan dienen de gerealiseerde nog te verhalen kosten en/of de gerealiseerde kosten waarvoor de financiële bijdrage wordt gevraagd te worden verantwoord als overige nog te ontvangen bedragen (artikel 40a lid 1 sub b BBV).

In de toelichting op de balanspost moeten deze overlopende activa als zijnde 'nog te verhalen kosten' en 'nog te verrekenen financiële bijdrage faciliterend grondbeleid' worden gespecificeerd en toegelicht. De redenen zijn divers, zoals dat er nog geen overeenkomst is gesloten, bepaalde voorwaarden in de overeenkomst nog niet zijn ingevuld, de publiekrechtelijke verhaalsbeschikking nog niet is verstrekt en in of bij de kostenverhaalsbeschikking is bepaald dat de kosten na aanvang van de bouwactiviteit kunnen worden voldaan.

Als geen zicht is op een toekomstige verrekening dan rest slechts een vermelding als 'niet in de balans opgenomen recht' bij de toelichting op de balans.

gerede producten
Gerede producten worden gewaardeerd tegen de kostprijs of tegen de marktwaarde indien de marktwaarde lager is dan de kostprijs. Dat laatste doet zich vooral voor indien voorraden incourant worden. De kostprijs bestaat uit de verrekenprijzen van grond- en hulpstoffen en de loon- en machinekosten die aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend.

overige grond- en hulpstoffen
De overige grond- en hulpstoffen (magazijnvoorraden) worden gewaardeerd tegen standaard verrekenprijzen die zijn gebaseerd op de gemiddeld betaalde inkoopprijs. Verschillen tussen de standaard verrekenprijs en betaalde inkoopprijs worden als resultaat verantwoord. Incourante voorraden worden afgewaardeerd naar marktwaarde.

vorderingen en overlopende activa
De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde en overlopende activa tegen verkrijgingsprijs. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt bepaald op basis van de vastgestelde spelregels in de financiële verordening 212.

liquide middelen en overlopende posten
Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

bestemmingsreserves: dekking kapitaallasten
Afgezonderde middelen ter dekking van de kapitaallasten van investeringen (bruto-activering). In het verleden genomen investeringsbeslissingen met als dekking een gemeentelijke reserve worden via deze fondsen administratief afgewikkeld.

bestemmingsreserves: egalisatiereserve
Schommelingen op bepaalde technische c.q. bedrijfsmatige begrotingsonderdelen van de begroting worden via afzonderlijke egalisatiereserves afgewikkeld. Dit om de bestuurlijke afweging– en allocatiefunctie van de begroting te "vrijwaren" van fluctuaties van bedrijfstechnische aard. Dit betreft met name (meerjarig) wegenonderhoud en de vervanging van bedrijfsmiddelen.

De instelling en werking berust op bestuurlijke besluitvorming, die jaarlijks wordt geconcretiseerd in de begroting en jaarrekening. Behoudens beleidswijziging zijn deze middelen niet vrij aanwendbaar.

voorzieningen
Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies. De pensioenverplichting ten behoeve van de wethouders is echter tegen de contante waarde van de (reeds opgebouwde) toekomstige uitkeringsverplichtingen gewaardeerd.

De voorziening voor toekomstige vervangingsinvesteringen riolering bevat spaarbedragen. Bij realisatie van vervangingsinvesteringen kunnen de spaarbedragen in mindering worden gebracht op het te activeren bedrag.

De onderhoudsegalisatievoorzieningen stoelen op een meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud aan (een deel van) de gemeentelijke kapitaalgoederen, waarin rekening is gehouden met de kwaliteitseisen die ter zake geformuleerd zijn. In de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen die is opgenomen in het jaarverslag is het beleid ter zake nader uiteengezet.

vaste schulden
Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

vlottende passiva
De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

borg- en garantstellingen
Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten telling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen. Overigens is in de toelichting op de balans nadere informatie opgenomen.

afschrijvingstabel
De afschrijvingstabel voor de balanspost materiële vaste activa is als volgt (niet limitatief):

AFSCHRIJVINGSTABEL MATERIËLE VASTE ACTIVA
100 jaar: # betonnen brug (verkeersfunctie) # stalen brug (verkeersfunctie)
50 jaar: # buizen en leidingen riolering # duikers # houten brug (langzaam verkeer)
40 jaar: # nieuwbouw gebouwen # bomenstructuur
30 jaar # beschoeiing en vooroevers
25 jaar: # gemalen(gebouw) # nieuwbouw sporthal, gymzaal, clubhuis, magazijn en werkplaats # renovatie gebouwen # drainage Zorgvlied # huurwoonwagens # verhardingen # openbaar groen(gras, bermen en beplanting)

AFSCHRIJVINGSTABEL MATERIËLE VASTE ACTIVA
20 jaar: # atletiekbaan, sportvloeren, Meerkamp grotere investeringen # schooltuinen # ondergrondse containers
15 jaar: # (renovatie) sportvelden, tennisbanen, wielerparcours, sportattributen: o.a. verlichting, meubilair # riolering overig (gemalen, drukriolering, pompen, installaties) # loodsen, depot # verkeersinstallaties # openbare verlichting # speeltoestellen # straatmeubilair (bankjes, prullenbakken, paaltjes, fietsenrekken)
10 jaar: # herstraten schoolplein, verkeersremmende maatregelen # verbouwing/renovatie: dak, kozijnen, deuren, sanitair, lift, asbest verwijderen, CV + radiatoren, verlichting, meubilair, vloerbedekking, elektronica, noodstroomvoorziening, koeling/ ventilatoren, luchtbehandeling # leermiddelen (1e inrichting) # fietsenrek/stalling # voertuigen: dieplader, vorkheftruck, graafmachine, aanhangwagen # parkeermeters # vervanging sportvloer # afvalcontainers (schroot 40 m3) # wachthuisje # huisjes ondergrondse containers, minicontainers # divers: ademapparatuur, hefbrug, pompen en schakelkasten, luchtverhitter, telefooncentrale, blusmateriaal, kleding, urnen, gereedschap, brandveiligheid # gladheidsvoertuigen
8 jaar: # (toplaag) kunstgrasvelden, vloeistofdichte vloer # software
7 jaar: # voertuigen: bestelauto, pick-up, tractor, hoogwerker, shovel, was-, kraan-, kieper-, kraakpers-, container-, grofvuil-, dierplaagwagen # divers: veegmachine groot, takkenkneuzer, maaimachine, kolkenzuiger, sleuvenstamper, verdichter overslagstation
5 jaar: # hardware # divers: veegmachine klein, wegenlijnmachine, onkruidborstel, trilplaten, hogedrukreiniger # tijdelijke lokalen

5.2 Balans

bedrag x € 1.000

ACTIVA	31dec2023	31dec2022
Immateriële vaste activa	**1.176**	**1.022**
Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	1.176	1.022
Materiële vaste activa	**271.352**	**263.396**
Investeringen met een economisch nut	179.118	173.664
Investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	73.506	74.741
Investeringen in openbare ruimte met maatschappelijk nut	18.728	14.992
Financiële vaste activa	**19.241**	**18.857**
Kapitaalverstrekking aan deelnemingen	14.109	13.609
Overige langlopende leningen	5.132	5.248
Totaal Vaste Activa	**291.769**	**283.275**
Voorraden	**1.329**	**1.517**
Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	995	1.273
Gereed product en handelsgoederen	334	244
Uitzettingen met rentetypische looptijd korter dan één jaar	**109.441**	**85.136**
Vorderingen op openbare lichamen	2.403	1.364
Overige vorderingen	8.798	10.017
Uitzettingen in ’s Rijks schatkist met rentetypische looptijd korter dan één jaar	98.240	73.755
Liquide middelen	**1.059**	**51**
Kas- en banksaldi	1.059	51
Overlopende activa	**35.926**	**49.061**
De van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel	2.573	4.524
Overige nog te ontvangen bedragen, en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	33.353	44.537
Totaal Vlottende Activa	**147.755**	**135.765**
TOTAAL ACTIVA	**439.525**	**419.041**

bedrag x € 1.000

PASSIVA	31dec2023	31dec2022
Eigen vermogen	**280.077**	**264.570**
Algemene Reserve	53.684	45.288
Bestemmingsreserves	214.263	210.885
Resultaat	12.130	8.396
Voorzieningen	**28.352**	**26.056**
Voorzieningen	28.352	26.056
Vaste schulden met rentetypische looptijd één jaar of langer	**64.379**	**66.810**
Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen	64.375	66.625
Waarborgsommen	4	185
Totaal Vaste passiva	**372.808**	**357.436**
Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	**10.740**	**10.558**
banksaldi	0	113
Overige schulden	10.740	10.444
Overlopende passiva	**55.977**	**51.047**
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	20.067	19.886
De van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	22.082	20.737
Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	13.828	10.424
Totaal Vlottende Passiva	**66.717**	**61.605**
TOTAAL PASSIVA	**439.525**	**419.041**

Borg en garantstellingen

Per 31 december 2023 staat de gemeente garant voor € 469 miljoen (specificatie staat in hoofdstuk 5.4).

5.3 Toelichting op de balans

immateriële vaste activa

bedrag x € 1.000	Boekwaarde 1 januari	Investe-ringen	Herrubri-cering	Afschrij-vingen	Bijdragen van derden	Boekwaarde 31 december
Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	1.022	154	0	0	0	1.176
Immateriële vaste activa	**1.022**	**154**	**0**	**0**	**0**	**1.176**

mutatie boekwaarde
Op immateriële activa staan de voorbereidingskosten voor grondexploitaties met bestuurlijke instemming. De boekwaarde per 1 januari betreft met name de projecten Allemankwartier en Carmenlaan.

De kolom 'investeringen' laat de mutaties zien op de projecten Allemankwartier en Carmenlaan, hierin is ook de verliesneming op beide projecten opgenomen vanwege niet binnen 5 jaar openen van een grondexploitatie voor de projecten Allemankwartier en Carmenlaan.

materiële vaste activa

bedrag x € 1.000	Boekwaarde 1januari	Investe-ringen	Desinves-teringen	Afschrij-vingen	Bijdragen derden	Boekwaarde 31december
1.1 Gronden en terreinen	5.899	482	0	0	327	6.055
1.2 Woonruimten	463	0	0	134	0	329
1.3 Bedrijfsgebouwen	157.993	13.906	0	6.551	136	165.212
1.4 Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	1.335	597	0	274	0	1.658
1.5 Vervoermiddelen	1.986	0	0	531	0	1.455
1.6 Machines, apparaten en installaties	5.741	0	0	1.509	0	4.232
1.7 Overige materiële vaste activa	246	0	0	69	0	177
1. Investeringen met een economisch nut	**173.664**	**14.986**	**0**	**9.069**	**463**	**179.118**
2.1 Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	64.199	2.734	0	2.135	1.200	63.598
2.2 Bedrijfsgebouwen	4.060	71	0	169	0	3.961
2.3 Machines, apparaten en installaties	560	0	0	40	0	520
2.4 Overige materiële vaste activa	5.922	0	0	495	0	5.427
2. Investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten heffing kan worden geheven	**74.741**	**2.805**	**0**	**2.839**	**1.200**	**73.506**
3.2 Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	14.992	8.106	0	528	3.842	18.728
3. Investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	**14.992**	**8.106**	**0**	**528**	**3.842**	**18.728**
Materiele vaste activa	**263.396**	**25.897**	**0**	**12.436**	**5.505**	**271.352**

bijdragen van derden
In het verloopoverzicht is sprake van bijdragen van derden. Dit betreft voornamelijk:
- Percelen Krijgsman, grondruil met Rijkswaterstaat (€ 0,3 miljoen);
- VRI Bovenkerkerweg van Vervoerregio Amsterdam (€ 1,5 miljoen) VRA subsidie (€ 0,5 miljoen) en subsidie Provincie Noord-Holland (€ 0,1 miljoen);

- VRI Reconstructie Frans Halslaan Vervoerregio Amsterdam (€ 0,1 miljoen) en subsidie Provincie Noord-Holland (€ 0,1 miljoen);
- Verkeersmaatregelen Laan Walcheren eo Vervoerregio Amsterdam (€ 0,2 miljoen);
- Buitenruimte en riolering Aquariusflat bijdrage van Woningstichting Eigen Haard (0,2 miljoen);
- inrichting buitenruimte diverse facilitaire projecten vanwege kostenverhaalsovereenkomsten (€ 1,1 miljoen).

Bij grond-, weg en waterbouwkundige werken is een bijdrage van derden ontvangen via de voorziening "vervanging riolering".

afwaardering wegens duurzame waardevermindering
In het verloopoverzicht is er geen sprake van afwaardering wegens duurzame waarde vermindering van activa.

buitengebruikstelling activa (kolom desinvesteringen)
In het verloopoverzicht zijn geen desinvesteringen geboekt.

mutatie boekwaarde economisch nut
Gronden en terreinen
De vermeerdering betreft de percelen Krijgsman.

Bedrijfsgebouwen
De vermeerdering betreft met name nieuwbouw scholen Landtong (€ 4,7 miljoen), uitbreiding Amstelveen College (€ 2,7 miljoen), nieuwbouw Sporthal Herman Wesseling College (€ 1,6 miljoen), zonnepanelen op gemeentelijke daken (€ 1,2 miljoen), nieuwbouw Herman Wesseling College (€ 1,0 miljoen), uitbreiding zwembad de Meerkamp (€ 0,9 miljoen), aanpassing huisvesting Raadhuis (€ 0,9 miljoen), verbouwing Odensehuis (€ 0,5 miljoen).

Grond-, weg- en waterbouwkundige werken
De vermeerdering betreft nieuw kunstgrasveld Roda '23 (€ 0,6 miljoen).

mutatie boekwaarde economisch nut, waarvoor heffing kan worden geheven
In 2023 is voor totaal € 2,7 miljoen geïnvesteerd in riolering en gemalen. Voor de vervangingsinvestering rioleringen is een vermindering opgenomen uit de voorziening investeringen riolering (€ 1,2 miljoen).

mutatie boekwaarde investeringen in de openbare ruimte maatschappelijk nut
De vermeerdering en vermindering betreft investeringen in wegen en verkeersmaatregelen (€ 7,0 miljoen) en inrichting buitenruimte voor facilitaire projecten (€ 1,1 miljoen).

erfpacht
Van investeringen met economisch nut; gronden en terreinen betreft € 0,9 miljoen erfpachtposities. In de Bovenkerkerpolder gaat het om € 260.000 en bij de International School of Amsterdam om € 632.000.

balanswaardering gemeentelijke gebouwen
De boekwaarde van de gemeentelijke investeringen in gebouwen die formeel in eigendom zijn van de gemeente bedraagt € 169 miljoen (zie tabel materiële vaste activa). Dit weerspiegelt niet de volledige waarde van het gemeentelijk bezit aan gebouwen.

De WOZ-waarde van deze gemeentelijke gebouwen bedraagt € 238 miljoen. De verzekerde waarde (= herbouwwaarde exclusief funderingskosten) van de gemeentelijke panden benadert het beste de feitelijke balanswaarde: € 504 miljoen. Incourante objecten, zoals raadhuis en zwembad hebben een WOZ-waarde die beduidend lager is dan de verzekerde waarde.

kunst
De ambtsketen en wisselende exposities in het raadhuis hebben een verzekerde waarde van € 60.000.

De gemeente beschikt daarnaast over een kunstcollectie die niet in de financiële administratie wordt geregistreerd. De werken zijn in 2021 geïnventariseerd en in een registratiesysteem opgenomen. De collectie bestaat uit ongeveer 800 werken. De waarde hiervan is getaxeerd op € 1,2 miljoen. Dit is gebaseerd op de aankoopbedragen of verzekeringswaarden, niet de huidige economische waarde.

materiële vaste activa: nog te investeren (restantkredieten)

Omschrijving (bedrag x € 1.000)	A Gevoteerd bedrag	B Uitgaven t/m 2022	C Uitgaven 2023	D Restant ultimo 2023	E Lasten na 2023
Wegen en Verkeer (maatschappelijk nut tlv reserve)	9.171	4.196	4.045	930	1.103
Investeringsfondsen	15.278	12.147	2.248	882	837
Onderwijshuisvesting (investeringsfonds en exploitatie)	53.906	43.614	8.787	1.505	2.506
Overig	10.832	5.199	3.706	1.927	893
Subtotaal algemene middelen	**89.187**	**65.156**	**18.786**	**5.244**	**5.339**
Afvalbeheer (incl. bedrijfsafval)	570	187	0	383	0
Riolering	4.060	1.954	1.534	572	572
Zorgvlied	100	4	71	25	25
Subtotaal kostendekkende exploitaties	**4.730**	**2.145**	**1.605**	**980**	**597**
TOTAAL	**93.916**	**67.301**	**20.391**	**6.224**	**5.936**

totaaloverzicht restantkredieten
Eind 2023 resteert een investeringsbedrag aan door de raad gevoteerde kredieten van € 6,2 miljoen Als beslispunt in de jaarrekening wordt opgenomen om per saldo € 5,9 miljoen beschikbaar te stellen. Een aantal kredieten maakt onderdeel uit van een apart beslispunt of het beslispunt "Budgetoverheveling ".

verwachte lasten
subtotaal algemene middelen
- Maatschappelijk nut (MPP (€0,6 miljoen, overig buitenruimte Stadshart (€ 0,5 miljoen)
- Investeringsfonds betreft met name Zonnepanelen op gemeentelijke daken (€ 0,5 miljoen), aankoop percelen Weldam (€ 0,1 miljoen) en Raadhuis, aanpassing huisvesting (€ 0,2 miljoen);
- Onderwijshuisvesting bevat kredieten voor nieuwbouw onderwijsgebouwen. In de Kadernota en de begroting wordt twee keer per jaar een beeld geschetst van de voortgang nieuwbouw onderwijshuisvesting. De nog te verwachten lasten betreft vooral Krediet scholen Landtong (€ 1,2 miljoen), buitenruimte HWC (€ 1,5 miljoen), Amstelcollege (-/-€ 0,2 miljoen);
- De overige kredieten betreffen het krediet voor bioscoop en hellingbaan Stadshart (€ 1,9 miljoen), daarnaast zijn er kosten die op het krediet voor 2024 rusten, dit betreft reeds gemaakte kosten Zwembad uitbreiding Meerkamp (-/-€0,9 miljoen) en Voorbereidingskrediet Wijkcentrum Alleman (-/-€ 0,1);

subtotaal kostendekkende exploitaties
- Riolering betreft met name investeringen riolering (€ 0,1 miljoen) en gemalen (€ 0,5 miljoen)
- Afvalbeheer zijn geen verwachte kosten;
- Zorgvlied betreft het voorbereidingskrediet werf (€ 0,02 miljoen).

Vorenstaande betreft de restantkredieten eind 2023. Voor de periode t/m 2027 is sprake van een kredietvotering van ongeveer € 207 miljoen.

financiële vaste activa

bedrag x € 1.000	Boekwaarde 1 januari	Investe-ringen	Desinves-teringen	Afschrij-vingen	Boekwaarde 31 december
BNG Bank	359	0	0	0	359
ROM InWest	253	500	0	0	753
Stedin	12.997	0	0	0	12.997
Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	**13.609**	**500**	**0**	**0**	**14.109**

financiële vaste activa: kapitaalverstrekking aan deelnemingen

BNG Bank
De gemeente Amstelveen bezit 143.520 aandelen, hetgeen neerkomt op een beperkt belang van afgerond 0,2% van het totaal aantal aandelen. BNG bank waardeert de aandelen voor € 2,50 per stuk. Waardering tegen deze prijs betekent een balanswaarde van € 358.800.

Stedin
De aandelen van Stedin Holding N.V. zijn in handen van 44 gemeenten, waarvan er 34 een aandeel hebben van minder dan 2%. Amstelveen bezit 73.671 aandelen (1,482%), waarvan de nominale waarde € 7.367.100 bedraagt

In juni 2021 heeft Stedin 416.068 preferente aandelen uitgegeven. Amstelveen heeft 11.713 aandelen gekocht (2,82%) voor een bedrag van € 5.630.322.

ROM InWest
Vanuit de verkoopopbrengst Eneco is € 15 miljoen gereserveerd voor investeringen in energietransitie en duurzaamheid. In de raadsvergadering van 11 november 2020 is ingestemd met participatie in Rom InWest. De investering bedraagt ongeveer 1% van de Amstelveense begroting oftewel € 2,5 miljoen.

Bij de oprichting eind december 2021 zijn 104.525 aandelen geplaatst voor elk € 1,00. Amstelveen heeft 2.500 aandelen in bezit. Tot en met 2023 is een kapitaalstorting verstrekt van € 750.000.

financiële vaste activa: overige langlopende leningen

De gemeente heeft € 5,1 miljoen aan langlopende leningen uitstaan en betreft vrijwel geheel verstrekte leningen via het SVn. Er resteert € 0,2 miljoen aan verstrekte MKB-noodleningen.

bedrag x € 1.000	Saldo 1 januari	Investe-ringen	Desinves-teringen	Afschrij-vingen	Saldo 31 december
MKB-noodlening	254	0	63	0	191
SVn Startersleningen	4.941	0	0	0	4.941
Betaalde waarborgsommen	53	0	53	0	0
Overige langlopende leningen	**5.248**	**0**	**116**	**0**	**5.132**

MKB-noodleningen
De MKB-noodlening was tijdens de coronacrisis een lokale regeling van de gemeente Amstelveen om te voorkomen dat zelfstandige MKB-ondernemingen zonder toegang tot bancaire financiering de crisis niet zouden overleven. De regeling is ondertussen afgesloten en er worden dan ook geen nieuwe leningen meer verstrekt. Het beleid richt zich alleen nog op aflossen van de openstaande leningen (vorderingen).

Er is in 2023 totaal € 63.000 afgelost door zeven ondernemers. Daarnaast is ongeveer € 4.800 aan rente ontvangen. In 2023 is helaas één ondernemer failliet gegaan. Deze ondernemer was bezig met aflossen. Omdat de curator nog geen definitieve uitspraak heeft gedaan over de inbaarheid van deze openstaande lening, is besloten het restant van de vordering (circa € 25.800) nu niet als oninbaar af te boeken, maar wel volledig te voorzien in de voorziening dubieuze debiteuren. Verder is ter afdekking van het risico dat ondernemers niet kunnen terugbetalen nog eens € 34.600 gereserveerd in de voorziening dubieuze debiteuren. Anderzijds is er óók € 20.700 vrijgevallen uit de voorziening, omdat bij een aantal leningen het openstaande saldo ultimo 2023 lager is dan wat eerder al was gereserveerd in de voorziening.

SVn Startersleningen
Een starterslening overbrugt het verschil tussen de aankoopkosten van een woning en het bedrag dat de starter maximaal kan lenen. De risico's voor de gemeente zijn zeer gering omdat de NHG terugbetaling van de leningen garandeert. De hoogte van de starterslening is afhankelijk van de aankoopprijs. Maximaal is dit € 40.000. De totale lening (hypotheek + starterslening) mag niet meer bedragen dan het maximum dat de Nationale Hypotheek Garantie (NHG) jaarlijks bepaalt.

De starterslening is een annuïteitenlening met een looptijd van 30 jaar. De gemeente en het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse gemeenten (SVn) bieden haar aan als aanvulling op de eerste hypotheek van de koopstarter. De eerste drie jaar is de lening renteloos en aflossingsvrij. Daarna betaalt de koper wel rente en aflossing, tenzij een gevraagde inkomenstoets anders uitwijst. De toets kan leiden tot verlenging van de renteloze en aflossingsvrije periode danwel kan aanleiding geven om de hoogte van rente en aflossing bij te stellen.

Het SVn stuurt jaarlijks een opgave met onder andere de verstrekte leningen. Tot en met 2023 heeft de gemeente € 4,94 miljoen gestort in het startersfonds. Per 31 december 2023 is voor € 7,9 miljoen euro (2022: € 7,0 miljoen) aan leningen met garantie verstrekt. Door starters is per 31 december 2023 een bedrag terugbetaald van € 4,9 miljoen (2022: € 4,7 miljoen).

Het verschil tussen verstrekte en terugbetaalde leningen is lager dan de storting in het startersfonds. Dit bedrag is beschikbaar voor nieuwe te verstrekken startersleningen.

Betaalde waarborgsommen
Dit betreft een retour betaalde waarborgsom inzake Maarssengroep Vastgoedinvesteringen.

voorraden

Correctiepost voorziening "Bouwgrondexploitatie en bouwgrond"
De balanspost bevat een correctiepost op "2.1. Bouwgronden in exploitatie". Deze voorziening staat vermeld in het overzicht onder de toelichting "Voorzieningen".

De balanspost is als volgt opgebouwd:

Omschrijving (bedrag x € 1.000)	Boekwaarde 1januari	Boekwaarde 31december
Bouwgronden in exploitatie	1.888	1.716
Voorziening "Bouwgrondexploitatie en bouwgrond"	-615	-721
Subtotaal onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	**1.273**	**995**
Gereed product en handelsgoederen	244	334
subtotaal gereed product en handelsgoederen	**244**	**334**
Voorraden	**1.517**	**1.329**

Ter voorkoming van allerlei dubbele overzichten wordt u voor meer achtergrond van de grondexploitaties verwezen naar de paragraaf "grondbeleid".

Aan de verkrijgingsprijs van grondexploitaties wordt over de boekwaarde per 1 januari de interne rente toegevoegd.

De specificatie van de balanspost voorraden exclusief de voorziening "Bouwgrondexploitatie en bouwgrond" is als volgt:

bedrag x € 1.000	Boekwaarde 1 januari	Vermeerde-ringen	Vermin-de-ringen	Afschrij-vingen	Boekwaarde 31 december
1.1 Bouwgronden in exploitatie	1.888	1.976	2.148	0	1.716
1. Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	**1.888**	**1.976**	**2.148**	**0**	**1.716**
2.1 Magazijnvoorraad	244	90	0	0	334
2. Gereed product en handelsgoederen	**244**	**90**	**0**	**0**	**334**
Voorraden (excl. voorziening)	**2.132**	**2.066**	**2.148**	**0**	**2.050**

voorraden: onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie

Bouwgrond in exploitatie (BIE) is een grondexploitatie in uitvoering. Onder voorraden worden bouwgronden in exploitatie verantwoord. Gronden die worden verworven met het oog op exploitatie (strategisch en anticiperend) worden in eerste instantie geactiveerd onder de materiële vaste activa. Pas wanneer de raad het grondexploitatiecomplex inclusief grondexploitatiebegroting heeft vastgesteld wordt de grond gekwalificeerd als BIE.

In onderstaand overzicht staan de grondexploitaties gespecificeerd.

bedrag x € 1.000	Boekwaarde 1 januari	Vermeerde-ringen	Vermin-de-ringen	Boekwaarde 31 december
Bedrijventerrein Amstelveen Zuid	830	103	0	933
Bedrijventerrein De Loeten	16	80	912	-816
De Scheg	474	130	0	604
Haagbeuklaan 1-3	5	0	0	5
Kronenburg	1	0	0	1
Landtong	1.075	258	0	1.333
Lindenlaan 315-323	771	130	0	902
Maalderij	227	43	1.221	-951
Middenwaard	-1.675	379	-29	-1.267
Stadshart	-65	474	246	163
Stadsplein Bioscoop	-28	31	50	-47
Student Experience	34	6	0	40
Westwijk zuidoost (WWZO)	222	125	-253	600
Kalkbranderij	0	216	0	216
Onderhanden werk	**1.888**	**1.976**	**2.148**	**1.716**

projectsaldo
Per 31 december 2023 is sprake van een positieve boekwaarde van € 1,72 miljoen (31 dec. 22: € 1,89 miljoen). Dit betekent dat het totaal aan verantwoorde (werkelijke) kosten, zoals bouwrijpmaken en openbare verlichting, **hoger** is dan het totaal aan verantwoorde (werkelijke) opbrengsten, zoals grondverkopen en subsidies. Of anders gezegd is sprake van een negatieve netto-investering c.q. positief projectsaldo.

resultaat
Het resultaat op deze grondexploitaties wordt afgedragen bij oplevering van een deelplan. Van het rekeningresultaat 2023 betreft € 2,193 miljoen een **dotatie** aan de algemene reserve (zie paragraaf "grondbeleid": tabel samenvatting grondexploitaties).

De uitgangspunten voor de financiële resultaatneming bij grondexploitatie zijn opgenomen in de notitie van de commissie BBV (zie 7.1 waarderingsgrondslagen)

actualisering van de begrotingen van lopende grondexploitaties
De meeste grondexploitaties lopen over verschillende boekjaren. Budgetten voor de nog uit te voeren plandelen moeten minstens één keer per jaar worden bijgesteld. Hierbij dient een zo reëel mogelijk beeld te worden gegeven. De actualisering van de budgetten die vanaf 1 januari 2023 nodig waren voor de afronding van de plannen zijn vastgesteld in de raadsvergadering van 24 mei 2023. Met het vaststellen van de vernieuwde budgetten wordt het financieel perspectief van de grondexploitaties nader vastgesteld.

Voor eventuele toekomstige verliezen worden voorzieningen aangehouden conform gestelde BBV richtlijnen. Voor de vastgestelde actieve grondexploitaties wordt een verlies verwacht van € 0,72 miljoen. Daarnaast wordt voor enkele facilitaire projecten tekorten verwacht in de komende jaren, waarvoor een voorziening is getroffen van € 3,06 miljoen.

Voor een toelichting op de ontwikkelingen in het verwachte eindresultaat van de afzonderlijke grondexploitaties wordt verwezen naar de actualisering van grondexploitaties, die in 2024 aan de raad wordt aangeboden.

toekomstige opbrengsten & lasten en winstprognose
De nog te nemen winstafdrachten bij actieve grondexploitaties bedraagt € 28,852 miljoen.

winstafdracht 2023
Programma 5 Ruimtelijke ontwikkeling bevat een winstafdracht ten gunste van de algemene reserve van minus € 2,193 miljoen (zie paragraaf Grondbeleid bij het onderdeel " samenvatting grondexploitaties"). Dit bestaat uit de taakvelden:
- 3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur = € 2,036 voordeel.
- 8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerrein) = € 0,157 miljoen voordeel.

PROGNOSE RESULTATEN GRONDEXPLOITATIES

bedragen x € 1.000	Bouwgronden in exploitatie
verwacht resultaat van in uitvoering genomen projecten	61.595
reeds genomen winst op deze projecten	32.742
nog te nemen resultaat 2024 e.v.	28.852
nog te genereren opbrengst 2024 e.v.	132.320
af: nog te maken kosten 2024 e.v.	101.752
af: reeds geïnvesteerd (boekwaarde)	1.716
saldo nog te nemen resultaat 2024 e.v.	28.852

Deze ramingen zijn tot stand gekomen in geactualiseerde berekeningen waarbij de volgende parameters zijn gehanteerd die in december 2022 via college-advies zijn vastgesteld:

- Looptijd maximaal 10 jaar *;
- Rente 1,80%;
- Indexatie civiele kosten: 2,5% in 2024, 2,5% in 2025 daarna 2,0%
- Indexatie plankosten: 3,0% in 2024, 3,0% in 2025 daarna 2,5%
- Indexatie overige kosten: 2,5% in 2024, 2,5% in 2025 daarna 2,0%
- Toename verkoopprijzen grond woningbouw: 1,0% in 2024 en daarna 1,8%
- Toename verkoopprijzen grond bedrijventerrein en overig: 1,0%.

* voor het bedrijventerrein Amstelveen-Zuid (BTAZ) wordt een langere looptijd gehanteerd. Dit is gemotiveerd door de fasering zoals opgenomen in het vastgestelde bestemmingsplan en exploitatieplan.

voorraden: gereed product en handelsgoederen

Het saldo per 31 december van € 334.000 betreft voorraad Grondbank, voorraad Zorgvlied en voorraad werf.

uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

bedrag x € 1.000	31-12-2023	31-12-2022
1. Vorderingen op openbare lichamen	2.403	1.364
2. Overige vorderingen: - belastingdebiteuren	1.819	1.989
2. Overige vorderingen: - handelsdebiteuren	6.389	6.118
2. Overige vorderingen: - sociale dienst debiteuren	3.982	4.408
2. Overige vorderingen: - voorziening dubieuze debiteuren	-3.391	-2.497
3. Uitzettingen in s Rijks schatkist met rentetypische looptijd korter dan één jaar	98.240	73.755
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	**109.441**	**85.136**

1 +2 vorderingen op openbare lichamen: debiteurensaldo
Van het debiteurensaldo ad € 14,6 miljoen euro resteert eind januari 2024 € 4,2 miljoen voor handels–, € 3,2 miljoen voor sociale dienst–, € 1,6 miljoen voor belasting debiteuren en € 0,07 miljoen vorderingen op openbare lichamen (totaal € 9,1 miljoen). Hierbij moet echter in acht worden genomen dat het saldo van sociale dienst debiteuren een specifiek karakter heeft, waarbij afloop van de vordering op korte termijn veelal niet wordt gerealiseerd.

2 Overige vorderingen: voorziening dubieuze debiteuren
Van de voorziening dubieuze debiteuren heeft € 0,4 miljoen betrekking op het openstaande saldo "sociale dienst debiteuren" ad. € 4,0 miljoen euro. Van de overige debiteuren met een volume van € 10,6 miljoen euro wordt € 3 miljoen euro als dubieuze vordering beschouwd. De voorziening wordt bepaald op basis van de vastgestelde spelregels in de financiële verordening 212.

3. Uitzettingen in 's Rijks schatkist
In het Begrotingsakkoord 2013 is afgesproken dat decentrale overheden vanaf 2013 gaan schatkistbankieren waardoor tegoeden worden aangehouden in de Nederlandse schatkist. Hierdoor zal de Nederlandse staat minder geld hoeven te lenen op de financiële markten en daalt de staatsschuld.

In het besluit begroting en verantwoording (BBV) staat opgenomen dat met ingang van de rekening 2014 in de balans over (het gebruik van) het drempelbedrag wordt gerapporteerd volgens het navolgende voorgeschreven format. Uit de gegevens blijkt dat in 2023 het drempelbedrag in geen enkel kwartaal is overschreden.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
		Verslagjaar	2023		
(1)	**Drempelbedrag**	**6.078**			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	**Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen**	**8**	**-**	**8**	**89**
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	6.070	6.078	6.070	5.989
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-

(1) Berekening drempelbedrag

		Verslagjaar	2023
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	303.891	
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	303.891	
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-	

(1) = (4b)*0,02 + (4c)*0,002 met een minimum van €1.000.000 als het begrotingstotaal kleiner of gelijk is aan 500 mln. En als begrotingstotaal groter dan € 500 miljoen is is het drempelbedrag gelijk aan € 10 miljoen, vermeerderd met 0,2% van het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat.

	Drempelbedrag	6.078

(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen

		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	727	-	742	8.174
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	8	-	8	89

liquide middelen

bedrag x € 1.000	31-12-2023	31-12-2022
1. kas	44	34
2. Rabo	515	7
3. ING-postbank	0	10
5. BNG	500	0
Liquide middelen	**1.059**	**51**

Het drempelbedrag waarboven het geld moet worden uitgezet bij het Rijk bedraagt € 6,0 miljoen euro (zie tabel uitzettingen < 1 jaar). Het saldo dat op 31 december 2023 bij de overige banken is uitgezet ligt onder deze norm.

overlopende activa

bedrag x € 1.000	31-12-2023	31-12-2022
1. Van Europese/Nederlandse overheidslichamen te ontvangen voorschotbedragen	2.573	4.524
2. Te ontvangen/vooruitbetaalde bedragen: - overige overlopende activa	240	17.061
2. Te ontvangen/vooruitbetaalde bedragen: - te ontvangen BTW-compensatiefonds	15.758	9.316
2. Te ontvangen/vooruitbetaalde bedragen: - te verhalen bedragen	5.528	7.954
2. Te ontvangen/vooruitbetaalde bedragen: - te verhalen kosten facilitaire projecten	3.856	3.163
2. Te ontvangen/vooruitbetaalde bedragen: - vooruitbetaalde kosten	7.971	7.043
Overlopende activa	**35.926**	**49.061**

Te ontvangen/vooruitbetaalde bedragen

2 nog te ontvangen btw-compensatiefonds/overig

De belangrijkste vordering die onder overlopende activa is opgenomen betreft te verrekenen btw met het BTW-compensatiefonds (€ 15,7 miljoen). Dit bedrag wordt op 1 juli volgend op het verslagjaar uitbetaald.

2 vooruitbetaalde kosten/nog te verhalen bedragen

Transitoria zijn kosten welke toegerekend moeten worden aan een andere periode dan de verslagperiode. Aan de activazijde kunnen deze overlopende posten vooruitbetaalde kosten/nog te verhalen bedragen betreffen. De belangrijksten zijn de te ontvangen rente Schatkistbankieren, nog te factureren uren Aalsmeer, vergoedingen 3e/4e kwartaal van Nedvang/Afvalfonds, bijdrage vergunningen, nog te verhalen kohier belastingen m.b.t. meerverbruik riool (totaal € 5.5 miljoen).

2 facilitaire projecten: nog te verhalen kosten

Het betreft hier kosten faciliterend grondbeleid die verhaald kunnen worden op derden en waarbij nog geen overeenkomst is getekend.

Het saldo van de te verhalen facilitaire kosten is als volgt de specificeren:

bedrag x € 1.000	Boekwaarde 1 januari	Boekwaarde 31 december
Amsteldijk Noord 17	0	2
Amsteldijk Zuid 204b	22	7
Bovenkerkerweg 86	11	0
De Loeten	42	42
Groen van Prinstererlaan 114	3	85
Kruitmolen	7	11
Ouderkerkerlaan 150	23	0
Vlielandstraat/Texelstraat 90	70	7
Verhaalbare kosten	**179**	**154**
Bedrijventerrein Amstelveen Zuid Noordoost	546	593
Scheg	885	1.079
Nog te verhalen kosten	**1.431**	**1.671**
Bankrashof 3	32	0
Legmeer	1.521	2.030
Nog te verrekenen kosten	**1.553**	**2.030**
Totaal facilitaire projecten: nog te verhalen kosten	**3.163**	**3.856**

Van Europese/Nederlandse overheidslichamen te ontvangen voorschotbedragen

bedrag x € 1.000	Saldo 1 januari	Toevoe-gingen	Ontvangen bedragen	Saldo 31 december
SZW: Kwijtschelding schulden Kinderopvangtoeslag	80	11	48	43
BZK: Kwijtschelding schulden Kinderopvangtoeslag gemeentebelastingen	51	5	40	16
BZK: Verrekening gemeentefonds	2.652		2.652	0
JenV: Opvang Oekraïners	0	13.921	13.647	274
Belastingdienst: Toeslagenproblematiek	882	1.397	882	1.397
nog te ontvangen gelden Rijk	**3.665**	**15.334**	**17.269**	**1.730**
Vervoerregio: diverse projecten	116	21	137	0
Vervoerregio: Handweg	396	29	425	0
Vervoerregio: Oranjebaan	262		262	0
Vervoerregio: Bovenkerkerweg		1.967	1.475	492
Provincie Noord Holland: Ecoduiker Bovenkerkerweg		109		109
Provincie Noord Holland: Klimaatadaptieve aanpassing Frans Halslaan		100		100
Provincie Noord-Holland: TNO tool spookbewoning	43		43	0
Gemeente Amsterdam: banenafspraak (RMT)	42			42
RIEC Amsterdam Amstelland : Projectleider Amstelland		100		100
nog te ontvangen gelden andere overheden	**859**	**2.326**	**2.342**	**843**
Van overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen	**4.524**	**17.660**	**19.611**	**2.573**

eigen vermogen

Onder de waarderingsgrondslagen staat het vigerende beleidskader reserves en voorzieningen beschreven waarnaar kortheidshalve wordt verwezen. In onder andere het algemeen beeld en de paragraaf weerstandsvermogen wordt nader ingegaan op het verloop van de algemene reserve. Het rekeningresultaat wordt verrekend met de algemene reserve.

Op de programmabladen wordt nader ingegaan op de mutaties voor dit verslagjaar van de reserves. De eerste kolom van de overzichten verwijst naar het programmanummer, waarbij "7" verwijst naar overhead en "8" naar algemene dekkingsmiddelen.

Toelichting bestemmingsreserves (b1 en b2)

reserve	doel reserve
dekking kapitaallasten	Investeringsfondsen zijn één-op-één gekoppeld aan investeringen die ingevolge Besluit Begroting en Verantwoording (BBV)-voorschriften zijn geactiveerd, maar die reeds in één keer vanuit reserves zijn gedekt. Het betreft de administratieve afwikkeling ter dekking van de kapitaallasten van deze investeringen. Tegenover de investeringsfondsen staat een gelijke boekwaarde.
vervanging bedrijfsmiddelen	Via de ideaalcomplexen lopen dotaties en onttrekkingen in verband met investeringen in bedrijfsmiddelen.
bedrijfsvoeringsfondsen	De nota bedrijfsvoeringssystematiek is vastgesteld bij B&W-besluit van 6 juni 2023; Onder en overschrijdingen op bedrijfsvoeringbudgetten blijven binnen de afdeling (middels een bedrijfsvoeringfonds), wanneer deze geen consequenties hebben op de realisatie van doelstellingen en activiteiten uit het afdelingsplan; In het geval de problematiek naar het oordeel van het betreffende afdelingshoofd uitstijgt boven de mogelijkheden van de afdeling volgt (zo veel mogelijk vooraf) een oplossingsvoorstel ten behoeve van de directie;

reserve	doel reserve
	Het bedrijfsvoeringfonds van de afdeling mag, zowel in positieve als in negatieve zin, niet het percentage van 5% van het totaal van het eigen bedrijfsvoeringbudget overschrijden. Afwijkingen hierop dienen onderwerp te zijn van besluitvorming door de directie; Toevoegingen en onttrekkingen aan het bedrijfsvoeringfonds worden middels het reguliere traject van afdelingsplannen en de verantwoording daarop voorgelegd aan de directie. De totaalstand van de bedrijfsvoeringsfondsen na aftrek van overlopende verplichtingen mag niet het plafond van 5% van de totale apparaatskosten overschrijden; Als op rekeningbasis blijkt dat het vastgestelde maximum is overschreden wordt bij de eerstvolgende Perspectiefnota concreet voorgesteld hoe hiermee om te gaan.
P3: egalisatiereserve grondbank	In de 2e tijdvakrapportage 2015 is de egalisatiereserve voor resultaten van de grondbank ingesteld. Het maximum van deze reserve bedraagt € 500.000.
P4: buitenruimte groen, water en spelrecreatie	Met ingang van 2018 is de vervanging van groen, water en spelrecreatie aan het uitvoeringsprogramma toegevoegd. In de Perspectiefnota 2019 is de egalisatiereserve Buitenruimte groen, water en spelrecreatie ingesteld. Het gaat om investeringen die niet zozeer een economische waarde hebben maar een maatschappelijke waarde. Via structurele budgetten in de exploitatie wordt de vervanging geregeld. Vanaf 2017 worden werken met materiële omvang geactiveerd. Bij vertraging in werkzaamheden worden restantbudgetten verrekend met de reserve.
P4: groot onderhoud wegen	Bij wegen gaat het om investeringen die niet zozeer een economische waarde hebben maar een maatschappelijke waarde. Via structurele budgetten in de exploitatie wordt de vervanging geregeld. Vanaf 2017 worden werken met materiële omvang geactiveerd. Bij vertraging in werkzaamheden worden restantbudgetten verrekend met de reserve.
P4: openbare verlichting (m.n. lichtmasten)	Bij openbare verlichting gaat het om investeringen die niet zozeer een economische waarde hebben maar een maatschappelijke waarde. Via structurele budgetten in de exploitatie wordt de vervanging geregeld. Vanaf 2017 worden werken met materiële omvang geactiveerd. Bij vertraging in werkzaamheden worden restantbudgetten verrekend met de reserve. Met ingang van 2018 is de vervanging van lichtmasten aan het uitvoeringsprogramma toegevoegd.
P4: verkeersmaatregelen	Bekostigen van nieuwe maatregelen ter verbetering van de verkeersveiligheid. Vanaf 2017 worden werken met materiële omvang geactiveerd.
P4: verkeersregelinstallaties	Via structurele budgetten in de exploitatie wordt de instandhouding van de verkeersregelinstallatie (vri) geregeld. Vanaf 2017 worden werken met materiële omvang geactiveerd.
P7: egalisatie hardware IT	De raad heeft op 7 juli 2021 ingestemd met het instellen van de egalisatiereserve om vervanging van hardware op te kunnen vangen. De inrichting van een egalisatiereserve is een advies, dat is opgevolgd uit de IT reviews. Op deze wijze is de toekomstige vervanging van de in omloop zijnde hardware, een belangrijk aspect in de achterliggende besluitvorming, gewaarborgd. De basis hiervoor is een actueel meerjarenvervangingsschema, waarop de via de Perspectiefnota 2020 toegekende structurele ICT budgetten voor dit onderdeel zijn gebaseerd.
P7: egalisatie samenwerking AA	In de vernieuwing van de ambtelijke samenwerking Aalsmeer-Amstelveen (AA) is afgesproken om de reserve in te stellen. Om stabiliteit en rust in de samenwerking te creëren wordt binnen de AA-organisatie per 1 januari

reserve	doel reserve
	2022 een egalisatiereserve gevormd om noodzakelijk meerwerk in de taakuitvoering door de AA-organisatie voor beide gemeenten, niet zijnde bedrijfsvoering, in het lopend of eerstvolgend begrotingsjaar te kunnen bekostigen.

Toelichting bestemmingsreserves (b3)

reserve	doel reserve
P1: innovatiefonds Zorg en Welzijn Amstelveen	De raad heeft op 13 december 2017 ingestemd met de inrichting van het Innovatiefonds Zorg en Welzijn Amstelveen per 1 januari 2018. Het fonds draagt bij aan het doorontwikkelen van gebruikersgerichte zorg en het vinden van passende oplossingen, samen met de mensen die zorg nodig hebben.
P2: kunst in de openbare ruimte	Op 16 februari 2022 heeft de raad ingestemd met de percentageregeling kunst in de openbare ruimte. De gelden worden besteed aan de realisatie en het onderhoud van een kunsttoepassing (kosten voor voorbereiding, honorarium kunstenaar, vervaardiging, fundering en/of bevestiging, transport, vergunning, promotie en tijdelijke uitbreiding projectbegeleiding) en alle kosten die direct aan de realisatie kunnen worden toegerekend. De bestemmingsreserve wordt voor onbepaalde tijd ingesteld en kent geen minimale maar wel een maximale omvang van € 500.000 om de daadwerkelijke besteding van de gelden te verzekeren.
P2: monumentenzorg	Aan de eigenaar van een gemeentelijk monument kan een subsidie worden verleend ter tegemoetkoming in de kosten die noodzakelijk zijn om de specifieke beschermingswaardige onderdelen van het monument in stand te houden. In de reservenota van 2012 is het maximum vastgesteld op € 200.000
P2: nieuwbouw HWC	In de Kadernota 2017, Kadernota 2018 en Perspectiefnota 2018 is gereserveerd voor nieuwbouw van het Herman Wesselink College (HWC) voor de realisatie van de nieuwbouw.
P2: overige toekomstige huisvestingsvoorzieningen	Voor kleine kredieten is het administratief omslachtig om nieuwe specifieke reserves aan te maken. Deze worden gebundeld en administratief verwerkt in deze reserve.
P4: Fonds Groen, water, recreatie	Op 9 november 2022 heeft de raad via het Uitvoeringsprogramma 2023 ingestemd met de opbouw van een fonds voor 'groen, water en recreatie' vanaf 2023. In het College Uitvoeringsprogramma is voor de periode 2023-2026 in totaal € 10 miljoen gereserveerd voor investeringen in groen, water en recreatie. Op 2 mei 2023 heeft het college een bestedingsplan vastgesteld voor een deel van dit fonds. Een groot deel van het bestedingsplan is geïntegreerd in het MPP, conform het besluit van 2 mei.
P4: investeringen in energietransitie en duurzaamheid	De reserve is gevormd via het raadsvoorstel "Afweging houden of verkopen aandelen Eneco" van september 2018. Met het bestemmen van € 15 miljoen van de verkoopopbrengst Eneco wordt een forse impuls mogelijk voor investeringen conform het Deltaplan Duurzaamheid in Amstelveen. In dit Deltaplan staan activiteiten en investeringen op het gebied van circulaire economie, energietransitie en klimaatadaptatie centraal.
P4: Zorgvlied, renovatie park en graven	In de Perspectiefnota 2022 heeft de raad de reserve voor renovatie graven en parken Zorgvlied ingesteld ter egalisatie van fluctuaties in de uitgaven voor meerjarig onderhoud/renovatie van parken en graven ten opzichte van een in de begroting opgenomen gemiddeld jaarbedrag, dat is gebaseerd op een actueel bedrijfsplan met onderliggende onderbouwing.

reserve	doel reserve
P5: Amstelveenlijn	Via de Kadernota 2012 is ten laste van de algemene reserve € 6 miljoen gereserveerd voor de Amstelveense bijdrage aan de M51. In raadsbesluit "Uitvoeringsbesluit voor het ombouwen van de Amstelveenlijn" van november 2015 is besloten van dit bedrag € 5,72 miljoen op te nemen als bijdrage en hiervoor een voorziening te treffen na ondertekening van het contract in 2016. Het restant blijft vooralsnog in de reserve.
P5: bedrijventerrein Amstelveen Zuid	Deze reserve is via het raadsvoorstel van 13 februari 2019 ingesteld ter risicoafdekking van de te zijner tijd in te stellen actieve grondexploitatie "Bedrijventerreinen Amstelveen Zuid" en gevormd door een storting van € 4,4 miljoen ten laste van de algemene reserve
P5: gemeentelijk aandeel Kalkbranderij	Op 29 maart 2023 heeft de gemeenteraad de grondexploitatie vastgesteld voor de Kalkbranderij. Toegezegd is een bijdrage van € 1,5 miljoen. Dit is opgebouwd uit € 45.000 voor tekort in grondexploitatie, € 1.215.000 voor bijdrage in het tekort op de opstalexploitatie van de Kalkbranderij en een voorziening van € 240.000 ten behoeve van het gemeentelijke aandeel in de Rijks Stimuleringsregeling 'Financiële herplaatsingsgarantie voor flex woningen'. In de raad van 8 november 2023 is het bedrag van € 240.000 toegevoegd aan de bijdrage in het tekort op de opstalexploitatie.
P5: grote projecten	Dit betreft beschikbaar gestelde middelen voor de projectenorganisatie inzake grotere onderwerpen zoals Amstelveenlijn, Stadshart en A9. De middelen voor toekomstige gemeentelijke investeringen A9 en Stadshart zijn in 2018 overgeheveld naar nieuw ingestelde afzonderlijke reserves.
P5: renovatie Voerman 2a	De beschikbaar gestelde middelen voor de opvang van Alleenstaande Minderjarige Vluchtelingen (AMV) ad. € 400.000 worden gestort in een nieuw te vormen reserve " Renovatie Voerman 2A" ter dekking van de toekomstige kapitaallasten.
P5: stadshart	Bij de programmarekening 2017 heeft de raad ingestemd met het instellen van de reserve 'Stadshart' voor het budgetneutraal uitvoeren van herinrichting van openbare ruimte via opbrengsten uit verkoop van gemeentelijke gronden en gebouwen. De middelen welke in 2017 zijn gestort in reserve 'Grote projecten' voor dit doel worden overgeheveld. Vanaf 2018 wordt de financiële afwikkeling van het raadsvoorstel "Vaststellen Ruimtelijke Uitwerking Visie Stadshart geëgaliseerd via deze reserve.
P5: startkoop Amstelveen en startersleningen	Deze reserve wordt gevoed uit de aankopen van 'tranches' van de zogenoemde 'startkoopamstelveen' woningen. Dit zijn woningen die op erfpachtbasis met korting zijn verkocht. In de Kadernota 2018 (1e tijdvak 2017) is besloten de reserve Startkoop uit te breiden met de mogelijkheid om het saldo in te zetten voor startersleningen. Het verschil tussen de verkoopprijs en de marktwaarde van de woningen wordt aan Amstelveen betaald zodra de bewoner/koper meer gaat verdienen. Deze betaling geschiedt in 4 tranches. Zodra de reserve enige omvang heeft, zal aan college en raad een voorstel worden gedaan voor de aanwending van deze reserve. Te denken valt aan het opnieuw ontwikkelen van woningen onder de 'startkoopamstelveen' regeling.
P5: toekomstige gemeentelijke investeringen A9	In het raadsvoorstel van 12 december 2018 inzake vaststelling bijdragen aan Rijkswaterstaat voor scopewijziging en toekomstige gemeentelijke investeringen project A9 heeft de raad ingestemd met de vorming van deze reserve. Het doel is de middelen te reserveren voor dekking van toekomstige kapitaallasten als gevolg van vooruitbetaalde gemeentelijke investeringen en de middelen welke zijn gereserveerd in de reserve grote projecten over te hevelen.

reserve	doel reserve
P6: FLO kosten Brandweer	De rentedotatie aan de voorziening "Incidentele kostenontwikkelingen brandweer" is vanaf 2014 omgezet in een structureel budget van € 160.000 ter afdekking van de in rekening gestelde kosten door de Brandweer Amsterdam-Amstelland voor de overgangsregeling Functioneel Leeftijdsontslag; De voorziening "Incidentele kostenontwikkelingen brandweer" is tevens in 2014 omgezet naar een egalisatiereserve waarmee het jaarlijkse verschil tussen de werkelijke kosten en het structurele bedrag in de exploitatie wordt afgewikkeld.
P7: frictiekosten vorming kernorganisatie Aalsmeer	In de vernieuwing van de ambtelijke samenwerking Aalsmeer-Amstelveen (AA) is afgesproken om de reserve in te stellen. Door de vorming van de kernorganisatie Aalsmeer is er sprake van frictiekosten. Afgesproken is dat Aalsmeer 2/3e deel van deze frictiekosten aan Amstelveen vergoedt en Amstelveen 1/3e deel voor zijn rekening neemt.
P8: afdekking risico Invest-MRA	In de raad van 18 november 2020 is via het collegevoorstel Invest-Metropoolregio Amsterdam (MRA) ingestemd met de participatie in Invest-MRA voor € 2,5 miljoen uit de reserve "investeringen in energietransitie en duurzaamheid" en met het beschikbaar houden van dit bedrag via de reserve afdekking risico Invest MRA. Het bedrag kan (deels) vrijvallen ten gunste van de reserve duurzaamheid als het risicoprofiel in de komende jaren lager dan 100% blijkt te zijn.
P8: stedelijke vernieuwing	Via de aanvullende voorstellen bij programmabegroting 2021 is in november 2020 besloten om de reserve "sparen vooraf" te hernoemen tot reserve stedelijke vernieuwing als sluitstuk van de systematiek wijziging voor investeringen maatschappelijk vastgoed. De ingezette koers om te anticiperen op het gaandeweg ouder worden van bestaande wijken en voorzieningen wordt hiermee gecontinueerd en geëxpliciteerd. De jaarlijkse dotatie aan de reserve loopt af van € 2,8 miljoen in 2021 naar een structureel niveau van € 1 miljoen per 2024. De actuele stand en omvang van de reserve beweegt zich rond de € 10 miljoen, inclusief een eenmalige vrijval ten gunste van de algemene reserve van € 3 miljoen en na aftrek van een reservering van € 7 miljoen voor de dekking van een onrendabele top op de herontwikkeling Legmeer (€ 7 miljoen). Daarmee is sprake van een evenwichtig geheel in omvang en verloop van de algemene reserve en de reserve stedelijke vernieuwing.

bedrag x € 1.000	Boekwaarde 1januari	Toevoeging	Onttrekking	Vermindering ter dekking van afschrijvingen	Boekwaarde 31december
P9: Algemene reserve	45.288	0	-8.396	0	53.684
P9: Resultaat	8.396	14.518	10.784	0	12.130
a1. algemene reserve	**53.684**	**14.518**	**2.388**	**0**	**65.815**
A. TOTAAL ALGEMENE RESERVE	**53.684**	**14.518**	**2.388**	**0**	**65.815**
Dekking kapitaallasten	134.087	7.477	0	7.957	133.607
b1. Dekking kapitaallasten	**134.087**	**7.477**	**0**	**7.957**	**133.607**
Vervanging bedrijfsmiddelen	2.076	2.586	484	0	4.178
b2.1 Bedrijfsmiddelen	**2.076**	**2.586**	**484**	**0**	**4.178**
Bedrijfsvoeringsfondsen	8.189	11.363	8.522	0	11.030
b2.2 Bedrijfsvoeringsfondsen	**8.189**	**11.363**	**8.522**	**0**	**11.030**

P3: Egalisatiereserve Grondbank (max. 500K)	2	77	0	0	78
P4: Buitenruimte groen, water en spelrecreatie	1.329	1.338	1.554	0	1.113
P4: Groot onderhoud wegen	5.086	5.838	5.540	0	5.384
P4: Openbare verlichting (m.n. lichtmasten)	684	495	780	0	399
P4: Verkeersmaatregelen	5.063	688	1.307	0	4.444
P4: Verkeersregelinstallaties	2.732	497	460	0	2.769
P7: Egalisatie hardware IT	1.044	1.331	1.092	0	1.283
P7: Egalisatie samenwerking AA	2.895	593	2.176	0	1.312
b2.3 Overige egalisatiereserves	**18.835**	**10.857**	**12.909**	**0**	**16.783**
P1: Innovatiefonds Zorg en Welzijn Amstelveen	116	0	0	0	116
P2: Kunst in de openbare ruimte	0	150	0	0	150
P2: Monumentenzorg	148	9	0	0	156
P2: Nieuwbouw HWC	3.849	0	998	0	2.851
P2: Overige toekomstige huisvesting	189	2.538	805	0	1.922
P4: Fonds Groen, water, recreatie	0	500	475	0	25
P4: investeringen in energietransitie en duurzaamheid	10.040	28	1.665	0	8.403
P4: Zorgvlied renovatie park en graven	195	89	0	0	283
P5: Amstelveenlijn	77	0	77	0	0
P5: Bedrijventerrein Amstelveen Zuid	4.408	0	315	0	4.093
P5: gemeentelijk aandeel Kalkbranderij	0	0	0	0	0
P5: Grote projecten	1.456	960	866	0	1.550
P5: Renovatie Voerman 2a	45	0	0	0	45
P5: Stadshart	37	500	27	0	511
P5: Startkoop Amstelveen en Startersleningen	2.967	259	0	0	3.226
P5: Toekomstige gemeentelijke investeringen A9	6.400	0	0	0	6.400
P6: FLO kosten Brandweer	1.439	0	164	0	1.275
P7: Frictiekosten vorming kernorganisatie Aalsmeer	137	0	137	0	0
P8: Afdekking risico Invest-MRA	2.500	0	0	0	2.500
P8: Stedelijke vernieuwing	13.696	1.463	0	0	15.159
b3. Overige bestemmingsreserves	**47.698**	**6.495**	**5.529**	**0**	**48.665**
B. TOTAAL BESTEMMINGSRESERVES	**210.885**	**38.778**	**27.444**	**7.957**	**214.263**
Eigen vermogen (A+B)	**264.570**	**53.296**	**29.832**	**7.957**	**280.077**

voorzieningen

Op de programmabladen wordt nader ingegaan op de mutaties voor dit verslagjaar van de voorzieningen. De eerste kolom van de overzichten verwijst naar het programmanummer, waarbij "8" verwijst naar algemene dekkingsmiddelen.

voorziening	doel voorziening
a1. verplichting, verlies en risico	
P5: facilitaire projecten	Door gewijzigde wetgeving vallen facilitaire projecten niet meer onder de balanspost "Voorraden". Het in de voorziening "Verliesgevende projecten" opgenomen bedrag dat betrekking heeft op facilitaire projecten is ingaande 2016 in deze voorziening opgenomen.
P6: alg. pensioenwet politiek ambtsdragers + wachtgeld	Op grond van indicatieve berekeningen wordt periodiek het redelijkerwijs in te schatten uitgavenniveau voor wachtgelden en pensioenen van (met name) voormalig wethouders vastgesteld.
P7: voorziening spaarverlof	De voorziening dient ter dekking van de opgebouwde verplichtingen ingevolge verlofsparen zoals ingevoerd met de CAO gemeenten 2021/2022 en als zodanig binnen de gemeente geregistreerd.
a2. egalisatie van kosten	
P2: onderhoud onderwijs-gebouwen	Zie onderhoud overige gebouwen
P2: onderhoud sportaccommodaties	Zie onderhoud overige gebouwen
P5: (huur)woonwagens en -lokaties	Zie onderhoud overige gebouwen
P5: onderhoud overige gebouwen	Via het besluit uniformering begrotingssystematiek vastgoed wordt niet gewerkt met kapitaallasten, maar met inpassing van meerjarige onderhoudsbudgetten (MOP) in de budgetten. De bestaande boekwaarde en kapitaallasten geven namelijk geen juist beeld geven voor de vervangingsvraag. Budgetten voor meerjarig onderhoud worden in de voorziening gestort terwijl de uitgaven aan meerjarig onderhoud direct ten laste van de voorziening worden gebracht. Verschillen tussen budget en werkelijke uitgaven over de jaren worden op deze wijze geëgaliseerd.
a3. toekomstige vervanging via heffing	
P4 : vervanging riolering	Ter dekking van (een deel van) de toekomstige vervangingsinvesteringen, met het oog op een verantwoorde en gelijkmatige ontwikkeling van de lastendruk op langere termijn.
a4. middelen van derden met specifieke besteding	
P4: afkoop onderhoud graven	Bekostiging van het onderhoud van graven met de hiervoor van particulieren ontvangen afkoopsommen.
P4: begraafplaats Zorgvlied	Egaliseren van het exploitatieresultaat ten einde een evenwichtige tariefsontwikkeling mogelijk te maken. Als algemeen beleidsuitgangspunt geldt voor de egalisatievoorziening dat deze maximaal 10% van de te egaliseren jaaromzet bedraagt (nota reserves en voorzieningen 2012). Als op rekeningbasis dit maximum wordt overschreden zal bij de eerstvolgende Perspectiefnota concrete voorstellen gedaan worden hoe hier mee om te gaan, waarbij de herkomst van de middelen nadrukkelijk in ogenschouw wordt genomen. In de Kadernota 2017 is de maximale stand van de egalisatievoorziening "Zorgvlied" tot en met 2020 vastgesteld op 25% van de exploitatie.
P4: huishoudelijk afval	Egaliseren van het exploitatieresultaat ten einde een evenwichtige tariefsontwikkeling mogelijk te maken. Algemeen uitgangspunt: zie P4: begraafplaats Zorgvlied.

voorziening	doel voorziening
P4: riolering	Egaliseren van het exploitatieresultaat ten einde een evenwichtige tariefsontwikkeling mogelijk te maken. Algemeen uitgangspunt: zie P4: begraafplaats Zorgvlied.
P4: uitgifte graven	Bekostiging van het grafrecht met de hiervoor van particulieren ontvangen afkoopsommen voor gebruik van het graf.
b1. onderhanden werk	
P5: bouwgrondexploitatie en bouwgrond	Voor verliesgevende grondexploitaties moet direct een verliesvoorziening worden getroffen.
b2. debiteuren	
P1, 4, 5 en 8: debiteuren	De voorziening debiteuren bevat een bedrag voor mogelijk oninbare vorderingen. De voorziening wordt bij opmaak van de rekening geactualiseerd.

bedrag x € 1.000	Boekwaarde 1januari	Toevoeging	Vrijval	Aanwending	Boekwaarde 31december
P5: Facilitaire projecten	590	2.690	220	0	3.060
P6: Alg. pensioenwet politiek ambtsdragers + wachtgeld	3.551	2.601	0	116	6.036
P7: Voorziening spaarverlof	656	678	0	0	1.335
a1. Verplichting, verlies en risico	**4.798**	**5.969**	**220**	**116**	**10.431**
P2: Onderhoud onderwijsgebouwen	646	330	90	113	773
P2: Onderhoud sportaccommodaties	1.420	592	620	472	921
P5: (Huur) woonwagens en -lokaties	435	119	0	23	531
P5: Onderhoud overige gebouwen	1.917	3.907	0	5.079	745
a2. Egalisatie van kosten	**4.417**	**4.949**	**710**	**5.686**	**2.970**
P4: Vervanging riolering	3.150	800	0	1.200	2.750
a3. Toekomstige vervanging via heffing	**3.150**	**800**	**0**	**1.200**	**2.750**
P4: Afkoop onderhoud graven	4.115	714	0	513	4.316
P4: Begraafplaats Zorgvlied	351	-50	0	0	301
P4: Huishoudelijk afval	2.678	157	1.978	0	857
P4: Riolering	1.707	774	800	0	1.681
P4: Uitgifte graven	4.841	938	0	731	5.047
a4. Middelen van derden met specifieke besteding	**13.691**	**2.532**	**2.778**	**1.244**	**12.201**
A. TOTAAL VOORZIENING PASSIVA	**26.056**	**14.250**	**3.708**	**8.246**	**28.352**
P5: Bouwgrondexploitatie en bouwgrond	615	133	27	0	721
b1. Onderhanden werk	**615**	**133**	**27**	**0**	**721**
P1: Dubieuze debiteuren sociale dienst	430	8	0	0	438
P4: Dubieuze debiteuren Zorgvlied	35	0	1	0	34
P5: Dubieuze debiteuren bouwleges	660	863	0	0	1.523
P8: Dubieuze debiteuren	1.372	1.055	681	349	1.397
b2. Debiteuren	**2.497**	**1.926**	**682**	**349**	**3.391**
B. TOTAAL VOORZIENING ACTIVA	**3.112**	**2.059**	**709**	**349**	**4.112**
Voorzieningen (A+B)	**29.168**	**16.309**	**4.417**	**8.596**	**32.464**

beoordeling egalisatievoorziening kostendekkende exploitatie
In de Nota risicobeleid, reservebeleid en activabeleid Amstelveen 2021 staat opgenomen dat de egalisatievoorzieningen "Zorgvlied", "huishoudelijk afval" en "riolering" maximaal 10% van de omzet mogen bedragen. Voor het bepalen van de omzet is gekozen voor het in de paragraaf lokale heffingen vermelde bedrag in de kolom "opbrengst heffing in de rekening".

riolering
De stand van de egalisatievoorziening riolering bedraagt eind 2023 € 1,7 miljoen. Dit overschrijdt het plafond van 10% van de werkelijke omzet c.q. baten op het taakveld riolering (€ 1,0 miljoen). Als op rekeningbasis het vastgestelde maximum wordt overschreden, worden bij de eerstvolgende Perspectiefnota concrete voorstellen gedaan hoe hiermee om te gaan.

bedrag x € 1.000	maximaal percentage	omzet / opbrengst	toegestaan (omzet x %)	Boekwaarde 31dec23	toegestaan -/- boekwaarde
begraafplaats Zorgvlied	10%	5.171	517	301	216
huishoudelijk afval	10%	11.368	1.137	857	280
riolering	10%	9.264	926	1.681	-755

vaste schulden

bedrag x € 1.000	Rente%	Oorspronkelijk bedrag	Boekwaarde 1jan	Opgenomen	Aflossing lopend jaar	Boekwaarde 31dec	Rente lopend jaar
1 - BNG (lening tm 15-12-50)	4,2000	20.000	14.000	0	500	13.500	587
2 - BNG (lening tm 15-12-51)	4,4000	20.000	14.500	0	500	14.000	637
4 - BNG (lening tm 15-12-53)	4,6500	25.000	19.375	0	625	18.750	900
5 - BNG (lening tm 15-12-52)	4,5000	25.000	18.750	0	625	18.125	843
Onderhandse leningen		**90.000**	**66.625**	**0**	**2.250**	**64.375**	**2.966**

Amstelveen heeft een lening van in totaal € 90 miljoen aangetrokken met een looptijd van 40 jaar. Het gemiddeld percentage van de lening bedraagt 4,45 procent. Met deze lening heeft de gemeente voor zeer lange termijn voorzien in haar financieringsbehoefte. Bij het bepalen van de looptijd van de lening is aansluiting gezocht bij de looptijd van de te financieren activa (met name riolering en onderwijshuisvesting).

waarborgsommen
Het saldo van net iets meer dan € 4.000 (vier duizend euro) betreft in onderpand gegeven geldsommen waarop de gemeente eventuele schade kan verhalen en bedragen voor bijvoorbeeld uit te keren planschade en enkele maanden betaalde borg door huurders van gemeentelijke panden.

netto-vlottende schulden

bedrag x € 1.000	31-12-2023	31-12-2022
1. BNG	0	113
2. Overige schulden	10.740	10.444
Netto-vlottende schulden	**10.740**	**10.558**

overige schulden: crediteuren
De onder crediteuren opgenomen ontvangen facturen zijn per eind januari 2024 vrijwel alle betaald.

overlopende passiva

bedrag x € 1.000	31-12-2023	31-12-2022
1. Opgebouwde verplichtingen in begrotingsjaar: - loonheffing/pensioenbijdragen	5.818	5.530
1. Opgebouwde verplichtingen in begrotingsjaar: - nog te betalen bedragen	12.725	12.872
1. Opgebouwde verplichtingen in begrotingsjaar: - overig	719	-82
1. Opgebouwde verplichtingen in begrotingsjaar: - te betalen btw	806	1.567
2. Van Europese/Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen	22.082	20.737
3. Overige vooruitontvangen bedragen: - facilitaire projecten grondexploitatie	10.913	8.494
3. Overige vooruitontvangen bedragen: - overig	2.915	1.930
Overlopende passiva	**55.977**	**51.047**

opgebouwde verplichtingen in begrotingsjaar

nog te betalen bedragen

Dit betreft uitgaven voor een activiteit in dit verslagjaar waar nog geen nota voor is ontvangen per balansdatum 31 december, maar waar wel een verplichting voor is aangegaan. De grootste bedragen hebben betrekking op facturen voor jeugdhulp, eindafrekening HWC en verblijfskosten okt-dec Oekraïners.

overige vooruitontvangen bedragen

facilitaire projecten grondexploitatie, vooruit ontvangen

Het gaat hier om facilitaire grondexploitatieprojecten waarbij de gemeente bedragen heeft ontvangen die hoger zijn dan de tot heden gemaakte kosten.

Het saldo van de vooruit ontvangen bedragen facilitaire projecten is als volgt de specificeren:

bedrag x € 1.000	Boekwaarde 1 januari	Boekwaarde 31 december
Acacialaan 20-22	83	80
Amsteldijk Noord 17	12	0
Amsteldijk Zuid 183	26	5
Bedrijventerrein Amstelveen Zuid Noordwest	1.317	1.318
Bedrijventerrein Amstelveen Zuid Zuidoost	12	2
Bedrijventerrein De Loeten	4.728	6.839
Charlotte van Montpensierlaan	0	69
Haagbeuklaan 1-3	154	82
Kronenburg	1.502	1.484
Maalderij 4-8	1	96
Ouderkerkerlaan 150	0	109
Rembrandthof	0	47
Scheg Oost	588	729
Uilenstede 471-473	72	53
Totaal facilitaire projecten: Vooruit ontvangen bedragen	**8.494**	**10.913**

Van Europese/Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen

bedrag x € 1.000	Saldo 1 januari	Ontvangen bedragen	Bestedingen	Vrijgevallen/ Terugbetaling	Saldo 31 december
Besluit bijstandverlening zelfstandigen (BBZ) 2021	20			20	0
SPUK Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (TOZO)	2.471		-58	285	2.244
SPUK A13 Controle Coronatoegangsbewijzen	269			269	0
SPUK C9 Woningbouwimpuls	8.965				8.965
SPUK C209 Subsidie Macabiadelaan (RVO)	280				280
SPUK C55 Energie armoede	799	652	628		823

SPUK C56 Huisvesting aandachtsgroepen - parkeervoorzieningen	1.000				1.000
SPUK C94 Nationale isolatie		559			559
SPUK H4 Stimuleringsport 2019-2020	911			911	0
SPUK H4 Stimulering sport 2021	799			799	0
SPUK H4 Stimulering sport 2022	1				1
SPUK H4 Stimulering sport 2023		182	59		123
SPUK H16 ijsbanen en zwembaden 2020	66			66	0
SPUK H16 ijsbanen en zwembaden 2021	207			207	0
SPUK D14 Inhalen Covid-19 gerelateerde onderwijsvertraging	369	463	718		113
SPUK D19 Onderwijshuisvesting ontheemden 2022	53	351	303		101
SPUK D21 Impuls Jongerencultuur	115	295	340		70
SPUK D22 Voorschoolse educatie aan ontheemde peuters		135			135
SPUK E3 Sanering verkeerslawaai	842	117			959
SPUK E44 Impuls klimaatadaptatie gem Diemen		218			218
SPUK F28 CDOKE capaciteit decentrale overheden klimaat-/energiebeleid		1.638	1.145		492
SPUK G10 Wet inburgering 2022	625	263	19	144	725
SPUK G10 Wet inburgering 2023	0	724	0		724
SPUK G13 onderwijsroute 2022	17	77	94		0
SPUK G13 onderwijsroute 2023	0	83	79		5
SPUK H28 Domein Overstijgend Samenwerken (DOS)		457	456		1
SPUK H30 Gezond en Actief Leven Akkoord (SPUK GALA)		1.252	1.105		148
SPUK H32 Meerkosten Energie Openbare Zwembaden (MEOZ)		805	118		687
SPUK H35 Integraal Zorgakkoord (IZA)		1.155	379		775
I&W verkeerslawaai woningen	11		8		3
Beveiliging Joodse instellingen	36		8		29
GIDS (kansrijke start)	3			3	0
DUMAVA subsidie 70% Ouderkerkl 14		33			33
Vooruitontvangen gelden Rijk	**17.858**	**9.460**	**5.402**	**2.704**	**19.213**
Regiobudget zorg & welzijn (buffer)	13				13
Blokhuismiddelen economische daklozen	2.162		1.531		631
Economische dakloosheid 2023		1.000			1.000
Transitieplan MOBW 2023		100	80		20
Subsidie sanering woningen	182		18		164
SPUK randvoorwaardelijke functies jeugdhulp		38			38
VRA Fietspaden Beneluxbaan		371			371
Voortijdig schoolverlaten (VSV)	66	70	56	20	59
Regionale Meld- en Coördinatiefunctie (RMC)	260	428	399		288
RIEC AA Gemeenten ondermijning	187		91		96
Regionale samenwerking burgernet	8		8		0
Eindafrekening Reg samenwerking verduurz.part.won		156			156
Energiebesparingsprogramma woningen Noord Holland 2023		32			32
Vooruitontvangen gelden overheden	**2.878**	**2.194**	**2.184**	**20**	**2.868**
Van overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen	**20.736**	**11.654**	**7.585**	**2.724**	**22.081**

5.4 Niet Uit de Balans Blijkende Verplichtingen

Verstrekken van garanties ca

In het treasurystatuut staat in artikel 4 dat het verstrekken van leningen en garanties uitsluitend wordt gedaan uit hoofde van de publieke taak. Bij het uitzetten van middelen, het verstrekken van garanties en het aangaan van financiële participaties bedingt het college, indien mogelijk, zekerheden. Het college motiveert in zijn besluit het openbaar belang van dergelijke uitzettingen van middelen, verstrekkingen van garanties en financiële participaties.

Woningbouw

Via de regelingen Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW) en Nationale Hypotheek Garantie (NHG) staat de gemeente voor substantiële bedragen garant.

Waarborgfonds

Het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW) zorgt via borging voor gunstige financiering van woningcorporaties, tegen zo laag mogelijke kosten. Het WSW helpt daarmee corporaties bij het bouwen en onderhouden van sociale huurwoningen.

De borgstelling door het WSW berust op een aantal samenhangende factoren:
- de zorgvuldige beoordeling van de kredietwaardigheid van de deelnemers,
- het eigen vermogen van het WSW,
- de verplichting van de deelnemende corporaties om het eigen vermogen van het WSW aan te vullen als het eigen vermogen onder een bepaalde waarde daalt en
- de achtervangovereenkomsten met het Rijk en de gemeenten, die renteloze leningen aan het WSW verstrekken als het WSW na de aanvullingen door de deelnemende corporaties nog onvoldoende eigen vermogen heeft om de problemen het hoofd te bieden.

Tot 1 augustus 2021 stonden het Rijk en de gemeenten elk voor 50% in de achtervang bij het WSW. De 50% van de gemeenten werd voor 25% verdeeld over alle gemeenten en 25% werd toegerekend aan 1 gemeente die in de leningovereenkomst staat vermeld.
Dit betekent dat wanneer een corporatie in financiële problemen geraakt, het WSW zorgt dat rente en aflossing van leningen doorgaat. Het WSW betaalt dit uit eigen kapitaal. Dat kapitaal kan worden aangevuld door obligo bij alle deelnemende corporaties op te halen. Pas wanneer dat onvoldoende is, komen het Rijk en de gemeenten als achtervanger in beeld om renteloze leningen te verstrekken. Het risico voor de achtervangers is overigens beperkt, tot nu toe heeft het WSW daar nooit een beroep op gedaan.

In nauwe samenwerking hebben WSW, VNG en BZK een nieuwe generieke standaard achtervangovereenkomst WSW/gemeente opgesteld. De VNG informeerde alle gemeenten hierover in een ledenbrief van 30 april 2021. Het voorstel is mede gebaseerd op een raadpleging die de VNG in juni 2020 onder gemeenten hield. Dit heeft onder andere geleid tot een gewijzigde verdeelsleutel die de gemeentelijke achtervangpositie anders verdeelt.
Op verzoek van de VNG wordt voor nieuwe leningen vanaf 1 augustus 2021 de verdeling van de tweede 25% achtervang veranderd. In plaats van 1 gemeente staan alle gemeenten in de achtervang waar een corporatie zogenoemd DAEB-bezit heeft (sociale woningbouw en maatschappelijk vastgoed), naar rato van de marktwaarde van dat bezit. Dit beoogt scheve verdelingen tussen gemeenten te voorkomen.

In totaliteit betreft het leningen met een omvang van € 347 miljoen (2022: € 315 miljoen). Het bedrag is als volgt verdeeld naar woningcorporaties:

bedrag x € 1.000.000	eind 2023	eind 2022
Eigen Haard	242,2	228,9
Duwo	50,9	34,6
Omnia	0,6	0,4
Woonzorg Nederland	52,84	51,4
Totaal	346,5	315,3

Van de € 347 miljoen valt € 109 miljoen onder de nieuwe achtervangpositie vanaf 1 augustus 2021.

Nationale Hypotheek Garantie (NHG)

Bij (tijdelijke) liquiditeitstekorten van het Waarborgfonds Eigen Woningen (WEW) is de gemeente samen met alle andere Nederlandse gemeenten en het Rijk de verplichting aangegaan renteloze leningen aan het waarborgfonds te verstrekken. Het Rijk neemt 50% van deze renteloze leningen voor zijn rekening. Gemeenten nemen gezamenlijk de andere 50% voor hun rekening. Bij aanspraken op de achtervang betaalt het WEW de leningen in betere tijden terug.

Op 15 april 2009 is tussen het Rijk en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) bestuurlijk afgesproken dat de achtervangfunctie van de gemeenten met ingang van 2011 zal worden beëindigd en volledig door het Rijk wordt overgenomen. Voor de tot deze ingangsdatum verstrekte garanties blijft de gemeente voor de helft achtervang evenals het Rijk, waarbij de gemeentelijke aanspraak plaatsvindt naar rato van de som van de nominale bedragen van de nog lopende leningen (50%) en de som van de verliesbedragen (50%).

Amstelveen staat bij opmaak van de rekening in totaal voor € 121 miljoen (2022: € 130 miljoen) garant.

Overig

Daarnaast staat de gemeente garant voor geldleningen via Stater N.V. voor € 57.000 (2022: € 417.000) en garanties in het kader van de 2 regelingen "Beschikking deelneming van het Rijk in garanties van de gemeente voor bestaande woningen" en de "Beschikking geldelijke steun eigen woningen 1984" voor € 499.000 (2022: € 764.000).

Op grond van deze laatste 2 regelingen is de gemeente ingeval van faillissement voor 100% aansprakelijk. De helft van eventuele aanspraken is dan vervolgens verhaalbaar op het Rijk. Dit deel van de gewaarborgde leningen zal de komende jaren afnemen door privatisering van deze garantiestellingen. De gemeente is uitsluitend aansprakelijk voor de garanties tot en met 1994.

Via raadsvoorstellen staat de gemeente garant voor met name enkele sportfaciliteiten. Dit gebeurt veelal met Stichting Waarborgfonds Sport (SWS). Het gaat om een garantiebedrag per 31 december 2023 van € 436.000 (2022: € 474.000).

Totaal betreft de overige waarborg voor woningbouw € 992.000.

Totale waarborg

De totale waarborg voor woningbouw bedraagt € 469 miljoen.

Overige garanties

Kabels en leidingen

Voor het realiseren van woonprojecten e.d. kan het voor komen dat Amstelveen een garantie afgeeft dat in de toekomst grond wordt geleverd zonder kabels en leidingen.

Financiële verplichtingen voor toekomstige jaren die meer bedragen dan € 400.000 (voor inkoop- en huurcontracten)

In de verordening 212, artikel 9 lid 11 staat vastgelegd om in de toelichting op de balans financiële verplichtingen voor toekomstige jaren op te nemen die meer bedragen dan € 400.000 (voor inkoop- en huurcontracten). Via de verordening is de reikwijdte van artikel 53a BBV nader ingevuld, waarin gesproken wordt over "belangrijke financiële verplichtingen waaraan de gemeente voor toekomstige jaren is verbonden". Er zijn geen huurcontracten die een verplichting hebben van meer dan € 400.000.

Het volume aan inkoopcontracten met een meerjarige verplichting bedraagt ongeveer € 101 miljoen.

De contracten die onder de reikwijdte vallen van € 400.000 zijn de volgende (W=Werk, D= Dienst, L=Levering):

Projectnaam	Procedure aanbesteding	Werk (W) / Dienst (D) / Levering (L)
Aanbesteding Hospitality met beveiligingskeurmerk en alarmopvolging	Meervoudig onderhands	D
Leveren en plaatsen, ombouwen en renoveren ondergrondse containers	Europese aanbesteding	L+D
WMO Hulpmiddelen	Europese aanbesteding	L
Hulp bij het Huishouden	Europese aanbesteding	D
Transport en verwerking diverse afvalstromen (rest/PMD)	Europese aanbesteding	D
Collectieve zorgverzekering minima	Enkelvoudig onderhands	D
WMO-begeleiding	Europese aanbesteding	D
Centrale Inkoop Hardware	Europese aanbesteding	L
Leerlingenvervoer	Europese aanbesteding	D
Jeugdhulp	Europese aanbesteding	D
Payrolling	Europese aanbesteding	D
Woningaanpassingen WMO	Europese aanbesteding	L
ROVK's onderhoud elementenverharding	Europese aanbesteding	D
Raamovereenkomst Inhuur cultuurtechnisch mens en materieel	Europese aanbesteding	D
WMO-vervoer	Europese aanbesteding	D
Software Broker	Europese aanbesteding	L
Aanschaf licenties Centric via raamovereenkomst Softwarelicenties	Enkelvoudig onderhands	L
Levering betonnen verhardingsmaterialen	Europese aanbesteding	L
Postdiensten	Europese aanbesteding	D
Re-integratiediensten	Europese aanbesteding	D
Onafhankelijke cliëntondersteuning	Enkelvoudig onderhands	D
Realiseren van zonnestroom installaties op gemeentelijk Vastgoed	Europese aanbesteding	L
Amstelveen College Bouwkundig	Nationaal openbaar	W
Amstelveen College Werktuigbouwkundig	Nationaal openbaar	W
Nieuwbouw scholencomplex Landtong WTBK	Europese aanbesteding	W
Schoonmaakdiensten	Europese aanbesteding	D
Bomenonderhoud en Veiligheidsinspecties	Europese aanbesteding	D
AV voor de Raad- en Debatzaal Amstelveen	Europese aanbesteding	L
Onderhouden en vervangen openbare verlichting	Europese aanbesteding	D
Verwerken Restafval met nascheiding PMD-arm restafval	Europese aanbesteding	D
Concessie reclame exploitatie A0-borden in de buitenruimte.	Meervoudig onderhands	D
Nieuwbouw scholencomplex Landtong Bouwkundig	Enkelvoudig onderhands	W
WMO vervoer	Europese aanbesteding	D
Leverantie gas en elektriciteit	Europees	L
Tijdelijke huisvesting maatschappelijk vasdtgoed	Europees	D

Accountantsdiensten	Europese aanbesteding	D
Asfalteer en Markeringswerkzaamheden	Europese aanbesteding	W
Bouwkundige werken uitbreiding de Meerkamp	Meervoudig onderhands	W
Installatiewerken Zwembad de Meerkamp	Europese aanbesteding	W
Composteringsdiensten	Europese aanbesteding	D
Adviseurs verduurzamen gemeentelijk vastgoed	Europese aanbesteding	D
Verwerken GFT	Europese aanbesteding	D
Inkoop Verzuimbegeleiding Bedrijfsartsen	Enkelvoudig onderhands	D
Software personeelsinformatiesysteem	Enkelvoudig onderhands	D
Softwarelicenties / SAAS dienst Totallink	Europese aanbesteding	D
Inhuur beveiliging opvang ontheemden uit Oekraïne	Enkelvoudig onderhands	D

6 Bijlagen

6.1 Single Information Single Audit (SiSa)

Basis idee bij het principe single information single audit is dat het Rijk bij het vragen van informatie zoveel mogelijk aansluit bij de informatiebehoeften en verantwoordingsmomenten van de medeoverheden zelf. Bij single information hoeft de gemeente, provincie of gemeenschappelijke regeling niet speciaal een aparte verantwoording voor het rijk op te stellen.

Door in de jaarstukken een bijlage op te nemen met wettelijk voorgeschreven verantwoordingsinformatie kan het Rijk de specifieke uitkeringen beoordelen. Met single audit wordt bedoeld dat voor de controle door de accountant gebruik wordt gemaakt van de reguliere controle van de jaarrekening door de accountant.

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2023 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 09-03-2024									
Ver-strek-ker	**Uit-kerings-code**	**Specifieke uitkering** **Juridische grondslag** **Ontvanger**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**
JenV	**A16**	**Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne**	Vul in totaal cumulatief te ontvangen normbedrag per gerealiseerde gemeentelijke plek per dag (GOO) (jaar T)	Vul in verschil bij hogere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst van A16/01 (jaar T) - uitzonderingsbepaling (GOO)	Vul in vrijwillige teruggave bij lagere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst onder A16/01 (jaar T) – uitzonderingsbepaling (GOO)	Besteding (jaar T) tbv de transitie - uitgezonderd uitvoeringskosten	Besteding (jaar T) uitvoeringskosten tbv de transitie	Besteding (jaar T) uitgekeerde verstrekkingen (POO)
		Gemeenten	*Aard controle R* *Indicator: A16/01*	*Aard controle R* *Indicator: A16/02*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: A16/03*	*Aard controle R* *Indicator: A16/04*	*Aard controle R* *Indicator: A16/05*	*Aard controle R* *Indicator: A16/06*
			€ 13.329.800			€ 0	€ 0	€ 417.543
			Totaal bedrag vorderingen (/ onrechtmatig uitgekeerde) verstrekkingen (jaar T) POO	Vul in totaal te ontvangen normbedrag uitvoeringskosten per geregistreerde persoon waaraan in een maand een verstrekking is gedaan (POO) (jaar T)	Berekening totale besteding (jaar T) Som indicatoren 01/02/04/05/06/07 en 08	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)		
			Aard controle R *Indicator: A16/07*	*Aard controle R* *Indicator: A16/08*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: A16/09*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: A16/10*		
			€ 0	€ 173.460	€ 13.920.803	€ 26.841.020		
FIN	**B2**	**Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek**	Aantal (potentieel) gedupeerden die in aanmerking komt voor ondersteuning (jaar T)	Cumulatief aantal (potentieel) gedupeerden die in aanmerking komt voor ondersteuning (t/m jaar T)	Aantal uitgewerkte plannen van aanpak in (jaar T)	Cumulatief aantal uitgewerkte plannen van aanpak (t/m jaar T)	Normbedragen voor a, b, d en f (ja/nee) Nee: reeks 1 / Ja: reeks 2	Normbedragen voor e (ja/nee) Nee: reeks 1/ Ja: reeks 2
		Gemeenten	*Aard controle R* *Indicator: B2/01*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/02*	*Aard controle D2* *Indicator: B2/03*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/04*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/05*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/06*

			46	269	41	149	Ja	Nee		
			Wijziging keuze per (2023/2024)	Eindverantwoording (Ja/Nee)	**Reeks 1** Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel a, b, d en f (artikel 3)	**Reeks 1** Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen a, b, d en f (artikel 3)				
					Keuze werkelijke kosten	**Keuze werkelijke kosten**				
			Aard controle n.v.t. *Indicator: B2/07*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/08*	*Aard controle R* *Indicator: B2/09*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/10*				
			N.V.T.	Nee						
			Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3)	**Reeks 1** Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3)	**Reeks 1** Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3)	**Reeks 1** Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3)	**Reeks 1** Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3)	**Reeks 1** Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3)		
			Werkelijke kosten	**Werkelijke kosten**	**Keuze werkelijke kosten**	**Keuze werkelijke kosten**	**Werkelijke kosten**	**Werkelijke kosten**		
			Aard controle R *Indicator: B2/11*	*Aard controle R* *Indicator: B2/12*	*Aard controle R* *Indicator: B2/13*	*Aard controle R* *Indicator: B2/14*	*Aard controle R* *Indicator: B2/15*	*Aard controle R* *Indicator: B2/16*		
			€ 872.832	€ 1.385.618	€ 290.737	€ 565.212	€ 0	€ 0		
			Reeks 2 Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden (jaar T) (artikel 3)	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerde cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak (jaar T) (artikel 3)	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel d x aantal PvA's (jaar T) (artikel 3)	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten en/of PvA's cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)		
			Keuze normbedragen	**Keuze normbedragen**	**Keuze normbedragen**	**Keuze normbedragen**	**Keuze normbedragen**	**Keuze normbedragen**		
			Aard controle R *Indicator: B2/17*	*Aard controle R* *Indicator: B2/18*	*Aard controle R* *Indicator: B2/19*	*Aard controle R* *Indicator: B2/20*	*Aard controle R* *Indicator: B2/21*	*Aard controle R* *Indicator: B2/22*		
			€ 17.480	€ 102.220	€ 142.188	€ 516.732	€ 73.595	€ 165.599		
			Reeks 2 Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (jaar T) (artikel 3)	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (t/m jaar T) (artikel 3)	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken (jaar T) (artikel 3)	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)	**Totaal** Totale verantwoording (jaar T) voor de SPUK B2 regeling			
			Keuze normbedragen	**Keuze normbedragen**	**Keuze normbedragen**	**Keuze normbedragen**				
			Aard controle R *Indicator: B2/23*	*Aard controle R* *Indicator: B2/24*	*Aard controle R* *Indicator: B2/25*	*Aard controle R* *Indicator: B2/26*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/27*			
					€ 0	€ 0	€ 1.396.832			

BZK	C9	Specifieke uitkering woningbouwimpuls **Tranche 1 t/m 5** Gemeenten		Projectnaam/nummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C9/01*	Aantal woningen waarvan bouw is gestart in (jaar T) komt overeen met fasering uit de projectaanvraag (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 15 verplicht *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C9/02*	Afgesproken datum van start bouw van de eerste woning uit de projectaanvraag binnen 3 jaar na toekenning gehaald? (Ja/Nee) *Aard controle D1* *Indicator: C9/03*	Aantal woningen waarvan de bouw gestart is cumulatief (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C9/04*	Aantal betaalbare woningen waarvan de bouw gestart is cumulatief (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C9/05*	Aantal gerealiseerde woningen (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C9/06*
			1	Specifieke uitkering woningbouwimpuls tweede tranche Amstelveen - Project Legmeer, kenmerk 2021 - 0000014491	Ja	Nee	0	0	0
			2						
			20						
				Kopie projectnaam/nummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C9/07*	Uitvoering WBI-maatregelen verloopt conform fasering projectaanvraag (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 15 verplicht *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C9/08*	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: C9/09*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle R* *Indicator: C9/10*	Opbrengsten (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: C9/11*	Cumulatieve opbrengsten (t/m jaar T) *Aard controle R* *Indicator: C9/12*
			1	Specifieke uitkering woningbouwimpuls tweede tranche Amstelveen - Project Legmeer, kenmerk 2021 - 0000014491	Nee	€ 0	€ 230.438	€ 0	€ 0
			2						
			20						
				Kopie projectnaam/nummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C9/13*	Prijscategorieën woningen komen overeen met projectaanvraag (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 15 verplicht *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C9/14*	Toelichting afwijking(en) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C9/15*	Eindverantwoording/ project afgerond (ja/nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C9/16*		

		1	Specifieke uitkering woningbouwimpuls tweede tranche Amstelveen - Project Legmeer, kenmerk 2021 - 0000014491	Ja	Datum start bouw wordt niet gehaald, omdat de financiele haalbaarheid voor de gemeente en ook voor de markt negatiever wordt t.o.v de situatie tijdens de aanvraag. Oorzaak ligt grotendeels bij de huidige economische omstandigheden. Het kost extra tijd om tot nieuwe haalbare uitgangspunten te komen.	Nee		
		2						
		20						
BZK	**C55**	**Aanpak energiearmoede**	Het aantal huishoudens in huurwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening	Besteding (jaar T) van de onder indicator 01 gemoeide kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 01 gemoeide kosten	Het aantal huishoudens in koopwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening	Besteding (jaar T) van de onder indicator 04 gemoeide kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 04 gemoeide kosten
			Aard controle n.v.t.	*Aard controle R*	*Aard controle n.v.t.*	*Aard controle n.v.t.*	*Aard controle R*	*Aard controle n.v.t.*
			Indicator: C55/01	*Indicator: C55/02*	*Indicator: C55/03*	*Indicator: C55/04*	*Indicator: C55/05*	*Indicator: C55/06*
			1.292	€ 290.565	€ 498.526	303	€ 236.138	€ 455.358
			Het aantal huishoudens dat ondersteuning – bijvoorbeeld via advies aan huis- heeft gekregen in de vorm van advies over vermindering van het energiegebruik voor zijn specifieke woningen waar de bewoner direct zijn/haar energieverbruik mee heeft kunnen verminderen.	Besteding (jaar T) van de onder indicator 07 gemoeide kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 07 gemoeide kosten			
			Aard controle n.v.t.	*Aard controle R*	*Aard controle n.v.t.*			
			Indicator: C55/07	*Indicator: C55/08*	*Indicator: C55/09*			
			1.475	€ 101.056	€ 142.858			

			Het aantal kleine gasbesparende maatregelen (w.o. radiatorfolie en tochtstrips) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/10*	Het aantal kleine elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. LED-lampen) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/11*	Het aantal grote(re) gasbesparende maatregelen (w.o. dakisolatie, vloerisolatie, spouwmuurisolatie etc.) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/12*	Het aantal grote(re) elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. vervangen koelkasten, wasmachines etc.) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/13*	Het aantal gegeven adviezen met directe verlaging energieverbruik/energierekening tot gevolg. *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/14*	Het aantal overige energierekening verlagende maatregelen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/15*
			4.243	4.854	160	1.060	4.456	186
BZK	**C56**	**Regeling huisvesting aandachtsgroepen**	Beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C56/01*	Projectnaam *Aard controle n.v.t* *Indicator: C56/02*	Besteding (jaar T) per project *Aard controle R* *Indicator: C56/03*	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) - per project Inclusief uitvoering door derde vanaf SiSa 2022 *Aard controle R* *Indicator: C56/04*	Aantal woonruimten en verblijfsruimten waarvan de werkzaamheden zijn gestart in (jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C56/05*	Aantal volledig gerealiseerde woonruimten en verblijfsruimten (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C56/06*
		1	*RHA2021-02280374*	*Kronenburg*	€ 0	€ 0	0	0
		2						
		10						
			Kopie Projectnaam *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C56/07*	Opbrengsten jaar T *Aard controle R* *Indicator: C56/08*	Cumulatieve opbrengsten (t/m jaar T) *Aard controle R* *Indicator: C56/09*	Opgevoerde kostenactiviteiten zoals opgenomen in de aanvraag zijn onveranderd (t/m jaar T) (Ja/Nee) *Aard controle R* *Indicator: C56/10*	De uitvoering loopt volgens de planning (ja/nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C56/11*	Zelfstandige uitvoering (ja/nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C56/12*
		1	*Kronenburg*	€ 0	€ 0	Nee	Nee	Ja
		2						
		3						
		4						
		5						
		6						
		7						
		8						
		9						
		10						

			Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C56/13*	Zijn binnen twee jaar na de datum van toekenning van de uitkering onomkeerbare stappen gezet? *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C56/14*				
			Nee	nvt				
BZK	**C62**	**Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagenaffaire**	Gederfde opbrengsten (jaar T) die voortvloeien uit het kwijtschelden van gemeentelijke belastingen *Aard controle R* *Indicator: C62/01*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C62/02*				
			€ 588	Nee				
BZK	**C92**	**Regeling specifieke uitkering Informatiepunten Digitale Overheid**	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: C92/01*	Bedrag doorgeschoven naar t+1 *Aard controle R* *Indicator: C92/02*	Aantal informatiepunten dat de gemeente financiert *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C92/03*	Aantal vragen dat in het afgelopen jaar bij de Informatiepunten in de gemeente behandeld is *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C92/04*	Aantal gebruikte leermiddelen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C92/05*	
			€ 86.084	€ 0	2	221	68	
BZK	**C94**	**Regeling houdende regels verstrekking specifieke uitkering aan gemeenten verduurzaming [...] van eigenaars, woonverenigingen en wooncoöperaties**	Beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C94/01*	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: C94/02*	Het aantal slecht geïsoleerde woningen [...] , eventueel in samenhang met energiezuinige ventilatiemaatregelen zijn genomen [...] *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C94/03*	Het aantal slecht geïsoleerde woningen [...] ,eventueel in samenhang [...] met een WOZ-waarde boven het gemeentelijk gemiddelde (peildatum 2022) of een WOZ-waarde van € 429.300 *Aard controle R* *Indicator: C94/04*	Het aantal woningen waarbij een hogere bijdrage dan € 4.000 is toegekend, het aantal woningen dat daarvan niet voldoet aan de betreffende uitzonderingsgevallen [...] en *Aard controle R* *Indicator: C94/05*	Het totaalbedrag van de overschrijding boven de € 4.000 van die laatstbedoelde woningen *Aard controle R* *Indicator: C94/06*
		1	*LAI23-03458043*	€ 0	0	0	0	€ 0
		2						
		100						

			Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan gerichte ondersteuning en/of het bedrag waarvoor derden met de benodigde expertise zijn ingeschakeld als bedoeld in artikel 2, derde lid, onderdeel a, van de regeling	Besteding van middelen ten behoeve van uitvoering als bedoeld in artikel 2, derde lid, onderdeel b	Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan die energiebesparende isolatiemaatregelen, eventueel in samenhang met energiezuinige ventilatiemaatregelen.	Eindverantwoording (ja/nee)		
			Aard controle R	*Aard controle R*	*Aard controle R*	*Aard controle n.v.t.*		
			Indicator: C94/07	*Indicator: C94/08*	*Indicator: C94/09*	*Indicator: C94/10*		
		1	€ 0	€ 0	€ 0	Nee		
		2						
		100						
BZK	**C209**	**Meerjarige regeling voor huisvesting aandachtsgroepen**	Beschikkingsnummer	Projectnaam	Besteding (jaar T) per project	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) - per project Inclusief uitvoering door derde vanaf SiSa 2023	Cumulatieve opbrengsten (t/m jaar T) - per project	Aantal woonruimten waarvan de werkzaamheden zijn gestart in (jaar T)
			Aard controle n.v.t.	*Aard controle n.v.t*	*Aard controle R*	*Aard controle n.v.t.*	*Aard controle D2*	*Aard controle n.v.t.*
			Indicator: C209/01	*Indicator: C209/02*	*Indicator: C209/03*	*Indicator: C209/04*	*Indicator: C209/05*	*Indicator: C209/06*
		1	*RHA2022-03341365*	*Tijdelijke woonvoorzieningen bijzondere doelgroepen Maccabiadelaan Amstelveen*	€ 0	€ 0	€ 0	0
		2						
		10						
			Kopie Projectnaam	Aantal volledig gerealiseerde woonruimten (t/m jaar T)	De uitvoering loopt volgens de planning (ja/nee)	Zelfstandige uitvoering (ja/nee)		
			Aard controle n.v.t.	*Aard controle n.v.t.*	*Aard controle n.v.t.*	*Aard controle R.*		
			Indicator: C209/07	*Indicator: C209/08*	*Indicator: C209/09*	*Indicator: C209/10*		
		1	*Tijdelijke woonvoorzieningen bijzondere doelgroepen Maccabiadelaan Amstelveen*	0	Nee	Nee		

			2					
			10					
			Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C209/11*					
			Nee					
OCW	**D8**	**Onderwijsachterstandenbeleid 2023-2026 (OAB)**	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 159, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 158 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 160 WPO)	Correctie besteding (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	
		Gemeenten	*Aard controle R* *Indicator: D8/01*	*Aard controle R* *Indicator: D8/02*	*Aard controle R* *Indicator: D8/03*	*Aard controle R* *Indicator: D8/04*	*Aard controle R* *Indicator: D8/05*	
			€ 786.927	€ 442.138	€ 0	-€ 2.306	€ 0	
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D8/06*	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid **Bedrag** *Aard controle R* *Indicator: D8/07*	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D8/08*	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid **Bedrag** *Aard controle R* *Indicator: D8/09*		
			1					
			2					
			100					
OCW	**D14**	**Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen**	Besteding (jaar T) maatregelen artikel 3, lid 2, a t/m e samen opgeteld	Besteding (jaar T) voor tijdelijke extra huur van bestaande huisvesting indien deze extra huisvesting nodig is voor de uitvoering van maatregelen die scholen of gemeenten in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs nemen	Besteding (jaar T) voor ambtelijke capaciteit van de gemeente of inkoop van expertise voor de uitvoering van het Nationaal Programma Onderwijs	Correctie besteding (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	

			Aard controle R *Indicator: D14/01*	*Aard controle R* *Indicator: D14/02*	*Aard controle R* *Indicator: D14/03*	*Aard controle R* *Indicator: D14/04*	*Aard controle R* *Indicator: D14/05*	
			€ 205.066	€ 4.455	€ 569.624	-€ 632.708	€ 429.603	
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs		
			Aard controle n.v.t. *Indicator: D14/06*	*Aard controle R* *Indicator: D14/07*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: D14/08*	*Aard controle R* *Indicator: D14/09*		
		1						
		2						
		10						

OCW	**D19**	**Tijdelijke onderwijshuisvesting ontheemden**	Besteding ten laste van Rijksmiddelen (jaar T)	Cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen(t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)			
			Aard controle R *Indicator: D19/01*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: D19/02*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: D19/03*			
			€ 302.791	€ 601.503	Ja			

OCW	**D21**	**Specifieke uitkering Impuls Jongerencultuur**	Naam instelling of samenwerkingsverband	Besteding (jaar T) per instelling of samenwerkingsverband	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) per instelling of samenwerkingsverband	Eindverantwoording (Ja/Nee)	Eventuele toelichting	
			Aard controle n.v.t. *Indicator: D21/01*	*Aard controle R* *Indicator: D21/02*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: D21/03*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: D21/04*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: D21/05*	
		1	P60	€ 39.446	€ 79.446	Nee		
		2	Platform C	€ 39.701	€ 68.083	Nee		
		3	SAKB KunstLokaal	€ 4.000	€ 8.000	Nee		
		4	Stichting Cobra Museum voor Moderne Kunst	€ 19.090	€ 32.090	Nee		
		5	Stichting de Toneelmakerij	€ 0	€ 6.000	Nee		
		6	Stichting Future Face	€ 95.580	€ 104.580	Nee		
		7	Stichting Schouwburg Amstelveen	€ 30.519	€ 60.519	Nee		

		8	Stichting Theater het Amsterdamse Bos	€ 64.256	€ 114.206	Nee			
		9	Uilenkatten	€ 24.496	€ 39.034	Nee			
		10	Kaboem Productions	€ 3.046	€ 3.046	Nee			
		11	Breuker Concepts	€ 20.086	€ 20.086	Nee			
		55							
OCW	**D22**	**Regeling specifieke uitkering voor de voorschoolse educatie aan ontheemde peuters**	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)				
			Aard controle R	*Aard controle n.v.t.*	*Aard controle n.v.t.*				
			Indicator: D22/01	*Indicator: D22/02*	*Indicator: D22/03*				
		1	€ 0	€ 0	Ja				
		2							
		100							
IenW	**E3**	**Subsidieregeling sanering verkeerslawaai**	Hieronder per regel één beschikkingsnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Overige bestedingen (jaar T)	Besteding (jaar T) door meerwerk dat o.b.v. art. 126 Wet geluidshinder ten laste van het Rijk komt	Correctie over besteding (t/m jaar T)	Kosten ProRail (jaar T) als bedoeld in artikel 25 lid 6 van deze regeling ten laste van Rijksmiddelen	
		Subsidieregeling sanering verkeerslawaai Provincies, gemeenten en gemeenschappelijke regelingen (Wgr)	*Aard controle n.v.t.*	*Aard controle R*	*Aard controle R*	*Aard controle R*	*Aard controle R*	*Aard controle R*	
			Indicator: E3/01	*Indicator: E3/02*	*Indicator: E3/03*	*Indicator: E3/04*	*Indicator: E3/05*	*Indicator: E3/06*	
		1	2016.049.03	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
		2	2016.051.03	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
		3	2016.052.03	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
		4	2016.053.00	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
		5	2020.184.03	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
			Kopie beschikkingsnummer	Cumulatieve bestedingen ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T)	Cumulatieve overige bestedingen (t/m jaar T)	Cumulatieve Kosten ProRail (t/m jaar T) als bedoeld in artikel 25 lid 6 van deze regeling ten laste van Rijksmiddelen	Correctie over besteding kosten ProRail (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)	
				Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie			
			Aard controle n.v.t.	*Aard controle n.v.t.*	*Aard controle n.v.t.*	*Aard controle n.v.t.*	*Aard controle R*	*Aard controle n.v.t.*	
			Indicator: E3/07	*Indicator: E3/08*	*Indicator: E3/09*	*Indicator: E3/10*	*Indicator: E3/11*	*Indicator: E3/12*	
		1	*2016.049.03*	€ 0	€ 0	€ 0		Nee	

		2	*2016.051.03*	€ 0	€ 0	€ 0		Nee
		3	*2016.052.03*	€ 0	€ 0	€ 0		Nee
		4	*2016.053.00*	€ 0	€ 0	€ 0		Nee
		5	*2020.184.03*	€ 0	€ 0	€ 0		Nee
IenW	**E44**	**Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021–2027**	Beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44/01*	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen *Aard controle R* *Indicator: E44/02*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44/03*	Besteding (jaar T) ten laste van cofinanciering *Aard controle R* *Indicator: E44/04*	Besteding (t/m jaar T) cofinanciering cumulatief *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44/05*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44/06*
		1	5000005989	€ 35.947	€ 35.947	€ 0	€ 0	Nee
			Kopie beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44/07*	Naam/nummer maatregel *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44/08*	Maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) - per maatregel *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44/09*			
		1	5000005989	Bergen, vasthouden, droogtebestrijding	Nee			
			Kopie beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44/10*	Zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44/11*	Correctie besteding (jaar T-1) ivm SiSa tussen medeoverheden *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44/12*	Correctie cofinanciering (jaar T-1) ivm SiSa tussen medeoverheden *Aard controle R* *Indicator: E44/13*		
		1	5000005989	Nee				
IenW	**E53**	**Regeling specifieke uitkering Schone Lucht Akkoord**	Beschikkingsnummer / naam *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E53/01*	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen *Aard controle R* *Indicator: E53/02*	Cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E53/03*	Daadwerkelijke startdatum van het project (dd/mm/jj) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E53/04*	Daadwerkelijke einddatum van het project (dd/mm/jj) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E53/05*	Ervaringen binnen 3 maanden na afronding project gedeeld (ja/nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E53/06*
		1	SPUKSLA-23-03586987	€ 25.000	€ 25.000	1-9-2023	1-7-2024	Nee
		2						
		20						

			Kopie beschikkingsnummer /naam *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E53/07*	Jaar waarin het project is opgenomen in een decentraal uitvoeringsplan *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E53/08*							
			1 SPUKSLA-23-03586987	2023							
			2								
			20								
			Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E53/09*								
			Nee								
EZK	**F28**	**Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid**	Besteding apparaatskosten (jaar T) : salarissen en sociale lasten voor ambtelijk personeel *Aard controle R* *Indicator: F28/01*	Besteding apparaatskosten (jaar T): kosten voor ingeleend personeel *Aard controle R* *Indicator: F28/02*	Besteding apparaatskosten (jaar T): overige goederen en diensten *Aard controle R* *Indicator: F28/03*	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) apparaatskosten *Aard controle n.v.t.* *Indicator: F28/04*	Besteding (jaar T) overige kosten gerelateerd aan apparaatskosten *Aard controle R* *Indicator: F28/05*	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) overige kosten gerelateerd aan apparaatskosten *Aard controle n.v.t.* *Indicator: F28/06*			
			€ 1.097.200	€ 48.100	€ 0	€ 1.145.300	€ 0	€ 0			
			Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: F28/07*								
			Nee								
SZW	**G2**	**Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2023** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Besteding (jaar T) algemene bijstand Gemeente I.1 Participatiewet (PW) *Aard controle R* *Indicator: G2/01*	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente I.1 Participatiewet (PW) *Aard controle R* *Indicator: G2/02*	Besteding (jaar T) IOAW Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) *Aard controle R* *Indicator: G2/03*	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk) Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) *Aard controle R* *Indicator: G2/04*	Besteding (jaar T) IOAZ Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) *Aard controle R* *Indicator: G2/05*	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk) Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) *Aard controle R* *Indicator: G2/06*			

			€ 17.654.643	€ 299.775	€ 636.783	€ 12.765	€ 73.278	€ 0
			Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud (exclusief Rijk)	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (exclusief Rijk)	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire
			Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente
			I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004)	I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004)	I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK)	I.7 Participatiewet (PW)	I.7 Participatiewet (PW)	Participatiewet (PW)
			Aard controle R	*Aard controle R*	*Aard controle R*	*Aard controle R*	*Aard controle R*	*Aard controle R*
			Indicator: G2/07	*Indicator: G2/08*	*Indicator: G2/09*	*Indicator: G2/10*	*Indicator: G2/11*	*Indicator: G2/12*
			€ 98.366	€ 28.551	€ 0	€ 784.626	€ 0	€ 0
			Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijt te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)				
			Gemeente					
			Participatiewet (PW)					
			Aard controle D2	*Aard controle n.v.t.*				
			Indicator: G2/13	*Indicator: G2/14*				
			€ 0	Ja				
SZW	**G3**	**Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking)_gemeentedeel 2023**	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T) vanwege vanaf 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Bob	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) onderzoekskosten artikel 52, eerste lid, onderdeel b, Bbz 2004 (Bob)
		Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004						
		Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente
			Aard controle R	*Aard controle R*	*Aard controle R*	*Aard controle R*	*Aard controle R*	*Aard controle R*
			Indicator: G3/01	*Indicator: G3/02*	*Indicator: G3/03*	*Indicator: G3/04*	*Indicator: G3/05*	*Indicator: G3/06*
			€ 35.735	€ 5.800	€ 6.008	€ 0	€ 0	€ 0

			BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/07*	BBZ vóór 2020 – kapitaalverstrekking (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/08*	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekkingen (BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BOB in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/09*	BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstrekking Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/10*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G3/11*	
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Ja	
SZW	**G4**	**Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)_gemeentedeel 2023** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Welke regeling betreft het? *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/01*	Besteding (jaar T) levensonderhoud Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/02*	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/03*	Baten (jaar T) levensonderhoud Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/04*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (aflossing) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/05*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (overig) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/06*
		1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 5.313	€ 0	€ 68.535	€ 201.871	€ 10.719
		2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 9.877	€ 95.470	€ 4.642
		3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 3.416	€ 0	€ 26.727	€ 67.304	€ 3.421
		4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 3.415	€ 10.230	€ 572
		5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 2.626	€ 0	€ 6.212	€ 3.130	€ 522
		6	Totaal	€ 11.355	€ 0	€ 114.766	€ 378.005	€ 19.876
			Kopie regeling *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/07*	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/08*	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/09*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/10*		

1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	1	0	Ja		
2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	0	0	Ja		
3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	1	0	Ja		
4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	0	0	Ja		
5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	1	0	Ja		
6	Totaal	3	0	N.v.t.		

	Kopie regeling	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig	Uitvoeringskosten (jaar T) uitvoering Tozo buitenland (gemeente Maastricht)
	Aard controle n.v.t.	*Aard controle R*	*Aard controle R*	*Aard controle R*	*Aard controle R*
	Indicator: G4/11	*Indicator: G4/12*	*Indicator: G4/13*	*Indicator: G4/14*	*Indicator: G4/15*
1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)				
2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)				
3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)				
4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)				
5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)				
6	Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0

	Kopie regeling	Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Levensonderhoud-Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T) als gevolg van kwijt te schelden schulden levensonderhoud Tozo i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Kapitaalverstrekkingen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekkingen Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire
		Gemeente	Gemeente	Gemeente
	Aard controle n.v.t.	*Aard controle R*	*Aard controle D2*	*Aard controle R*
	Indicator: G4/16	*Indicator: G4/17*	*Indicator: G4/18*	*Indicator: G4/19*

		1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0		
		2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0		
		3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0		
		4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0		
		5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0		
		6	Totaal	0	0	0		
SZW	**G10**	**Wet inburgering 2021_ gemeentedeel 2023**	Besteding (jaar T)	Baten (jaar T) (exclusief Rijk)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)			
			Gemeente	Gemeente	Gemeente			
		Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Wet inburgering 2021 (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	*Aard controle R* *Indicator: G10/01*	*Aard controle R* *Indicator: G10/02*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: G10/03*			
			€ 18.897	€ 0	Ja			
SZW	**G12**	**Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_gemeentedeel 2023**	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)			
			Gemeente	Gemeente	Gemeente			
		Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	*Aard controle R* *Indicator: G12/01*	*Aard controle R* *Indicator: G12/02*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: G12/03*			
			€ 2.672	€ 0	Ja			
SZW	**G13**	**Onderwijsroute_ deel gemeente 2023**	Bestedingen onderwijsroute (jaar T)	Baten onderwijsroute (jaar T) (exclusief Rijk)	Bestedingen overige voorzieningen (jaar T)	Baten overige voorzieningen (jaar T) (exclusief Rijk)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	
			Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente		
		Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel (jaar T),ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr						

			Aard controle R *Indicator: G13/01*	*Aard controle R* *Indicator: G13/02*	*Aard controle R* *Indicator: G13/03*	*Aard controle R* *Indicator: G13/04*	Aard controle n.v.t. Indicator: G13/05	
			€ 31.267	€ 0	€ 142.069	€ 0	Ja	
VWS	**H4**	**Regeling specifieke uitkering stimulering sport**	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T)	Totale werkelijke berekende subsidie				
		Gemeenten	*Aard controle R* *Indicator: H4/01*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4/02*				
			€ 182.171	€ 59.181				
			Activiteiten	Totale werkelijke berekende subsidie per project (jaar T)	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) Onroerende zaken	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) roerende zaken	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) overige kosten	Toelichting - Verplicht als het een activiteit betreft welke NIET in de toekenning meegenomen is
			Aard controle n.v.t. *Indicator: H4/03*	*Aard controle R* *Indicator: H4/04*	*Aard controle R* *Indicator: H4/05*	*Aard controle R* *Indicator: H4/06*	*Aard controle R* *Indicator: H4/07*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4/08*
		1	Nieuwbouw sporthal HWC	€ 52.359	€ 52.359	€ 0	€ 0	obv 20% tbv sport. Loopt niet via Amstelveensport
		2	Vervangen kunstgrasvoetbalvelden	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	100% Fiscaal dus geen spuk
		3	Vervangen landijsbaan Poeloever	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Plan wordt niet meer uitgevoerd
		4	Onderhouden sportaccommodaties	€ 6.822	€ 6.822	€ 0	€ 0	Betreft turnzaal (monument) welke btw onbelast wordt verhuurd aan stichting en sportvelden
VWS	**H26B**	**Regeling specifieke uitkering randvoorwaardelijke functies jeugdhulp**	Hieronder per regel één (code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Projectnummer	Gedurende jaar T zijn de activiteiten verricht in het kader van de randvoorwaardelijke functie waarvoor de uitkering is ontvangen? (Ja/Nee)	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Eindverantwoording? (Ja/Nee)
		SiSa tussen medeoverheden	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: H26B/01*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: H26B/02*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: H26B/03*	*Aard controle R* *Indicator: H26B/04*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: H26B/05*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: H26B/06*
		1	060362 Gemeente Amstelveen	1044501	*Nee*	€ 0	€ 0	Nee
		2						
		15						

			Optionele toelichting *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H26B/07*					
			1					
			2					
			15					
VWS	**H28**	**Regeling specifieke uitkering domein-overstijgend samenwerken 2023_zonder centraal persoon**	Experiment gerealiseerd (jaar T)? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H28/01*	Toelichting *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H28/02*	Besteding (jaar T) – zelfstandige uitvoering *Aard controle R* *Indicator: H28/03*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) – Inclusief uitvoering door medeoverheden vanaf SiSa 2024 *Aard controle R* *Indicator: H28/04*	Volledige zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H28/05*	Eindverantwoording? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H28/06*
			Ja		€ 570.190	€ 570.190	Ja	Ja
VWS	**H30**	**Specifieke uitkering versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026**	Naam onderdeel *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H30/01*	Totaalbedrag (jaar T) toegekend per onderdeel *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H30/02*	Besteding (jaar T) per onderdeel *Aard controle R* *Indicator: H30/03*	Welk bedrag per onderdeel neemt u mee van 2023 naar 2024? *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H30/04*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) per onderdeel *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H30/05*	Voldaan aan afspraken in akkoorden (Ja/ Nee/ n.v.t.)? *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H30/06*
		1	Lokaal Sportakkoord	€ 54.375	€ 54.375	€ 0	€ 54.375	Ja
		2	Brede regeling combinatiefuncties	€ 374.357	€ 374.357	€ 0	€ 374.357	Ja
		3	Terugdringen Gezondheidsachterstanden	€ 83.655	€ 62.700	€ 16.731	€ 62.700	Ja
		4	Kansrijke Start	€ 62.741	€ 33.181	€ 12.548	€ 33.181	Ja
		5	Mentale Gezondheid	€ 29.279	€ 0	€ 5.856	€ 0	Ja
		6	Aanpak overgewicht en obesitas	€ 73.198	€ 66.700	€ 6.498	€ 66.700	Ja
		7	Valpreventie	€ 215.412	€ 172.648	€ 42.764	€ 172.648	Ja
		8	Leefomgeving	€ 41.828	€ 35.541	€ 6.287	€ 35.541	Ja
		9	OKO & Vroegsignalering alcoholproblematiek	€ 10.457	€ 8.600	€ 1.857	€ 8.600	Ja
		10	Versterken sociale basis	€ 152.671	€ 146.700	€ 5.971	€ 146.700	Ja
		11	Mantelzorg	€ 41.828	€ 41.828	€ 0	€ 41.828	Ja
		12	Eén tegen eenzaamheid	€ 41.828	€ 34.000	€ 7.828	€ 34.000	Ja
		13	Welzijn op recept	€ 23.005	€ 26.456	€ 0	€ 26.456	Ja

		14	Versterking kennis- en adviesfunctie GGD	€ 10.457	€ 10.457	€ 0	€ 10.457	Ja
		15	Coördinatiekosten regionale aanpak	€ 37.227	€ 37.227	€ 0	€ 37.227	Ja
			Kopie naam onderdeel	Meegewerkt aan de monitoring (Ja/Nee/ n.v.t.)?				
			Aard controle n.v.t. *Indicator: H30/07*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: H30/08*				
		1	Lokaal Sportakkoord	Ja				
		2	Brede regeling combinatiefuncties	Ja				
		3	Terugdringen Gezondheidsachterstanden	Ja				
		4	Kansrijke Start	Ja				
		5	Mentale Gezondheid	Ja				
		6	Aanpak overgewicht en obesitas	Ja				
		7	Valpreventie	Ja				
		8	Leefomgeving	Ja				
		9	OKO & Vroegsignalering alcoholproblematiek	Ja				
		10	Versterken sociale basis	Ja				
		11	Mantelzorg	Ja				
		12	Eén tegen eenzaamheid	Ja				
		13	Welzijn op recept	Ja				
		14	Versterking kennis- en adviesfunctie GGD	Ja				
		15	Coördinatiekosten regionale aanpak	Ja				
			Eindverantwoording (Ja/Nee)					
			Aard controle n.v.t. *Indicator: H30/09*					
			Nee					
VWS	**H31**	**Regeling Specifieke uitkering noodfonds energie amateursportverenigingen**	Beschikkingsnummer / kenmerk	Totaal ontvangen Rijksbijdrage (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Eindverantwoording (Ja/Nee)	Toelichting	

			Aard controle n.v.t. *Indicator: H31/01*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: H31/02*	*Aard controle R* *Indicator: H31/03*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: H31/04*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: H31/05*		
			SPUKNEAS230180	€ 114.414	€ 146.178	Ja			
VWS	**H32**	**Regeling specifieke uitkering Meerkosten Energie Openbare Zwembaden**	Beschikkingsnummer / kenmerk *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H32/01*	Totaal ontvangen Rijksbijdrage (jaar T) *Automatisch berekend* *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H32/02*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen *Automatisch berekend* *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H32/03*				
			MEOZ23227	€ 805.323	€ 116.661				
			Naam zwembad *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H32/04*	Totale verlening per zwembad (jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H32/05*	Cumulatieve besteding per zwembad (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen *Aard controle R* *Indicator: H32/06*	Verduurzamingsplan aanwezig (Ja/Nee) *Aard controle D1* *Indicator: H32/07*	Toelichting *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H32/08*		
		1	*De Meerkamp*	€ 805.323	€ 116.661	Ja			
		2							
		20							
VWS	**H35**	**Specifieke uitkering IZA-doelen 2023-2026**	Beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H35/01*	Zijn activiteiten verricht zoals vermeld in artikel 3 van de regeling (jaar T) (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H35/02*	Is meegewerkt aan monitoring zoals gesteld in artikel 7 lid 2 in de regeling (jaar T) (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H35/03*	Besteding (jaar T) Zelfstandige uitvoering *Aard controle R* *Indicator: H35/04*	Correcties besteding (T-1) inclusief uitvoering door medeoverheden *vanaf SiSa 2024* *Aard controle R* *Indicator: H35/05*	Eindverantwoording (jaar T) (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H35/06*	
		1	*IZA2023nr002*	Ja	Ja	€ 379.367	€ 0	Ja	
		2							

6.2 Meerjarenprojectenplan Buitenruimte

Inleiding

In juli 2023 is door de raad het Meerjarenprojectenplan Buitenruimte 2023-2026 vastgesteld. In de tweede tijdvakrapportage heeft hierop nog een aantal wijzigingen plaatsgevonden.
Voor 2023 is een bedrag van in totaal € 12,3 miljoen in de bijgestelde begroting opgenomen voor de duurzame instandhouding van de openbare ruimte. Dit bedrag is verdeeld over drie taakvelden:

- 2.1 Verkeer en vervoer (wegen, verkeer, VRI en openbare verlichting) € 8,2 miljoen
- 5.7 Openbaar Groen (groen, water, spelen) € 1,9 miljoen
- 7.2 Riolering € 2,2 miljoen.

In onderstaande tabel staan de bijgestelde begrote uitgaven, de gerealiseerde uitgaven en de afwijkingen tussen beide vermeld. De kolom 'fasering' laat zien hoeveel er nog uitgevoerd moet worden, de kolom 'resultaat' laat gerealiseerde voor- en nadelen zien. Er is € 11,5 miljoen besteed. Onder de tabel wordt waar nodig een toelichting per onderdeel gegeven.

Samenvatting

bedrag x € 1.000						
Taakveld	**Onderdeel**	**Begroot**	**Gerealiseerd**	**Verschil**	**Verschil betreft :**	
					Fasering *	Resultaat
2.1	Wegen	5.664	5.540	125	227	-103
	Verkeer	1.255	1.307	-52	-52	0
	VRI (verkeer)	772	460	312	286	26
	Openbare verlichting	492	480	12	25	-13
Totaal	2.1	8.184	7.787	397	486	-90
5.7	Groen, water en spelen	1.900	1.554	346	233	113
7.2	Riolering	2.192	2.129	62	-122	184
	Totaal	**12.275**	**11.470**	**805**	**598**	**207**

* Uitvoering uitgesteld naar 2024 e.v.
In de optelsom worden kleine afwijkingen verklaard door afrondingsverschillen

In 2023 zijn veel werkzaamheden uitgevoerd. De reconstructies van de buurten rond de Frans Halslaan en Govert Flincklaan zijn (op wat restpunten na) afgerond. De Bovenkerkerweg is verdubbeld, inclusief nieuwe verkeersregelinstallaties bij de Nesserlaan en de Burgemeester Wiegelweg, en er is een start gemaakt met de vervanging van de groenstructuur. De grote speeltuin bij de Willem Dreesweg en de Overmijn is vernieuwd en op diverse plekken in Amstelveen zijn speeltoestellen vervangen. Op Laan Walcheren zijn de fietspaden verbeterd. Tussen het Nationaal Tenniscentrum en bedrijventerrein Legmeer is een nieuwe brug aangelegd. De verkeersregelinstallatie op de kruising Amsterdamseweg-Molenweg is vervangen en de buitenruimte en riolering bij de Aquariusflat zijn verbeterd.

Daarnaast heeft een grote ronde bomen- en heesterrenovaties plaatsgevonden die in 2024 weer een vervolg krijgt, en Amstelveen heeft met veel elan de Nationale Boomfeestdag georganiseerd waarbij honderden nieuwe bomen zijn geplant. Op allerlei locaties is groot onderhoud gepleegd aan asfaltverhardingen en bestratingen (onder andere wegwerken van wortelopdruk en het vernieuwen

van wandelpaden in parken) en is de openbare verlichting vernieuwd. Tevens heeft het reguliere onderhoud aan wegen, kunstwerken, groen, verlichting, straatmeubilair en verkeersvoorzieningen doorgang gevonden.

Tegenslagen waren er ook. Enkele goede collega's hebben de gemeente verlaten en het kost tijd en moeite om nieuwe mensen te vinden. Dat leidt tot stagnatie van processen. In de infrastructuur is het effect van de extreme prijsstijgingen goed zichtbaar geworden. Dit heeft uiteindelijk geleid tot een overschrijding van een aantal budgetten en het opnieuw doorlichten van het project Rotondes Oranjebaan dat hierdoor nog niet in uitvoering kon. Bij twee wijkreconstructies (Rozenoord en Vliegeniersbuurt) moesten we terug naar de tekentafel om het ontwerp en bestek te verbeteren. Andere projecten zijn in 2023 voorbereid en waar mogelijk gestart. Deze projecten lopen veelal over de jaargrens heen, wat betekent dat het voor deze projecten gereserveerde deel van het beschikbare budget wordt doorgezet naar 2024. In het eerste kwartaal starten weer diverse projecten buiten of worden lopende projecten nog afgerond.

Zoals bekend is er bij de projectenplanning altijd enige mate van onzekerheid in de laatste maanden van het jaar. Als alles mee zit kunnen bepaalde projecten nog gerealiseerd worden in de maanden november-december, maar bij tegenvallers worden werkzaamheden toch doorgeschoven naar het jaar daarop. Ook in 2023 was budget geprogrammeerd voor projecten met deze onzekerheden. Toch is op de totale (bijgestelde) begroting van het MPP Buitenruimte 93% gerealiseerd. Per saldo wordt een licht positief resultaat van € 207.000 geboekt op de jaarlijkse beheerbudgetten en op afgeronde projecten. Een bedrag van € 598.000 aan afwijkingen wordt verklaard door faseringsverschillen. De belangrijkste verschillen worden hieronder per taakveld toegelicht.

Multidisciplinaire projecten
De hieronder genoemde bedragen zijn de afwijkingen op het projectbudget. De kosten belasten door naar verschillende disciplines en taakvelden. Er is vrijwel bij alle projecten met een afwijking van meer dan € 100.000 sprake van een faseringsverschil. Het project gaat dan ofwel iets sneller ofwel iets langzamer dan bij de 2e tijdvakrapportage in augustus was ingeschat. Daar kunnen diverse oorzaken voor zijn.

- Een of twee multidisciplinaire projecten (**Reconstructie Cleopatralaan e.o.** en **Reconstructie Frans Halslaan e.o.**) zijn afgerond en sluiten gezamenlijk met een klein positief resultaat van € 73.000 af. Het resultaat wordt verdeeld over de taakvelden verkeer en vervoer (€ 29.000) en riolering (€ 44.000).
- Het project **Reconstructie Govert Flincklaan e.o.** loopt iets uit. Het grootste deel van het project is klaar, maar er moeten nog enkele aanvullende werkzaamheden aan riool en verharding in 2024 worden uitgevoerd die niet waren voorzien. Zowel in 2023 als in 2024 wordt daarom een overschrijding van het budget verwacht. Bij actualisatie van het MPP zal het totaalbudget moeten worden opgehoogd. Op dat moment is naar verwachting goed in te schatten welk aanvullend budget nodig is. Van de overschrijding in 2023 met € 218.000 komt € 33.000 ten laste van het taakveld verkeer en vervoer, € 11.000 ten laste van taakveld groen en € 174.000 ten laste van taakveld riolering.
- De **verdubbeling van de Bovenkerkerweg** is al grotendeels gereed gekomen in 2023 en de weg is weer volledig open gesteld in december 2023. In 2024 worden de laatste afrondende werkzaamheden verricht. Er is in 2023 € 290.000 meer uitgegeven dan begroot. Dit komt ten laste van het projectbudget van 2024. Van dit faseringsverschil komt € 9.000 ten laste van taakveld groen-water-spelen en € 281.000 ten laste van taakveld verkeer en vervoer.
- **Overige kleine faseringsverschillen** op multidisciplinaire projecten zijn gering en leiden per saldo tot een verschuiving naar of verrekening met 2024 voor € 60.000 op taakveld verkeer en vervoer en € 43.000 op taakveld riolering.

2.1 Verkeer en vervoer

Onder dit taakveld vallen de deelprogramma's wegen, verkeer, verkeersregelinstallaties (VRI's), bruggen en openbare verlichting. Op het totale taakveld was € 8.184.000 begroot en is € 7.787.000 uitgegeven. Het verschil heeft betrekking op fasering (projecten lopen door naar 2024) en op een behaald negatief resultaat.

Fasering projecten: € 486.000

- Van het project **Verbeteren fietspaden Beneluxbaan** is de eerste fase (alles ten zuiden van de Ouderkerkerlaan) inmiddels aanbesteed en gegund, maar de werkzaamheden zijn buiten nog niet gestart in 2023. Dit gebeurt zo spoedig mogelijk in 2024. Het restantbudget van € 225.000 schuift daarom door en wordt samengevoegd met het budget van 2024.
- Het aanpassen van de **infrastructuur op vier met verkeerslichten geregelde kruispunten** om de doorstroming te verbeteren schuift door naar 2024. Het gaat om een budget van € 250.000. De software en het straatmeubilair zijn al wel aangepast.
- De **studie naar mogelijk toekomstige ongelijkvloerse kruispunten** op de Bovenkerkerweg en Beneluxbaan is gestart, maar nog niet afgerond. Hiervoor zijn eerst tellingen nodig die pas in het najaar van 2023 nuttig waren in verband met diverse weg- en bouwwerkzaamheden. Daarna moet nog een simulatiemodel worden gebouwd ten behoeve van deze studies. Het restantbudget van € 100.000 gaat daarom mee naar 2024.
- Via de multidisciplinaire projecten wordt -/- € 254.000 aan fasering verklaard (zie hierboven; per saldo dus een overschrijding ten laste van de projectbudgetten van 2024). Op alle overige projectbudgetten met faseringsverschillen zijn slechts geringe afwijkingen gerealiseerd. In totaal verklaren deze verschillen de resterende € 166.000 aan budgetfasering.

Resultaat projecten: -/- € 90.000

- Resultaten op de budgetten worden geboekt op de projecten die zijn afgerond en op de beheerbudgetten die jaarlijks beschikbaar zijn. De resultaten rekenen af met de egalisatiereserves voor wegen, verkeersmaatregelen, verkeersregelinstallaties en openbare verlichting.
- Op het onderdeel **beheer en onderhoud wegen en kunstwerken** wordt een licht negatief resultaat geboekt van € 226.000 (op een totaalbudget van € 3,4 miljoen). Er zijn meer **inkomsten** ontvangen voor en door leges en herstelkosten voor **kabel- en leidingwerk** (± € 129.000). Daarentegen is er € 292.000 meer uitgegeven aan **asfaltonderhoud** dan bij de 2e tijdvakrapportage werd gedacht (waar de verwachte kosten juist omlaag waren bijgesteld). Qua bereikbaarheidsregie kwam het beter uit om eerder naar 2024 uitgestelde wegvakken toch eind 2023 uit te voeren. Reeds in 2022 ingeboekte verwachte inkomsten voor een onderhoudsbijdrage aan de **kunstwerken** onder de Amstelveenlijn (€ 98.000) konden wij toch niet ontvangen, omdat de wettelijke vergoedingssystematiek inmiddels is gewijzigd. Deze tegenvaller komt ten laste van het budget van 2023. De overige verschillen per beheerbudget zijn gering.
- Op de beheerbudgetten voor **verkeersvoorzieningen en openbare verlichting** (maatregelen, bebording, onderzoek, functionele verbeteringen verkeersregelinstallaties, en vervanging verlichting, totaal circa € 0,8 miljoen) is in totaal ongeveer € 9.000 minder uitgegeven dan begroot, maar per budget behoeven de verschillen geen toelichting.
- Diverse **grote infraprojecten** zijn afgerond, met in totaal een saldo van € 127.000 positief. Het gaat om de projecten Bocht Amstelzijde, Verkeersmaatregelen Laan Walcheren, Verkeersregelinstallatie Amsterdamseweg-Molenweg, Brug NTC-Bouwerij, Reconstructie Frans Halslaan (deel wegen en verkeer), Verkeersregelinstallatie Keizer Karelweg-Handweg en Reconstructie Cleopatralaan e.o. De verschillen per project zijn dermate klein dat deze geen toelichting behoeven. Vermeldenswaardig is wel dat de brug NTC-Bouwerij met een positief saldo van € 103.000 afsluit als gevolg van een gunstig aanbestedingsresultaat en omdat de reservering voor onvoorziene kosten niet hoefde te worden aangesproken.

5.7 Openbaar groen en openluchtrecreatie

Op het taakveld groen, water, spelen was € 1.900.000 begroot en is € 1.554.000 uitgegeven. Per saldo is dus € 346.000 minder uitgegeven dan begroot.

Fasering projecten: € 233.000

- Het Actieplan "**Groen moet je doen**" biedt ruimte aan bewonersinitiatieven voor vergroening en verfraaiing van hun leefomgeving. Het project loopt door in 2024 en van het restantbudget van ruim € 60.000 worden in de eerste helft van 2024 twee projecten gerealiseerd. Daarnaast is er in 2024 nieuw budget beschikbaar.
- Het opknappen van de **speeltuin** aan de **Graaf Janlaan** is voorbereid, maar realisatie lukte niet meer in 2023. Dit werk start in 2024. Het restantbudget van € 100.000 schuift daarom door naar 2024.
- Het **vergroenen van school- en speelpleinen** heeft in 2023 al een flinke impuls gehad tijdens en rond de Boomfeestdag. Het werk krijgt in 2024 een vervolg. Het restantbudget van 2023 (€ 60.000) wordt samengevoegd met het budget van 2024.
- Het overige bedrag (€ 13.000) wordt verklaard door kleine faseringsverschillen op diverse projecten, die verder geen toelichting behoeven.

Resultaat projecten: € 113.000

Resultaten op de budgetten worden geboekt op de projecten die zijn afgerond en op de beheerbudgetten die jaarlijks beschikbaar zijn. De resultaten rekenen af met de egalisatiereserve groen-water-spelen. Het gaat hierbij om restantbudgetten voor gazons, oevers, heesters, bomen en speeltuinen. Deze budgetten zijn jaarlijks beschikbaar en het niet benutte deel van het budget blijft beschikbaar voor herbestemming binnen het taakveld groen, water en spelen.

- De **bomenrenovatie en heesterrenovatie 2023-2024** is zoals gebruikelijk gestart in het vierde kwartaal van het jaar. De winter is het beste plantseizoen. Door een faseringsverschil wordt echter een groter deel van het werk ten laste van het beheerbudget van 2024 gebracht dan bij de 2e tijdvakrapportage was voorzien. Verder zijn enkele oevers en beschoeiingen gerenoveerd. Er blijft op deze drie beheerbudgetten in totaal een bedrag van € 169.000 over dat vrijvalt aan de reserve groen, water, spelen, omdat bij de beheerbudgetten het verschil tussen begroting en realisatie jaarlijks als resultaat wordt geboekt en op 1 januari het nieuwe budget wordt aangesproken.
- Er zijn diverse **speeltuinen** opgeknapt (o.a. Overmijn-Willem Dreesweg, Eline Verestraat, Stadsplein, Cannenburgh en Wilhelminaplein). Het totale budget van € 370.000 is met € 51.000 overschreden.
- Het overige resultaat van -/- € 6.000 is te verklaren door kleine afwijkingen op de budgetten voor de Boomfeestdag die ten laste van de reserve komen.

7.2 Riolering

Op het taakveld riolering was € 2.192.000 begroot en is € 2.129.000 uitgegeven. Per saldo en afgerond is € 62.000 minder uitgegeven dan begroot.

Fasering projecten: -/- € 122.000

- Faseringsverschillen treden op bij de **voorbereidingsbudgetten** voor enkele wijkreconstructies en voor het relinen van de hoofdriolering in Bankras-Kostverloren. De verschillen zijn dermate klein dat deze geen toelichting behoeven. In totaal en per saldo wordt een bedrag van € 53.000 verrekend met of doorgeschoven naar 2024.
- De verwachte overschrijding op het project **Reconstructie Govert Flinckaan e.o.** is toegelicht bij de multidisciplinaire projecten. Het gaat voor riolering om -/- € 174.000 in 2023. Het gaat hierbij wel om fasering omdat het project nog niet is afgerond. Bij actualisatie van het MPP in het voorjaar van 2024 wordt het budget bijgesteld.

Resultaat projecten: € 184.000

- De werkzaamheden aan de **lijngoten op Uilenstede** zijn afgerond. Bij nader inzien is er alleen groot onderhoud gepleegd en zijn de kosten op de exploitatie geboekt. Het investeringsbudget van € 140.000 wordt ingezet voor andere rioleringswerkzaamheden in de komende jaren, zoals voor de dekking van het tekort op het project Govert Flincklaan. Dit wordt verwerkt bij actualisatie van het MPP.
- De reconstructies van de Frans Halslaan e.o. en Cleopatralaan e.o. zijn afgerond met een positief resultaat van € 44.000 voor riolering.

Financiering

Het Meerjarenprojectenplan kent verschillende financieringsbronnen. De begroting bevat structurele exploitatiebudgetten voor de onderdelen wegen, verkeer, verkeersregelinstallaties, openbare verlichting, groen, water en spelen. Voor rioolwerken worden deels kredieten gevoteerd en komen de kosten van kleinere projecten direct ten laste van de exploitatie. Subsidies/bijdragen van derden komen op de uitgaven in mindering en kunnen zo de netto-gemeentelijke kosten beperken. Financieel sluitstuk is een egalisatiereserve per onderdeel om schommelingen en faseringen in de loop van de jaren te egaliseren.

In de onderstaande tabel is het verschil tussen begroting en realisatie per taakveld verdeeld over exploitatiebudgetten en investeringsbudgetten. In de optelsom worden kleine afwijkingen verklaard door afrondingsverschillen.

Financiering

bedrag x € 1.000							
Taakveld	**Onderdeel**	**Via exploitatie**		**Via investeringen**		**Totaal**	
		Begroot	Realisatie	Begroot	Realisatie	Begroot	Realisatie
2.1	Wegen	3.395	3.620	2.269	1.920	5.664	5.540
	Verkeer	420	311	835	996	1.255	1.307
	VRI (verkeer)	50	37	722	423	772	460
	Openbare verlichting	492	480	0	0	492	480
Totaal	2.1	4.357	4.448	3.827	3.340	8.184	7.787
5.7	Groen, water en spelen	1.530	1.287	369	267	1.900	1.554
7.2	Riolering	0	0	2.192	2.129	2.192	2.129
	Totaal	**5.887**	**5.735**	**6.388**	**5.736**	**12.275**	**11.470**

6.3 Subsidies

In de tabel staan gesubsidieerde activiteiten vermeld met een werkelijke uitgave vanaf € 100.000. Dit sluit aan op de verantwoordingsgrens van Amstelveen, zoals staat vermeld in de leeswijzer.

Subsidies programma 1 Sociaal domein

werkelijk subsidiebedrag x € 1.000				
Instelling	**Gesubsidieerde activiteit**	**Doelstelling**	**2023**	
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie				
Stichting Brentano Amstelveen	Coördinatie boodschappenplusbus.	Ondersteuning van inwoners ten einde de maatschappelijke deelname te vergroten.	100	
Vrijwilligerscentrale	Werven, bemiddelen en trainen (gespecialiseerde)vrijwilligers.	Ondersteuning van vrijwillige inzet en bevorderen van participatie.	261	
Diverse organisaties Mantelzorg	Ondersteuning mantelzorgers.	Het voorkomen van overbelasting van mantelzorgers door tijdig te zorgen voor goede en voldoende ondersteuning.	426	
Stichting Participe Amstelland, Zonnehuisgroep Amstelland	Het opzetten en uitvoeren van vrij toegankelijke dagstructureringsactiviteiten.	Realiseren dagstructurering als algemene voorziening in wijken voor kwetsbare inwoners.	211	
Diverse instellingen OGGZ	Activiteiten op het gebied van bemoeizorg en depressie-preventie, aanpak alcohol en drugsgebruik. Door initiatieven zoals Team Ed en Bijspringen en versterken werken we aan innovatie.	Verminderen alcohol en drugsgebruik en het toewerken naar een sluitende aanpak voor inwoners met onbegrepen gedrag.	400	
Stichting De regenboog Groep BV	Aanpak Economisch Daklozen Amstelland	De uitvoering van- en begeleiding bij het briefadres in Amstelveen (o.a. voortgangs-gesprekken, afspraken over ophalen van de post en overleg met Burgerzaken) wordt uitgevoerd door maatschappelijk werkers van de Regenbooggroep.	485	
Participe Amstelland	Projectsubsidie GGZ in de Wijk.	Project draagt bij aan een van de ambities uit onze Samenwerkingsagenda GGZ, namelijk: meer inclusieve wijken en voorzieningen in de wijk.	106	
Participe Amstelland	Coördinatie van activiteiten, wijkwelzijnswerk en beheer van wijkcentra.	Bevorderen sociale samenhang en verbeteren sociale infrastructuur in de Amstelveense wijken.	3.696	
Stichting Stadsdorp Elsrijk	Activiteiten in de wijk	het versterken van de sociale samenhang in de wijk, bewonersinitiatieven te ondersteunen en activiteiten te organiseren.	150	
Amstelveen ontmoet elkaar	Informele netwerken, bewonersgroepen, bewonersinitiatieven en internationale activiteiten.	versterken sociale basis en bevorderen sociale samenhang.	347	
Stichting Vluchtelingenwerk Amstelland	Het verzorgen van de eerste opvang en het geven van maatschappelijke begeleiding bij het inburgeringsproces.	Sociale integratie.	241	
Diverse instellingen	SPUK Gala	Specifieke Uitkering (Spuk) van het rijk aan de gemeente vanuit het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) om gezond en actief leven van de inwoners te bevorderen.	295	
6.2 Wijkteams				
Samenwerkingsverband Amstelland en de Meerlanden	Schoolmaatschappelijk werk (SMW).	Preventieve hulp en ondersteuning van leerlingen en hun ouders in het voortgeze onderwijs.	208	
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-				
Stichting Amstelland Zorg	Pilot POH GGZ Huisartsen	Vroegsignalering van jeugdproblematiek om erger te voorkomen, voorkomen van doorverwijzing naar specialistische jeugdhulp als mogelijk en passende verwijzing als die nodig is. Beperken van kosten voor specialistische jeugdhulp waar mogelijk.	110	
VesperCare B.V.	Pilot buitenschoolse opvang plus (BSO+).	Buitenschoolse opvang met een plus, gezien de extra ondersteuningsbehoefte van de leerlingen.	259	
totaal programma 1 Sociaal Domein			**7.293**	

Subsidies programma 2 Onderwijs en ontplooiing

werkelijk subsidiebedrag x € 1.000				
Instelling	**Gesubsidieerde activiteit**	**Doelstelling**	**2023**	
4.1 Openbaar basisonderwijs				
Stichting Amstelwijs	Exploitatiebijdrage aan de openbare basisschool in Nes aan de Amstel die onder de opheffingsnorm valt.	Basisonderwijs beschikbaar houden in Nes.	133	
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken				
Amstelveense onderwijsinstellingen obv subsidieregeling Kwaliteitsimpuls onderwijs	Kwaliteitsprojecten van Amstelveense basisscholen.	Projectmatige ondersteuning van basisscholen bij hun ambitie om het onderwijs voor hun leerlingen te verbeteren.	337	
Stichting Voortgezet onderwijs Amstelveen	Opleidingskosten startende docenten.	Met deze subsidie worden de nieuwe docenten goed begeleid en kunnen na drie jaar als zelfstandige docent aan de slag.	200	
Kindercentrum De Stoel, KinderRijk Dagopvang B.V., Wolkewietje, Hestia Amstelveen, Majest Amstelveen, Stichting peuterspeelzaal Teddy,Unikids en De Kleine Wereld	Kindplaatsen voor peuterarrangementen / voorschoolse educatie en inzet op verstreking kwaliteit van het aanbod.	Bestrijden onderwijsachterstanden.	1.148	
5.1 Sportbeleid en activering				
Diverse instellingen	SPUK NEAS	Tegemoetkoming energielasten voor sportverenigingen	174	5
5.3 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie				
Diverse instellingen	Ondersteunen van maatschappelijke instellingen die in financiële nood raken door de hoge energietarieven	In stand houden van maatschappelijke instellingen als onderdeel van de lokale infrastructuur in Amstelveen.	101	4
Stichting Platform C	(Cultuur)-educatie voor jongeren en volwassenen.	Een breed publiek in contact brengen met en volgen van educatie op gebied van kunst en cultuur. Versterken van het cultuurklimaat.	1.255	
Stichting Amstelveens Poppentheater	Kindervoorstellingen in het theater.	Stimuleren passieve cultuurparticipatie kinderen.	156	
Stichting Schouwburg Amstelveen	Voorstellingen in de grote en de kleine theaterzaal.	Bevorderen cultuurdeelname en in samenwerking met de cultuurinstellingen in het stadshart, versterken van het culturele klimaat in Amstelveen.	1.581	
Stichting p60	Podium bieden voor pop, cultuur en media en verhuur van oefenruimtes met inzet van vrijwilligers.	Bevorderen cultuurdeelname en in samenwerking met de cultuurinstellingen in het stadshart versterken van het culturele klimaat in Amstelveen. Uitvoering geven aan het jongerenbeleid.	720	
Diverse instellingen	Activiteiten voor jongeren in de leeftijd van 14-27 jaar.	Bevorderen cultuurparticipatie van jongeren in de leeftijd van 14-27 jaar.	336	3
5.4 Musea				
Stichting Cobra Museum voor Moderne Kunst Amstelveen	Openstelling museum en het organiseren van ten minste 1 tentoonstellingsprogramma.	Bevorderen cultuurdeelname en in samenwerking met de cultuurinstellingen in het stadshart versterken van het culturele klimaat in Amstelveen.	1.277	
Museum Jan	Ten behoeve van de exploitatie en de verdere professionalisering van het Museum Jan.	Bevorderen cultuurdeelname/museumbezoek en verhogen eigen inkomsten.	170	1
5.6 Media				
Stichting Amstelland Bibliotheken	Uitvoeren van de kernfuncties van een basisbibliotheek met ruime openstelling en een interactieve website.	Laagdrempelige en deskundige toegang tot alle bronnen van kennis, cultuur en verbeelding in onze samenleving.	2.160	
Mediafonds	Uitzendingen op radio en tv en of diverse media	Onafhankelijke, diepgaande, bij de stad betrokken en kwalitatief hoogwaardige (onderzoeks-) journalistiek in Amstelveen versterken.	189	2
Lokale omroep 1Amstelveen	Uitzendingen op radio en tv.	Uitvoering geven aan de zorgplicht voor de bekostiging van de lokale omroep volgens de mediawet.	130	
totaal programma 2 Onderwijs en ontplooiing			**10.066**	

1. Raad 09-11-2022 Programmabegroting 2023 en Uitvoeringsprogamma 2023

2. Raad 09-11-2022 Programmabegroting 2023 en Uitvoeringsprogamma 2023

3 t/m 5: 2e tijdvak Amstelveen 2023

Subsidies programma 3 Economie en duurzaamheid

werkelijk subsidiebedrag x € 1.000				
Instelling	**Gesubsidieerde activiteit**	**Doelstelling**	**2023**	
3.4 Economische promotie				
Amity Global Education	Internationale school	Versterken van het vestigingsklimaat voor bedrijven en internationale werknemers; verlagen druk op de wachtlijsten van de internationale scholen en verlagen druk op het Nederlandstalig onderwijs.	1.000	1
Totaal Programma 3 Economie en duurzaamheid			**1.000**	

1. Bij de 2e tijdvak 2023 is het budget van 2024 naar 2023 overgeheveld

Subsidies programma 4 Openbare ruimte

werkelijk subsidiebedrag x € 1.000				
Instelling	**Gesubsidieerde activiteit**	**Doelstelling**	**2023**	
7.4 Milieubeheer				
Aanvragers o.b.v. subsidieregeling Duurzaamheidsfonds gemeente Amstelveen	Haalbaarheidsonderzoek duurzaamheidsprojecten energie.	Bijdrage aan een beter werk- en woonklimaat in Amstelveen door (nieuwe) lokale bedrijvigheid en initiatieven te faciliteren die substantieel bijdragen aan de verduurzaming van de gebouwde omgeving.	447	
totaal programma 4 Openbare ruimte			**447**	

6.4 Lokaal werkbudget Oekraïne

Plafond 2023
In de tweede tijdvakrapportage 2023 staat aan besluiten een "plafondbedrag 2023" vermeld van afgerond € 27,330 miljoen. Dezelfde tijdvakrapportage bevatte een correctie van minus € 54.000 op nummer 15. tijdelijke onderwijshuisvesting (resteert € 27,276 miljoen als plafondbedrag 2023).

Bij opmaak van de jaarrekening zijn niet alle toegekende budgetten volledig nodig geweest. Dit betekent dat € 369.000 vanaf 2024 opnieuw ingezet kan worden (= "B" in het financieel overzicht).

Een deel van de budgetten is niet besteed in 2023, maar wordt gefaseerd naar 2024. Via een beslispunt bij de besluitvorming van deze jaarstukken wordt voorgesteld dit over te hevelen naar 2024. Dit bedraagt in totaliteit € 1,539 miljoen (= "C").

Daarnaast wordt voorgesteld het in 2023 resterende bedrag ad. € 724.000 over te hevelen. Dit betreft het verschil tussen de door de raad beschikbaar gestelde € 28 miljoen en het plafondbedrag 2023 van € 27,276 miljoen (= "A").

De totale voorgestelde budgetoverheveling bedraagt dan € 369.000 + € 1.539.000 + € 724.000 = € 2.632.000.

Dagvergoeding 2024 gewijzigd
De vergoeding vanuit het Rijk voor de opvang van ontheemden uit Oekraïne bedraagt in 2023 € 83 per persoon per nacht (inclusief leefgeldcomponent van € 9). Voor 2024 is die vergoeding verlaagd naar € 61 per persoon per nacht (exclusief leefgeldcomponent). Naar verwachting is het mogelijk uit de verlaagde Rijksbijdrage in 2024 de kosten van de opvang in hotels, beveiliging, maatschappelijke begeleiding, ondersteuning huisartsenzorg en ambtelijke inzet te bekostigen.

De verlaging van de vergoeding betekent dat het Rijksbudget geen ruimte meer biedt voor opvangkosten van overige vluchtelingen. Hierdoor kan geen invulling meer worden gegeven aan de wens van de raad om de Rijksbijdrage breder in te zetten vanuit het werkkrediet.

Eind januari 2024 is een aanvraag ingediend voor € 10,309 miljoen bij het Ministerie van Justitie en Veiligheid voor de dagvergoeding en het te verstrekken leefgeld.

Plafond 2024
De voor 2024 genomen besluiten door het college voor hotelkosten, beveiliging, verbouwing Olmenhof, ambtelijke inzet en maatschappelijke ondersteuning in 2024 zijn tezamen bijna € 11 miljoen. Dit aangevuld met de fasering 2023 van € 1,6 miljoen (= "C") betekent dat voor 2024 een uitgaaf wordt verwacht van € 12,45 miljoen.

Het plafond t/m 2024 bedraagt € 37,821 miljoen. Dit past nog binnen de door de raad beschikbaar gestelde middelen van € 38 miljoen. Dit betreft de t/m 2023 beschikbaar gestelde middelen ad. € 28 miljoen aangevuld met de bij de tweede tijdvakrapportage 2023 toegekende € 10 miljoen voor jaarschijf 2024.

Voor nieuwe aanvragen resteert nog afgerond € 0,2 miljoen. Als meer middelen benodigd zijn, zal dit via de reguliere P&C-producten aan de raad worden voorgesteld. Via de dagvergoeding, bijdrage leefgeld, algemene uitkering en overige specifieke uitkeringen is een inkomst beschikbaar van € 38,7 ter dekking van de kosten uit het lokaal werkbudget Oekraïne.

	omschrijving	besluit d.d.	plafond 2023	Afwijking	Naar 2024	plafond 2024
	Afgehandeld t/m voorgaand jaar		13.875			25.368
2.	Inzet tijdelijk extra personeel voor opvang Oekraïners	5-4-2022	52			
7.	Maatschappelijke voorzieningen ontheemden Oekraïne tot 1jan23	24-5-2022	30			
14.	Beveiliging hotels	27-6-2022	70			
15.	Tijdelijke onderwijshuisvesting	12-7-2022	217	-64		
16.	Maatschappelijke voorzieningen	12-7-2022	15			
16.	Vervoer leerlingen	12-7-2022	135	60		
18.	Opvanglocatie Prof E.M. Meijerslaan 8 en 10 1e halfjaar	26-7-2022	100			
22.	Aanvullende voorzieningen Prof. E..M. Meijerslaan 8-10	27-9-2022	41			
22.	Aanvullende voorzieningen Prof. E..M. Meijerslaan 8-10 huismeesters	27-9-2022	104			
23.	Opvang ontheemden St. Urbanuskerk compensatie energielasten	4-10-2022	8			
24.	Verlenging huisartsenzorg voor Oekraïense ontheemden	8-11-2022	52			
25.	Accommodatiekosten opvang ontheemden Oekraïne t/m dec 2023	22-11-2022	5.600	-449		
25.	70% btw-kosten (30% via btw-compensatiefonds) taakveld 6.1	22-11-2022	825	825		
26.	Maatschappelijke ondersteuning tot 1 augustus 2023	29-11-2022	487	-258		
26.	Idem kinderopvang	29-11-2022	28	-4		
26.	Inzet tolken ondersteuning Oekraïense vluchtelingen	29-11-2022	35	-38		
26.	Tijdelijke onderwijshuisvesting	29-11-2022	172	15		
27.	Beveiliging hotels t/m december 2023	6-12-2022	430	-73		
28.	Ambtelijke inzet + extra personeel 1e helft 2023	13-12-2022	900			
30.	Realisatie voorzieningen voor opvang asielzoekers	20-12-2022	250			
31.	Kalkbranderij	7-3-2023	1.500		-1.455	1.455
32.	Inrichtingskosten woonunits Kalkbranderij	4-4-2023	105	105		105
32.	Contractbeheer units Kalkbranderij	4-4-2023				53
32.	Exploitatievergoeding prof Meijerslaan 8 en 10	4-4-2023	84			251
32.	Beheerskosten verblijfsvoorzieningen t/m maart 2025 (capaciteit vastgoed)	4-4-2023	100			163
33.	Verlenging huisartsenzorg voor Oekraïense ontheemden 2023	23-5-2023	56	10		
34.	Extra lokalen Pandora 1-2 (Panta Rhei) voor nieuwkomersonderwijs	6-6-2023	161	-42		
35.	Ambtelijke inzet + extra personeel 2e helft 2023	27-6-2023	496			
36.	Maatschappelijke ondersteuning 2e helft 2023	27-6-2023	450	333	-84	84
37.	Continuering leefgeld ontheemden uit Oekraïne	3-10-2023	900	-51		
38.	Accommodatiekosten opvang ontheemden Oekraïne 2024	14-11-2023				6.200
38.	70% btw-kosten (30% via btw-compensatiefonds) taakveld 6.1	14-11-2023				390
39.	Beveiliging hotels 2024	14-11-2023				540
40.	Huisartsenzorg voor Oekraïense ontheemden 2024	28-11-2023				120
41.	Ambtelijke inzet + extra personeel 2024	12-12-2023				1.101
42.	Maatschappelijke ondersteuning 2024: Participe en Vluchtelingenwerk	19-12-2023				636
42.	Maatschappelijke ondersteuning 2024: tolken	19-12-2023				55
42.	Maatschappelijke ondersteuning 2024: huur Uilenstede	19-12-2023				80
43.	Verbouwing Olmenhof en opvang	9-1-2024				2.471
43.	Verbouwing Olmenhof en opvang; lagere hotelkosten	9-1-2024				-1.230
43.	Verbouwing Olmenhof en opvang; transitievergoeding	9-1-2024				-860
44.	Leefgeld ontheemden uit Oekraïne 2024	6-2-2024				840
TOTAAL UITGAVEN		**Plafond**	**27.276**	**369**	**-1.539**	**37.821**
			A	**B**	**C**	**D**
29.	Verbouwing de Wereldschool; Specifieke uitkering 2022/2023 (SPUK)	20-12-2022	-602			-602
	Landingsprogramma (nummer 6 + 8) deels via rijksbijdrage onderwijs		-68			-68
	Diverse rijksuitkeringen (via de Algemene uitkering) 2022 + 2023		-880			-880
	Subtotaal inkomsten		-1.550			-1.550
	Bijdrage € 100 per nacht per bed t/m 31 augustus 2022		-7.000			-7.000
	Bijdrage € 83 per nacht per bed (sep tm dec '22)		-4.612			-4.612
	Bijdrage € 210 per persoon per maand POO (mrt tm dec '22)		-530			-530
	Specifieke uitkering A16 Oekraïne		-778			-778
	Bijdrage aanvraag voorschot 2023		-13.921			-13.921
	Bijdrage aanvraag voorschot 2024					-10.309
	Subtotaal (voorschot) Rijksbijdrage		-26.841			-37.150
TOTAAL INKOMSTEN			**-28.391**			**-38.700**
INKOMSTEN MINUS UITGAVEN			**1.115**			**879**

6.5 Vertaaltabel programma/taakvelden

Programma 1 Sociaal Domein	
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	M. van Ballegooijen
6.2 Wijkteams	M. van Ballegooijen
6.3 Inkomensregelingen	M. van Ballegooijen
6.4 Begeleide participatie	M. van Ballegooijen
6.5 Arbeidsparticipatie	M. van Ballegooijen
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	M. van Ballegooijen
6.7 Maatwerkdienstverlening 18+	M. van Ballegooijen
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	F. Berkhout
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	M. van Ballegooijen
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	F. Berkhout
7.1 Volksgezondheid	M. van Ballegooijen
Programma 2 Onderwijs en ontplooiing	
4.1 Openbaar basisonderwijs	F. Berkhout
4.2 Onderwijshuisvesting	F. Berkhout
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	F. Berkhout
5.1 Sportbeleid en activering	H. Raat
5.2 Sportaccommodaties	H. Raat
5.3 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	F. Berkhout
5.4 Musea	H. Raat
5.5 Cultureel erfgoed	H. Raat
5.6 Media	H. Raat
Programma 3 Economie en duurzaamheid	
3.1 Economische ontwikkeling	A. Elzakalai
3.3 Bedrijfsloket en -ontwikkelingen	A. Elzakalai
3.4 Economische promotie	A. Elzakalai
Programma 4 Openbare ruimte	
2.1 Verkeer en vervoer	H. Raat
5.7 Openbaar groen en openluchtrecreatie	F. Gordon
7.2 Riolering	F. Berkhout
7.3 Afval	F. Berkhout
7.4 Milieubeheer	F. Gordon
7.5 Begraafplaatsen	burgemeester
Programma 5 Ruimtelijke ontwikkeling	
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	F. Berkhout
0.63 Parkeerbelasting	H. Raat
2.2 Parkeren	H. Raat
2.5 Openbaar vervoer	H. Raat
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	F. Gordon
8.1 Ruimtelijke ordening	F. Gordon
8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	F. Gordon
8.3 Wonen en bouwen	A. Elzakalai
Programma 6 Bestuur, bevolking en veiligheid	
0.1 Bestuur	burgemeester
0.2 Burgerzaken	burgemeester
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	burgemeester
1.2 Openbare orde en veiligheid	burgemeester

6.6 Verplichte beleidsindicatoren inclusief toelichting

Met de wijziging van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) van 5 maart 2016 (Stb. 101) zijn gemeenten voortaan gehouden om in de programma's in de begroting en in het jaarverslag, de maatschappelijke effecten die met de verschillende programma's worden beoogd of gerealiseerd, toe te lichten aan de hand van beleidsindicatoren.

Deze indicatoren dragen bij om de begroting en jaarverslagen beleidsmatiger te maken, zodat raadsleden op de belangrijke momenten in een beleidscyclus zich een beeld kunnen vormen over behaalde beleidsresultaten en te behalen beleidsresultaten. Omdat het wenselijk is de resultaten van gemeenten te kunnen vergelijken worden de indicatoren die ten minste moeten worden gebruikt, opgenomen in een bijlage bij een ministeriële regeling.

Indien gemeenten daarnaast nog gebruik willen maken van andere indicatoren staat het hen vrij die naast de verplichte indicatoren in de programma's en programmaverantwoording op te nemen.

Ontbrekende gegevens
In de overzichten per programma staan de gegevens ingevoerd die bij opmaak van de rekening beschikbaar zijn.

programma 1 - sociaal domein

Omschrijving	2020	2021	2022	2023
Cliënten met een maatwerk-arrangement per 10.000 inwoners				
Personen met een bijstandsuitkering per 10.000 inwoners 18 jaar e.o.	427,7	296,3	214,7	204,2
Lopende re-integratievoorzieningen per 10.000 inwoners 15-64 jaar	117,3	135,1	122,3	118,6
% Kinderen tot 18 jaar in uitkeringsgezin	4%	4%	3%	
% Werkloze jongeren (16-22 jaar)	1%	1%	0%	
% Jongeren met jeugdhulp (van alle jongeren tot 18 jaar)		11,3%	10,7%	9,1%
% Jongeren met jeugdbescherming (van allejongeren tot 18 jaar)		0,5%	0,6%	0,5%

programma 2 - onderwijs en ontplooiing

Omschrijving	2020	2021	2022	2023
Relatief verzuim per 1.000 leerplichtige leerlingen	26	14	17	
Absoluut verzuim per 1.000 leerplichtigen	-	-	-	
% Voortijdig schoolverlaters (vsv-ers) totaal	1,4%	1,7%	2,0%	2,2%
% Niet-sporters	42,7%		43,9%	

programma 3 - economie en duurzaamheid

Omschrijving	2020	2021	2022	2023
Banen per 1.000 inwoners 15-64 jr	919,1	948,7	944,3	
% Netto arbeidsparticipatie	70,5%	69,9%	72,4%	
% Functiemenging	55,7%	56,1%	56,4%	
% Hernieuwbare elektriciteit	6,7%	8,3%		
Vestigingen (van bedrijven) per 1.000 inwoners 15-64 jaar	194,0	205,6	208,9	

programma 4 - openbare ruimte

Omschrijving	2020	2021	2022	2023
Omvang huishoudelijk restafval (kg per inwoner)	175	167	160	

programma 5 - ruimtelijke ontwikkeling

Omschrijving	2020	2021	2022	2023
Gemiddelde WOZ waarde woningen (x€1.000)	420	442	470	527
Nieuw gebouwde woningen per 1.000 woningen	1,7	7,1	10,9	

programma 6 - bestuur, bevolking en veiligheid

Omschrijving	2020	2021	2022	2023
Diefstallen uit woning per 1.000 inwoners	2,9	2,0	2,5	2,6
Winkeldiefstallen per 1.000 inwoners	1,7	1,6	1,8	1,5
Geweldsmisdrijven per 1.000 inwoners	3,8	3,5	3,7	3,5
Vernielingen en beschadigingen in de openbare ruimte per 1.000 inwoners	4,1	3,5	3,8	3,9
Verwijzingen Halt per 1.000 jongeren 12-17 jaar	7	4	4	
% Jongeren (12-21 jaar) met een delict voor de rechter	1%	1%		
% Jongeren (12-22 jaar) met jeugdreclassering (van alle jongeren 12-22 jaar)	0,3%	0,3%	0,3%	0,2%
% Demografische druk	72,9%	74,6%	74,8%	73,5%
Gemeentelijke woonlasten éénpersoonshuishoudens in euro's	708	731	826	846
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishoudens in euro's	756	784	881	900

Overhead

Omschrijving	2020	2021	2022	2023
Aantal inwoners per 1 januari	91.694	90.830	92.331	94.435
Formatie (FTE) per 1.000 inwoners	11,97	11,98	12,22	11,94
Bezetting (FTE) per 1.000 inwoners	10,84	10,94	10,73	9,58
Apparaatskosten per inwoner (€)	497	409	435	432
Kosten inhuur externen als % van totale loonsom plus totale kosten inhuur externen.	25	27	26	24
Overhead (in % van totale lasten)	12,4	12,0	12,6	12,0